

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	དུག་ནད་གསོ་བ།	༡
༢	ལེའུ་གྲ་བདུན་པ། སྦྱར་དུག་གསོ་བ།	༢-༥༤
༣	ལེའུ་གྲ་བརྒྱད་པ། སྦྱར་དུག་གསོ་བ།	༥༥-༦༧
༤	ལེའུ་གྲ་དགུ་པ། རྩ་བ་དང་མི་རྩ་བ་དངོས་དུག་གསོ་བ།	༦༧-༧༩
༥	ལེའུ་དགུ་བརྒྱུ་པ། གསལ་པ་གསོ་བ།	༨༠-༩༠
༦	ལེའུ་གོ་གཅིག་པ། རོ་ཙ་བར་བྱ་བ།	༩༡-༡༠༠
༧	ལེའུ་གོ་གཉིས་པ། བྱ་མེད་པ་བཙལ་བ།	༡༠༠-༡༠༥

སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ། ཏུག་ནད་གསོ་བ།

ཏུག་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་བསྐབ་པར་ཁུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ།

ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་ཁུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་ངང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཁུས་སོ། ། གྲེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། བྱི་ཡི་རྒྱུན་ལས་ནད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། ཏུག་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་བགྱི། འཛོ་
མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཁུས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་མ་གསོ་བའི་
ལེའུ་གསུངས་ཆར་བའི་མཛུག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
ཁུས་སོ། ། གྲེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་པོས་ནས་བྱིའི་རྒྱུན་དབང་ལས་ནད་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཏུག་གི་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་ཏུ་བསྐབ་པར་བགྱི་ན་འཛོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱིས་
འདོམས་པར་བཤད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཁུས་པ་ལས།

དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། སྐབས་དོན་དངོས་བསྟན་པའོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཆོམས་སྦྱར་བ།

སྟོན་པས་གསུངས་པ། གྲེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག་ ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་པས་གསུངས་པ། གྲེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་
ཉན་ཅིག་དང་། ངས་བྱོད་ལ་ཏུག་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་ཅེས་གདམས་ཤིང་མཆོམས་སྦྱར་
བའོ།

སྐབས་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཏུག་ལ་སྦྱར་བའི་ཏུག་དང་གྱུར་པའི་ཏུག རང་བཞིན་ཏུག་དང་ནམ་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ། ཏུག་
ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ། གཞོད་བྱེད་རིགས་འདྲ་མང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བའི་ཏུག་དང་། རང་བཞིན་
ཏུག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཏུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཏུག་ཇས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཏུག་ཏུ་གྱུར་པ་དངོས་ཀྱི་ཏུག་
བཅས་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ།

ལེའུ་གྲ་བདུན་པ། སྐར་དུག་གསེ་བ།

སྐར་དུག་གསེ་བའི་ལེའུ་འི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་འོ།
གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་སྐར་དུག་ཅེས་བྱ་བ། །ལྷ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་ཅ་ན། །དུས་ངན་དབང་གིས་སྦྱོར་ངན་སྣ་
ཚོགས་བྱེད། །དེ་དུས་སྤྲུལ་སྤྲུགས་བསམ་ངན་སྦྱོར་བ་དང་། །རྒྱུ་གཉིས་སྟོག་ལ་དུག་གི་ཆན་པས་
འདེབས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་འདིར་སྐར་དུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིམས་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་
པའི་ཕྱག་དུ་མའི་དུས་སྤྲུགས་མའི་ཐ་མར་གྱུར་ཅ་ན་དུས་ངན་དབང་གིས་སྦྱོར་ངན་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་བྱེད་པ་དེའི་
དུས་སྤྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་ངན་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བླངས་ཏེ་
དུག་གི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དར་བས་ན་རྒྱུ་གཉིས་མའི་སྟོག་ལ་དུག་གི་ཆན་པས་འདེབས་ཞེས་པ་ནི་སྤྲད་
བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཆ་བྱང་ཆན་པས་འདེབས་པ་ལྟར་དུ་དུག་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འོ། དེ་ལ་རིགས་དང་
འཇུག་ཚུལ་ངོས་བཟུང་དང་། །བཅོས་ཐབས་ལོག་གཞོན་མྱི་རྗེས་བཅད་པ་དུག་ །དེ་ལ་དུག་གི་རིགས་དང་
འཇུག་ཚུལ་དང་ངོས་བཟུང་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་། དེའི་ལོག་གཞོན་དང་མྱི་རྗེས་བཅད་པ་དང་དུག་གོ།

དང་པོ། དུག་གི་རིགས་བཤད་པ།

དུག་རིགས་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་འད། གང་ལ་བསྐྱར་བའི་རྟ་ཡི་དབྱེ་བ་དང་། གང་བསྐྱར་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་
བསྟན་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད།

༡ དུག་རིགས་གང་ལ་བསྐྱར་བའི་རྟ་ཡི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་དུག་རིགས་བསྐྱར་བའི་རྟ་ཡིས་དབྱེ། །མཐོང་བ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །དུ་བ་རྒྱུད་གི་རྗེ་ལ་
བསྐྱར་བ་དང་། །འགོ་མས་པ་ས་ཡི་རྒྱངས་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །རེག་པ་སྦྱུམ་གྱི་རྟ་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཁོང་
པར་ཟས་ལ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་དུག་གི་རིགས་ནི་བསྐྱར་བའི་རྟ་ཡིས་དབྱེ་བ་ལ་
མཐོང་བ་སྤྱོད་གོང་ཞོགས་ཉི་མའི་ཟེར་ལས་བསྐྱར་བ་དང་། དུ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་ལ་དུག་གིས་བྱི་བགོས་
པའི་རྗེ་ལ་བསྐྱར་བ་རྗེ་དུག་དང་དུ་བ་རྒྱུད་ཞོན་ཀྱང་བྱའོ། །རྒྱུ་གཉིས་པ་འདེབས་ཡུལ་ལ་འགོ་མས་པ་
སའི་རྒྱངས་ལ་བསྐྱར་བ་རྒྱངས་དུག་དང་། །ཤ་རྗེན་པར་རེག་ཏུ་འཇུག་པ་སྦྱུམ་དང་། །བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་
ལུས་སོགས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཁོང་པར་འཇུག་པ་ཟས་སྟོམ་སོགས་ཁ་ལ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱར་བ་སྟེ་རྣམ་
པ་ལྟེ།

༡ གང་བསྐྱར་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡུལ་དང་རྫས་སྒྲིབ་དང་། འདྲ་གྱི་རིགས་དང་ལྷང་བའི་དུས་གྱིས་དབྱེ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་
དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྫས་སྒྲིབ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། འདྲ་གྱི་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལྷང་བའི་དུས་
གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ཡོད།

༡ ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་དོལ་པོ་མོན། མཚོན་ཆ་གསལ་ཤིང་རྟོག་དང་རྩི་དང་བཞི། རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོང་དང་
ཙ་བཞིར་སྒྲིབ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ནི་དར་བ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་དོལ་པོ་མོན་སོགས་འདུ་ལོང་མང་སར་དུ་འདི་
དག་དར་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་མཚོན་ཆ། རྒྱ་ནག་གསལ་ཤིང་། དོལ་པོ་ན་རྟོག་དང་།
མོན་ན་རྩི་དང་བཞིར་སྒྲིབ་བར་བཤད་པ་སོགས་རེ་རེ་ལ་འང་རྣམ་གྲངས་སྟོང་དང་ཙ་བཞིར་སྒྲིབ་བ་བཤད་
དོ། །

༡ རྫས་སྒྲིབ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

རྫས་སྒྲིབ་རིན་ཆེན་དོ་དང་ཤ་སྒྲིབ་དང་། རྩི་སྒྲིབ་དངོས་དང་སྒྲོལ་ས་སྒྲིབ་བ་དུག རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསེར་
ཟངས་འཁར་བ་དང་། ལྷགས་དང་དཔལ་རྒྱ་ཞ་ཉེ་ལས་སྒྲིབ་ཏེ། ལྷ་པར་ཞ་ཉེ་དཔལ་ལ་སྒྲིབ་བ་མང་། རྩི་
ནི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཏི་ཙ་ཙའ་ཞི་མཚལ། ལྷ་ཐེ་པ་ཐོ་ལོང་བུ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ། ཤ་སྒྲིབ་ཤ་ལྷག་མཁྲིས་པ་སྒྲིབ་
ལ། ཤ་ནི་ཆེ་ཆེ་ར་དང་མཁའ་ལྗིང་བྲ། ལྷི་དང་སྒེ་མོང་བྲང་པ་ཉ་སྒྲིབ་སྟེ། ལྷིག་པ་རྩངས་པ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་
ཆོགས་སྒྲིབ། ལྷ་པར་ར་ལྷི་བྲང་བྲང་པ་མང་། རྩི་སྒྲིབ་དུག་རིགས་ཀུན་གྱི་བཅུད་བསྐྱུས་ཡིན། རྩི་སྒྲིབ་
ལ་སྒྲིབ་བ་ཐོང་དག་པོ་དང་། བཙན་དུག་ར་དུག་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་བའོ། སྒྲོལ་ས་སྒྲིབ་བ་ཐང་ཕྱོམ་འོལ་མོ་
སེ། རྩི་ཤ་གཟེ་མ་དུར་བྱིད་ཐར་ལུ་སོགས། རྩི་ཆོགས་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་བ་བྱེད་ན་ཡང་། གཙོ་ཐོར་ཐང་ཕྱོམ་པ་
ལ་སྒྲིབ་བ་མང་། རྩི་ལ་ལྷན་འདུས་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན། མང་པོར་ཕྱེ་བས་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ། གཉེན་པོ་ལོག་ན་སྒྲིབ་ཉིད་གཞོད་པར་འགྱུར། མདོར་བསྐྱུས་ཆ་སྒྲིབ་གྲང་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་
འདུས། རིན་ཆེན་དོ་ལ་སྒྲིབ་བ་གང་བ་སྟེ། ཤ་རྩི་སྒྲིབ་ཉ་ལས་གཙོ་བྲས་ལ། གང་བར་མི་སྲིད་ཆ་སྒྲིབ་
དུག་ཏུ་འགྱུར། འབྲེས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཆ་གང་འཐབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། རྫས་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་། དོ་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་། ཤ་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་། རྩི་ལ་སྒྲིབ་བ་
དང་། དུག་དངོས་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་། སྒྲོལ་ས་སྒྲིབ་བ་དང་དུག་ཡོད་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི་གསེར་དང་།
ཟངས་དང་། འཁར་བ་དང་། ལྷགས་དང་། དཔལ་རྒྱ་དང་། ཞ་ཉེ་སོགས་ལས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པར་
ཞ་ཉེ་དང་དཔལ་ལས་སྒྲིབ་བ་རང་མང་ངོ་། རྩི་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་། ཏི་ཆ་དང་། ཙའ་ཞི་དང་།

མཚལ་དང་། ལུ་བྱི་དང་། ས་མང་ལོང་བྱ་ནམས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཤ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་སློག་ཆགས་ཀྱི་ཤ་དང་།
 ལྷག་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། ལྷ་དང་། རུས་པ་སོགས་ལྷ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཤ་ནི་ཆོ་ཆོ་ར་དང་། ནམ་
 མཁའ་ལ་ལྷིང་བའི་བྱ་རིགས་དང་། ཁྱི་དང་། སྤེ་མོ་དང་། བྱང་པ་དང་། ཉ་དང་། སྤལ་པ་དང་། སྤོམ་དང་།
 སྤྲིག་པ་དང་། རུངས་པ་ལ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། ལྷ་དང་པར་ར་ཁྱི་བྱ་དང་བྱང་པ་ནམས་ཀྱི་ཤ་ལ་
 སྦྱར་བ་མང་ངོ་། རྩི་སྦྱར་ནི་དུག་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཀྱུན་གྱི་བཅུད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་ལ་སྦྱར་བ་
 ལ་བེ་ཤ་འེ་རིགས་ཐོང་ང་ནག་པོ་དང་། བཅན་དུག་གམ་དཔའ་པོ་རྩ་བ་སེར་མདངས་ཅན་དང་། འཛིམ་
 པའམ་ར་དུག་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའོ། སྦྱོ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཐང་སྤོམ་པའི་རིགས་དང་། འོལ་མོ་སེ་དང་། ཞོ་ཤ་
 ཞེས་སྤྲིང་མཁའ་ལ་སྤྲོ་གོར་གསུམ་དང་། གཟེ་མ་དང་། དུར་བྱིད། ཐར་ཅུ་སོགས་གཞན་ཡང་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱུན་
 ལ་སྦྱར་བ་བྱེད་ན་ཡང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཐང་སྤོམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་མང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱར་ཚུལ་དང་སྦྱར་རྒྱ་
 མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ་ལྷན་པ་དང་འདུས་པ་དང་བཅས་པས་ནི་རིགས་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བ་མང་
 པོར་བྱེ་ནས་བཏང་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་གསོ་བའི་གཉེན་པོ་ལོག་པར་གྱུར་ན་
 སྦྱར་ཉིད་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཆ་སྦྱར་དང་གྲང་
 སྦྱར་གཉིས་སུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་དང་རྩོལ་སྦྱར་བ་ལ་ཆ་བ་མི་སྤྲིད་གང་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྤྲེ་ཞེས་འོག་མ་འདྲེན་ཆོག་ནས་ཤ་དང་རྩི་དང་སྦྱོ་སོགས་ལ་སྦྱར་བ་བྱས་པ་དང་། ཉ་ལས་གཙོ་
 བྱས་པར་སྦྱར་བ་ནི་གང་བར་མི་སྤྲིད་ཅིང་ཆ་སྦྱར་གྱི་དུག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནམས་འདྲེས་པའི་སྦྱར་བ་ནི་ཆ་
 གང་འཐབ་པར་བྱེད་དོ།

ནད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ནད་རིགས་མངོ་དུག་སྦྱོ་དུག་གི་ཆོད་དུག ཁ་མ་རྒྱ་སྐམས་ཟ་རེམ་ལྷག་དེ་ཉེ་དང་། རྒྱ་ནད་རེངས་འཁྱམས་
 སྤོན་བྱ་སྤྲོ་ཟན་དང་། སྤྲུག་པོ་འཇུ་སྐམས་མཁྲིས་ནད་མིག་སེར་དང་། རིམས་ནད་རྩ་བེར་ནག་པོ་ཐོག་རྟེག་
 དང་། འཁྱམ་པོ་གཟའ་ནད་གཟེར་ནད་རྒྱ་འགགས་སོགས། རྩོ་མཚར་ན་ལུགས་དུ་མ་འབྱུང་བ་ཡོད། རེས་
 པ་སྟེ། ནད་ཀྱི་རིགས་སུ་བྱེ་ན་མངོ་དུག་དང་། སྦྱོ་དུག་དང་། གི་ཆོད་དུག་དང་། ཁ་མ་རྒྱ་སྐམས་དང་། ཟ་
 རེམ་ལྷག་དེ་ཉེ་དང་། རྒྱ་ནད་རེངས་འཁྱམས་དང་། སྤོན་བྱ་སྤྲོ་ཟན་དང་། སྤྲུག་པོ་འཇུ་སྐམས་དང་། མཁྲིས་
 ནད་མིག་སེར་དང་། རིམས་ནད་རྩ་བེར་དང་། ནག་པོ་ཐོག་རྟེག་དང་། འཁྱམ་པོ་གཟའ་ནད་དང་། གཟེར་
 ནད་རྒྱ་འགགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་པའི་ན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །

༤ ལྷང་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ

ལྷང་དུས་ལོ་ཟླ་ཞག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞག་དུག་ཟླ་དུག་ལོ་དུག་གསུམ་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། བད་ལྷང་བའི་དུས་ནི། ལོ་དང་། ཟླ་བ། ཞག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཞག་དུག་དང་། ཟླ་དུག་ལོ་དུག་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ། འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

དུག་གི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བསྐྱར་བ་རྟ་ཡི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། བབས་ས་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ། མདོ་དོན་དེའི་བའི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་མོ།

༡ བསྐྱར་བ་རྟ་ཡི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ།

འཇུག་ཚུལ་ཟེར་ལ་བསྐྱར་བ་མདངས་ལ་འཇུག རྩི་ལ་བསྐྱར་བ་ཅ་སྟོན་ནས་འཇུག རྒྱངས་ལ་བསྐྱར་བ་སྟོན་ནས་འཇུག སྐྱུ་ལ་བསྐྱར་བ་བསྐྱེད་སྟོན་ནས་འཇུག ཟས་ལ་བསྐྱར་བ་སོ་ལམ་ཁ་ནས་འཇུག ཅེས་པ་སྟེ། འཇུག་ཚུལ་ཉི་ཟླའི་ཟེར་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་ཕྱིའི་པགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱང་དམ་མདངས་ལ་འཇུག་པ་དང་། དུ་བ་རྒྱུ་རྩི་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་ཅ་སྟོན་སྟུག་ནས་འཇུག་པ་དང་། ས་རྒྱུ་རྒྱངས་ལ་བསྐྱར་བ་སྟོན་དང་བསྐྱེད་གཉིས་ནས་འཇུག་རེག་

ཅིང་སྐྱུ་ལ་སྟུག་པ་སོགས་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་བསྐྱེད་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་འདི་དག་ཐོག་མ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་རྒྱངས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟས་དང་སྟོན་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་སོ་ལམ་ཁ་ནས་འཇུག་སྟེ།

༢ བབས་ས་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དང་པོ་པོ་བའི་ནང་དུ་འབབ། དུག་དེ་དངས་མ་ལ་ཞོན་ནད་བཅས་ཕྱིར། སྟེག་སྐྱུག་ཟས་ལ་འཁྲེག་པས་མ་ཞུའི་ཚུལ། དངས་མ་མཆིན་པའི་གནས་སུ་ཁྱུག་གྱུར་པས། མཆིན་པ་རོ་སྟོད་ན་གཟེར་ཅ་ནམས་འཇུག ཁྱུག་ལས་ཤར་གྱུར་སྟོན་སྐྱུ་མས་ཀོ་ལེར་ན། ཤལ་ལས་ཆིལ་གྱུར་ཤེད་མེད་གཉིད་མི་སྟོམས། ཆིལ་ལས་རུས་པར་གྱུར་པས་སོ་སེན་ན། ཆིགས་གཞི་རུས་པ་ཁོལ་བྱར་ན་བ་ཡིན། རུས་ལས་གྲྲང་གཞུང་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མགོ་འཁོར་ཉི་མ་མི་བཟོད་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་འཇུག སྐལ་ཆིགས་ཁ་བྱེ་བཅོར་ན་པན་སྟུམ་བྱེད། གྲྲང་གཞུང་ས་པོན་དཀར་དམར་གཉིས་སུ་སྟོན། སྐྱེས་པའི་བཅུད་འཇག་ཆགས་པ་འཆོར་བ་དང་། བྱུད་མེད་ཟླ་མཆོན་འབྱུང་མམ་འཁྲིལ་བར་བྱེད། ས་པོན་དངས་མ་མདངས་གྱུར་སྟོང་ལ་གནས། མདངས་འཕྲོག་བརྟེན་དམ་སྟོང་དང་སྟོང་མི་དགའ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་པོ་པོ་བའི་ནང་དུ་འབབ་པ། དུག་དེ་དག་གྱུར་དངས་མ་ལ་ཞོན་ནད་ནད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེག་པ་དང་། སྐྱུག་པ་དང་། ཟས་ལ་འཁྲེག་པས་དང་པོ་མ་ཞུ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་རྩིས་དངས་མ་

དེ་མཆིན་པའི་གནས་སུ་སོང་བས་ཁྲག་ཏུ་གྱུར་པས་མཆིན་པ་དང་རོ་སྟོད་ན་ཞིང་གཟེར་བ་དང་ཙ་ན་མས་
 འབྱུག་ དེ་རྗེས་ཁྲག་དེ་ལས་ཤར་གྱུར་པས་སྡོ་སྐྱམས་ཀོ་ལེ་ཁོལ་བྱར་ན། དེ་རྗེས་ཤ་དེ་ལས་ཆོལ་དུ་གྱུར་
 པས་ཤེད་མེད་ཅིང་གཉིད་རེས་ཆེ་རེས་རྒྱུད་གི་མི་སྟོམས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཆོལ་དེ་ལས་རུས་པར་གྱུར་པས་སོ་
 དང་སེན་མོ་ན་ཞིང་ཆོགས་གཞི་རུས་པ་ན་མས་ གྱང་ཁོལ་བྱར་ཞེས་ཀོ་ལེར་ན་བ་ཡིན། དེ་རྗེས་རུས་པ་ལས་
 གྲུད་པ་དེ་ནས་གཞུང་པ་དང་རྟ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མགོ་པོ་འཁོར་ལ་ཉི་མའི་འོད་མི་བཟོད་ཅིང་རྟ་ན་མས་
 འབྱུག་པ་དང་། སྐལ་ཆོགས་ཁ་བྱེ་ཞིང་བཙོར་ན་པན་སྟམ་པ་བྱེད་ཅིང་། གྲུད་པ་དང་གཞུང་པ་ནས་ས་བོན་
 དཀར་དམར་གཉིས་སུ་སྟོན་པས་སྟེས་པའི་བཅུད་འཇག་ལ་ ཆགས་པ་འཆོར་བ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་
 མཆན་འབྱམས་སམ་ཡང་ན་འབྱེད་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ས་བོན་དེའི་དྲངས་མ་མདངས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་
 ལ་གནས་པར་དུག་ཞོན་པས་ལུས་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། བརྗེད་ངས་ཆེ་ལ་མྱོས་དང་སྟིང་མི་དགའ་བ་འོང་
 རོ།།

༣ བཏོ་དོན་ངིལ་བའི་སྟོན་ནས་འབྱུག་ཚུལ་བསྟན་པ།

བཏོར་ན་དྲངས་མའི་རྟ་ལ་དུག་ཞོན་པས། །ལུས་བྱངས་བདུན་དང་ངི་མ་ཀུན་ལ་བྱབ། །གནས་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བ་ནད་རྟགས་ཅིར་ཡང་སྟོན། །རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུ་བ་འབྱུག་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དང་པོ་བར་དང་ཐ་
 མའི་དུས། །རོས་བབྱང་བཙོས་དང་རྗེས་གཙོད་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྦྱོར་བའི་རིགས་དང་ལུས་ཀྱི་ནད་ཁམས་
 དང་། །ཁ་ཟས་རྟ་ཡིས་བསྐྱར་བས་དོན་ལ་འབབ། །སྟོད་ལྷུང་རུས་ཞེན་ཙ་རུ་རྒྱག་པ་དང་། །ཤ་ཐྲགས་ལ་
 སོགས་མ་ངེས་གར་ཡང་འབབ། །ཅེས་པ་སྟེ། དུག་ནད་དེ་ཉིད་མདོ་དོན་ངིལ་ན། དེ་ནི་ལུས་བྱངས་བདུན་གྱི་
 དྲངས་མའི་རྟ་ལ་དུག་ཞོན་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་བྱངས་དྲངས་མ་ཁྲག་ཤ་ཆོལ་རུས་རྟ་ལ་བ་བདུན་དང་ངི་མ་ཀུན་
 ལ་བྱབ་ཅིང་འབབ་པའི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལས་ནད་ཀྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་ཅིར་ཡང་སྟོན་ཞིང་། རྒྱང་དང་
 མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་ཏེ་འདུ་བ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་དུས་སོགས་སུ་
 རོས་བབྱང་བ་དང་བཙོས་དང་རྗེས་གཙོད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སོ་སོའི་རིགས་དང་ལུས་ཀྱི་ནད་ཁམས་
 དང་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱི་རྟ་ལ་འབབ་ཅིང་། སྟོད་དུ་ལྷུང་བ་དང་། རུས་ལ་ཞེན་ཅིང་། ཙ་
 རུ་རྒྱག་པ་དང་། ཤར་རྒྱས་པ། པགས་པ་ལ་གམས་པ་སོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་གར་ཡང་འབབ་པ་ཡིན་
 བོ། །

གསུམ་པ། བརྟག་པའི་ཐབས།

བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟགས་འབྲུལ་མེད་མི་འགྱུར་ངོས་བབྱང་དང་། འདྲ་རིགས་
བབས་ས་སོ་སོའི་བརྟག་པ་དང་། མི་འཆོ་འཆི་ལྟས་བརྟགས་ལ་སྤང་བ་གསུམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། རྟག་ནད་དེ་
ཉིད་བརྟག་ཐབས་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་ཡི་རྟགས་ཀྱིས་ནད་གཞན་དང་མི་འབྲུལ་བར་མི་
འགྱུར་མེད་ངོས་བབྱང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བརྟག་པས་ནད་རིགས་ཀྱི་ནམས་བབས་ས་སོ་སོའི་ངོས་བབྱང་བ།
མཐར་མི་འཆོ་བའི་འཆི་ལྟས་བརྟག་ནས་སྤང་བའོ།

༡ སྤྱི་རྟགས་འབྲུལ་མེད་ངོས་བབྱང་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་ངོས་བབྱང་བྱིན་གསང་བ་གསུམ། སྤྱི་རྟགས་འདུ་བ་གཞན་དང་རྒྱབ་ཤ་བཅད། འདྲ་རྟགས་རྩ་རྒྱ་
ན་ལུགས་སྒོར་རྒྱུན་གྱིས། འདྲ་གྱིས་ངོས་བབྱང་གསང་བས་ངེས་པ་བསྟེན། ། ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟགས་འབྲུལ་
མེད་ངོས་བབྱང་བ་ལ་བྱི་དང་ནད་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་བྱི་ཡི་རྟགས་ཀྱིས་འདུ་བ་གཞན་དང་སོ་སོར་དབལ་ཏེ་
རྒྱབ་ཤ་བཅད་པ་སྟེ་ནད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་འབྱེད་པ་དང་། འདྲ་རྟགས་རྩ་དང་རྒྱ་
དང་ན་ལུགས་དང་སྒོར་རྒྱུན་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནད་ཀྱི་ངོས་བབྱང་བ་དང་། གསང་བའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་པས་
ངེས་པ་བསྟེན་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

༡ བྱི་ཡི་རྟགས་ཀྱི་འདུ་བ་གཞན་དང་རྒྱབ་ཤ་བཅད་པ།

དང་པོ་ནམ་ལངས་མ་ལབས་བས་མ་བོས། མཆིལ་མ་མ་དགོགས་རང་ལུགས་རྒྱ་གཙང་ལྷག །ཁར་ལྗིང་རྟག་
མེད་ཞབས་སུ་སོང་ན་ཡོད། རྒྱ་རུ་ལ་བྱུགས་སྟེང་བཏབ་ཁོལ་ན་ཡིན། །དཀར་གོང་མེས་བསྐྱེད་སྟེ་རྩ་
མཆིལ་མ་ལྷག །བཅག་པས་ནས་རེ་ནག་པོར་སོང་ན་ཡིན། །བ་མེན་ར་ནང་ངི་རྒྱ་ཆང་བསྐྱེད་ལྷག །བྱི་ཐུར་
དཀྱུགས་པས་འཇའ་ཆོན་འདྲ་ན་ཡིན། །ཡང་ན་བ་མེན་ར་ནང་ངི་རྒྱ་ལྷག །རི་བོང་སྐྱར་ས་དཀྱུགས་པས་ཆོག་
ན་ཡིན། འདྲ་པའི་ངི་རྒྱར་ཐུར་གོང་སྐྱར་བཅུག་སྟེ། ཞག་ལོན་ནང་པར་སྐམ་གྱིག་ཆོག་འདྲ་ཡིན། །ངི་རྒྱར་བྱ་
ཡི་བེ་བའི་ལྷག་ལྷག་ལ། །འོང་བཏབ་པས་རྟག་ལྟར་སོང་ན་ཡིན། །ར་མེད་དཔུལ་ལེབ་སོ་ནང་རྟོད་ལ་
བཞག །ནང་པར་མདོག་ཉམས་བྱི་བ་དཀར་ན་ཡིན། །ཆང་ཁྱོར་གང་དང་རྩ་ལུ་ཀ་སྐྱར་བ། །སྟོན་ལ་འཐུངས་
ལ་མི་སྐྱར་ནང་པར་བཟ། །སྟེ་རྟིལ་རྟན་ལ་འཇའ་ཆོན་སྐྱང་ན་ཡིན། །མ་བྱའི་མདོངས་གཅིག་མར་གྱིལ་ཁྱུར་
མིད་བྱ། འདྲ་པར་རྒྱས་བཀྱས་མདོག་མ་ཉམས་ན་ཡིན། །དེ་ལྟར་བྱི་ནས་བརྟག་ཐབས་ཀུན་ཆང་ན། །ཡིན་
པར་ངེས་ཏེ་མེད་ཀྱང་ངེས་མེད་བྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནམ་ལངས་མ་ཐག་ཁ་ནས་ངག་ཆོག་མ་ལབས་
ཤིང་ཁ་བས་མ་བོས་པའི་གོང་ཁ་ནང་རྩ་མཆིལ་མ་མ་དགོགས་པའི་རྩ་མཆིལ་མ་རང་ལུགས་དེ་རྒྱ་གཙང་གི་
ནང་རྩ་ལྷགས་པས་མཆིལ་མ་རྒྱུའི་ཁར་ལྗིང་ན་རྟག་མེད་ལ་མཆིལ་མ་རྒྱུའི་ཞབས་སུ་སོང་ན་རྟག་ཡོད་ཅིང་།

ཡང་ན་རྒྱ་རྩ་ལ་མཆིལ་མ་བྱུགས་ཤིང་སྟེང་དུ་འང་མཆིལ་མ་བཏབ་པས་མཆིལ་མ་དེ་ལྷ་བ་ཚོར་ཚོར་ཁོལ་ན་
 དུག་ཡིན། དཀར་གོང་སྤྱོད་མེད་པ་མེས་བསྐྱེད་པ་ལྟེང་དུ་མཆིལ་མ་བྱུགས་པ་གང་ནས་བཅག་པས་ནས་
 རེ་ཙམ་ནག་པོར་སོང་ན་དུག་ཡིན། ཡང་བ་མེན་གྱི་རྩ་ནང་དུ་ནད་པའི་དྲི་ཆུ་ཆང་དང་བསྐྱེད་པ་བྱུགས་ལ་
 གཟུགས་མོ་བྱི་ཐུར་གྱིས་དཀྱུགས་པས་འཇའ་ཚོན་འདྲ་ན་དུག་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་བ་མེན་གྱི་རྩ་ནང་དུ་ནད་
 པའི་དྲི་ཆུ་བྱུགས་པ་དེ་ཐོང་གི་སྤྱོད་རས་དཀྱུགས་པས་སྤྱོད་ཚོགས་ནང་དུག་ཡིན། ནད་པའི་དྲི་ཆུར་ཐུར་
 འགམ་གྱི་གོང་གི་སྤྱོད་བཅུག་སྟེ་ཞག་གཅིག་ལོན་པའི་ནད་པར་བལྟས་པས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་འདྲ་ན་དུག་
 ཡིན། དྲི་ཆུར་བྱའི་བེ་བའི་ཁྱག་བྱུགས་པ་དེ་ལ་ཐོང་བཏབ་པས་ནག་ལྟར་དུ་སོང་ན་དུག་ཡིན། ཡང་ར་གན་
 སོགས་ལྟར་མེད་པའི་དདུལ་དག་པོ་ལེབ་ཐོར་བྱས་པ་སོན་དུ་སྟེང་བྱའི་བརྟོད་ལ་བཞག་ ནད་པར་བལྟས་
 པས་དདུལ་གྱི་མདོག་ཉམས་ཤིང་གཡའ་ཕྱི་བ་དཀར་ན་དུག་ཡིན། ཡང་ན་ཆང་ཁྱོར་གང་དང་རྩ་ལྷ་ཀ་ཙན་
 དན་དཀར་ཐོར་ཡང་བཞེད་པ་འདུག་རུང་དེ་ནི་སྤྱོད་ལུག་པའི་མིང་ཡིན་ནའང་འདི་སྐབས་གཡུ་ཐོག་པའི་ཕྱག་
 དྲིག་མ་དང་སྤྱོད་ལྟར་ན་བྲག་སྐྱུ་ཏ་པོ་ལ་བཞེད་པ་འཐད་དམ་བསམ་ཞིང་སྤྱོད་བ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ལ་འཐུངས་ལ་
 མི་སྤྱོད་བར་ཉལ་ནས་ནད་པར་བལྟས་པས་ཕྱེ་དང་སོ་རྟེལ་དང་རྟ་ལ་འཇའ་ཚོན་སྤྱོད་ན་དུག་ཡིན་ཞིང་། མ་
 བྱའི་མདོངས་གཅིག་མར་གྱི་ནད་དུ་དྲིལ་བ་ཁྱར་མིད་བྱས་ལ་ནད་པར་འོག་སྤྱོད་ནས་ཐོན་པའི་མདོངས་དེ་ཆུས་
 བཀྱས་པས་མདོག་མ་ཉམས་ན་དུག་ཡིན་ནོ། །

༡ ནད་རྟགས་ཙ་ཆུ་ན་ལུགས་སྟོང་རྒྱུན་ནས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་ངོས་བཟུང་བ།
 ནད་གི་རྟགས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་ངོས་བཟུང་བ། ཙ་ཆུ་དུ་མ་ངེས་ཇི་ལྟར་འདུག་གྱུར་ཀྱང་། འཁྱར་ལྟོག་མང་ལ་
 གདོན་ཙ་འདྲ་ན་ཡིན། ཆུ་མདོག་མ་ངེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ན་ཡང་། འཁར་སྟོད་ཁ་སྐྱར་ས་འོག་བྱངས་
 བསུབས་པས། སྤོ་རིན་ཆེན་སྟོ་ཡི་ཕྱེ་མ་འཇམ། སྤྱོད་སྟོང་འདྲ་དང་ནག་རྟེངས་འཇའ་ཚོན་འོད། ཡང་ན་
 དངས་སངས་དུག་རྩ་ངེས་པ་སྟེ། བྱངས་ལ་བྱུགས་ན་ནག་ཐོར་འགོ་ན་ཡིན། ན་ལུགས་ཁོང་དུ་སོང་བའི་ཆུ་
 གཅིག་ནས། སྟོ་ཆམ་མོད་ཅིང་ཤེད་རྒྱུང་ཁམས་མི་བདེ། ཁྲི་བ་གཉིས་ནས་ཡང་ཡང་ལྷང་དུ་བ་
 བྱེད། གསུམ་ནས་གང་དུ་བབས་པའི་གནས་དེར་ན། བཞི་ནས་བས་སྟོད་མི་འཕྲོད་རྒྱུན་གྱིས་སྟོང་། རེ་
 ཡང་སྟོར་བ་ནད་ཁམས་བས་ཀྱི་རྟ། བབས་སའི་དབང་གིས་རྟགས་ལ་ངེས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་
 འདི་རྟམས་འབྱུང་། བས་ལ་བློ་མེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་བ། ལུས་ལྱེ་སྟོབས་འཆོར་ཤ་སྐམ་ཁ་དོག་སྟོ། སྟེ་
 འགས་བ་སྤྱོད་ལ་སེན་ཙ་སྤྱོད། མགོ་འཁོར་ཤེས་པ་བྱི་ལ་གོམ་པ་འཁྱོར། མགོ་དང་པོ་མཆིན་ཁ་འཁོར་
 རོ་རྒྱབ་ན། ཤ་སྤྱོད་འགྲུལ་འཕྲིག་ཉེ་གཞི་རྟམས་ན། མེ་ཉི་བསིལ་གྱི་བ་སྟེག་ཅིང་འདུག་མི་ཚུགས། རྩལ་
 དང་ཆད་པ་གཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད། མིག་འགྲིབ་ཁ་མང་ལ་གཡལ་དང་སྤྱོད་པ་མང་། སྐབས་སུ་འཁྱུ་

སྐྱུག་ཏི་ཆུ་མི་བ་དང་། །གསང་གནས་མི་ལྡང་སྐབས་སུ་སྤིང་མི་དགའ། །སྟོད་སྟོད་ཡན་ལག་ཁོལ་བྱར་ན་
 ཞིང་འཕོ། །ཁྲ་མཚན་མི་ཆུ་ལྟེ་ཡི་བད་ཀྱན་དག །མིག་འབྲས་སོ་དང་ན་བ་མགོ་བོ་གཟེར། །མཛིང་པ་རེངས་
 དང་གྲོ་བ་འཛིང་བ་སོགས། །ངེས་མེད་སྒྲ་ཚོགས་དུ་མའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ། །ཁ་སོ་རུས་པ་ན་བས་རྒྱུང་དང་
 འདྲ། །མིག་སེར་ཆ་བ་སྟེ་བས་མཁྲིས་པ་འདྲ། །འཇུ་དཀར་སྟེག་སྐྱུག་འཛིངས་པས་བད་ཀན་འདྲ། །ཙ་
 འབྲུག་རོ་སྟོད་གཟེར་བས་ཁྲག་ནད་འདྲ། །ཟ་འབྲུག་སྟོད་ལ་བཅམ་པས་ཆུ་སེར་འདྲ། །གང་ཤུམ་ཚོགས་གཞི་
 ན་བས་རིམས་དང་འདྲ། །ཁྲག་སྐྱུག་པོ་མཚན་ན་བས་སྐྱུག་པོ་འདྲ། །སྟོབས་རྒྱུང་གི་ཤྲགས་སྐྱམ་པས་ས་
 བདག་འདྲ། །དེ་དག་སྦྱར་རན་ཟས་ཀྱི་ན་ལུགས་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཙ་དང་ཆུ་གཉིས་རྟག་མི་བྱུབ། །སྒྲ་ཚོགས་
 ནད་སྒྲ་མང་ཞིང་འབྱུར་ལྟོག་ཆེ། །ཚོས་ཀྱང་མི་པན་གྱི་འབྲོས་ལུས་སྟོབས་འཛོར། །པོ་མཚན་མི་བདེ་ཆམ་
 འདེབས་སྤིང་མི་དགའ། །དོན་མེད་ན་ཞིང་བྱས་མེད་དར་རེ་འདྲག །དེ་བདུན་ལྷན་ན་ངེས་པར་གདོན་མི་
 ཟ། །པན་གཞོད་བསྟེན་པ་ཉལ་པོ་རྟ་བང་དང་། །ཉ་པག་གི་རུལ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་རྟ། །གཏར་ཁྲག་ཆ་བས་
 ལྡང་ན་ནང་རྟགས་ཡིན། །ནང་རྟགས་དེ་རྣམས་ཚང་ན་མི་འབྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནས་བརྟག་
 པའི་ཐབས་ཀྱན་ཆང་ན་དུག་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་དུག་ མེད་པ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ནང་གི་
 རྟགས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་ངོས་གསལ་པོར་བབྱང་བ་ བློ། ཙ་རྒྱུད་མ་ངེས་པའི་ཇི་ལྟར་དུ་འདུག་ཀྱང་ཀྱང་འབྱུར་
 ལྟོག་མང་ལ་ཁྱད་པར་གདོན་ཙ་འདྲ་ན་དུག་ཡིན་ཞིང་། ཆུ་མདོག་དཀར་དམར་ནག་པ་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་དུ་
 འདུག་ན་ཡང་འཁར་བའི་སྟོད་ཁ་སྦྱར་གྱི་ནད་དུ་ངི་ཆུ་སྐྱགས་པ་ས་འོག་དུ་བཅུག་པ་ཞག་གཅིག་རྒྱངས་
 བསུབས་བྱས་ལ་ནང་པར་བལྟས་པས་ས་དང་རྟོ་དང་རིན་ཆེན་དང་སྟེའི་བྱེ་མ་དངོས་སུ་འོང་བའམ། ག་སྦྱར་
 ལ་སྐལ་པའི་སྟོང་འདྲ་བ་དང་ནག་རྟིངས་ཞེས་ཀྱང་ནག་སྟིགས་དང་འཇའ་ཚོན་ འོང་ལ། ཡང་ན་ཆུ་དེ་སྒྲ་མ་
 ལས་ཁ་དོག་དྲངས་སངས་པ་འདུག་ན་དུག་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟེ་ཞེས་པ་འདྲེན་ཚོག་དང་། ཡང་ན་ངི་ཆུ་
 དེ་བངས་དམར་སྐྱམ་མེད་ལ་བྱུགས་པས་ན་ནག་པོར་འགོ་ན་དུག་ཡིན་ནོ། །ན་ལུགས་ནི་དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་
 བའི་ཁྲ་གཅིག་ཙམ་ནས་མདོན་ཆུལ་སྟོ་ཆམ་མོད་ཅིང་ཤེད་རྒྱུང་ལ་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང་། ཁྲ་བ་གཉིས་ནས་
 རེས་ན་རེས་བདེ་བ་ཡང་ཡང་ལྡང་དུབ་བྱེད་ཅིང་། ཁྲ་བ་གསུམ་ནས་དུག་གང་དུ་བབས་པའི་གནས་དེར་ན་བ་
 དང་། བཞི་ནས་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་རིགས་དང་
 ནད་ཁམས་གང་གས་ཆེ་དང་ཟས་ཀྱི་རྟ་གང་ལ་བྱ་བ་དང་། བབས་པའི་དབང་གིས་རྟགས་ལ་ངེས་པ་གཅིག་
 ཁོ་ནར་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་ལ་རྟགས་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ཟས་ལ་བྲོ་བ་མེད་ཅིང་སྦྱིད་
 པ་སྦྱར་ལ་ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་ཆོག་པ་བ་དང་། ལུས་ལྟེ་ཞིང་སྟོབས་འཛོར་ལ་གསྐམ་པོ་ཁ་དོག་སྟོབ་དང་། ལྟེ་
 འགས་པ་དང་བ་སྦྱར་བཅེ་བ་སྟེ་རེག་ན་མི་བཟོད་ལ་སེན་མའི་ཙ་བ་སྦྱིད་པ་དང་། མགོ་བོ་འཁོར་ཞིང་ཤེས་པ་

འཕྲོམ་པ་དང་བཟུང་བ་ལ་གོམ་པ་འཁྱེད་པ་དང་། མགོ་བོ་དང་ཕོ་མཆིན་ཁ་འཁོར་དང་རོ་རྒྱུ་ནམས་ན་ལ།
 ཤ་སྒྲ་འགྲུལ་ཞིང་འཕྱིག་ལ་ཉ་བཞི་དང་རྒྱུ་ནམས་ན་བ་དང་། མེ་དང་ཉི་མ་དང་བསིལ་གྱི་བ་འདོད་ནས་
 སྒྲིག་ཅིང་དེ་ནམས་སྒྲ་ཡུན་རིང་དུ་འདུག་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩལ་དང་ཚད་པ་སྟེ་དོད་དང་གཉིད་ལ་
 རེས་འཕེལ་བ་དང་རེས་འགྱིབ་པར་བྱེད་ ལ་མིག་འགྱིབ་ཅིང་ཁ་མངལ་ཏེ་རོ་མི་ཚོར་ལ་གཡལ་དང་སྤྲིད་པ་
 མང་བ་དང་། སྐབས་སྒྲ་འཁྱེད་སྒྲིག་ལ་ཡང་ན་དྲི་ཆུ་སྤྲི་བ་དང་། གསང་གནས་མཛེ་མི་ལྡང་ཞིང་སྐབས་སྒྲ་
 སྤྲིང་མི་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྒྲ་ཡན་ལག་ནམས་ཁོལ་བྱར་ན་ཞིང་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་
 མཆན་མི་རྒྱ་སྟེ་མི་འོང་བ་དང་། བྱེད་བད་ཀན་ཀུན་དག་པ་དང་། མིག་གི་འབྲས་བྱ་དང་སོ་དང་ན་བ་དང་
 མགོ་བོ་ནམས་གཟེར་ཞིང་མཛིང་པ་རེངས་པ་དང་། གེ་བ་འཛོར་སོགས་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་མེད་པའི་སྒྲ་ཚོགས་
 དུ་མ་ཞེས་མང་པོའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ཁ་སོ་དང་རུས་པ་ན་བས་རྒྱུད་དང་འབྲ་བ་དང་། མིག་སེར་
 ཞིང་ཆ་བ་སྟེ་བས་མཁྲིས་པ་འབྲ་བ་དང་། འབྲ་བར་དཀར་ཞིང་སྟེག་སྒྲིག་འཛོརས་པས་བད་ཀན་འབྲ་བ་དང་།
 རྩ་འབྲུག་ཅིང་རོ་སྟོད་གཟེར་བས་ཁྲག་ནད་འབྲ་བ་དང་། ཟ་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་སྤྲིད་ལ་བཅས་པས་རྒྱ་སེར་འབྲ་བ་
 དང་། གང་ཤུག་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་གཞི་ན་བས་རིམས་དང་འབྲ་བ་དང་། ཁྲག་སྒྲིག་ཅིང་ཕོ་མཆིན་ན་བས་སྒྲིག་
 པོ་འབྲ་བ་དང་། སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་ཤ་དང་པགས་པ་སྐམ་པས་ས་བདག་གི་ནད་དང་འབྲ་ཞིང་། དེ་དག་ཀུན་ནི་
 སྦྱོར་བ་དང་ན་པའི་ཟས་ཀྱི་ན་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་འང་རྩ་དང་རྒྱ་གཉིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བརྟག་མི་
 ཐུབ་པར་འགྱུར་ལྟོག་མང་བ་དང་། ན་ལུགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ནད་སྒྲ་མང་ཞིང་འགྱུར་ལྟོག་ཆེ་བ་དང་། ཟས་
 མང་དུ་བློས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་ཤ་འབྲོས་པ་སྟེ་ལུས་སྟོབས་འཛོར་བ་དང་། ཕོ་མཆིན་མི་བདེ་ཞིང་ཆམ་པས་
 འདེབས་ལ་སྤྲིང་མི་དགའ་བ་དང་། དོན་མེད་པར་ན་ཞིང་ཡང་བཙོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་པ་མེད་པར་དར་
 རེ་སྐབས་སྐབས་སྒྲ་དག་ལ། རྟགས་དེ་བདུན་དང་ལྷན་ན་རེས་པར་དུག་ཡིན་པར་གདོན་མི་བཟོ། །གཞན་
 ཡང་སྟོང་རྒྱུན་ནམ་པན་གཞོད་བཞེན་པའི་སྟོན་ནས་བརྟག་པ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་ནས་བངས་
 གཏོང་བ་དང་། ཉ་དང་ཕག་ཤ་དང་ཤ་རུལ་བློས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དང་པོ་གང་ལ་སྦྱར་བའི་རྟ་དེ་དང་།
 དུད་འགོ་གང་རུང་གཏར་བའི་ཁྲག་གི་ཆ་བ་སྟེ་ཐུག་པ་བཏང་བས་ལྡང་ན་ནད་རྟགས་ཡིན་ལ། ནད་རྟགས་དེ་
 རྣམས་ཚང་ན་དུག་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

༣ གསང་བའི་སྟོན་ནས་བརྟག་པས་རེས་པ་བསྐྱེད་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

རྟགས་མེད་ངོས་མ་བཟུང་ན་གསང་བར་བརྟག་ །རྒྱ་རྒྱུད་པ་ཡི་ཚ་བར་ཉ་ཕག་ཤ། །བཏང་བའི་ཚོད་མས་ལྡང་ན་
 རེས་པར་ཡིན། །རྟ་རྒྱུར་བསྐྱུས་སྟོད་ལ་ཁྱེད་གང་བཏང་། །ཁམས་འབྲུགས་ལུས་ལྷེ་ལྷུམ་སེར་ཁྱེར་ན་
 ཡིན། །རེ་རལ་བ་འོར་བཏང་བཏང་སྒྲིག་ན་ཡིན། །རྣམ་ལུག་ཙན་དན་དཀར་པོ་སྦྱར་ལུག་ལ། །སྤྱི་ཁྱེར་ཁྲུས་

འཕུལ་འཁྲུ་སྐྱུག་གཟེར་ན་ཡིན། །ཨ་རུ་སྤང་རྒྱན་སེ་སྐྱེར་བར་བྱན་ཐང་། །བཏང་བས་ཆོགས་གཞི་ཕན་ཅེ་ན་
ན་ཡིན། །ཤུག་འབྲུ་ཤིང་ཀུན་གྲྭ་ཅི་འབྲས་བྱ་གསུམ། །བ་རྒྱར་བསྐྱོལ་བཏང་གར་བབས་ཟུག་ལྷང་ཡིན། །སེ་
མོད་འོམ་བུའི་ཐང་བཏང་རྒྱར་བཅོས་པས། །འདྲིལ་ན་དུག་ནད་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། །ཀུན་གྱིས་མ་
རྟོགས་སྤྱད་སྒྲན་བཏང་བས་གསལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། རྟགས་དེ་རྣམས་མེད་པར་ངོས་མ་ཟེན་པར་ཐེ་ཆོམ་བྱུང་ན་གསང་བར་བརྟག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་
རྒྱར་བ་རྒྱར་སེལ་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཆ་བ་སྟེ་ཐུག་པར་ཉ་པག་གི་ཤ་བཏབ་པའི་ཆོད་མས་ནད་ལྷང་ན་ངེས་པར་
དུག་ཡིན་ཞིང་། ར་ཁྲ་སྟེ་དག་པོའི་མིག་ཅེས་ཟུར་ཆག་པའི་རུ་ར་ཁྲ་ལྷ་རྒྱར་གདུས་པ་སྟོད་ལ་ཁྱོར་གང་བཏང་
བས་ཁམས་འཁྲུགས་ཞེས་སེམས་འཁྲུག་ཅིང་ལུས་པོ་ཕྱི་ལ་ལྷུ་མ་སེར་ཁྱེར་ཞེས་གང་བྱུང་བྱེད་ན་དུག་ཡིན།
ཡང་ན་རེ་རལ་ཐུན་གཅིག་བ་འོ་ལུལ་བརྒྱད་དུ་བཏབ་པ་བཏང་བས་རབ་སྐྱུག་ཅིང་ཐ་མ་དང་ག་འགག་ན་དུག་
ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཡུ་གུ་ཤིང་དང་ཅན་དན་དཀར་པོ་སྐྱེར་པའི་བར་བྱན་བཅས་པའི་ཕྱེ་མ་སྤྱི་ཁྱེར་ཁྱེར་བས་
ལུལ་ལ་བཏང་བས་འཁྲུའམ་སྐྱུག་གམ་གཟེར་བ་སོགས་བྱུང་ན་དུག་ཡིན། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་། སྤང་རྒྱན་
དཀར་པོ་དང་། སེ་བ་དང་། སྐྱེར་པའི་བར་བྱན་གྱི་ཐང་བཏང་བས་ཆོགས་གཞི་ཀུན་ལ་ཕན་པ་སྟེ་ནད་གམ་
ལ་ཅེ་ཞིང་ན་ན་དུག་ཡིན། ཡང་ན་བྱུག་པའི་འབྲུམ་དང་ཤིང་ཀུན་གྲྭ་ཅི་འབྲས་བྱ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་རྣམས་
བ་རྒྱར་བསྐྱོལ་བ་བཏང་བས་གར་བབས་སུ་ཟུག་ལྷང་ན་དུག་ཡིན་ཞིང་། དགོང་མོ་སེ་མོད་དང་འོམ་བུའི་ཐང་
བཏང་རྒྱར་བཅོས་ས་རྒྱ་བཅད་ནས་འདྲིལ་ན་དུག་གི་ ནད་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
རྣམས་ཀུན་གྱིས་མ་རྟོགས་ན་འོག་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་སྒྲན་རྣམས་གང་རུང་བཏང་བས་གསལ་ཏེ་འདུས་པའི་
རྟགས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་ན་ངེས་པར་ཡིན་ཞིང་། དེ་མ་བྱུང་ན་རྟགས་གཞན་བྱུང་ཡང་དུག་དང་འདྲ་
བའི་ནད་རིགས་ཡིན་གྱི་དུག་ནད་དངོས་ མ་ཡིན་པས་དུག་དང་འདྲ་བ་རྣམས་དུག་ནད་ལ་ངོས་མི་འཇིན་ཞིག་
གོ

༡ ཐེ་བྲག་གི་བརྟག་པས་ནད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བབས་ས་སོ་སོའི་ངོས་བཟུང་བ།
ཐེ་བྲག་བརྟག་པ་འཇུག་སྒོ་ཇུས་རིགས་དང་། །ནད་རིགས་ལྷང་དུས་བབས་སའི་སྒོ་ནས་བརྟག་ །ཅེས་པ་སྟེ།
ཐེ་བྲག་གི་བརྟག་པ་དེ་ལ་འཇུག་སྒོ་དང་ཇུས་རིགས་དང་། །ནད་རིགས་དང་། །ལྷང་དུབ་དང་། །བབས་སའི་སྒོ་
ནས་བརྟག་པ་དང་ལྟོ། །

༢ འཇུག་སྒོ་རིགས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་བསྟན་པ།
དང་པོ་འཇུག་སྒོ་རིགས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ནི། །ཉི་ཟེར་དུ་བ་རྒྱངས་ལས་བྱུང་བའི་དུག །དང་པོར་མཚུལ་པ་ཆ་
ཞིང་མགོ་བོ་ན། །ལུས་སྤྱིར་སྟོམ་ལ་སྤྱིད་སྐྱུར་ཆོག་པ་ཟ། །ཆོགས་གཞི་ཕྱིན་ཉ་ན་ཞིང་ལུ་སེར་

ཁྱེད། ཁྲོམ་ཆེ་གཡོ་སྐྱམ་ཞ་འཁྱམས་གཟའ་ཕོག་འདྲ། རེག་པ་དང་པོ་པགས་པ་ཚ་སྤྲིད་བ། ལྷགས་རྩེས་
 འབྲུམ་ཐོར་ཤུ་བ་སྐྱངས་འབྱར་འོང་། རྟེན་ས་ཁ་ཅིག་རྩ་ལ་བྱེར་བར་འགྱུར། ཁ་ཅིག་ལྷོག་པ་ཁ་ཅིག་འབྲས་
 ལུ་འགོ། ཐ་མ་ཤ་རུལ་རྩ་ཆད་རུས་པ་བ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་འཇུག་སྟོའི་རིགས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ནི། ཉི་ཟེར་
 དང་དུ་བ་དང་རྒྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུག་ནི། དང་པོར་མཚུལ་པ་ཚ་ཞིང་མགོ་བོ་ན་བ་དང་། ལུས་སྦྱིར་
 སྟོམ་པ་སྟེ་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་ལ་སྦྱིད་པ་སྦྱར་ཞིང་ཆོག་པ་བ་དང་། ཆོགས་གཞི་དང་བྱིན་ཉ་ན་
 ཞིང་ལུས་སེར་ཁྱེར་བ་ཞེས་གང་ཤུམ་བྱེད་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་བ་ནམས་ལ་གཡོ་སྐྱམ་ཞ་འཁྱམས་བྱེད་ཅིང་
 གཟའ་ཕོག་པ་འདྲ་བ་འོང་། རེག་པའི་དུག་ལ་དང་པོ་པགས་པ་ཚ་སྤྲིད་ཀྱི་བ་དང་། ལྷག་པའི་རྩེས་ལུ་
 འབྲུམ་ཐོར་དང་ཤུ་བ་འཁྱུངས་འབྱར་འོང་ཞིང་། རྟེན་ས་འགྱུར་ལྷོག་བྱེད་པ་ནི་ཁ་ཅིག་རྩ་མིག་སོགས་ལ་
 བྱེར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ལྷོག་པར་འགོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འབྲས་ལུ་འགོ་ལ། ཐ་མ་ཤ་རུལ་བ་དང་རྩ་
 ཆད་པ་དང་རུས་པ་བ་བ་སོགས་ལུ་འགྱུར་བའོ།

༡ རྩེས་རིགས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་སྟེན་བརྟག་པ།

རྩེས་རིགས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་སྟེན་བརྟག་པ་ལ། རྩེས་རིགས་སོ་སོའི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚ་གང་གི་
 རྟགས་མདོར་བསྟུས་ལུ་བཤད་གཉིས་ཡོད།

༡༡ རྩེས་རིགས་སོ་སོའི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྩེས་རིགས་སོ་སོའི་རྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། རྟོ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། ཤ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། སྦྱ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། ཅི་
 ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། དངོས་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། སྟོ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས་བཅས་བདུན་ནོ།

ཁ༡ རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། རྩེས་རིགས་སྦྱོར་བའི་སྟོན་སྟེན་བརྟག་པ་ནི། དབྱིག་དུག་ཤེད་ཆུང་ཤ་
 སྐམས་རྩེ་སྦྱོར་འགོ། རྩ་ཆ་མི་ཆེ་པོ་བར་བྱག་ཅིང་གང་། ཁ་ལ་གཡའ་བོ་མཆན་མ་ལྟང་མི་འགྱུར། མིག་
 སེར་སྟོ་སྟེག་ཞོ་བོས་ཁྲག་ཏུ་འབྱུང་། རྩེས་རིགས་སྦྱོར་བའི་བརྟག་ཐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་
 དབྱིག་དུག་ཤེད་ཆུང་ཞིང་ཤ་སྐམས་ལ་ཁ་དོག་རྩེ་སྦྱོར་ཞེས་རིམ་པས་སྟོ་རུ་འགོ་བ་དང་། རྩ་ཆ་མི་ཆེ་ཞིང་པོ་
 བར་སྦྱར་དུ་བྱག་ཅིང་གང་བ་དང་། ཁ་ལ་གཡའ་བོ་བྱོ་ཞིང་མཆན་མ་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་ལ་མིག་མདོག་སེར་
 ཞིང་ཁོང་པ་སྟོ་སྟེག་བྱེད་ལ། ཞོ་བོས་ན་ཁྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་འཁྱུར་བར་འགྱུར་རོ།

ཁ༢ རྟོ་ལ་སྦྱར་བའི་རྟགས། རྟོ་སྦྱོར་པོ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷན་གྱིས་སྟོ་ཆ་ཚུལ་སྟོན་ལ་གང་བར་
 ལྷོག མཆིན་མཁྲིས་པོ་མཆེར་སྟེང་དུ་སྦྱར་དུ་འདྲིལ། ཞེས་པ་སྟེ། རྟོ་སྦྱོར་ལ་པོ་བ་སྟེ་ཞིང་ལྷོ་ལ་ཡན་ལག་
 ལྷན་བ་དང་། གཞོད་སྟོ་ཞིང་ཆ་བའི་མདོན་ཚུལ་སྟོན་ལ་དོན་དུ་གང་བར་ལྷོག་པ་དང་། མཆིན་པ་དང་མཁྲིས་པ་
 དང་པོ་བ་དང་མཆེར་པའི་སྟེང་དུ་སྦྱར་དུ་འདྲིལ་བར་འགྱུར་རོ།

ཁ༣ ཤ་ལ་སྤྱར་བའི་རྟགས། ཤ་སྤྱོར་པོ་མཆིན་མི་བདེ་མིག་སྤྱན་དམར། །མིག་འགྲིབ་མིད་པ་ལྟེབ་ལ་གེ་
བ་འཛེར། །ཁྲག་རྩ་ཁྲ་འམ་ཡུད་པ་ཁྲག་རྩ་ལ། །མགོ་དང་སྟེ་མཛིང་ཕྱི་ཤ་ནང་ཁྲོལ་སོགས། །གང་བཏང་དེར་
འབབ་ཁོལ་བྱར་ན་བར་བྱེད། ། ། །ཅེས་པ་སྟེ། ཤ་སྤྱོར་ལ་པོ་མཆིན་མི་བདེ་ཞིང་མིག་སྤྱན་དམར་བ་དང་མིག་
འགྲིབ་ཅིང་མིད་པ་ལྟེབ་པ་སྟེ་དམ་ལ་གེ་བ་འཛེར་བ་དང་། ཁྲག་རྩ་ཁྲ་བའམ་ཡང་ན་ཡུད་པ་ཁྲག་རྩ་ལ་བ་
དང་། མགོ་དང་སྟེ་མཛིང་བཅས་ཕྱི་ཤ་དང་ནང་ཁྲོལ་སོགས་ཤ་གང་ལ་སྤྱར་ནས་བཏང་བའི་ཐད་དེར་འབབ་
ཅིང་ཁོལ་བྱར་ཞེས་ཀོ་ལེར་ན་བར་བྱེད་དོ།

ཁ༤ སྤྱ་ལ་སྤྱར་བའི་རྟགས། སྤྱ་སྤྱོར་རྒྱ་ཞབས་སྤྱན་བཞིན་འཁྲུག་ཅིང་ན། །རྒྱ་ཁྲག་འབྲེས་ཤིང་ནང་ཙ་
གཟེར་བ་ཡིན། ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱ་གི་སྤྱ་ར་སོགས་སྤྱ་སྤྱོར་ལ་རྒྱ་ཞབས་སྤྱན་བཞིན་རྩ་འཁྲུག་ཅིང་ན་བ་དང་།
རྒྱ་ཁྲག་འབྲེས་ཞེས་རྒྱ་མ་ཁྲག་གིས་བོས་ཤིང་ནང་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་གཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁ༥ ཅི་སྤྱོར་རྟགས། ཅི་སྤྱོར་གཞོགས་བྱེད་ན་ཞིང་ངོས་ཤ་སྤྲུལ། །མགོ་རྒྱ་ཆོགས་གཞི་ན་ཞིང་ཕུམ་སེར་
ཁྲེ། །ཆ་བ་སྟེ་ཞིང་མིག་འགྲིབ་མཆིན་ངི་འཁོར། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅི་སྤྱོར་ལ་གཞོགས་བྱེད་ན་ཞིང་གང་ན་ངོས་
དེའི་ཤ་སྤྲུལ་ལ་མགོ་དང་རྒྱ་དང་ཆོགས་གཞི་རྣམས་ན་ཞིང་ཕུམ་སེར་ཏེ་གང་ཤུམ་ཁྲེར་བ་དང་། ཆ་བ་སྟེ་
ཞིང་མིག་འགྲིབ་ལ་མཆིན་ངི་འཁོར་བ་ཞེས་ཁོང་ནང་རྩ་འཁྲུལ་ཉམས་བྱེད་དོ།

ཁ༦ དངོས་ལ་སྤྱར་བའི་རྟགས། དངོས་ལས་སྤྱར་བ་ལྟེ་དང་སེན་རྩ་སྤྱིད། །མིག་འགྲིབ་སོ་ནག་ལྟེ་མཆུ་
འགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བོང་བ་ཐང་ཕྱོམ་སོགས་རྩ་ག་རིགས་དངོས་ལས་སྤྱར་བ་ལ་ལྟེ་དང་སེན་རྩ་སྤྱིད་
པ་དང་། མིག་འགྲིབ་ཅིང་སོ་ནག་ལ་ལྟེ་དང་མཆུ་འགས་པ་ཡིན་ཞིང་།

ཁ༧ སྤྱོ་སྤྱོར་རྟགས། སྤྱོ་སྤྱོར་རྩ་ཤིང་ན་ཞིང་རྒྱ་བ་རེངས། །ལུས་གང་སྤྱིང་འདར་སེམས་འཕྱོ་འགོ་ན་
འབུབ། །རང་གིས་ཆོར་བས་ཁ་མཆུ་སྤྲངས་སྤྲུམ་བྱེད། ། །སྤྱོ་སྤྱོར་ལ་རྩ་ཤིང་ནི་གཟུངས་འབུལ་སོགས་ཀྱི་
སྤྲུལ་སྤྱོམ་ཤིང་དང་རྩ་ཤིང་ཞེས་བཤད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩས་སྤྱོམ་སྤྲུལ་ཆོགས་སྤྱོམ་རྩས་དཔུང་དང་འབེལ་བའི་
ལག་པའི་ རྩས་སྤྱོམ། དཔྱི་ནས་རྒྱ་དང་འབེལ་བའི་རྩས་སྤྱོམ་རྣམས་ན་ཞིང་རྒྱ་ལག་རྒྱ་བ་རེངས་པ་དང་།
ལུས་གང་ཞིང་སྤྱིང་འདར་ལ་སེམས་འཕྱོ་འགོ་ན་འབུབ་པ་དང་། རང་གིས་མུང་ན་ཆོར་བས་ཁ་དང་མཆུ་
སྤྲངས་སྤྲུམ་བྱེད་པའོ། །

ཁ༨ རྩས་རིགས་ཀྱི་རྟགས་མདོར་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ། མདོར་བསྟུས་ཆ་གང་སྤྱོར་བ་རྣམས་པ་གཉིས། །
ཞེས་པ་སྟེ། རྩས་རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་ན་ཆ་བ་དང་གང་བར་སྤྱོར་བ་བྱས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་
ཏེ།

ཁ། ཚ་སྒྱུར་གྱི་རྟགས། ཚ་སྒྱུར་ཅ་གི་མས་ཚུ་སྒྱུག་ཀྱི་ཡ་མཐུག། རུས་ཚིགས་ཉ་གཞི་མགོ་ན་གང་ཤུམ་
 ཟེད། རོ་སྒྱུར་པོ་མཆིན་གཟེར་ཞིང་ཁ་ལྟེ་སྐམ། མཚུ་འགས་སོ་ནག་ཁོང་པ་ཚ་འཁྱུག་ཟེད། ཤེས་པ་བློ་
 མི་ལམ་མང་བ་སྟེ། གཙུ་བོར་མཆིན་མཁྲིས་གཉིས་ལ་འབབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚ་སྒྱུར་ལ་
 ཅ་གི་མས་ཤིང་ཚུ་མདོག་སྒྱུག་ལ་ཀྱི་ཡ་མཐུག་པ་དང་། རུས་ཚིགས་དང་ཉ་གཞི་དང་མགོ་བོ་ན་ལ་གང་ཤུམ་
 ཟེད་པ་དང་། རོ་སྒྱུར་དང་པོ་མཆིན་གྱི་ཡུལ་གཟེར་ཞིང་ཁ་དང་ལྟེ་སྐམ་པ་དང་། མཚུ་འགས་ཤིང་སོ་ནག་ལ་
 ཁོང་པ་ཚ་འཁྱུག་ཟེད་པ་དང་། ཤེས་པ་བློ་བློ་ཟེད་ལ་མི་ལམ་མང་བར་འབྱུང་བ་དང་། སྟེ་ཞེས་པ་འོག་མ་
 འདྲེན་ཚིག་སྟེ་དེ་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་རམ་གཙུ་བོར་མཆིན་པ་དང་། མཁྲིས་པ་གཉིས་ལ་འབབ་པ་ཡིན་
 བོ། །

ཁ། གང་སྒྱུར་གྱི་རྟགས། གང་སྒྱུར་སྟོ་སྟེག་ཁ་བས་མི་འཇུ་འཁྲེན། ར་དལ་ཚུ་སྟོ་སྟེ་སྒྱུག་དོང་པ་
 གཡོ། མཚུག་ཏུ་སྐྱན་དུ་འདྲིལ་ལམ་ཚུ་རུ་ལྟོག། གཙུ་བོར་མ་ཁུ་པོ་བར་འབབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་
 སྒྱུར་ལ་ནི་ཁོང་པ་སྟོ་ཞིང་སྟེག་པ་དང་། ཁ་བས་མི་འཇུ་བ་ལ་འཁྲེན་པ་སྟེ་བས་ལ་འདོད་ཆེ་ཞིང་ར་དལ་བ་
 དང་ཚུ་མདོག་སྟོ་ལ་ ལྟེ་མདོག་སྒྱུ་བ་དང་གདོང་པ་གཡོ་བ་སྟེ་སྟོས་པ་དང་། མཚུག་ཏུ་སྐྱན་དུ་འདྲིལ་ལམ་
 ཡང་ན་ཚུ་རུ་ལྟོག་པར་ཟེད་ལ། དེ་ནང་ནས་ཀྱང་གཙུ་བོར་མ་ཁུ་བ་པོ་བར་འབབ་པ་ཡིན་ལོ།

ཁ། འདྲེས་མའི་རྟགས། སྒྱུར་བ་འདྲེས་པ་པོ་མཆིན་གཉིས་ཀར་འབབ། གང་ཡང་ཚ་ཚུལ་ཚ་ཡང་གང་
 ཚུལ་སྟོན། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྒྱུར་བ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་འདྲེས་པ་ནི་པོ་བ་དང་མཆིན་པ་གཉིས་ཀར་འབབ་ཅིང་ངོ་
 བོ་གང་ཡང་ལྟར་སྒྲུང་ཚ་ཚུལ་དང་། ངོ་པོ་ཚ་ཡང་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཚུལ་སྟོན་པས་ན་མ་འཁྱུལ་བར་རྟོགས་ཤིག་
 གོ། །

(༣) བད་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བརྟག་པ།

ཀ། མཛེ་དུག་གི་རྟགས། བ་ལུགས་སྟོ་ནས་བརྟག་པ་མཛེ་དུག་ནི། མཛེ་ཁྱག་བསེ་ཞོས་པལ་ཆེར་གཙུ་
 བས་པས། འགྲུལ་འཕྱིག་བེར་ཅ་འཁྱུག་རུས་རྒྱུ་ན། བྱེ་བ་མི་བདེ་ཤ་སྟོ་ཐོར་བྱ་འོང་། རུས་ལ་བབས་
 པ་པོ་མཛེ་སྐམས་ནས་འཆི། ཤ་དང་རྩར་བབས་མོ་མཛེ་རུལ་ནས་འཆི། ། ཞེས་པ་སྟེ། བ་ལུགས་རིགས་ཀྱི་
 སྟོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལས་ཐོག་མར་མཛེ་དུག་ནི། མཛེ་ཅན་གྱི་ཁྱག་དང་བསེ་ཞོ་གཉིས་ཀྱིས་པལ་ཆེར་དུ་
 གཙུ་བས་པ་མང་བ་ཡིན་པས། འགྲུལ་འཕྱིག་དང་བེར་ཟེད་ལ་ཅ་འཁྱུག་ཅིང་རུས་རྒྱུ་ན་བ་དང་། བྱེ་བ་
 མི་བདེ་ཞིང་ཤ་སྟོ་ལ་ཐོར་པ་དང་བྱ་བ་འོང་ལ། ཐ་མར་རུས་ལ་བབས་པ་ནི་པོ་མཛེ་ཡིན་པས་སྐམས་ནས་འཆི་
 ཞིང་། ཤ་དང་རྩར་བབས་པ་ནི་མོ་མཛེ་ཡིན་པས་རུལ་ནས་འཆི་ལོ། །

༡༢ སྒྲིབ་ཏུག་རྟགས། སྒྲིབ་ཏུག་པལ་ཆེར་གོང་མོའི་ཁྲག་དང་ནི། །ཐང་ཕྱོམ་པ་ཡིས་སྒྲུབ་བའི་གཙུག་པ་མང་། །སྒྲིབ་རྒྱུ་ཤེས་པ་འཕྱོ་ཞིང་བྱ་ཡིས་འདེབས། །འདར་ཞིང་ཁོ་བདེག་ཁ་ནས་སྒྲ་ཚེགས་འདོན། །ཡང་ན་སོ་འཆའ་འགྲེལ་ཞིང་བྱ་མེད་འཕོག ། ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་ཏུག་པལ་ཆེར་ལ་ནི་གོང་མོའི་ཁྲག་དང་ཐང་ཕྱོམ་པས་སྒྲུབ་བའི་གཙུག་པ་མང་བས་ན་སྒྲིབ་བརྒྱུ་ཤེས་པ་ལྟར་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་འཕྱོ་ཞིང་ཁ་ནས་བྱས་འདེབས་པ་དང་། ལུས་པོ་འདར་ཞིང་ཁོ་བདེག་པར་བྱེད་ལ་ཁ་ནས་གཏམ་སྒྲ་ཚེགས་པ་འདོན། ཡང་ན་སོས་སོ་འཆའ་བ་སྟེ་དགྲིག་པ་དང་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཞིང་བྱ་མེད་ཏུ་འཕོག་གོ །

༡༣ གྲིབ་ཏུག་རྟགས། གྲིབ་ཏུག་ཆ་སིངས་སྒྲུབ་རྒྱ་ཤོའི་འབྲུ། །འདྲེ་འདར་གྲྲ་པ་གྲིབ་ཁྲག་སོགས་ལ་སྒྲུབ། །རྟ་གྲིབ་ཐུག་ཐུག་གྲིབ་པ་ཡང་གྲིབ་དང་། །ཁྱེབ་གྲིབ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །སྐབས་སུ་མགོ་འཁོར་ལྡང་ཞིང་སྒྲིང་མི་དགལ། །འབྲུགས་ན་སྒྲིབ་སྒྲིང་བྱ་པ་བག་རེ་ཉམས། །གཡའ་བ་ཅ་སྒྲིབ་འགྲོ་སྒྲིང་འདོད་པ་འབྱུང་། །རྟིག་ཏའི་ཐང་བཏང་ཉི་མ་ལ་ཉལ་བས། །མིག་ལ་འོད་འཕྲོ་དྲི་ཆུ་ཁྲག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲིབ་ཏུག་ལ་ཆང་ཆ་ཞེས་པ་བསིངས་ཏུས་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་དང་སྒྲིབ་རྒྱ་ཤོ་མའི་འབྲུ་དང་། འདྲེ་ཁྲགས་པའི་ལུས་འདར་ནས་ཤི་བའི་གྲྲ་པ་དང་། གྲིབ་ཁྲག་ཅེས་མི་གྲིབ་ཁར་བསད་པའི་ཁྲག་སོགས་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་། རྟ་གྲིབ་དང་། ཆུ་གྲིབ་དང་། ཐུག་གྲིབ་དང་། གཡའ་གྲིབ་དང་། ཁྱེབ་གྲིབ་སོགས་དོན་གྲོ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྟགས་ནི་སྐབས་སུ་མགོ་འཁོར་ལྡང་ཞེས་མགོ་འཁོར་འོང་བའི་ནད་ལྡང་ཞིང་སྒྲིང་མི་དགལ་བ་དང་། འབྲུགས་པར་གྱུར་ན་རེ་སྒྲིབ་སྒྲིང་ཞིང་བྱ་པ་བག་རེ་ཉམས་འགྲོ་བ་དང་། གཡའ་བ་ཞེས་སྒྲིབ་བྱ་ན་ནམ་བུ་ཞིང་ཅ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ལ་འགྲོ་སྒྲིང་འདོད་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རྟིག་ཏའི་ཐང་བཏང་ནས་ཉི་མ་ལ་ཉལ་བས་མིག་ལམ་ཏུ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཚེགས་འཕྲོ་བའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་དྲི་ཆུ་ཁྲག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

༡༤ ལ་མ་རྒྱ་སྐམས་རྟགས། ལ་མ་རྒྱ་སྐམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲུབ། །ལ་ལ་མ་འབྱུང་བས་སྒྲོམ་བ་མི་ཤེས། །རྒྱ་མ་སྐམས་ན་བྱུག་ཆེ་དྲི་མ་འགག །ཅེས་པ་སྟེ། ལ་མ་དང་རྒྱ་སྐམས་གཉིས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལ་མ་ནི་ལ་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འབྱུང་ཞིང་བས་སྒྲོམ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་སྐམས་ནི་རྒྱ་མ་སྐམས་ན་བྱུག་ཆེ་ཞིང་དྲི་མ་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་།

༡༥ ཟ་རེམས་ལྷག་དགེའི་རྟགས། ཟ་རེམ་ལྷག་དགེ་ལྟོ་ཆེ་མཇིང་པ་རེངས། །ཟ་རེམ་ལྷག་དགེ་ནི་ལྟོ་བ་ཆེ་ལ་མཇིང་པ་རེངས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

༡༦ རྒྱ་ནད་རེངས་ཁྲུམས་རྟགས། རྒྱ་ནད་རེངས་འཁྲུམས་ཁྲག་ཏུ་བཤལ་བ་ལ། །ལག་རྒྱུ་རེངས་འཁྲུམས་མི་ཡིས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་དགོས། ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ནད་རེངས་འཁྲུམས་ནི་ཁྲག་ཏུ་བཤལ་བ་འབྱུང་།

ལ་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་རེངས་པའམ། ཡང་ན་འབྲུམས་ནས་བརྒྱུ་རང་གིས་བྱེད་མི་ཤེས་པར་མིས་
བརྒྱུ་བསྐྱུལ་བྱེད་ རོགས་དགོས་པའོ།

༡༡ སྤྲོ་བུ་སྤྲོ་ཟུག་རྟགས། སྤྲོ་བུ་སྤྲོ་ཟུག་རྟ་སྤྲོ་ནད་ལྡང་། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲོ་བུ་སྤྲོ་ཟུག་ནི་དུས་
རྟག་རྟ་སྤྲོ་གྱི་ནད་ལྡང་བ་ཡིན་ལོ།

༡༢ སྤྲོ་པོ་འཇུ་སྤྲོ་མས་རྟགས། སྤྲོ་པོ་འཇུ་སྤྲོ་མས་ནི་འདུས་པའི་ནད། །པོ་མཆིན་མི་བདེ་ཁྲག་
འཇུ་སྤྲོ་ཁྲག་འཇག་ །ཤ་སྐྱམས་ཤེད་མེད་མཆིན་པ་རུལ་ནས་འཆི། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲོ་པོ་འཇུ་སྤྲོ་མས་ཞེས་
པའི་བཞི་པོ་རྒྱུ་མས་ནི་སྦྱོར་གཞི་སལ་ཆེར་འདུས་པའི་ནད་ཡིན་པས་པོ་མཆིན་མི་བདེ་ལ་ཁྲག་རྟ་འཇུ་ཞིང་སྤྲོ་
ཁྲག་འཇག་པ་དང་། ཤ་སྐྱམས་ལ་ཤེད་མེད་ཅིང་ཐ་མར་མཆིན་པ་རུལ་ནས་འཆི་ལོ། །

༡༣ མཁྲིས་པ་མིག་སེར་རྟགས། མཁྲིས་པ་མིག་སེར་གི་མྱ་ག་བྱར་སྦྱར། །མཁྲིས་ཡུལ་རྒྱས་ནས་མིག་
སྤྲོ་ཤ་མདངས་སེར། ། ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པ་མིག་སེར་ནི་རི་བོང་གི་མཁྲིས་པ་དང་གི་ཐང་དང་ག་བྱར་
སོགས་ལ་སྦྱར་བ་ ཡིན་པས་མཁྲིས་པའི་ཡུལ་ཆེར་རྒྱས་ནས་འོང་ལ་མིག་སྤྲོ་དང་ཤ་མདངས་སེར་པོར་
འགྲོ་ལོ། །

༡༡༠ རིམས་ནད་ཅ་བྱེར་རྟགས། རིམས་ནད་ཅ་བྱེར་རིམས་ཀྱི་ན་ལུགས་འབྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམས་ནད་
ཅ་བྱེར་ནི་ཐྱོ་གསང་གི་རྒྱུ་སོགས་སུ་གསུང་པའི་རིམས་ཁྲག་ལ་སྦྱར་ནས་རིམས་འབྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་རིམས་
ཀྱི་ན་ལུགས་དང་འབྲ་བ་འོང་ལོ།

༡༡༡ རྟ་པོ་ཐོག་རྟགས། རྟ་པོ་ཐོག་རྟ་དུག་སྦྱུ་ལ་མགོ་ལ་སྦྱར། །མིག་སྤྲོ་ཁྲག་དུག་ལ་གཟེར་
ལྡང་གསུས་པ་སྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟ་པོ་ཐོག་རྟ་ནི་དུག་སྦྱུ་ལ་གྱི་མགོ་དང་བྱིང་བྱིང་བུ་ལ་སྦྱར་བས་མིག་
སྤྲོ་ཅིང་ཁྲག་པའི་དུག་ལ་ནས་གཟེར་བྱུག་ལྡང་ལ་གསུས་པ་སྟོ་བ་དང་།

༡༡༢ འབྲུམས་པོ་གཟེང་ནད་རྟགས། འབྲུམས་པོ་གཟེང་ནད་འཕྲལ་དུ་རེངས་ཀྱིན་འབྱེད། །རྒྱུ་ལག་
བཤལ་སྤྲོ་མིག་འཕོར་ཤ་སྐྱམས་འཆི། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུམས་པོ་གཟེང་ནད་ནི་ཤ་དང་སོ་ལ་སྦྱར་བས་འཕྲལ་དུ་
རེངས་ཀྱིན་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལག་བཤལ་སྤྲོ་བྱེད་པ་དང་མིག་འཕོར་ལ་ཐ་མར་ཤ་སྐྱམས་ནས་འཆི་ལོ།

༡༡༣ གཟེར་ནད་རྒྱ་འགགས་རྟགས། གཟེར་ནད་རྒྱ་འགགས་བྱང་པ་ལ་སྦྱར་བས། །རྩ་མིག་རྒྱ་ཞབས་
གཟེར་ལ་རྩ་རྒྱ་འགག་ །གཞུག་ལ་རྩར་བྱེར་ཁྲག་སྦྱུག་སྤྲོ་ཁྲག་འཇག་ །ཅེས་པ་སྟེ། གཟེར་ནད་རྒྱ་འགགས་
ནི་བྱང་པ་ལ་སྦྱར་བས་རྩ་མིག་དང་རྒྱ་ཞབས་གཟེར་ལ་རྩ་རྒྱ་འགག་པ་དང་། གཞུག་ལ་རྩར་བྱེར་ནས་
ཁྲག་སྦྱུག་པ་དང་སྤྲོ་ཁྲག་འཇག་གོ།

༡༧ མཇུག་བསྟུ་བ། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྒྲིབ་བ་སྣ་ཚོགས་ལས། །ནད་རིགས་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྒྲིབ་བ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ནད་རིགས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་
པ་བསམ་ལས་འདས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

༤ ལྷང་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བརྟག་པ།

ནད་ལྷང་བ་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བརྟག་པ་ལ། ཞག་དང་། ཟླ་བ། ལོ་བཅས་ཀྱི་དུག་གསུམ་ཡོད།

༡༡ ཞག་དུག་རྟགས་པ། ལྷང་དུས་སྒྲིབ་ནས་བརྟག་པ་ཞག་གི་དུག །སྒྲིབ་བ་མ་སྒྲིབ་ནོ་འམ་རྒྱུན་ཕྱད་
པས། །སྒྲིབ་པ་ལངས་ཏེ་མ་ཁྱ་ལྟ་བུ་འམ། །སྒྲིག་པོ་འམ་རིམས་ལྟར་ན་བ་པལ་ཆེ་སྟེ། །འབྲལ་དུ་མིག་ལོང་ཕྱེ་
མཆུ་འགས་པ་དང་། །རེངས་སམ་འགྲེལ་ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་ཀྱང་སྤི། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷང་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་
བརྟག་པ་ནི། ཞག་གི་དུག་ནི་སྒྲིབ་བ་དེ་ཁོང་དུ་མ་སྒྲིབ་ཡང་ནོ་བའམ་སྒྲོང་བའི་རྒྱུན་དང་ཕྱད་པས་ལངས་མ་
རན་པར་སྒྲིབ་པ་དུ་ལངས་ཏེ་མ་ཁྱ་བ་ལྟ་བུ་འམ། །སྒྲིག་པོ་འམ་རིམས་ལྟར་དུ་ན་བ་པལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ལ་
ཅིག་འབྲལ་དུ་མིག་ལོང་བ་དང་། །ཕྱེ་དང་མཆུ་འགས་པ་དང་། །ལུས་རེངས་སམ་འགྲེལ་ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་
ཀྱང་འབྱུང་བ་སྤིད་དོ།

༡༢ ཟླ་དུག་རྟགས་པ། ཟླ་དུག་ཤ་སྐམས་མེན་མོའི་བཀྲག་མེད་ངལ། །མཆུ་སྐམ་སོ་ནག་མིག་འགྲིབ་ན་
བ་ལུར། །ཁོང་སྒྲོ་ཆོགས་གཞི་སྒྲིག་པོའི་ཐིག་ལེ་འོང་། །ཞོ་འབྱུངས་སྒྲོ་ཞིང་ཆང་འབྱུངས་བཟ་བཟང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། ཟླ་དུག་ནི་ཤ་སྐམས་ལ་མེན་མོའི་བཀྲག་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་ངལ་བ་དང་། ཆུ་སྐམ་ཞིང་སོ་ནག་ལ་
མིག་འགྲིབ་ཅིང་ན་བ་ལུར་བ་དང་། །ཁོང་པ་སྒྲོ་ཞིང་ཆོགས་གཞི་ལ་སྒྲིག་པོའི་ཐིག་ལེ་འོང་བ་དང་། །ཞོ་
འབྱུངས་པའི་དུས་ཁོང་སྒྲོ་ཞིང་ཆང་འབྱུངས་དུས་ཤེས་པ་བཟ་བཟང་རོ།

༡༣ ལོ་དུག་རྟགས་པ། ལོ་དུག་ཤ་སྐམས་མཆིན་པ་འཕྱོངས་ནས་ན། །སྒྲིབ་པ་ལྟོང་འདོད་ཅིང་ན་བ་
ལུར། །མཁལ་མ་གང་ཞིང་ལྟོ་ཆེ་བག་རེ་རུལ། །སྤོན་བུ་ལྟོག་ཅིང་ཆང་འབྱུངས་ལུས་ཉམ་རྒྱུད། །སོ་ན་ཅིབ་
ལོགས་འཕོ་ཞིང་ལྟག་པ་དགྲ། །གཉིད་མེད་ཕོ་བ་གཟེར་དང་བཟ་འཕུག་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལོ་དུག་ནི་ཤ་
སྐམས་ལ་མཆིན་པ་འཕྱོངས་ནས་ཞེས་དབྱང་ལ་བཏང་བ་ལྟར་ན་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་ལྟོང་འདོད་ཅིང་ན་བ་
ལུར་བ་དང་། །མཁལ་མ་གང་ཞིང་ལྟོ་བ་ཆེ་ལ་བག་རེ་ཅམ་རུལ་བ་དང་། །ལུས་ཀྱི་སྤོན་བུ་ལྟོག་ཅིང་ཆང་
འབྱུངས་པའི་ཆོ་ལུས་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་སོ་ན་བ་དང་ཅིབ་ལོགས་སོགས་ལ་གཟེར་འཕོ་ཞིང་ལྟག་པ་དགྲ་བ་དང་།
གཉིད་མེད་ཅིང་ཕོ་བ་གཟེར་བ་དང་བཟ་འཕུག་བྱེད་དོ། །

(༤) བབས་ས་གནས་ཀྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ།

བབས་ས་གནས་སྐྱར་ནས་བརྟག་པ་ལ། རོན་ལྔ་ལ་བབས་པའི་བརྟག་དང་། སློང་དྲུག་ལ་བབས་པའི་
རྟགས་། ཤ་སོགས་ལ་བབས་པའི་རྟགས་བཅས་གསུམ་མོ།

༡༡ རོན་ལྔ་ལ་བབས་རྟགས། བབས་ས་གནས་ཀྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ་ནི། སླིང་ལ་བབས་ན་ཕྱེ་ལྷིབ་ཤེས་
པ་འཕྱོ། རྩལ་ཆེ་སླིད་པ་མང་ལ་བྱགས་རིང་བྱེད། སློ་བབས་སྒྲ་འགགས་གཡལ་ལ་སླིད་པ་འབྱུང་། སློ་མང་
གྲེ་བ་འཛེར་ལ་སྒྱིགས་བྱ་མང་། མཆིན་པར་བབས་ན་མིག་ལྷུ་མཆིན་ངི་གཟེར། མཁྱིས་སྒྱུག་མཆོགས་མ་ཕྱི་
ལ་ཁ་ཚུ་འཛག མཆེར་བབས་མཆུ་ན་སློ་ཞིང་ཕྱིབ་བྱུང་ན། སྒྲ་གདོང་གང་ན་འབྱིང་ཞིང་ཆ་ན་
འབྱུང་། མཁལ་བབས་མཁལ་ཆེད་གང་ཞིང་མཁལ་ཙ་ཁྲིད། ཀླང་པ་ཕྱི་ལ་ཆུ་སླི་ན་བ་ལྟར། ཞེས་པ་སྟེ།
བབས་སའི་གནས་ཀྱི་སློ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི། སླིང་ལ་བབས་པར་གྱུར་ན་ཕྱེ་ལྷིབ་ཅིང་ཤེས་པ་འཕྱོ་བ་དང་
ལུས་རྩལ་ཆེ་ཞིང་སླིད་པ་མང་ལ་རྩ་བུ་ཞེས་པའི་བྱགས་རིང་བྱེད་དོ། སློ་བར་བབས་པར་གྱུར་ན་སྒྲ་འགགས་
ཤིང་གཡལ་བ་སྟེ་སྒྱུ་བྱན་པའམ་ཟ་ལ་སླིད་པ་འབྱུང་བ་དང་སློ་མང་ཞིང་གྲེ་བ་འཛེར་ལ་སྒྱིགས་བྱ་མང་
དོ། མཆིན་པར་བབས་པར་གྱུར་ན་མིག་ཆོལ་ལྷུ་ཞིང་མིག་མདངས་ཉམས་ཏེ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་མཆིན་ངི་
གཟེར་ལ་མཁྱིས་པ་སྒྱུག་ཅིང་མཆོག་མ་ཕྱི་ལ་ཁ་ཚུ་འཛག་པ་དང་། མཆེར་བབས་ན་མཆུ་ན་ལ་སློ་ཞིང་
ཕྱིབ་བྱུང་ན་བ་དང་། སྒྲ་བྱག་ཏར་གདངས་པ་དང་གང་ན་པོ་མཆེར་འབྱིང་ཞིང་ཆ་ན་པོ་མཆེར་སྐར་བཤད་
ལྟར་འབྱུང་འབྱུང་ན་འོང་། མཁལ་མར་བབས་ན་མཁལ་ཆེད་གང་ཞིང་མཁལ་ཙ་ཁྲིད་པ་དང་ཀླང་པ་
འདེགས་པར་ཕྱི་ལ་ཆུ་སླི་ཞིང་ན་བ་ལྟར་བ་དང་།

༡༢ སློང་དྲུག་ཏུ་ལྷུང་བའི་རྟགས། སློང་ཏུ་ལྷུང་ན་སྟེག་སྒྱུག་ཟས་མི་འཇུ། རྒྱ་ཡོང་སློ་འཕྲོག་ཆ་འབྱུང་
འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། སློང་དྲུག་གང་རུང་ཏུ་ལྷུང་ན་སྟེག་སྒྱུག་བྱེད་ལ་ཟས་མི་འཇུ་ཞིང་རྒྱ་ཡོང་སློ་འཕྲོག་
དང་ཆ་འབྱུང་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

༡༣ ཤ་སོགས་ལ་བབས་རྟགས། ཤར་བབས་འགྲུལ་འཁྲིག་གི་མས་རྒྱུང་པགས་པ་སྟེ། རྩ་གི་མས་རྩ་
ན་མས་འཁྲིད་འབྱུག་སླིད་པ་སྟེ། རྩ་བ་ལ་བབས་བཤུལ་རེངས་ཡན་ལག་འཁུམ། རྩས་བབས་ཆོགས་པ་ན་
ཞིང་མཉེས་ན་པན། ཆོགས་ཁ་འཁོར་སྐྱངས་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་དཀའ་བ་དང་། རྩས་པ་ཐམས་ཅད་སྐམ་ཁོལ་
བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཤར་བབས་ན་འགྲུལ་ཞིང་འཕྲིག་འཕྲིག་བྱེད་ཅིང་གི་མས་རྒྱུང་བ་སྟེ་ཆོགས་སྟོང་ལ་
པགས་པའི་མདོག་སྟོང་བ་དང་། རྩར་བབས་ན་གི་མས་ཤིང་རྩ་ན་མས་འཁྲིད་འབྱུག་སླིད་པ་འབྱུང་ཞིང་། སྟེ་
ཞེས་པ་འདྲེན་ཆོག་ནས་རྩ་བ་ལ་བབས་པ་ནི་བཤུལ་རེངས་ཤིང་ཡན་ལག་འཁུམས་པ་དང་། རྩས་པར་བབས་

ན་ཚིགས་པ་ན་ཞིང་མཉེས་ན་ཕན་སྒྲུལ་བྱེད་པ་དང་། ཀླང་ལག་གི་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་འཁོར་སྐྱངས་ཤིང་བརྒྱང་
བསྐྱུལ་དཀའ་བ་དང་། རུས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་ཁོལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

(༤) མཐུག་དོན་བསྟུ་བ།

དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ནད་རྟགས་རྣམས། གཞན་དང་འབྲུལ་ཕྱིར་ངེས་པ་རྙེད་དཀའ་བས། ཕྱི་ནང་གསང་
རྟགས་གསུམ་གྱི་བར་ནས་འདོན། །དེ་ཡིས་འབྲུལ་མེད་ངེས་པར་གཏན་ལ་ཤེབས། །ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་
བརྟག་པ་འདི་ནི་གསང་། །བསེ་རུ་བོང་ང་དཀར་པོ་ཨ་རུ་ར། །ཞིབ་བརྟགས་རྩལ་སྤྲངས་ན་མ་འགའ་རུ་
བཏང་། །རྒྱ་དེ་སེམས་ཅན་གང་སྤྱད་མང་ན་འཆི། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་རུ་བཤད་པའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ནད་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ནད་གཞན་དང་འབྲུལ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་
རྙེད་པར་དཀའ་བས་གོང་རུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟགས་གསུམ་གྱི་བར་ནས་འདོན་དགོས་ཤིང་དེས་
འབྲུལ་པ་མེད་ཅིང་ངེས་པར་གཏན་ལ་ཤེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནས་གསང་བའི་བརྟག་
པ་འདི་ནི་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གསང་བར་བྱ་བ་ལ་བསེ་རུ་ དང་བོང་ང་དཀར་པོ་གཉིས་དང་ཨ་རུ་ར་བཅས་ཞིབ་རུ་
བརྟགས་པ་རྩལ་སྤྲངས་ལ་ན་མ་འགའ་རུ་བཏང་ལ། དེ་ནས་ནད་པ་དེའི་དྲི་རྒྱ་དེ་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྱད་ཀྱང་
ཉུང་རུས་ན་བ་དང་། མངས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བས་ན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་གསང་བར་བསྟན་པའི་གསང་
བའོ། །

༥ འཆི་བའི་ལྟས་བཤད་པ།

མི་སྐབ་འཆི་ལྟས་ཤ་ཟད་མུར་གོང་དེ་བ། །དང་ག་འགགས་སམ་ཟས་སྒྲོམ་ཟོས་ཚད་སྒྱུག་ །ལྗེ་རྟེན་སེན་མའི་
བཟླ་ག་ཤོར་ལུས་སྟོབས་ཟད། །འབྱུལ་པ་ནག་པོས་བྱབ་དང་རམ་པ་བྱང་། །གནས་ལྡར་སྐྱངས་དང་སྒྲོ་རུག་
སྒྲན་མི་ལེན། །ནང་གྲོལ་རུལ་འབྲུག་སོན་ཁྲག་འབྲུ་སྒྱུག་བྱེད། །དེ་རྟགས་ལྡན་ན་མི་འཆོ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་
པ་སྟེ། བཅོས་ཀྱང་མི་སྐབ་པའི་འཆི་ལྟས་ནི་ཤ་ཟད་ཅིང་མུར་གོང་དེ་བ་པ་དང་། དང་ག་འགགས་སམ་ཟས་
དང་སྒྲོམ་ཟོས་ཚད་ཕྱིར་སྒྱུག་པ་དང་། །ལྗེ་དང་སེན་མའི་བཟླ་ག་མངས་ཤོར་ཞིང་ལུས་སྟོབས་
ཟད་པ་དང་། ལུས་ལ་འབྱུལ་པ་ནག་པོས་བྱབ་པ་དང་དབྱུགས་རམ་པ་བྱང་ལ་གནས་ལྡར་ཞེས་པོ་བ་བྱང་གཞུང་
བཅུ་རུག་མདོ་མཆིན་གསང་འདུས་སོ་སྟེ་ལྡར་སྐྱངས་པ་དང་། །སྒྲོ་བ་དང་རུག་གི་སྒྲན་གང་བཏང་ཡང་མི་ལེན་
ཞིང་། །ནང་གྲོལ་རུལ་བའི་བྲུ་བ་འབྲུ་བ་དང་གསོན་ཁྲག་དྲི་མནམ་པ་འབྲུ་སྒྱུག་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་དང་
ལྡན་ན་མི་འཆོ་བས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

བཞི་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་བའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་གི་ནད་གསོ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་ཡི་
གསོ་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་གསོ་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་ཡོད།

༡ སྤྱི་ཡི་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་དུག་ནད་སྟོན་གྱིས་གསོ་བ་དང་། །དུག་ནད་དུག་གིས་གསོ་དང་སྤྲགས་གྱིས་གསོ། །

༡ དུག་ནད་སྟོན་གྱིས་གསོ་བ། དང་པོ་ཚ་སྦྱར་གང་སྦྱར་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་ནད་སྟོན་
གྱིས་གསོ་བ་ལ་ཚ་སྦྱར་དང་། གང་སྦྱར་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡོད།

༡༡ ཚ་སྦྱར་བསྟན་པ། ཚ་སྦྱར་གསར་རྟིང་ལུས་བྱངས་སྟོབས་དང་སྦྱར། །གང་ཡང་དང་པོ་སྟོན་གྱིས་
གཞི་བབྱང་ལ། །བྱངས་བབྱང་གསར་པ་བསྟུ་བསད་སྦྱང་བས་བཅོས། །བྱངས་ངན་རྟིངས་ན་བསྟུ་བསད་ཆིག་
ཆོད་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དུག་ནད་ཚ་སྦྱར་གྱིས་གསོ་བ་ལ་གསར་རྟིང་དང་ལུས་བྱངས་སྟོབས་བབྱང་ངན་གྱི་བབས་དང་
སྦྱང་དགོས་ཀྱང་གསར་རྟིང་གང་འདྲའི་རིགས་ཀྱང་བཅོས་ཚུལ་གྱི་དང་པོ་སྟོན་གྱིས་གཞི་བབྱང་ལ་ལུས་
བྱངས་བབྱང་བ་དང་གསར་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་བསྟུ། བར་དུ་བསད། ཐ་མ་སྦྱང་བས་བཅོས་པ་དང་། བྱངས་
ངན་ཅིང་རྟིང་པ་ཡིན་ན་བསྟུ་བསད་སོ་སོར་མི་བྱ་བར་ཆིག་ཆོད་བྱ་དགོས་ཏེ།

ལ༡ སྟོན་འགོ་དང་སྟོན་གྱིས་གཞི་བབྱང་བ། དང་པོ་ཆོགས་བསགས་གཞོད་པའི་གདོན་ཡང་བཅོས། །སྔ་
རྩོ་བས་བསྟུང་བྱི་རྩོ་ནན་ཏུར་བསྟེད། །ཉ་པག་བཤུལ་ཤ་སྔོ་དད་རུལ་སྦྱར་སྤང། །བ་ལང་གནའ་དགོ་ཤ་
གསར་ཁུར་མངས་དང་། །འབྲས་དང་ཡོས་བྱག་ཇ་དང་ཆུ་བམེལ་བསྟེན། །བྱངས་ངན་རྩོད་ཆུང་ཁས་ལ་ལུག་
ཤ་གསར། །སྐམ་ཡིབ་ཆང་གསར་ཆོད་དང་སྦྱར་ཞིང་བཏང་། །མེ་ཉི་ངལ་དུབ་ཉལ་པོ་བཞོན་པ་དང་། །སྔ་
བརྗོད་ལྷན་གང་ཉིན་གཉིད་སྤང་བར་བྱ། །ཆོད་པ་ཅན་ལ་ཨ་རུ་གསེར་མདོག་ཐང་། །གང་བཆེལ་འབྲས་
གསུམ་ཅི་ཅི་ལིང་། །ཁྱོར་རེ་སྔ་རྩོ་ཞག་བདུན་བར་དུ་བསྟེན། །དེ་ཡིས་འདུ་བ་སྟོམས་ཤིང་ནད་བྱངས་
འབྱེད། །རུལ་ཆད་ལུས་ཡང་དང་ག་བདེ་བ་དང་། །བྱ་བ་རུས་སྟམ་བྱེད་ན་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལའང་དང་པོ་སྟོན་གྱི་ལས་དང་འཕྲལ་རྒྱེན་གྱི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དངོས་བསྟན་དུ་རིམ་གྱོ་ཆོགས་བསགས་པ་
དང་། རྒྱགས་བསྟན་དུ་སྟོབ་པ་སྦྱངས་ཤིང་གཞོད་པའི་གདོན་ཡང་གང་ལ་གང་འཆོམ་པའི་ཡས་གྱིས་བཅོས་
ལ་སྔ་རྩོ་སྟོན་འཇུ་བའི་ཕྱིར་བས་བསྟུང་ཞིང་བྱི་རྩོ་ལ་བས་ལ་ནན་ཏུར་བསྟེད་པར་བྱ་དགོས་ནའང་ཉ་པག་ཤ་
དང་བཤུལ་ཤ་སྟེ་རྩ་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་ཤ་དང་སྔོ་དད་དང་རུལ་པ་དང་སྦྱར་པོ་རྣམས་སྤང་བ་དང་། བ་ལང་དང་
གནའ་བ་དགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཤ་གསར་པ་དང་ཁུར་མངས་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་འབྲས་དང་ཡོས་ཀྱི་བྱག་པ་དང་ཇ་

སྒྲོ་འཇམ་དང་ཆུ་བསིལ་ནམས་བསྟན་དགོས་ཤིང་། ཟུངས་ངན་ཞིང་བོད་ཆུང་གས་པའི་རིགས་ལ་ལྷག་ཤ་
གསར་པ་དང་སྐམ་ཡིབ་ཅེས་པ་སྤར་ བཤད་ལྟར་དང་ཆང་གསར་ནམས་ཆ་བའི་ཆོད་དང་སྒྲོ་ཞིང་བཏང་བ་
དང་། མེ་དང་ཉི་མ་འདེ་ཞིང་ལ་དུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཉལ་པོ་སྒྲོད་པ་དང་། ཞོན་པ་རྟ་སོགས་
བཞོན་པ་དང་། སྤྲ་བཟོད་མང་པོ་དང་། ལྷན་གང་དང་། ཉིན་མའི་གཉིད་ནམས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་
དུག་ནད་ཆད་པ་ཅན་ལ་ཨ་རུ་གསེར་མདོག་གི་ཐང་དང་། དུག་ནད་གང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་
སྒྱུར་གསུམ་དང་པི་པི་ལིང་གི་ཐང་ཁྱོར་ རེ་སྤྲོ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྟན་དགོས་ཏེ་དེས་འདུ་བ་སྟོམས་
ཤིང་ནད་དང་ ཟུངས་སོ་སོར་འབྱེད་དེ་རྟགས་སུ་རྩལ་ནག་ཆད་པ་དང་ལུས་ཡང་ཞིང་དང་ག་བདེ་བ་དང་།
བྱ་བ་ཞེས་ལས་སོགས་བྱེད་རུས་པ་སྟམ་བྱེད་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་།

ལ། ཟུངས་བཟང་གསར་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་བསྟུ་བ་དང་། བར་དུ་གཉེན་པོས་བསད་
པ། ཐ་མར་སྒྱུར་གིས་ནད་རོ་འདོན་པ་བཅས་གསུམ་དང་། མཐར་དོན་བསྟུ་བ་ལོ།

ག། བསྟུ་བའི་སྒོ་ནས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ནས་མ་བྱེར་གསར་ལ་བསྟུ་མི་དགོས། རྟིངས་ཤིང་བྱེར་
བར་གྱུར་ན་བསྟུ་བ་གཅེས། རྟུད་བྱེད་སྟན་ལ་སྒྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ནད་མ་བྱེར་བ་
དང་གསར་པ་ལ་བསྟུ་མི་དགོས་ལ། ནད་རྟིངས་ཤིང་བྱེར་བར་གྱུར་ན་བསྟུ་བ་ཉིད་གཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྟན་ལ་འད་སྒྱིད་དང་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་བ་གཉིས།

ང། སྒྱི་ཡི་བསྟུ་སྟན་བསྟན་པ། དང་པོ་ལྷག་ཁྲག་འོ་མ་གཉིས་བཅོས་ལ། དེ་ལ་ལྷག་རུ་ཁ་ཆར་བཏབ་པས་
སྒྱུད། ལྷངས་ཀར་བོང་ང་རེ་རལ་ཨ་རུར། རྩོད་རྒྱ་ག་སྤྲུ་བ་ལང་ཁྲག ལྷུ་ཅ་ཀླད་པ་མ་རུལ་ཚྭ་དང་
སྒྱུར། མི་ཕྱགས་གསོན་ཁྲག་ལྷུ་གསུམ་བར་བྱན་དང་། རྩ་རྩང་ལྷངས་ཀར་བྱེ་མ་སྒྱུར་ལ་བཏང་། དཀར་
པོ་ཆེག་སྐབ་དབང་པོ་ལག་པ་དང་། ལྷངས་ཀར་པག་ཁྲག་བི་ཁ་ར་སྒྱུར། པག་ཁྲག་དབང་པོ་ལག་པ་
ལྷངས་ཀར་དང་། ཀླད་པ་ སྒྱུར་ཏེ་མ་འདུས་བར་དུ་བཏང་། འདུས་རྟགས་ལུས་སྒྱི་སྒྱིད་སྒྱུར་དང་ག་
འགག ཁ་ལྷེ་སྐམ་ལ་ཕོ་བ་ཆ་རུབ་བྱེད། དེ་རྟགས་མེད་ན་མ་འདུས་སྟན་བྱན་བསྐྱེད། ཕོ་བར་རུས་དུགས་
རྩ་ཞབས་བྱེ་དུགས་བྱ། མཐིལ་བཞི་བསྐྱེ་མཉེ་མན་ངག་དུག་སྒྲ་གསུམ་ཨ་རུ་བདུན་འཇུར་དེ་རྩའི་རིལ་བུ་
བཏང་། དེ་ཡིས་འདུས་ནས་གཉེན་པོའི་སྟན་གྱིས་བསད། མ་འདུས་བསད་པ་རི་དགས་ཐང་དེད་
འདྲ། བྱེར་བ་མི་གསོད་བཅོས་དཀར་ལྷན་དུ་སྒྲོང་། འདུས་ན་མེ་སྟེང་རྩ་བཞིན་ཆོམས་པ་སྟེན། ཞེས་པ་སྟེ།
དང་པོ་ལྷག་གི་ཁྲག་དང་འོ་མ་གཉིས་ལེགས་པར་བཅོས་ལ། དེ་ལ་ལྷག་རུ་སྒྲག་པོའི་ཁ་ཆར་བཏབ་པས་སྒྱུད་
ཅིང་། ཡང་ན་ལྷངས་ཀར། བོང་ང་དཀར་པོ། རེ་རལ། ཨ་རུར། རྩོད་རྒྱ་ག་སྤྲུ། བ་ལང་གི་ཁྲག ལྷུ་ཅ་
ཅ་ནམས་དུད་འགོ་གང་རུང་གི་ཀླད་པ་མ་རུལ་བ་མན་ཚྭ་དང་སྒྱུར་བ་བཏང་། མི་ཕྱགས་གང་རུང་གི་གསོན་

ཁག་དང་། རེ་རལ། སེ་ཤོད། འོམ་བུ་སྟེ་ལུམ་གསུམ་དང་། སྐྱར་པའི་བར་བྱན་དང་། རྩ་རྩུང་རྩུང་སེལ་ཁ་
 རྫོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཡུངས་ཀར་བྱེ་མ་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་སྟོང་ཀར་པོ་ཆེག་སྐབ་ཡོངས་
 གྲགས་རོ་ཁ་བ་དེ་རིལ་མ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་ལག་པ་དང་། ཡུངས་ཀར་། ཕག་ཁག་ བི་ཤ་སྟེ་བཙན་དུག་
 རས་བྱེད་ཙམ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་ན་ཕག་གི་གསོན་ཁག་དང་། དབང་པོ་ལག་པ་དང་།
 ཡུངས་ཀར་དང་། ལུག་གི་ཁྲུང་པ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་མ་འདུས་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་ལ། འདུས་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་
 མྱེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་སྐྱར་ལ་དང་ག་འགག་པ་དང་། ཁ་དང་སྟེ་སྐམ་ལ་ཕོ་བའི་ཡུལ་ཆ་རུབ་བྱེད། དེ་དག་གི་རྟགས་
 མེད་ན་མ་འདུས་པ་ཡིན་པས་སྦྱད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱན་ཐུན་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་བཏང་ཞིང་། ཕོ་བར་རུས་པའི་དུགས་དང་
 རྩ་ཞབས་ལ་བྱེ་མའི་དུགས་བྱ་ཞིང་། རྒྱང་ལག་གི་མཐིལ་བཞིར་བྱུག་པའི་བསྐྱེ་མཉེ་དང་མན་ངག་ལ་དུག་སྦྱ་
 དངོས་སྦྱར་སྐབས་ བཤད་པ་གསུམ་དང་ཨ་རུ་བདུན་འཁྱར་ངོ་རྩའི་རིལ་བུ་བཏང་ལ་དེས་འདུས་ནས་འོག་ཏུ་
 འཆད་པའི་གཉེན་པོའི་སྐྱན་གྱིས་གསོད་དགོས་ཀྱང་། མ་འདུས་པར་བསད་པ་སྐས་ན་རི་དུགས་ཐང་དུ་
 འདྲེད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། བྱེར་བར་གྱུར་ནས་མི་གསོད་ཅིང་བཙོས་དཀའ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱོང་བར་འཁྱར་ཞིང་
 འདུས་ནས་གཉེན་པོས་གསོད་པ་ནི་དཔེ་མེད་དུ་རྩ་རྩུགས་པ་བཞིན་ཆོམས་པ་སྦྱོན་ནོ།།

ང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྦྱད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྩ་རྩུང་རྩུང་ལུ་ཙམ་ཙམ་
 ཤི་ཡིས། ཉེས་པ་གསུམ་ལ་བབས་པ་སྦྱད་པར་བྱེད། །མ་རུ་བཞི་ཐང་སྟོང་དུ་བྱེར་བ་སྦྱད། །ཁོ་སྐན་བོང་ཁག་
 སྟོང་བཞིར་བྱེར་བ་སྦྱད། །ཆར་འབྲུམ་(མི་དོམ་མཁྲིས་པ་དབང་ལག་)བཞི་པས་ཡན་ལག་བྱེར་བ་སྦྱད། །ཁ་
 མེན་སྦྱོར་བས་(ར་མཆེར་རྟ་སྟིང་མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་སྟིང་ཞོ་ཤ)ཆོགས་ལ་བྱེར་བ་ སྦྱད། །རྩལ་སྟོན་ག་བྱར་རྩ་
 གང་གྱར་གྱུམ་)གསུམ་གྱིས་གེ་བར་བྱེར་བ་སྦྱད། །རྟིག་ཏེ་(སྟེ་རྟེས་གསེར་མེ)གསུམ་པས་སོ་ལ་བྱེར་བ་
 སྦྱད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནད་སོ་སོའི་སྦྱད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྐྱན་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩུང་ལ་རྩ་རྩུང་ མཁྲིས་
 པར་གྱར་གྱུམ། བད་ཀན་ལ་ལུམ་ཙམ། འདུས་པ་ལ་ལི་ཤིས་ཉེས་པ་རྩུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལ་བབས་པ་
 དང་། རྟིགས་ཀྱིས་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པ་འང་སྦྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་རུ་བཞི་ཐང་གིས་སྟོང་དུ་བྱེར་བ་དག་
 སྦྱད། །ཁོ་དང་སྐན་མའི་འབྲུ་དང་བོང་བྱའི་གསོན་ཁག་གིས་སྟོང་ཕོ་བ་མཁྲིས་པ་རྩུ་མ་ལོང་བཞིར་བྱེར་བ་སྦྱད་
 ཅིང་། ཆར་འབྲུམ་ཞེས་པ་ནི་ཆར་པའི་འབྲས་བུ་དམར་པོ་དེ་དང་། མི་དང་དོམ་གྱི་མཁྲིས་པ་དབང་ལག་
 བཙས་བཞི་པས་ཡན་ལག་ལ་བྱེར་བ་སྦྱད་ཅིང་། དཀར་ཕྱ་མེན། ར་མཆེར་དང་། རྟ་སྟིང་། མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་
 སྟིང་ཞོ་ཤ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱེར་བ་སྦྱད། རྩལ་སྟོན་འདི་སྐབས་ག་བྱར་རྩ་གང་གྱར་
 གྱུམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བས་གེ་བར་བྱེར་བ་སྦྱད། རྟིག་ཏེ་དང་སྟེ་རྟེས་གསེར་གྱི་མེ་རྟིག་བཙས་གསུམ་པོས་སོ་ལ་
 བྱེར་བ་སྦྱད་པ་ཡིན་ནོ།།

ག༢ བར་དུ་གཉེན་པོས་བསད་པ། འདུས་ནས་བསད་ཐབས་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱིར་ཅི་སྤྱིར་རིན་
པོ་ཆེ་དང་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསད་ཏེ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་གསོད་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱིར་གྱིས་བསད་པ་དང་། ཅི་སྤྱིར་གྱིས་བསད་པ་དང་།
རིན་པོ་ཆེས་བསད་པ་དང་གསུམ་མོ།

ང༡ སྤྱི་སྤྱིར་བསྟན་པ། སྟོབས་བཟང་ཚད་པ་ཆེ་ལ་པོ་བ་བཟང་། གཉེན་པོ་བདུན་ཅི་སྤྱི་སྤྱིར་བསྟགས་པ་
ཡིན། རེ་རལ་རྩྱུ་ལེན་འོམ་བུ་སྤྱང་ཅི་དོ། འཁོར་དུ་ནམ་པར་སེར་པོ་ཁྲག་ཀང་དང་། ཏིག་ཏ་སྤང་བྱ་སྤྱི་
བཟང་གང་ག་ཚུང་། ར་མཉེ་བསྟོལ་ཁུ་སུམ་ཡར་ཡུན་དུ་བསྟེན། ཁ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་ཆེ་ནམ་པར་དང་། རེ་
རལ་སྤྱང་ཅི་འོམ་བུ་རྩྱུ་ལེན་དང་། ཏིག་ཏ་གཙོ་བོ་དུག་པ་དེ་ཡི་འཁོར། ཁྲག་ལྷན་བོང་ང་ཞིབ་བྱགས་
གང་བསིངས་བྱ། གང་ལ་བབས་པའི་ཁ་འཛིན་(དོན་ལ་བཟང་དུག་ཤ་ལ་ཨ་རུ་རུས་ལ་སྤྱི་ཁྱུར་ཅ་ལ་དོམ་
མཁྲིས་)ཁྲོགས་དང་བཅས། འཕྱུ་ཚད་སྤྱིར་ལ་མ་བཟུང་བྱུང་པར་བྱང་། འཕྱུ་དཀའ་སྐབས་སུ་བྱུང་ལྟ་
གསུམ་པ་བསྟེན། ཁ་སྟོབས་ཆག་གམ་འོན་ཏེ་སྤྱི་དུ་འདུས། ཨ་རུ་ལྷན་ཅ་དུར་བྱིད་བསྟན་ལ་སྤྱིར་། ཡང་
ན་གཙོ་བོ་དུག་དང་སྤང་བྱ་དཀར། སེ་སྤྱིར་བྲག་སྟོས་ཐ་རམས་གང་ག་ཚུང་། གང་བབས་ཁ་འཛིན་(སྤྱིར་
ལ་སྤྱིར་ཞོ་ཤ་སྟོ་ལ་སྟོ་ལོ་མཆིན་པ་ལ་གྱུར་ཀྱུ་མཆེར་པར་ ཀ་ཀོ་ལ་མཁལ་མ་ལ་ཅི་ཏ་ཀ་ཤ་ལ་ཡུང་བ་རུས་
པ་ལ་སྤྱི་ཁྱུར་ཅ་ལ་འབྲི་ཏ་ས་ འཛིན་)བཅས་པ་ཐང་དུ་བྱང་། ཡང་ན་སྤྱི་ཡི་མང་སྤྱིར་བྱུང་མོང་བ། གཙོ་
བོ་གཉེན་པོ་ཁྲོགས་དང་དམག་མིར་བཅས་(པ་ནི་གཙོ་བོ་དུག་པ། གཉེན་པོ་བོང་ང་གསུམ་ཨ་བ་ཁྱུར་ཅ་
ལ། ཁྲོགས་གང་ག་ཚུང་སྟག་ཤ་ལུག་མིག་བྱི་ཆེར་གོ་སྟོན་པར་པ་ཏ་ཁྲག་ཀང་བདུན། དམག་མི་སྟོ་ལོ་རེ་
སྟོན་གྱི་ཕྱེ་དེ་བ་སུམ་ཅུ་ཏིག་དར་ཡ་ཀན་སྟོང་ཐོག་ལྷང་མ་ བརྒྱད། ལྷག་བརྟན་ཁ་འཛིན་(སེ་ཁོད་སྤྱིར་ལྷན་
ལུག་རུ་གསུམ། བྱི་ཡུ་ལྷགས་བྱི་སྟོ་ལོ་ཨ་ཁོང་སྤྱིར་བྱ་ལྷ་དང་)བཅས་པའི་སྤྱིར་བ་ལ། ཁད་གཞིའི་(ཁྱུང་
ལ་རུ་ཏ་མཁྲིས་ལ་གསེར་མེ་བད་ཀན་ལ་མ་རུ་ཁྲག་ལ་བ་ཤ་ཀ་ཚུ་སེར་ ལ་སེང་ཁྱེང་)དོན་(ལ་བཟང་དུག་
)སྟོན་(ལ་དང་པོ་མ་སྟོན་པ་དང་ཐ་མ་གང་བ་སྤྱིས་ ན་བྱང་། བར་དུ་ཆ་བ་འབྱུང་དུས་སུ་མི་བྱང་། སྤྱི་
འཁོག་བྱིད་ན་སེ་འབྱུ་ཆ་བ་གསུམ་བསྟན་)ཤ་(ལ་ཨ་རུ་ཡུང་བ་)ཅ་(ལ་དོམ་ མཁྲིས་འབྲི་ཏ་)རུས་པ་(ལ་དོ་
བཞི་མཆལ་)དང་། བྲེ་བ་(ལ་ལི་ཤི་སྤང་བྱ་ཨ་རུ་)གང་ལ་བབས་པའི་སྤྱི་ཁྱུང་སྤྱིར་། བསྟན་གང་ཡུན་རིང་
སུམ་ཡར་བྱང་བར་བྱ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སྤྱིར་གང་ལ་ཡང་། ཁྱི་ལིང་བྲག་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དུག་འདོན་
(སྤྱི་རུས་)རུས་སྤྱིད་(ཨ་རུས་)ལུས་ རུངས་བསྟངས་བ་གཅེས། ཐང་ཐེས་འཁྱུར་མ་འདོད་ན་ཁྲོགས་པོ་(ལུས་
ཅ་དུར་བྱིད་མཚུ་རིང་)བསྟན། གཟེར་བྲག་གང་བྱང་གཙོ་བོ་དུག་གིས་བསྟེན། ཁ་བ་ཆོམས་དཀའ་དེ་ནམས་
གང་ལ་ཡང་། སྤྱི་བྱུང་མཆལ་དང་ནམ་པར་ཁ་ཆར་གདབ། ཁད་གྱིས་སྟོན་བྱངས་ལུས་ཡང་དང་ག་

བདེ། སྒྲིང་ཙ་སངས་ན་ནད་འགོ་ནོན་པ་ཡིན། ཡང་ན་བསྐྱང་ནས་འཕལ་དུ་འཐབ་པ་ལ། རྗེས་ལ་གོང་གི་
 ཏྲགས་ལྷན་པལ་ཆེར་འབྱུང་། བསྐྱངས་ཀྱིན་གནོད་ན་མི་འཕྲོད་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལུས་
 སྟོབས་བཟང་ཞིང་ཆད་པ་ཆེ་ལ་ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་བཟང་བ་ལ་གཉེན་པོ་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་སྒྲིར་བ་དག་
 བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རེ་རལ། ཉོང་ལེན། འོམ་བྱ། སྤང་ཅི་དོ་བོ་སྟེ་གཙོ་བོ་བཞི་ཆ་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་འཁོར་
 དུ་ནམས་པ་ཞེས་ཡུ་གུ་ཤིང་། སེར་པོ། རྩལ་ཀྱང་སྟེ་མུང་ཅི་སྤྲུམ་དང་ཏིག་ཏ། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ། སྤྲུམ་བཟང་
 དང་། གང་ག་རྒྱུང་། ར་མཉེ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲ་བ་ལན་གསུམ་ཡར་ཞེས་དུས་གསུམ་རེ་ཡུན་རིང་དུ་
 བསྟན་ཅིང་། ཆ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་ཆེ་བ་ལ་གཙོ་བོ་དུག་ནི་ནམས་པར་ཡུ་གུ་ཤིང་དང་། རེ་རལ། སྤང་ཅི་དོ་བོ།
 འོམ་བྱ། ཉོང་ལེན། ཏིག་ཏ་བཅས་གཙོ་བོ་དུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་དུ་བྲག་ལྷན་དང་བོང་དཀར་པོ་
 ནམས་ཞིབ་དུ་བཏགས་པ་རྒྱལ་གྲང་བསིངས་བྱ་ཞིང་གང་ལ་བབས་པའི་ཁ་འཛིན་ནི། རོན་ལ་བཟང་པོ་ཅུ་
 གྲུང་ལི་རྩ་སྟག་ཀ་དུག ཤ་ལ་ཨ་རུར། རུས་ལ་སྤྱི་ལྷུང་། ཅུ་ལ་དོམ་མཁྲིས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ཕོ་བར་
 འཇུ་ཆོད་སྦྱར་ལ་གཞན་གྱི་གཡེང་བས་ མ་བཟེད་པ་རྒྱན་པར་བཏང་བ་དང་། འཇུ་བར་དཀར་ན་སྐབས་
 སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཆ་གསུམ་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནམས་བཏང་རྗེས་ཆ་བའི་སྟོབས་ཆག་གམ་འོན་ཏེ་
 སྟོད་དུ་འདུས་པའི་ཏྲགས་བྱུང་ན་ཨ་རུ་ལྷུ་ཅུ་དུར་བྱིད་ནམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱང་བ་དང་། ཡང་ན་གོང་གི་གཙོ་
 བོ་དུག་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། སེ་བ་དང་། སྦྱར་བྱུན། བྲག་སྟོས། ཐ་རམ། གང་ག་
 རྒྱུང་ནམས་ལ་གང་བབས་ཀྱི་ཁ་འཛིན་ནི་སྟེང་ལ་སྟེང་ཞོ་ཤ སྟོ་ལ་སྟོ་ལོ། མཆིན་པ་ལ་གྲུར་ཀུམ། མཆར་
 པར་ཀ་ཀོ་ལ། མཁལ་མ་ལ་ཅི་ཏ་ཀ ཤ་ལ་ཡུང་བ། རུས་པ་ལ་སྤྱི་ལྷུང་། ཅུ་ལ་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་བཅས་པ་
 ནམས་ཐང་དུ་བཏང་། ཡང་ན་སྟོའི་མང་སྦྱར་བྱུན་མོང་གི་སྦྱར་བ་ནི། སྟོ་གཙོ་བོ་དུག་དང་། གཉེན་པོ་དང་།
 གྲོགས་དང་དམག་མིར་བཅས་པ་ནི་གོང་གི་གཙོ་བོ་དུག་པ་དང་། གཉེན་པོ་བོང་དཀར་སེར་དམར་གསུམ།
 ཨ་བ། རྩར་ཙ་ལྷ་དང་། གྲོགས་གང་ག་རྒྱུང་། ལྷག་ཤ ལུག་མིག ཕྱི་ཆེར། གོ་སྟོད། པར་པ་ཏ། རྩལ་
 ཀྱང་ཞེས་མུང་སྤྲུམ་བདུན་དང་། དམག་མི་སྟོ་ལོ་དཀར་པོ། རེ་སྟོན། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། དེ་བ། སུམ་ཅུ་ཏིག་
 དར་ཡ་ཀན། སྟོང་ཐོག ལྷུང་ནག་མ་བརྒྱུད་དང་། ལུག་བརྟན་ཁ་འཛིན་ནི་སེ་ཆོད། སྦྱར་བྱུན། ལུག་ཅུ་སྟག་
 པོ་གསུམ་དང་། བྱི་ཡང་ཀྱ། ལུགས་ཕྱེ སྟོ་ལོ། ཨ་གོང་། ལྷར་བྱུ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བ་དེ་སྟེང་ལ་ནད་
 གཞིའི་རྒྱུང་ལ་རུ་རྟ། མཁྲིས་ལ་གསེར་མེ། བད་ཀན་ལ་མ་རྩ། རྩལ་ལ་བ་ཤ་ཀ རྒྱ་སེར་ལ་སེང་ལྷེང་། རོན་
 ལ་བཟང་པོ་ཅུ་གྲུང་ལི་རྩ་སྟག་ཀ་དུག སྟོད་ལ་དང་པོ་མ་སྟོན་པ་དང་ཐ་མ་གྲང་བསྐྱེས་ན་བཏང་ཞིང་། བར་
 དུ་ཆ་བ་འབྱུང་དུས་སུ་མི་བཏང་། སྟོ་འཁྲོག་བྱེད་ན་སེ་འབྱུ་ཆ་བ་སྐྱ་པི་ཕོ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤ་ལ་ཨ་རུ་
 ཡུང་བ་བཅས་དང་། ཅུ་ལ་དོམ་མཁྲིས། འབྲི་ཏ་ས་འཛིན། རུས་པ་ལ་སྤྲུམ་རྒྱུ་བ་དཀར་སྟག་གཉིས། གངས་

ཐེགས་མཆོད་དང་། མཚལ་དང་། གཏེ་བ་ལ་ལི་ཤི། སྤང་བྱ་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར་རྣམས་གང་ལ་བབས་
 པའི་སྤྱི་ཁྱོད་སྤྱི་ཁྱོད་ཞིང་བསྐྱུ་པའི་གང་མོ་ཡུན་རིང་དུ་ལན་གསུམ་ཡར་ཞེས་དུས་གསུམ་དུ་བཏང་བར་བྱ་བ་
 དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གང་ལ་ཡང་པི་པི་ལིང་བྲག་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་དུག་འདོན་ ཞིང་། སྤྱི་རུས་
 རུས་པ་སྦྱོད་པ་དང་། ཨ་རུས་ལུས་བྱངས་བསྐྱུ་བ་གཅེས་ཤིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐང་བཏང་རྗེས་སུ་
 འཁྱུར་མ་འདོད་ན་ཆད་མགོ་ཆོགས་ནས་གོགས་པོ་ལྷུ་མ་ ཅ། དུར་བྱིད། ཨ་རུ་མཆུ་རིང་བསྐྱུ་བ་དང་།
 གཟེར་བྲག་གང་བྱང་གོང་གི་ཆ་བ་ཆེན་ཡུ་གུ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུག་གིས་བསྐྱུ་ཞིང་། ཆ་བ་འཛུམས་
 པར་དཀར་ན་སྤྱི་སྤྱི་དེ་རྣམས་གང་ལ་ཡང་སྤྱི་བྱ་དཀར་སྤྱི་གང་རིགས་དང་། མཚལ་དང་། རྣམ་པར་
 ཡུ་གུ་ཤིང་སྤྱི་ཁྱོད་ཆད་དངོས་ལ་སོང་ཡང་ཁ་ཆར་དུང་གདབ་པའི་བོངས་ཆེར་བཏང་། དེ་ལས་ནད་ཀྱིས་སྤྱི་
 སྤྱི་ན་ལུས་ཡང་ཞིང་དང་ག་བདེ་བ་དང་། སྤྱི་རྩ་ཡང་སངས་སྤྱི་ན་ནད་ཀྱི་མགོ་འོན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཡང་ན་སྤྱི་ཀྱིས་ནད་བསྐྱུ་ནས་འཕྲལ་དུ་སྤྱི་དང་ནད་འཐབ་པ་ལ། རྗེས་ལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་གི་
 རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ལ་ཡུན་དུ་བསྐྱུ་ཏེ་སྤྱི་བཏང་གིན་གཞོན་ན་མི་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་
 སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བར་བྱའོ།།

༥༥ ཅི་སྤྱི་བསྐྱུ་བ། བྱངས་ངན་ཁྱས་སམ་འོད་ཆུང་དང་ག་ཞན། དེ་ལ་ཅི་སྤྱི་ཕྱེ་མས་བཅོས་པ་
 ཡི། རྒྱལ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་སྤྱི་བ་ནི། བསེ་རུ་མུ་ཏིག་ལྷགས་ཕྱེ་ཆ་ལ་མཚལ། ཨ་མི་ཏ་དང་གི་མི་བཟང་
 པོ་དུག རེ་རལ་འོམ་བུ་སེ་ཆོད་སྤྱི་བར་བྱ། ཅན་དན་ཨ་རུ་སྤྱི་ལུར་བོང་དཀར། མི་དོམ་ཕག་མཁྱིས་
 ཕུ་ཆན་རྣམ་པ་གསུམ། རིན་ཆེན་ཅི་སྤྱི་དངོས་དང་ཤ་སྤྱི་འཛུམས། གང་རྣམས་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ཆ་
 བསྐྱུ་ལ། རྣམ་ཤ་གོ་སྤྱི་ཀྱི་ཕྱེ་ཤིང་མངར་ཆོས། ཡུང་བ་སྤྱི་ཅི་དེ་ཆེན་བྲག་ལྷན་དང་། མི་ཤ་ལྷགས་ལྷན་
 ཕྱེ་མ་གར་སྤྱི། སེང་ལྷང་ལུ་བས་འཕྲལ་བས་དུག་རྣམས་འཛུམས། ཆ་བ་ཆེན་དེ་སྤྱི་ག་བྱར་
 བསྐྱུ། ཡང་ན་རིན་ཆེན་གཉེན་པོ་བྲག་ལྷན་དང་། ཆ་ལ་ཨ་རུ་ར་གསུམ་དེ་སྤྱི་ལ། ཟེ་མ་མ་བྱའི་ཤ་དང་
 པི་པི་ལིང་། ཤ་ལ་རོ་ཆན་གསུམ་དང་མི་རའི་མཁྱིས། དངོས་ལ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོ་ཨ་རུ་ར། བོང་དཀར་
 བོད་ཆ་སྤྱི་བ་སངས་ཅན་དན་དཀར། སྤྱི་ལ་ལྷུ་མ་བུ་གསུམ་དང་བོང་དཀར། ཅི་ཡི་གཉེན་པོ་སྤྱི་ཅི་བཟང་པོ་
 དུག གང་རྣམས་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ཆེར་བསྐྱུ་ལ། དེ་འཁོར་བསེ་རུ་ཆོས་སྤྱི་ཡུང་བ་དང་། དཔའ་བོ་
 དཀར་སེར་ལྷང་སྤྱི་དཀར་སྤྱི་དང་། འོམ་བུ་སྤྱི་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཤིང་མངར་ཆོས། ལྷགས་ཕྱེ་སངས་སྤྱི་
 རྣམ་པར་སོ་མ་ར། མཚལ་དཀར་སྤང་བྱ་རམ་བུ་གར་པའི་ཕྱེ། ག་བྱར་ཅན་དན་གི་མི་ཆ་སྤྱི་བས་སྤྱི། བྱར་
 ལྷན་བྲག་ལྷན་ལུ་བས་འཕྲལ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་བྲག་ལྷན་སྤྱི་ཅི་མ་བྱའི་ཤ། མི་དང་ར་ཡི་མཁྱིས་པ་རོ་ཆན་
 གསུམ། རེ་རལ་བོང་དཀར་པོ་བཟང་པོ་དུག དེ་འཁོར་ག་བྱར་གི་མི་ཅན་དན་གཉིས། བསེ་རུ་ཨ་རུ་ར་

དང་ཚེས་སྐྱོད་དང་། །ཡུང་བ་སྤང་ཅི་འོམ་བྱ་སྐྱེར་པ་དང་། །ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་སྤོང་ཤིང་མངར་རྟོང་ལེན་དང་། །སྤོ་
 ལོ་སེང་སྤོམ་རྣམ་པར་བ་ལེ་ག། །སོ་མ་ར་ཇ་སྤང་རྒྱུ་གང་ག་རྒྱུང་། །དཔའ་བོ་དཀར་སེར་ཁྱུང་སྤེར་དཀར་
 སྐྱུག་དང་། །ཚ་ལ་ལྷགས་ཕྱེ་མཚལ་ཚེས་རམ་བྱ་རྣམས། །ཀར་སྐྱུར་བས་དྲུག་ཚད་རོལ་དྲུག་སོད། །ཡང་ན་
 མི་དོམ་སྤྱེ་ཕག་ནེ་ཅོ་དང་། །མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་རེ་རལ་རོ་ཚན་གསུམ། །བསེ་རུ་ཡུང་བ་གྲ་ཅི་ཨ་རུ་ར། །ཚེས་
 སྐྱོད་གི་མི་འོམ་བྱ་བོང་དཀར། །ཅན་དན་དཀར་དམར་སྐྱེར་ཤུན་ཡུངས་ཀར་དང་། །ཚ་ལ་བྲག་ཁྱུ་
 གངས་རྒྱས་བསེངས་པས་དབུལ། །ཡང་ན་དོམ་དང་མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་དང་། །མཁྲིས་པ་སྤྲ་ཚེགས་ཁྱུང་སྤེར་
 ཨ་རུ་ར། །སྤལ་སྤུལ་ཟེར་མོད་སྟོད་ཤ་མཆིན་མཁྲིས་བཅས། །གི་མི་ཅན་དན་གར་བབས་བབས་དྲུག་
 དང་། །གང་ག་རྒྱུང་རྣམས་ཀར་སྐྱུར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་མི་ཕག་འཕྱི་མཁྲིས་སོ་མར། །སྤྱ་ཅི་ཤིང་ཀྱན་སྤང་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱེ་དཀར། །རེ་རལ་སྐྱེར་པ་སྤོག་སྤྱུ་ཆར་ཉུང་རྣམས། །རིལ་བྱར་བྱས་པས་དྲུག་རྣམས་འཛེམས་པར་
 ཐེད། །སྐྱེར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཉེན་པོ་སྤྱེ། །དྲུག་ཚད་རོལ་དྲུག་སོད་པའི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྤྱེ། །ལུས་
 ཟུངས་ངན་པ་དང་། །རྣམས་སམ་པོ་བའི་མེ་དྲོད་རྒྱུང་ཞིང་དང་ག་ཞན་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་སྐྱེར་གྱི་ཕྱེ་མས་བཅས་
 པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་གློན་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དྲུག་རིགས་གང་གི་རྟགས་ལྡན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ཆ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུར་བ་
 ལ་ནི། །རྩེ་འཕྲང་དུ། །བསེ་རུ་སྤྱ་ཏིག་ལྷགས་ཕྱེ་མཚལ། །ཚ་ལ་དབྱིག་དྲུག་འཛེམས་པའི་མཆོག་ །རིན་ཆེན་
 ཤས་ཆེ་འདི་རྣམས་བསྐྱེད། །བབས་དྲུག་གི་མི་ཨ་མི་ཏ། །ཅི་དྲུག་འཛེམས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཅི་སྐྱེར་རྟགས་
 མང་འདི་རྣམས་བསྐྱེད། །ལུས་གསུམ་སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་བཞི། །སྤོ་སྐྱེར་འཛེམས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །སྤོ་སྐྱེར་
 རྟགས་ལྡན་འདི་རྣམས་བསྐྱེད། །ཅན་དན་སྤྱི་ཁྱུར་བོང་དཀར། །དྲུག་དངོས་འཛེམས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །དངོས་
 དྲུག་རྟགས་ལྡན་འདི་རྣམས་བསྐྱེད། །མཁྲིས་པ་གསུམ་དང་ཕྱ་ཚན་གསུམ། །ཤ་སྐྱེར་འཛེམས་པའི་རྒྱལ་པོ་
 ཡིན། །ཤ་སྐྱེར་ཤས་ཆེ་འདི་རྣམས་བསྐྱེད། །རྒྱལ་པོ་སྤེ་ལྷ་གཙོ་བོ་སྤྱེ། །བསྐྱེད་གསོད་ཆ་བ་འཛེམས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷར་བསེ་རུ་དཀར་པོ། །ལྷ་ཏིག་ ལྷགས་ཕྱེ། །ཚ་ལ། །མཚལ་རྣམས་དབྱིག་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 སྐྱུར་བའི་དྲུག་འཛེམས་པའི་མཆོག་དང་། །ཨ་མི་ཏ་སྤེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚེས་སྐྱོད་སོགས་དང་གི་མི། །བབས་
 པོ་ཅུ་གྱུར་ལི་རྩ་སྤྱུག་ཀ་དྲུག་གིས་ཅི་ལ་སྐྱུར་བའི་དྲུག་འཛེམས་པ་དང་། །བེ་སྐྱེས་རེ་རལ། །འོམ་བྱ། །སེ་རྟོད་
 སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་རྣམས་ཀྱིས་སྤོ་ལ་སྐྱུར་བའི་དྲུག་འཛེམས་པ་དང་། །ཅན་དན་དཀར་པོ། །ཨ་རུ་ར། །སྤྱི་ཁྱུར།
 བོང་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲུག་དངོས་ལ་སྐྱུར་བ་འཛེམས་པ་དང་། །མི་དང་དོམ་དང་ཕག་པའི་མཁྲིས་པ་ཕྱ་
 ཚན་ཏེ་མི་རྟ་ཁྱི་གསུམ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་བྱུན་ །བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤ་ལ་སྐྱུར་བའི་དྲུག་འཛེམས་པ་
 ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དྲུག་རིགས་རིན་ཆེན་དང་། །ཅི་དང་། །སྤོ་དང་། །དངོས་དང་། །ཤ་སྐྱེར་རྣམས་
 འཛེམས་པ་རེས་པར་བྱས་ལ་གང་ལ་སྐྱུར་བའི་རྟགས་གང་དང་ལྡན་པ་དེའི་ །གཉེན་པོ་ཆ་བསྐྱེད་ལ་གློན་པོ་སྤོ་

ལྷག་ཤ གོ་སྟོང་། གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། ཤིང་མངར། ཚེས་ཞེས་ཀྱི་སྒྲུགས། ཡུང་བ། སྤྱི་ཅི། བླ་པའི་བྱི་ཆེན།
 བྲག་ལྷན་དང་། མིའི་ཤ་དང་། ལྷགས་ལྷན་གྱི་ཕྱེ་མ་ཀ་ར་ནམས་གོང་གི་རྒྱལ་སྟོན་ཉེར་བདུན་སྟེང་དུ་སྦྱར་
 བས་རྒྱལ་སྟོན་སོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་སེང་ལྷེང་གི་ཁྱ་བས་སྦུལ་ལ་བཏང་བས་དུག་ནམས་འཛེམས་པ་ཡིན་ཀྱང་དུག་
 བླ་ཆ་བ་ཆེན་དེ་སྟེང་ག་བྱར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། འདིའི་བཏང་ཚུལ་ལ་ཚོང་འཕྲང་དུ། དེ་བར་སྐྱེན་ནད་
 འཐབས་པའི་ནད། ཁྲི་ལྷར་བྱང་ཡང་འཛིགས་མི་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བའང་ཡིད་ལ་བརྟགས་དགོས་སོ། ཡང་
 བ་རིན་ཆེན་གྱི་གཉེན་པོ་བྲག་ལྷན་དང་། ཚ་ལ། ཨ་རུར་དང་གསུམ་རྩོ་སྦྱར་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ནི་ཟེ་ཆ་དང་། མ་
 བྱའི་ཤ་དང་། མ་རྟེན་ན་བྱ་མཚའ་ལཱའི་ཤ་དང་པི་པི་ལིང་བཅས་གསུམ་དང་། ཤ་སྦྱར་ལ་རོ་ཆན་ཞེས་མི་རྟ་
 བྱི་གསུམ་ཤི་བའི་བྱུན་དང་། མི་དང་རའི་མཁུས་པ་དང་། དུག་དངོས་ལ་སྦྱར་བའི་གཉེན་པོ་ཨ་རུར་དང་།
 བོང་དང་དཀར་པོ་དང་། བོད་ཆ་སྟེ་བྱང་བུལ་དང་། ལྷབས་སེང་ཞེས་སྦྱི་ལྷུར་དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ། སྦྱོ་
 སྦྱར་ལ་རེ་རལ། འོམ་བྱ། སེ་རྟོད་དེ་ལྷུ་བྱ་གསུམ་དང་། བོང་དང་དཀར་པོ་དང་། ཕྱིའི་སྦྱར་བ་ལ་གཉེན་པོ་
 སྤྱི་ཅི་དང་། བཟང་པོ་ཕུ་གུར་ལི་རྩ་སྦྱག་ཀ་དུག་སྟེ་དེ་ནམས་གང་གི་རྟགས་དང་ལྷན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ཆེར་
 བསྐྱེད་ལ། དེའི་འཁོར་དུ་བསེ་བྱ། བརྒྱ་ཨ་མི་ཏ་རྩ་ས་ལ་ན་སྟེ་ཆོས་སྐྱེད་གོང་བཤད་དང་། ཡུང་བ་དང་།
 དཔའ་བོ་དཀར་སེར་གཉིས་དང་། ལྷུང་སྟེར་དཀར་སྦྱག་གཉིས་དང་། འོམ་བྱ་དང་། སྦྱར་པ་དང་། སྦྱང་
 སྦྱོས་དང་། ཤིང་མངར་དང་། རྒྱ་ཆོས་དང་། ལྷགས་ཕྱེ་དང་། སེང་ཕོམ་སྟེ་ལྷུ་མཁན་དང་། རྣམ་པར་ཡུ་གུ་
 ཤིང་། སོ་མ་རྩ་ཇ། མཚལ་རིགས་དབྱེ་བའི་དཀར་པོ་དང་། སྦྱང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། རམ་བྱ་དང་། ཀ་རའི་
 ཕྱེ་མ། རབ་ག་བྱར། འབྲིང་ཅན་དན་དཀར་པོ། ཐམ་གི་ཕོ་ཆ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་ནད་ལུབ་བྲག་ལྷན་གྱི་
 ཁྱ་བས་སྦུལ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་བྲག་ལྷན་དང་། སྤྱི་ཅི་དང་། མ་བྱའི་ཤ མ་རྟེན་ན་བྱ་མཚའ་ལཱའི་ཤ་དང་།
 མི་དང་རའི་མཁུས་པ། རོ་ཆན་གསུམ་ནི་མི་རྟ་བྱི་གསུམ་ཤི་བྱུན་དང་། རྒྱལ་བཙུན་སྟོན་གྱི་རེ་རལ་དང་།
 བོང་དང་དཀར་པོ་བཟང་པོ་ཕུ་གུར་ལི་ཤི་སྦྱག་སྟེ་ལ་རྩ་ཏི་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་དུག་ནམས་ དང་། དེའི་འཁོར་དུ་ག་བྱར།
 གི་མི། ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས། བསེ་བྱ། ཨ་རུར་དང་། ཆོས་སྐྱེད་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཙ་བརྒྱད་
 ཡན་ལག་སྟོང་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་སྐྱེད་དང་། ཡུང་བ་དང་། སྦྱང་ཕྱི་དོ་བོ་དང་། འོམ་བྱ་དང་། སྦྱར་པ་དང་།
 གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་། བྲག་སྦྱོས་དང་། ཤིང་མངར་དང་། ཉོང་ལེན་དང་། སྦྱོ་ལོ་དང་། སེང་ཕོམ་ཞེས་ལྷན་
 དང་། རྣམ་པར་ཡུ་གུ་ཤིང་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། སོ་མ་ར་ཇ་དང་། སྦྱང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། གང་ག་རྒྱང་
 དང་། དཔའ་བོ་དཀར་སེར་དང་། ལྷུང་སྟེར་དཀར་སྦྱག་དང་། ཚ་ལ་དང་། ལྷགས་ཕྱེ་དང་། མཚལ་དང་།
 རྒྱ་ཆོས་དང་། རམ་བྱ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བས་དུག་ཚད་ཐམས་ཅད་རོལ་དེ་མ་ཐག་དུ་གསོད། ཡང་ན་
 མཁུས་པའི་སྐྱེན་སྦྱར་ནི་མི་དང་དོམ་སྟེ་པག་ནི་ཙ་མོགས་དང་། མ་བྱའི་མཁུས་པ། མ་རྟེན་ན་སྦྱོ་གཞོབ།

རྒྱལ་བཙུན་སློན་གྱི་རེ་རལ་དང་། རོ་ཚན་གསུམ་ཞེས་མི་རྟ་ཁྱི་གསུམ་གྱི་བྱུན། བསེ་ཤུ། ཡུང་བ། སྤྱི་མི། ཨ་
 རུ་ར། བདུད་ཅི་ཚོས་སྤྲོན་ནམ་མ་བྱུང་ཆེ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའམ་སྤྱེས་ཆེན་གྱི་ གསང་ཆེན།
 གི་ཤྱི། འོམ་བུ། བོང་ང་དཀར་པོ། ཅན་དན་དཀར་དམར། སྦྱར་ཤུན། ཡུངས་ཀར་དང་ཆ་བའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་
 སྦྱར་ལ་བྲག་ཁྱུན་གངས་རྒྱས་བསེངས་པས་དབུལ་བ་དང་། ཡང་ན་འདི་ལ་ཚངས་པ་ལྟའི་བདུད་ཅིར་སྦྱར་བ་
 ཞེས་གྲགས་པའི་དོམ་མཁྲིས་དང་། མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་མ་རྟེན་ན་སློ་གཞོབ་དང་མཁྲིས་པ་སྤྲོ་ཆོགས། ལྷང་
 སྤར་དཀར་སྦྱག་ ཨ་རུ་ར། སྤལ་སྦྱུལ། ཟེར་མའི་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ཤ་དང་། མཆོན་པ་དང་མཁྲིས་པ་བཅས་པ་
 དང་། གི་ཤྱི། ཅན་དན་དཀར་པོ་རྣམས་དང་གར་བབས་དང་བསྟན་པའི་བཟང་པོ་ཅུ་གུར་ལི་རྩ་སྤྱག་ཀ་དུག་
 གང་དགོས་དང་། གང་ག་རྒྱུ་རྣམས་ཀར་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་མི་དང་། སྤག་པ་དང་། འཕྱི་བ་
 གསུམ་གྱི་མཁྲིས་པ་དང་། སོ་མ་ར་ཇ་དང་། སྤྱི་མི། ཤིང་ཀྱུན། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། རེ་
 རལ། སྦྱར་པ། སློག་སྤྱ། ས་སྤམ་སར་ཆར་གྱི་རྒྱལ་ས་བཏབ་པའི་ཉུང་མ་རྣམས་རིལ་བྱར་བྱས་པས་དག་
 རྣམས་འཛོམས་ པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་དུག་ནད་ཀྱན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དུག་ཚད་ཐམས་ཅད་རོལ་དུ་འམ་མོད་དེར་གསོད་པའི་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

༥༣ རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྦྱར་བ་བསྟན་པ། ཆ་བ་ཐོན་དཀར་སྤྲོན་ཤེད་བསོད་ལུན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྦྱར་བས་
 བསད་པ་ནི། གསེར་གཡུ་ལྷ་ཏིག་བྱུ་རུ་ཅན་དན་གཉིས། རྩོད་ཤེ་ཅུ་གང་གུར་ཀྱམ་ལྷུ་ལ། ཀར་སྦྱར་
 བཏང་ཡང་ན་ལྷ་ཏིག་དང་། ཉ་ཕྱིས་བྱུ་རུ་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། སྤྱི་མི་མི་དོམ་མཁྲིས་པ་ཅན་དན་
 དཀར། ཅུ་གང་གུར་ཀྱམ་ཕྱེ་མ་ཀར་ལ། རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁྲག་དང་རྒྱ་སེར་དང་། རྩོན་སྟོད་གང་ལ་
 བབས་པའི་ཁ་བསྦྱར་བྲ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་འད་དུག་གི་ཆ་བ་ཐོན་དཀར་ཞིང་སྤྲོན་ཤེད་ཁྲེར་བ་
 དང་བསོད་ནམས་དང་ལུན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱར་བ་དག་གིས་བསད་པར་བྱ་བ་ནི་གསེར་ནི་བསྟེགས་ཐལ་ཏེ་
 ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐལ་སྤྲོན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱར་སྤེར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བྱ་དགོས་ ཤིང་། གཡུ། ལྷ་ཏིག་ བྱུ་རུ།
 ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས། རྩོད་ཤེ་ཅུ་གང་། གུར་ཀྱམ། ལྷུ་ལ། ཀར་རྣམས་སྦྱར་བ་བཏང་ཞིང་། ཡང་
 ལྷ་ཏིག་དང་། ཉ་ཕྱིས། བྱུ་རུ། བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། སྤྱི་མི། མི་དང་དོམ་གྱི་མཁྲིས་པ། ཅན་དན་དཀར་
 པོ། ཅུ་གང་། གུར་ཀྱམ་རྣམས་ཕྱེ་མ་ཀར་དང་སྦྱར་ལ་ཁ་བསྦྱར་རྒྱུང་ལ་རུ་རྟ། མཁྲིས་པ་ལ་ཏིག་ཏ། བད་
 ཀན་ལ་མ་རྒྱ། ཁྲག་ལ་བ་ཤ་ཀ་དང་། རྒྱ་སེར་ལ་སོ་མ་ར་ཇ་དང་། རྩོན་སྟོད་ལ་རྩོད་ཏི། སློབ་ར་ཅུ་གང་།
 མཆོན་པར་གུར་ཀྱམ། མཁལ་མར་སྤྱག་སྟེལ། མཆེར་པར་ཀ་ཀོ་ལ་དང་། སྟོད་ལ་ཕོ་བར་སེ་འབྲུ་པི་པི་ལིང་
 སོགས་གང་ལ་བབས་པའི་ཁ་བསྦྱར་རིག་པས་དཔུང་པར་བྱ་ཞིང་།

༨༤ མཚུག་དོན་བསྟན་པ། ཟུང་པར་དབྱིག་ལ་སྦྱངས་དང་དཀར་ཀུན་སྤང་། རྟོ་ཡི་དུག་ལ་མར་ནག་མར་
 རྟིང་སྤང་། ཤེ་ཡི་དུག་ལ་ཉ་པག་ལུལ་སྦྱར་སྤང་། ཅི་ཡི་དུག་ལ་གཏར་ཁག་ཚོད་མ་སྤང་། རྟུག་གང་གཉེན་
 པོའི་སྦྱན་གྱིས་མ་སོད་པར། གཏར་དང་མེ་བཙའ་བཤལ་སྦྱགས་བྱས་ཀྱང་ན། བྱེད་ཕྱོད་ལ་འཛིན་ཞིང་
 སྦྱོང་བྱེད་སྤང་། རྟེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྦྱན་གྱིས་གསོ་དུས་སྟུ། བྱེད་སྤངས་སྤང་ལ་ཞེན་ནས་རྩ་མིག་
 འབྲུག། གཟེར་འབྲུག་སྤངས་དང་ཆ་སྦྱིད་འབྱུང་བར་བྱེད། གཟེར་སར་གཙོ་བོ་དུག་པོ་བཙོས་ལ་
 བདུག། ཡང་ན་རེ་ལྷག་ཤོ་མང་རྩ་བ་དང་། སྤང་རྩ་དོ་བོ་བཙོས་པས་བདུག་པར་བྱ། ཡང་ན་གང་ནའི་
 དངོས་པོ་བཙོས་པས་བདུག། རྟོ་བ་སྤངས་ན་མཚོད་རྟེན་སྟུ་ཡིས་བདུག། རུས་ཚིགས་སྤངས་ན་བྱང་ལྟས་ས་
 ཡིས་བདུག། ཐུར་རྒྱུང་སྤངས་ཐོན་རྩུང་འདུས་ཁ་ཕྱེ་གཏར། སྤལ་ཚིགས་རྩེ་མ་གཟེར་སར་མེ་ཡིས་
 མནན། རྟེ་ལྟར་ནད་སྤངས་མ་ཐོན་བྱིར་གམ་ནས། བྱེད་རེམས་གསོ་དཀའ་རོ་མི་ཐོན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་ཟུང་པར་རམ་སྤང་དུ་སྤང་བྱ་དེ་དབྱིག་དུག་ལ་ཡར་འཕེལ་འགོ་བས་སྦྱངས་དང་བས་དཀར་ཀུན་སྤང་
 བ་དང་། རྟོ་ཡི་དུག་ལ་ནད་འདྲིལ་ཏེ་འགོ་བས་མར་ནག་དང་མར་རྟིང་སྤང་བ་དང་། ཤེ་ཡི་དུག་ལ་འཕེལ་ཏེ་
 འགོ་བས་ཉ་དང་པག་པ་དང་ལུལ་པོ་དང་སྦྱར་པོའི་བས་རིགས་སྤང་བ་དང་། ཅི་ཡི་དུག་ལ་གཏར་ག་དང་ཁག་
 གི་ཚོད་མ་སྤང་ཞིང་། སྦྱར་ན་དུག་གི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་གཉེན་པོའི་སྦྱན་གྱིས་མ་སོད་པར་གཏར་དང་མེ་
 བཙའ་བཤལ་སྦྱགས་སྦྱོན་ལ་བྱས་པར་ཀྱང་ན་གཏར་གས་ནད་བྱེད་འགོ་བ་དང་། མེ་བཙོས་སྦྱོད་ལ་བཙོན་དུ་
 འཛིན་ཞིང་། བཤལ་སྦྱགས་གྱིས་ནད་སྦྱོང་བའི་བྱིར་ན་དེ་འདྲ་སྤང་བར་བྱའོ། རྟེ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་གཉེན་པོའི་
 སྦྱན་གྱིས་གསོ་བའི་དུས་སྟུང་ནད་སྤངས་སྤང་གི་རྟེ་ལ་ཞེན་ནས་རྩ་མིག་དུ་རྒྱག་ཅིང་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 རྟུགས་སྟུ་ལུས་གཟེར་འབྲུག་དང་སྤངས་དང་ཆ་སྦྱིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་དེ་ལ་བྱུག་གིས་གཟེར་བའི་སར་
 གོང་གི་གཙོ་བོ་དུག་པོ་བཙོས་ལ་ལེགས་པར་བདུག་པ་དང་། ཡང་ན་རེ་ལྷག་པ། ཤོ་མང་རྩ་བ་དང་། སྤང་
 རྩ་དོ་བོ་རྣམས་བཙོས་པས་བདུག་པར་བྱ། ཡང་ན་ནད་པ་དེ་གང་ན་བའི་ཐད་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་
 དུད་འགོ་སོགས་གཞན་གྱི་ཤ་རུས་བཙོས་པས་བདུག་ཅིང་རྟོ་བ་སྤངས་པར་ཀྱང་ན་མཚོད་རྟེན་སྟུ་ཞེས་མཚོད་
 རྟེན་རྟིང་པའི་གོག་ཞིང་པས་བདུག་པ་དང་། རུས་ཚིགས་སྤངས་པར་ཀྱང་ན་བྱང་ལྟས་སྟུག་ཁ་བྱང་བལྟས་སྟུག་གང་
 ལུས་པའི་འོག་གི་ས་དང་བྱི་ཁྲུང་བྱང་ལྟའི་ས་ལ་སོགས་པས་བདུག་ཅིང་། ཐུར་རྒྱུང་གིས་སྤངས་ཐོན་ཅམ་དང་
 རྩུང་འདུས་ན་རྩ་ཁ་ཕྱེ་ཅམ་རེ་གཏར། སྤལ་ཚིགས་དང་རྩེ་མ་གང་གཟེར་བའི་སར་མེ་ལུས་མནན་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་བྱས་པས་ཀྱང་ནད་སྤངས་མ་ཐོན་བྱིར་གམས་ནས་ནད་རེམས་དང་གསོ་དཀའ་ལ་ནད་ཀྱི་རོ་མི་ཐོན་པ་
 ཡིན་ནོ།།

ཁ་༣ ཐ་མ་སྐྱང་གིས་ནད་རོ་འདོན་ཐབས་བསྟན་པ། བསད་རྗེས་ནད་འགོ་ཚམས་ནས་རོ་སྐྱང་བ། སྤྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་སྐྱང་བ་ནམ་པ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བསད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ནད་འགོ་ཚམས་ནས་ནད་རོ་སྐྱང་བ་ལ་
 སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱང་བ་ནམ་པ་གཉིས།
 ག༡ སྤྱི་ཡི་སྐྱང་ཐབས་བསྟན་པ། སྤྱི་རུ་ནད་གང་ཡིན་ཡང་བཤལ་གྱིས་སྐྱང་། སྤྱོན་འགོ་མི་རིང་ཁྲུས་
 དང་བསྐྱུ་མཉེ་བ། སྤྱི་རྒྱུང་ཁ་ཡན་གཟེར་འཁྲུག་མེ་ཡིས་མནན། སྤོ་ལོང་སྤྱི་ཁྲོས་ལྷང་དུ་བ་རིལ་བྱས་
 ག་དུལ། སྤྱི་སེལ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་བྲི་ཡར། ལྷུ་མ་ཙ་བྲག་ཁྱེར་པའི་བར་བཏང་ལ། དངོས་གཞི་ཨ་
 རུ་སྤྱི་རུ་དེ་དང་། རྟོང་ག་བྱི་ཏང་ག་ལ་རིལ་བྱ་སྐྱར་། དབྱིག་དུག་ལ་ཤིང་ཀྱན་ཁ་རུ་ཚྭ་ཤུད་ག་ཟེར་མ་རུ་
 རྟོ་དུག་ལ་ཟེ་ཚྭ་ཚ་ལ་པི་ ཡིང་། རྟོ་དུག་ལ་གུར་ཀྱུ་མ་དོམ་མཁྲིས་སྤོས་དཀར་དུར་བྱིད་ཀ་ར་། ཤུག་ལ་
 ཀ་པེད་སོ་མ་ ར་ཇོ་ཚུ་སྤྱི་སྤྱི་མོ་དུར་བྱིད་ཀ་ར་། རྟོང་སྤྱི་ཁྲོས་པ་ཁ་བསྐྱར་བཤལ་གྱིས་སྐྱང་། བཤལ་
 འཕུལ་རྒྱུང་ན་ཨ་རུ་ར་ཡི་ལྷག མཆིན་པ་ན་ན་བྲག་ཁྱེར་ཁྲོ་བའི་ལྷག སྤོ་བ་སྐྱངས་ན་རྒྱུ་ཚྭ་ཚྭ་ལྷག་གིས་
 བྲབ། ཡང་ན་ཨ་རུ་སྤྱི་ཤུན་སོ་མ་ར་། རྟོང་ག་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་སྐྱང་རྒྱན་དཀར། ལྷུ་མ་ཙ་བསྐྱུས་ཁྲུ་རུ་
 བྱིད་བཏབ་པས་སྐྱང་། ཡང་ན་ཐར་རུ་དུར་བྱིད་མ་བྱའི་ཤ རྟོང་ལེན་ཚ་གང་བྲག་ཁྱེར་གངས་ཐིགས་
 བསྐྱར། རིལ་བྱ་བྱེ་མ་གང་འཕྲོད་རིག་པས་སྐྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་རུ་ནད་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་
 གར་བབས་བཤལ་གྱིས་སྐྱང་བ་དེ་ལ་འང་སྤོན་འགོ་དང་སྤོ་སེལ་དངོས་གཞི་གསུམ་ལས། སྤོན་འགོ་ལས་ལ་
 འཁྲུག་པ་ལ་འགྱངས་མི་རིང་ཙམ་དུ་དལ་བྱས་ཁྲུས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བ་ཞིང་། སྤྱི་རྒྱུང་ཁ་ཡན་ནས་གཟེར་
 འཁྲུག་བྱང་ན་མེས་མནན་པ་དང་། སྤོ་ལོང་གི་སྤྱི་ཁྲོས་ཏེ་ལྷང་དུ་བ་བྱིད་ན་གོང་གི་མན་ངག་རིལ་བྱས་ག་དུལ་
 དགོས་ཏེ་མ་བཏུལ་ན་སྤོ་ལོག་གསུམ་རུ་འགོའོ། སྤྱི་སེལ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་དང་། བྲི་ཡང་ཀྱ།
 ལྷུ་མ་ཙ། བྲག་ཁྱེར། སྤྱི་རུ་པའི་བར་ཤུན་སོགས་ཀྱི་བར་བཏང་ལ། དངོས་གཞི་ཨ་ཨ་རུ་ར་མཆུ་སྤྱི་ཚམས་
 གཅིག་སྤྱི་རུ་བཏུན། དེ་ལྟ་དང་། རྟོང་ག་ཚམས་གཅིག་བྱི་ཏང་གའི་རྒྱུ་ལ་རིལ་བྱ་སྐྱར་བས་གཞི་མ་བྲས་ཏེ།
 དབྱིག་དུག་ལ་ཤིང་ཀྱན། ཁ་རུ་ཚྭ་ ཤུད་ག་ ཟེར་ནག་པོ། མ་རུ་དང་། རྟོ་དུག་ལ་ཟེ་ཚྭ་ ཚ་ལ། པི་པི་ཡིང་
 དང་། རྟོ་དུག་ལ་གུར་ཀྱུ་མ། དོམ་མཁྲིས། སྤོས་དཀར། དུར་བྱིད། ཀ་ར་དང་། ཤུག་ལ་ཀ་པེད། སོ་མ་
 ར་ཇོ། ཚུ་སྤྱི་སྤྱི་མོ། དུར་བྱིད། ཀ་ར་སོགས་ནད་སྤྱི་ཁྲོས་པ་ཞེས་གང་གི་རྟགས་དང་ལྷན་པ་དེ་ནམས་
 ལ་གང་དགོས་སུ་ཁ་ བསྐྱར་བའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱང་བ་དང་། བཤལ་ཕུལ་རྒྱུང་བར་གྱུར་ན་ཨ་རུ་ར་མཆུ་སྤྱི་
 བའི་ལྷག་དང་། མཆིན་པ་ན་ན་བྲག་ཁྱེར་ཀྱི་ཁྲོ་བའི་ལྷག་བཏང་ཞིང་། སྤོ་བ་སྐྱངས་པར་གྱུར་ན་རྒྱུ་ཚྭ་ཚྭ་
 ལྷག་གིས་བྲབ་པོ། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་མཆུ་སྤྱི་། སྤྱི་རུ་པའི་བར་ཤུན། སོ་མ་ར་ཇོ། རྟོང་ག་ འབྲི་ཏ་ས་འཛིན།
 སྐྱང་རྒྱན་དཀར་པོ། ལྷུ་མ་ཙ་ནམས་བསྐྱུས་པའི་ཁྲོ་བར་དུར་བྱིད་བཏབ་པས་སྐྱང་བ་དང་། ཡང་ན་ཐར་རུ་

དུར་བྱིད་མ་བྱའི་ཤ་མ་རྟེན་ན་བྱ་མཚའ་ལུའི་ཤ་ ཉོང་ལེན་ནམས་སྐྱར་ལ་ཚ་གང་གང་ཤས་ཆེ་བའི་ཚ་ན་བྲག་
ལུན། གང་ན་གངས་ཐིགས་གང་དགོས་ཁ་བསྐྱར་བ་སྟེ་བསྐྱར་པ་དང་རིལ་བྱ་དང་སྟེ་མ་གང་འཕྲོད་རིག་པས་
སྐྱར་ངོ་། །

གཤ བྱེ་བྲག་གི་སྤྲལ་བ་ཐབས་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་སྐྱར་བ་པོ་བར་བབས་ན་སྐྱུགས། རྩ་ལ་བབས་ན་རྩ་
བཤལ་བྱ་བ་སྟེ། ཤ་སྤྲགས་རུས་ལ་བབས་པ་རུལ་དུ་དབྱུང་། བྱ་དེ་འདི་བྱངས་དང་ཡུན་དུ་ཞེན་པའི་
ཕྱིར། བསྐྱར་བསྐྱར་གསུམ་བྱངས་སྐྱར་ཅི་རིགས་བསྐྱར། སྐྱོར་སྐྱོར་ཆར་རེའི་བར་དུ་ལུས་བྱངས་
གསོ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐྱར་བ་ནི་པོ་བར་བབས་ན་རི་ཤོ། དུར་བྱིད། བོང་ང་དཀར་པོ་བཅས་པའི་སྐྱུགས་
དང་། རྩ་ལ་བབས་ན་རྩ་བཤལ་ནི་བྱང་པ་བྱི་རྒྱར་བཅུ་ལ་པ་བཅུ་གཅིག་རྒྱ་ཚྭ། སྤྲིག་སྤྲིག། ཚ་ལ། ཉ་ཤིག་
མཚལ་སྟོག་ལ་མ། བལ་གྱར་ནམས་སྐྱར་ལོག་བཟང་པོ་ཅུ་གང་། ཁ་ཆེ། གྱར་གྱུམ། ལི་ཤི། སྤྲག་སྟེལ།
ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་དུག་སྐྱར་ཕན་རེ། ཨ་རུ་ར། སྤྱི་ལུར། རྟོམ་མཁྲིས། བོང་དཀར་ནམས་སྐྱར་ཕན་རེ་བསྐྱར་པའི་རྩ་
སྐྱོང་བྱ་བ་སྟེ་ཤ་དང་པགས་པ་དང་། རུས་ལ་བབས་པ་ནི་རུལ་དུ་དབྱུང་བ་འོག་དུ་སྟོན་རྒྱ་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
དུག་གི་ནད་འདི་བྱངས་དང་ཡུན་དུ་སྟེ་རྒྱ་རིང་པོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱར་པ་དང་སྐྱར་བ་
གསུམ་བྱངས་དང་སྐྱར་ལ་ལན་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་སྐྱར་བའི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་ཆར་
རེའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་བྱངས་གསོ་བའང་གཅེས་སོ།

ཁལ བསྐྱར་བསྐྱར་ཆིག་ཆོད་བྱ་བ་བསྟན་པ། བྱངས་ངན་ནད་རྟིངས་བསྐྱར་བསྐྱར་ཆིག་ཆོད་བྱ། ཨ་རུ་བྲག་
ལུན་བོང་ང་ནམ་པ་གསུམ། དཔའ་བོ་དཀར་མེར་ཅན་དན་དཀར་དམར་དང་། ཅུ་གང་གྱར་གྱུམ་གི་མྱོ་ཆོས་
སྐྱར་དང་། རེ་རལ་ཡུང་བ་དྲོམ་མཁྲིས་སེ་འབྱུང་དང་། སེ་ཆོད་སྐྱེར་པ་ཡུངས་ཀར་བྱེ་མ་སྐྱར། བྲག་ལུན་ལུ་
བས་འཕུལ་བས་ཆིག་ཆོད་བྱེད། ཡང་ན་བོང་ང་གསུམ་དང་ཨ་རུ་ར། གི་མྱོ་བསེ་རུ་དཀར་པོ་ཅན་དན་
གཉིས། དྲོམ་མཁྲིས་སྐྱ་ཅི་ཆ་ལ་རེ་རལ་དང་། ཡུང་བ་འོམ་བྱ་སྐྱེར་བྱུང་གར་སྐྱར། བྲག་ལུན་སེང་ལྷང་
ཐང་གིས་འཕུལ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་བོང་ང་དཀར། སྐྱེར་བྱུང་གི་མྱོ་ཅན་དན་བསེ་རུ་
དང་། བྱ་དེ་གཞི་དོན་སྟོན་ཁ་འཛིན་བཅས་པར་སྐྱར། རྒྱ་གསུམ་བསེས་པས་འཕུལ་ཏེ་བྱིད་ལ་བཏང་། ཡང་
ན་མི་དོམ་ཆ་བྱའི་མཁྲིས་པ་དང་། དཔའ་བོ་དཀར་མེར་ལྷང་སྟེར་དཀར་སྐྱུག་གཉིས། བོང་ང་གསུམ་དང་
རེ་རལ་རྒྱུ་ཚྭ་ནམས། ཐོ་རངས་སྐྱར་རེ་གངས་རྒྱས་འཕུལ་ལ་བཏང་། ཆ་གང་སྐྱར་མོང་སེལ་བྱེད་སྐྱུག་ན་
བསྐྱར། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་བོང་ང་གསུམ། དཔའ་བོ་དཀར་མེར་ལྷང་སྟེར་དཀར་སྐྱུག་གཉིས། སེ་ཆོད་
དགྲ་བྱུང་སྐྱ་ཅི་རེ་རལ་དང་། ཆ་ལ་ཡུང་བ་དྲོམ་མཁྲིས་ཕྱ་ཆན་གསུམ། ཆོས་སྐྱར་འོམ་བྱ་བྲག་ལུན་སྐྱེར་པ་
དང་། གི་མྱོ་བསེ་རུ་ཅན་དན་དཀར་པོ་ནམས། ཉིས་པ་བབས་སའི་ཁ་འཛིན་(རྒྱང་ལ་རུ་ཏྲ་མཁྲིས་ལ་ཏིག་

ཏ་བད་ཀན་པི་ལིང་ཁྲག་ལ་ ཆོས་རྒྱ་མེད་སོ་ར་དོན་ལ་བཟང་པོ་ལྟ་སྟོན་ཅ་ལ་ལི་ཤི། སྦྱར་བྱས་ཏེ། ཟུག་
 ལ་མི་སྦྱག་ནད་དང་འཐབ་པ་ཡིན། ཡང་ན་གི་མི་ཐོང་ངལ་རུ་ར། གྱུར་ཀྱམ་ཅུ་གང་ཙན་དན་མཁྲིས་སྦ་
 ཆོགས། སྦྱལ་སྦྱལ་ཟེར་མའི་སྟོད་ཤ་མཆིན་མཁྲིས་བཅས། སྦྱག་ཅི་པག་ཆོལ་ཀ་ར་གངས་རྒྱས་
 དབུལ། ཡང་ན་མ་བྱ་དོམ་མཁྲིས་སྒྲང་ཆེན་མཁྲིས། རིམ་བསྐྱེད་ཀྱན་དང་སྦྱལ་ཤ་སྟོད་ཆ་མཉམ། ཨ་རུ་ར་
 དང་ཐོང་ངལ་ཤ་མཉམ། བཟང་དུག་གང་ལ་བབས་པ་འགྲེལ་ལོག་སྦྱར། བྲག་ཁུན་སྦྱི་ཁུར་ཐང་གིས་
 འཕུལ་ལ་བཏང་། མཆོག་ཏུ་བྱུངས་ངན་ཤ་བཟད་ནད་ལ་བསྐྱགས། མ་བུའི་མཁྲིས་པ་ཙན་དང་རྒྱ་བྱབ་
 དང་། སྦྱ་ཅི་རེ་རལ་རིམ་པས་ལོག་པོར་བསྐྱེད། བྱི་ཀྱ་སྦྱག་ཅི་ཉ་དང་མི་མཁྲིས་དང་། ལོ་བརྒྱད་དི་རྒྱའི་
 རིམ་བྱ་བྱས་ལ་བཏང་། རྟེན་གྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་གསོད་ཆིག་ཆོད་བྱེད། ཆ་བ་བྱུངས་ལ་ཅི་ལྟར་ཞེན་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་དྲགས་པ་ཡིས་ཞེན་པ་མི་སེལ་བར། ལོ་བའི་མེ་འཆི་ཆད་རོ་ལྡས་པའི་ཕྱིར། བྱན་བསྐྱུངས་ཡུན་
 ཏུ་བསྐྱེདས་ལ་རོལ་ཏུ་བསད། སྐབས་སུ་རྒྱན་བཤལ་བཏང་ཞིང་ནད་རོ་སྦྱང་། ཤིན་ཏུ་བྱུངས་ངན་འཇམ་ཅི་
 བྱི་རུ་སྟེལ། རང་བཤལ་རང་རུལ་བྱུང་ན་སྦྱང་མི་དགོས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསོ་བྱ་ནད་གསར་རྟིང་
 བྱུངས་བཟང་ངན་ལ་ལྟོས་པའི་གསོ་བྱེད་ཀྱང་ནད་གསར་པ་ བྱུངས་བཟང་པོ་ལ་སོ་སོར་བསྒྲ། འདུས་ནས་
 ནད་བསད་པར་གསོད་བྱེད་ནད་འཛོམས་སྦྱང་བ་རིག་པས་བསྟན་ནས་དེ་བྱི་བྱུངས་ངན་ཞིང་ནད་རྟིང་པ་ལ་
 བསྐྱེད་བསད་གཉིས་ཀ་ཆིག་ཆོད་བྱ་བ་བསྟན་ནོ། རྟེ་ཡང་སྦྱོར་སྟེ་སྦྱི་འདི་རྣམས་ནི་འབྲ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་པ་སྟེ་ནད་དམིགས་དང་སྦྱར་ནས་མཁས་པས་གང་ལ་གང་རིགས་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོར་སྟེ་གཅིག་
 ལའང་ནད་ལ་ལྟོས་པའི་སྦྱན་གྱི་ཆ་ཆེ་རྒྱུད་ཤེས་དགོས་ལ་མཐའ་དག་ཡི་གེར་བྲིས་མ་ལང་བས་རྒྱུད་དོན་
 དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་ཤེས་རབ་རིག་པ་ལ་བྲིས་ཤིག་གོ་ཞེས་ཀྱང་གདམས་ཏེ། བྱུངས་ངན་དང་ནད་རྟིངས་པ་
 ལ་བསྐྱེད་བསད་གཉིས་ཀ་ཆིག་ཆོད་བྱ་བ་ནི་ཨ་རུ། བྲག་ཁུན། ཐོང་ངལ་དཀར་མེར་དམར་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་
 དང་། དཔའ་ཐོང་དཀར་མེར་ཙན་དན་དཀར་དམར་དང་། ཅུ་གང་། གྱུར་ཀྱམ། གི་མི། ཆོས་སྦྱན་གང་བཤད་
 དང་། ལྷམ་བྱ་རེ་རལ། ཡུང་བ། དོམ་མཁྲིས། སེ་འབྱུང་དང་། སེ་ཆོད། སྦྱར་པ། ཡུངས་ཀར་རྣམས་སྟེ་མ་
 སྦྱར་བ་བྲག་ཁུན་གྱི་ཁུ་བས་སྦྱལ་བས་བསྐྱེད་ཆིག་ཆོད་བྱེད། ཡང་ན་ཐོང་ངལ་གསུམ་ནི་དཀར་པོ་མཐེ་ཐོང་
 ཙན། དམར་པོ་ལྷག་རིལ་ཙན། སེར་པོ་སྦྱན་མ་ཙན་དང་། ཨ་རུ་ར། གི་མི། བསེ་རུ་དཀར་པོ། ཙན་དན་
 དཀར་དམར་གཉིས། དོམ་མཁྲིས། སྦྱ་ཅི། ཆ་ལ། ལྷམ་བྱ་རེ་རལ་དང་། ཡུང་བ་སྟེ་སྦྱ་སེར་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་
 དང་། འོམ་བྲ། སྦྱར་པའི་བར་བྱན། ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བ་བྲག་ཁུན་དང་སེང་ལྷེང་གི་ཐང་གིས་སྦྱལ་ལ་བཏང་།
 ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་ཐོང་ངལ་དཀར་པོ་གཉིས་དུག་འཛོམས་དང་། སྦྱར་པའི་བར་བྱན་གི་མི་བཅས་བྱེད་སྦྱང་
 དང་། ཆ་བ་འཛོམས་པར་ཙན་དན་བསེ་རུ་སྟོན་སེ་སེའི་ལ་

འཛིན་དང་བཅས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ སྐབས་ལྟར་སྐྱར་བ་གངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆང་ཆུ་སྟེ་ཆུ་གསུམ་བཞེས་པས་སྤུལ་
 ཏེ་བྱིད་ལ། བཏང་བ་ནི་དང་པོ་ཉུང་ཟད་དེ་ནས་རྩེ་མང་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་མི་དང་དོམ་དང་མ་བྱའི་མཁུས་
 པ། མ་རྟེན་ན་སྟོ་གཞོབ་བམ་བྱ་མཚའ་ལུའི་མཁུས་པ་དང་། དཔའ་བོ་དཀར་སེར་གཉིས་དང་། ལྷུང་སྟེར་
 དཀར་སྟུག་གཉིས། བོང་ང་དཀར་སེར་དམར་གསུམ་དང་། རེ་རལ། རྒྱུ་ཚུ་རྣམས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དྲུག་སྟུན་
 རེ་གངས་རྒྱས་སྤུལ་ལ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་དྲུག་ནད་ ཆ་སྟོར་གང་སྟོར་གང་ཡང་སྟུན་མོང་དུ་སེལ་བར་བྱེད་
 ལ་སྟུག་ན་མི་སྟུག་པའི་ ཐབས་བྱ་ཞིང་བསྟུང་། ཆ་སྟོར་བཅོས་པར་ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་བོང་ང་དཀར་སེར་
 དམར་གསུམ། དཔའ་བོ་དཀར་སེར་གཉིས་དང་། ལྷུང་སྟེར་དཀར་སྟུག་གཉིས་དང་། སེ་ཁོད་དང་། དགུ་
 ཐུབ་ནི་ཆར་ཉུང་དུ་བྱེད་པའང་བྱུང་རུང་། གླང་ཆེན་ཆེག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་། གླ་ཕྱི་ རེ་རལ་དང་། ཆ་ལ།
 ཡུང་བ། དོམ་མཁུས་དང་། མི་རྟ་ཁྱི་གསུམ་སྟེས་མ་ཐག་པའི་སྟུན་ཏེ་ཕྱ་ཚན་གསུམ། བདུད་ཅི་ཆོས་སྟུན་གོང་
 བཤད་དང་། འོམ་བྲ། ཐག་ཞུན། སྟེར་པ་དང་། གི་མི། བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཐོག་ཉེས་པ་བབས་པའི་ཁ་འཛིན་ནི་རྒྱང་ལ་རུ་རྟ། མཁུས་པ་ལ་ཏིག་ཏ། བད་ཀན་ལ་པི་པི་ལིང་། ཐག་ལ་
 རྒྱ་ཆོས། ཆུ་སེར་ལ་སོ་མ་ར། དོན་ལ་ཅུ་གུར། རྩ་ཏི། སྟུག་སྟེལ། ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ། ཐོག་རྩ་ལ་ལི་
 ཤི་རྣམས་སྐྱར་བར་བྱས་ཏེ་བཏང་བས་བྲུག་བྱུང་བ་ལ་མི་སྟུག་སྟེ་ནད་ དང་འཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གི་མི།
 བོང་ང་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར། གུར་གུམ། ཅུ་གང་། ཅན་དན་དཀར་པོ། མི་དོམ་ཉམ་གཅོས་པའི་མཁུས་པ་སྟེ་
 ཆོགས་དང་། སྤུལ་པ་དང་། སྟུལ་དང་། ཟེར་མའི་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ཤ་དང་། མཆིན་པ་དང་། མཁུས་པ་བཅས་
 པ་དང་། སག་ཅི་ཞེས་ཟངས་རག་སོགས་ལ་ཞོ་སྟུགས་པའི་གཡའ་ལྡང་ཁུ་དེ་དང་། སག་ཆོལ་ཀ་ར་རྣམས་
 གངས་རྒྱས་དབུལ། ཡང་ན་མ་བྱའི་མཁུས་པ་དང་། མ་རྟེན་ན་སྟོ་གཞོབ་བམ་བྱ་མཚའ་ལུའི་མཁུས་པ་ཆ་
 གཅིག་ དོམ་མཁུས་ཆ་གཉིས། གླང་ཆེན་མཁུས་པ་ཆ་གསུམ་སྟེ་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཀུན་དང་། སྟུལ་ཤ་
 ཁོག་སྟོད་ཆ་མཉམ། ཨ་རུ་ར་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། སྟུལ་ཤ་རྣམས་ཆ་མཉམ་ཞིང་། སྐྱར་བཟང་དུག་
 ནི་ནད་གང་ལ་བབས་པ་དེ་གོང་མ་གསུམ་དང་ཆ་འགྲེལ་ལོག་པོར་སྐྱར་བ་ ཐག་ཞུན་དང་སྟེ་ཞུར་གཉིས་ཀྱི་
 ཐང་གིས་སྤུལ་ལ་བཏང་བས་མཆོག་ཏུ་བྱུངས་ངན་པ་དང་ཤ་ ཟད་པའི་ནད་པ་ལ་བསྟགས་སོ། །ཡང་ན་མ་
 བྱའི་མཁུས་པ། མ་རྟེན་ན་སྟོ་གཞོབ་བམ་བྱ་མཚའ་ལུའི་མཁུས་པ་ཆ་གཅིག་ །རྩད་ཆ་གཉིས་དང་། དགུ་ཐུབ་སྟེ་
 གླང་ཆེན་ཆེག་ཐུབ་ཆ་བཞི་དང་། གླ་ཕྱི་ཆ་བརྒྱད། རེ་རལ་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པས་ལོག་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་།
 ཕྱི་ཀུ་ཞེས་སྟོག་སྟེ་དང་། སག་ཅི་སྟེ་ཟངས་སོགས་ལ་ཞོའི་གཡའ་ལྡང་ཁུ་ཆགས་པ་དེ་ཆ་མཉམ་ཉ་དང་མི་
 མཁུས་རིམ་མ་ཅོམ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཁྱེལ་ལོ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་སྐྱར་བའི་རིལ་བྱ་བྱས་ལ། བཏང་བ་
 སོགས་དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བསྟུ་བ་དང་གསོད་པ་གཉིས་ཆེག་ཆོད་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ནའང་། ཆ་བ་བྱུངས་ལ་

ཅི་ལྟར་ཞེན་ཞེས་ཤིང་ལ་ཅི་བཏང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆིག་ཆོད་ གྱི་སྒྲན་དེ་ནམས་མང་པོར་བསྐྱད་ཅིང་
 དར་དྲགས་པས་ནད་ཞེན་པ་དེ་མི་སེལ་བར་པོ་ བའི་མེ་དྲོད་འཆི་ཞིང་ཆོད་རོ་ཡང་ལྲས་པ་སྟེ་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 ན་སྐྱུ་བསྐྱེད་ས་པ་སྟེ་རྒྱུ་དུ་བཏང་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྱུགས་བསྐྱེད་ས་ལ་ཆ་བ་རོལ་དུ་བསད་དགོས་ཤིང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་བཤལ་བཏང་ཞིང་ནད་གྱི་རོ་སྐྱུར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བྱུངས་ངན་པ་ལ་འཇམ་ཅི་
 དང་ནི་དུ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྟེལ་མར་བྱ་ཞིང་། རང་བབས་གྱི་བཤལ་དང་རང་བབས་གྱི་རྒྱལ་བྱང་ན་སྒྲར་སྒྲན་ཕྱིས་
 སྐྱུར་མི་དགོས་སོ། །

༡༩ གང་སྒྱོར་བཤད་པ། གང་སྒྱོར་བཅོས་པ་བྱི་བྱན་པི་པི་ལིང་། སྒྲ་སྒྲ་ཆ་ལ་འོམ་བྱ་སག་རམ་ཅི། རྒྱ་
 རྒྱུགས་བྱ་རམ་སྐྱར་བ་རྒྱ་སྒྲོལ་དབུལ་། རྒྱལ་སྤྱི་དུར་བྱིད་སྒོས་དཀར་པི་པི་ལིང་། ཨ་རུ་སྒྲ་སྒྲ་སྐྱར་བས་
 ནད་རོ་སྐྱུར་། རྒྱ་བབ་སྐྱེད་ས་ན་སྟེང་དཀར་ཅ་བ་བསྐྱུན། དེ་རྩེས་སུ་བྱི་བྱངས་ཐལ་འགོན་ཐལ་དང་། ཆ་བ་
 གསུམ་ཐལ་གོང་སྟེང་བསྐྱུན་ཏེ་བསྐྱུན། རྒྱན་དུ་འདྲིལ་ན་བེ་ཆུ་ཡ་བཏྲ། ཆ་བ་གསུམ་དང་འགོན་བྱའི་ཐལ་
 བ་བསྐྱུན། ཆ་ལ་ཨ་རུ་སྒྲ་ཤུན་བྱལ་ཏྲིག་སྐྱར། ཡང་ན་འགོན་བྱངས་ཆ་བ་གསུམ་སོགས་ཐལ། གངས་
 ཐིགས་བྱལ་ཏྲིག་ཆ་ལ་མི་རུས་བཅོལ། མི་དོམ་མཁྲིས་པ་བྲག་ཁུན་ཡུང་བ་དང་། ལྷར་ཅ་ནམ་སྐྱར་གར་
 བབས་བབས་པོ་དུག ཨ་རུ་རྒྱ་བསོལ་འཕུལ་བས་གསོད་ཅིང་སྒྱོར་། འཕྱར་མ་འདོད་ན་དུར་བྱིད་པི་པི་
 ལིང་། ཆ་ལ་བ་རྒྱུར་སྐྱར་བས་ནད་རོ་སྐྱུར་། ཡང་ན་ཅོང་ཞི་འཕུལ་གྱི་ཐལ་སྒྲན་སྐྱར། རྩེས་ལ་ཨ་རུ་དན་
 རིག་རིལ་བྱས་སྐྱར་། ། གང་ཡང་ཆ་རྒྱལ་སྟོན་ན་ཆ་བ་གསུམ། ཐལ་བ་ཆོད་འཇོམས་སྤྱི་སྒྲན་སྐྱར་བས་
 སེལ། ཁ་བས་ལུག་ཤ་གསར་དང་སྒྲམ་ཡིབ་དང་། ཆང་འཇམ་བས་སྒྱོད་དོད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་
 རྟེ དུག་ནད་གང་སྒྱོར་བཅོས་པ་ལ་བྱི་བྱན། པི་པི་ལིང་། སྒྲ་སྒྲ་ ཆ་ལ། འོམ་བྱ། སག་རམ་ཅི་བཤད་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུགས་བྱ་རམ་ནམས་ཆ་མཉམ་སྐྱར་བ་རྒྱ་བསྒྲོལ་ བྱིས་དབུལ་ནས་བཏང་ལ་སྐབས་སུ་དུར་
 བྱིད་དང་། སྒོས་དཀར་དང་། པི་པི་ལིང་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། སྒྲ་སྒྲ་ནམས་སྐྱར་བས་ནད་རོ་སྐྱུར་བ་དང་།
 རྒྱ་བབ་གྱིས་ལས་སྐྱེད་ས་ན་དེ་སྟེང་སྟེང་དཀར་ཅ་བ་བ་རྒྱུར་བཅོར་བ་བསྐྱུན་པའི་བཤལ་ བཏང་དེའི་རྩེས་སུ་
 བྱི་བྱང་། བྱངས་ཐལ་དང་། མགོན་ཐལ་དང་། ཆ་བ་སྒྲ་པི་པོ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་གོང་སྟེང་བསྐྱུན་ཏེ་རྒྱ་སེར་
 རྒྱལ། རྒྱན་དུ་འདྲིལ་བར་ལྷར་ན་བེ་ཆུ། ཡ་བཏྲར། ཆ་བ་སྒྲ་པི་པོ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་། འགོན་བྱའི་ཐལ་
 བ་ནམས་བསྐྱུན་ཅིང་། ཆ་ལ། ཨ་རུ་ར། རྒྱར་ཤུན། བྱལ་ཏྲིག་ནམས་ཀྱང་སྐྱར། ཡང་ན་གང་སྒྱོར་སྤྱི་ལ་
 འགོན་བྱ་དང་། བྱངས་དང་། ཆ་བ་སྒྲ་པི་པོ་གསུམ་སོགས་ལུས་ལྷན་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་། གངས་
 ཐིགས་དང་། བྱང་གི་བྱལ་ཏྲིག་དང་། ཆ་ལ་དང་། མི་དོམ་པ་བཅོལ་མ་དང་། མི་དང་དོམ་གྱི་མཁྲིས་པ།
 ཐག་ཁུན། ཡུང་བ་དང་། ལྷར་མང་གི་ཅ་བ་དང་། ནམ་སྐྱར་ནི་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟ་

ཡབ་ཡུམ་གསུམ་དུ་དག་སྒྲུབ་དུས་ གི་ཆེན་མཆོད་པར་སྒྲུབ་མཛད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གི་ཆེན་དང་། རོན་ལྷ་གར་
 བབས་ཀྱི་ཁ་འཛིན་བཟང་པོ་དུག་སྟེ་ཅུ་གྲུ་ལི་རྩ་སྟག་ཀ་དང་། ཨ་རུ་ར་ནམས་ཚུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤུལ་བས་
 གང་དུག་གསོད་ཅིང་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འཁྲུང་མ་འདོད་ན་དུར་བྱིད་དང་། བི་ཕི་ལིང་དང་། ཆ་ལ་
 རྣམས་བ་རྒྱར་སྒྱུར་བས་ནད་རོ་སྒྱུར་། ཡང་ན་གང་དུག་ལ་ཅོང་ཞི་འཕུལ་གྱི་ཐལ་སྒྲན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྒྱུར་ཞིང་།
 དེའི་རྒྱུ་ལ་ཨ་རུ་ར་དང་། དན་རོ་ག་གི་རིལ་བྱས་སྒྱུར་། ནད་རོ་པོ་གང་ཡང་ལྟར་སྒྲུབ་ཆ་ཚུལ་སྟོན་ན་ཆ་བ་
 སྒྲ་ཕི་པོ་གསུམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་ཆད་པ་ འཛོམས་པའི་སྒྱི་སྒྲན་གང་འཕྲོད་དང་སྒྱུར་བས་སེལ་ཞིང་། ཁ་ཟས་
 སུ་ལུག་ག་གསར་བ་དང་སྒྲུལ་ཡིབ་གོང་བཤད་ལྟར་དང་། ཆང་འཇམ་སོགས་ཟས་དང་སྒྲིད་ལམ་བྱོད་ལ་
 བསྟེན་པར་བྱའོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བཙོས་ཐབས་འཇུག་སྒྲོ་རྩལ་རིགས་དང་། ནད་རིགས་ལྡང་དུབ་བབས་སའི་སྒྲོ་ནས་བཙོས། ། ཞེས་
 པ་སྟེ།

བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་པའི་ཐབས་ལ། རྩལ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་པ། ནད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་
 པ། ལྡང་དུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་པ། བབས་སའི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་པ་བཙས་ནམ་པ་ལྟའོ།

༡ འཇུག་སྒྲོའི་རིགས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡༡ དུད་པ་ཉི་ཟེར་རྒྱངས་གསུམ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། དང་པོ་འཇུག་སྒྲོའི་རིགས་
 ཀྱིས་བཙོས་པ་ནི། འཇུག་པ་ཉི་ཟེར་རྒྱངས་དུག་ནམ་གསུམ་ལ། གཙོ་པོ་དུག་སྒྲུབ་ཕྱི་མའི་ཐང་སྟེང་དུ། བོང་
 ང་བྲག་ཁུན་བསྒྲན་པས་དུད་པ་འཛོམས། གཙོ་པོ་དུག་གི་ལུམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནས་བདུག རྩལ་ལ་དམར་པོ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲན་མར་སྒྱུར། ཉི་ཟེར་རྒྱངས་ལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱངས་ལུམས་བྲ། ཀོ་ལེར་ན་སྒྲུངས་བྱུང་ན་ཐོན་པ་
 ཡིན། རྩལ་ལ་གཙོ་པོ་དུག་གི་སྒྲན་མར་སྒྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་འཇུག་སྒྲོའི་སྒྲོ་ནས་བཙོས་པར་བྱ་བ་ལ་
 ནི། དུད་པ་ལ་བསྐྱར་བའི་དུག་དང་། ཉི་ཟེར་ལ་བསྐྱར་བའི་དུག་དང་། རྒྱངས་པ་ལ་བསྐྱར་བའི་དུག་དང་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལས། གཙོ་པོ་དུག་སྒྲུབ་ཕྱི་མའི་ཐང་ཞེས་པ་གོང་གི་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཙོ་པོ་དུག་སྒྲུབ་ལ་ཁ་ཆར་
 དུག་ཡོད་པས། ཡང་ན་གཙོ་པོ་དུག་དང་སྤང་རྒྱན་དཀར། ཤེ་སྒྱེར་བྲག་སྒྲོས་ཐ་རམ་གང་ག་རྒྱུད་། གང་
 བབས་ཁ་འཛིན་བཙས་པ་ཐང་དུ་བཏང་། ཞེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་བྲག་ཁུན་བསྒྲན་པས་དུད་
 པ་ལ་བསྐྱར་བའི་ དུག་འཛོམས་པ་དང་། གོང་གི་ཆ་བ་ཆེན་ལུ་གུ་ཤིང་སོགས་གཙོ་པོ་དུག་གི་ལུམས་ཀྱིས་ཕྱི་
 རྣམ་བདུག་ཅིང་། རྩལ་ལ་དམར་པོ་ཆོས་བཙོད་འབྲི་མོག་གསུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲན་མར་སྒྱུར་རོ། ཉི་ཟེར་དང་

རྒྱུ་ལ་ལྟུག་པ། བ་ལུ། མཆོད་དང་མཁན་པ་འོམ་བུ་སྟེ་བདུད་ཅི་ལྟེ་རྒྱུ་ལུ་མས་བྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གོ་
ལེར་ན་ཞིང་སྒྲངས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་གོང་གི་གཙོ་བོ་དུག་གི་སྟན་མར་སྦྱར།

༡༩ རེག་དུག་ཟུར་དུ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རེག་པ་མ་ཁོང་གཉིས་ནས་བཅོས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་
སྟེ།

རེག་དུག་བཅོས་པ་ལ་ཕྱི་ནས་མ་གསོ་བ་དང་། ཁོང་ནས་སྟན་གྱིས་ནད་བཅོས་པ་བཅས་གཉིས་སོ།

༢༠ ཕྱི་ནས་མ་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ། རྒྱ་ཅི་ཆེན་བཙོར་བའི་ལུ་བ་ལ། །གྲར་ཀུམ་སྒྲ་ཅི་ཤིང་ཀུན་སྒྲོག་སྒྲ་
སྦྱར། །དེ་ཡི་ཁྲུས་བྱ་ཕྱི་ག་བྱར་དང་། །སོ་མ་ར་རྩ་ཅ་བུལ་རྟོག་དང་། །སྒྲ་ཅི་ཤིང་ཀུན་བྱང་པ་གཡེར་མ་
དང་། །དུད་པ་ཞིབ་བཏགས་སྒྲང་གར་སྦྱར་ལ་བྱུག །ཡང་ན་བཟང་དུག་ཕྱི་སྒྲ་ཅི་དང་། །ཐོང་ང་དཀར་པོ་
སྟོས་དཀར་ཨ་རུར། །བསེ་རུ་ར་ལུག་ར་གཞོབ་མར་སྦྱར་བསྒྲ། །ཀྱི་ཕྱེ་སྟོན་བྱ་སྦྱང་ཆོར་ལྷུ་མ་ཅ་སྒྲ། །པི་པི་
ཡིང་དང་བེ་ཚྱ་སྦྱང་ཆོད་སྦྱར། །བྱུགས་པས་མཛོལ་བས་སྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད། །མཆོད་དང་བ་ལུ་ལྟུག་འབྲུ་
ཅན་དན་སྦྱག །སྒྲ་ཅི་ཨ་རུ་སྟོན་བྱ་འབྲས་བྱ་གསུམ། །ཅན་དན་དཀར་པོ་དབང་པོ་ལག་པ་དང་། །སྟིང་དང་
སྒྲ་གོར་ཞོ་ཤ་བ་ལེ་ཀ། །རྒྱར་བསྒྲུས་མི་ཆོལ་ཁྱོར་གང་སྦྱར་ལ་བྱུག །ཨ་རུ་རུ་རྟ་ཐོང་ང་དཀར་པོ་དང་། །མཛོལ་
ཚྱ་དོམ་དང་བ་ལང་མཁྲིས་པ་རྣམས། །མར་སྒྲུག་ར་ཆོལ་འཛིབས་བྱ་ཤ་རོ་ཆེ། །ལྷུགས་བསྐྱེད་མེ་རྟོག་སྟོ་
ངས་ཞག་གསུམ་མནན། །དེ་འོག་ཕྱི་རུར་བྱིད་ཐར་རུ་དང་། །རྒྱ་ཆོལ་དཀར་པོ་རུས་པ་བསྐྱེད་པས་
མནན། །ཤ་རོ་ཆོད་ནས་ར་རུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །པ་བ་དགོ་དགོ་རྟིང་ཀྱང་གསོམ་ཐལ་དང་། །ཨ་མི་རྟ་དང་
སྦྱར་ལ་མ་ལ་བྱུག །ཆ་བའི་མ་ལ་མི་བསྐྱེད་བསེལ་གསུམ་དང་། །ག་བྱར་ཅན་དན་གི་མོ་ཨ་རུར། །སྒྲ་ཅི་
ལྷུགས་བྱེར་ལག་སྦྱར་བ་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། རེག་པ་འེ་དུག་ནི་མ་དང་ཁོང་པའི་ནད་གཉིས་ཀ་ནས་བཅོས་པར་
བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཅི་ཆེན་བཙོར་བའི་ལུ་བ་ལ་གྲར་ཀུམ། །སྒྲ་ཅི་ ཤིང་ཀུན་སྒྲོག་སྒྲ་རྣམས་སྦྱར་བ་
དེས་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་སྟེ་མེར་པོ་དང་། །ག་བྱར་དང་། །སོ་མ་ར་རྩ། ཅ་ཅ་ བུལ་རྟོག་དང་སྒྲ་ཅི་ ཤིང་ཀུན་
བྱང་པ། །གཡེར་མ་དང་། །དུད་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བཏགས་པ། །སྒྲང་གར་དང་སྦྱར་ལ་བྱུག །ཡང་ན་བཟང་པོ་ཅུ་
གྲར་ལི་རྩ་སྦྱག་ཀ་དུག ཕྱི་སྟེ་མེར་པོ། །སྒྲ་ཅི་དང་། །ཐོང་ང་དཀར་པོ། །སྟོས་དཀར། །ཨ་རུར། །བསེ་རུ་དཀར་
པོ། །ར་ལུག་གི་ར་གཞོབ་མར་རྟིང་དང་སྦྱར་ལ་བསྒྲ་བ་དང་། །ཀྱི་ཕྱེ། །སྟོན་བྱ། །སྦྱང་ཆོར། །ལྷུ་མ་ཅ། །སྒྲ། །པི་
པི་ཡིང་དང་། །བེ་ཚྱ། །སྦྱང་ཆོད་དེ་སྦྱང་སྟོན་རྣམས་སྦྱར་བ་བྱུགས་པས་དུག་གི་མཛོལ་བས་སྟོག་པ་སེལ་ །བར་
བྱེད། །ཡང་ན་མཆོལ་ཁྱོར་བ་གང་དང་བ་ལུ་ཁྱོར་བ་གང་ལྟུག་པའི་འབྲུ་བྱེ་གང་ཅན་དན་སྦྱག་པོ་ །དང་། །སྒྲ་ཅི།
ཨ་རུར་དང་། །སྟོན་བྱ་དང་། །འབྲས་བྱ་འདི་སྒྲ་བས་ཨ་འབྲས། །སྒྲ་འབྲས། །འཇམ་འབྲས་ཏེ་སྦྱང་གི་འབྲས་
གསུམ་དང་། །ཅན་དན་དཀར་པོ། །དབང་པོ་ལག་པ་དང་། །སྟིང་ཞོ་ཤ་དང་། །སྒྲ་གོར་ཞོ་ཤ་ །བ་ལེ་ཀ་སོགས་

རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ཆོལ་ཁྱོར་བ་གང་རེ་ཁྲག་དང་སྦྱར་ལ་བྱུག་ ཡང་ན་ཨ་རུ་ར། རུ་རྟ། བོང་ང་དཀར་
 པོ་དང་། མཛེ་ཚྱ། རོམ་དང་། བ་ལང་གི་མཁྲིས་པ་ནམས་མར་སྒྲུགས་ལ་ར་ཆོལ་གྱི་འཛིབས་བྱ་ཞིང་། ཤ་རོ་
 ཆེན་བཅད་དེ། ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱ་ཆོགས་དང་སྒྲོ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་ཞག་གསུམ་མཐུན། དེ་
 འོག་མུ་ཟེ་མེར་པོ། རུར་བྱིད། བར་ལུ་དང་། རྒྱ་ཆོལ་དཀར་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ཆོལ་ལའང་འདོད་ཅིང་།
 རྒྱུར་བྱུན་ལའང་བྱེད་པ་དང་། རའི་རུས་པ་དང་། རྒྱ་ཆོལ་མགོ་དམར་གྱི་རུས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་ཡོད་མོད། རོ་པོ་ནི་ཁྱི་ལུད་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བྱུན་དཀར་པོ་རྩིལ་རྩིལ་ཞིག་འབྱུང་བ་བྱུགས་ སྒྲན་རེག་པ་བདེ་
 བྱེད་སོགས་ཆང་མར་རྒྱ་ཆོལ་དུ་རོས་འཛིན་པ་དང་། རུས་པ་ནི་རའི་རུས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆེན་དང་སྦྱར་བས་
 མཐུན། ཤ་རོ་ཆེན་ནས་རའི་རུ་ཞེས་རའི་རུ་ཅོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བ་བ་དགོ་དགོ་དང་། ལྷམ་རྩིང་པའི་ཀྲང་པ་
 དང་། གསོམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་། ཨ་མི་ཏ་སྟེ་བདུད་ཅི་ཆོས་སྒྲན་ནམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་པའི་
 དེ་ཆེན་དང་སྦྱར་ལ་མ་ལ་བྱུག་ཅིང་། དེ་ཡང་དུག་ནད་ཆ་བའི་མ་ལ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། བསེལ་ཅུ་གྱར་ལིའམ་
 སུག་སྐེལ་གསུམ་དང་། ག་བྱར། ཅན་དན་དཀར་པོ། གི་མྱ། ཨ་རུ་ར། སྒྲ་ཅི། ལྷགས་བྱེ། ར་ཁྲག་ནམས་
 རྒྱུར་བ་བྱུག་པ་དང་།

ལ༢ ཁོང་ནས་སྒྲན་གྱིས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། བཟང་དུག་ཅན་དན་དཀར་དམར་ཨ་རུ་ར། སྒྲ་ཅི་
 དཔའ་བོ་དཀར་མེར་སྦྱར་ཅི་དོ། སྒོ་ལོ་ཏིག་ཏ། ཞིམ་ཐིག་བ་ཤ་ག སེ་འབྲུ་ཤུག་འབྲུ་སྦྱར་བོང་ང་
 དཀར། རོམ་དང་བ་ལང་མཁྲིས་པ་གར་སྦྱར། ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་ར་ཁྲག་ར་ཤ་བསྟེན། ཅེས་པ་སྟེ།
 བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟང་པོ་དུག་དང་། ཅན་དན་དཀར་དམར། ཨ་རུ་ར། སྒྲ་ཅི། དཔའ་བོ་དཀར་མེར་
 གཉིས། སྦྱར་ཅི་དོ་པོ། སྒོ་ལོ། ཏིག་ཏ། ཞིམ་ཐིག་ལེ་སྟེ་མིག་སྒྲན་སངས་རྒྱས་དང་། བ་ཤ་ག སེ་འབྲུ། ཤུག་
 པའི་འབྲུ། སྦྱར་བ། བོང་ང་དཀར་པོ། རོམ་དང་བ་ལང་གི་མཁྲིས་པ་གར་ནམས་སྦྱར་བ་ཁོང་ནད་དུ་བཏང་
 ཞིང་། ར་ཁྲག་དང་། ར་ཤ་ལྟོ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།

༡ རྒྱས་རིགས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱས་རིགས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྦྱོར་བ་དང་། རོ་ལས་སྦྱོར་བ། ཤ་ལས་
 སྦྱོར་བ། ཅི་ལས་སྦྱོར་བ། དངོས་ལ་སྦྱོར་བ། སྒོ་ལ་སྦྱོར་བ་བཅས་ནམ་པ་དུག་གོ།
 ཀ༡ རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱར་བའི་དུག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བཅོས་པ་ནི། རིན་
 ཆེན་སྦྱི་ཡི་གཉེན་པོ་ཐག་ཞུན་དང་། ཨ་རུ་སྦྱ་མེན་སྦྱ་ཟི་ཀུན་ལ་གཅེས། ཁྱད་པར་གསེར་ལ་ཏིལ་དང་ཟར་
 མ་བསྟན། ཟངས་ལ་ཆ་ལ་འཁར་བ་སྒོག་སྦྱ་བསྟན། དདུལ་རྒྱུ་གཉེན་པོར་སྦྱར་བ་རྒྱ་བཏང་། ཞ་ཉེ་
 མཛེ་མར་གནའ་བ་སྦྱང་སྦྱུའི་གཞོབ། ཡང་ན་གསེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་སྦྱ་ཏིག་གཡུ། རྒྱ་རུ་ཅན་དན་

དཀར་དམར་དོ་བློ་དང་། ལྷུལ་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་ཀར་སྐྱར། རང་རང་ངོས་ཟིན་གོང་གི་མདེའ་
 བསྐྱར། ཡང་ན་ར་ཁག་རྩ་ཞག་དགུར་བཏང་། རྟོ་འོག་བསེ་རུ་བཟང་དུག་ཨ་བི་ཤ། ལྷུལ་སྐྱ་ཅི་གི་ཤོ་
 ཀར་དང་། ར་ཡི་མཆིན་པ་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ། རོང་དོམ་སྐྱལ་མཁུས་པའི་རིལ་བྱ་བཏང་། ཞེས་པ་
 ལྟེ། རྩས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་བཅོས་པར་བྱ་བ་ལ་ནི། རིན་ཆེན་སྤྱི་ལོ་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་བྲག་ཞུན་
 དང་། ཨ་རུ་ར། ལུ་མེན། ལུ་ཟེ་མེར་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱོར་བ་ཀུན་ལ་གཅེས་ཤིང་། ལྷུ་པར་གསེར་ལ་སྐྱར་ན་
 མཁུས་པ་སྐྱེ་བས་སྤྱི་སྤྱན་སྟེང་དུ་གཉེན་པོ་རྟེན་དཀར་ནག་དང་ཟངས་མ་བསྐྱན་པ་དང་། ཟངས་ལ་སྐྱར་བ་ལ་
 སྐོམ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཆ་ལ་དང་། འཁར་བ་ལ་སྐྱར་བ་ལོ་བ་ལྷི་བས་གཉེན་པོ་སྐོག་སྐྱེ་བསྐྱན། དུལ་ཅུ་
 ལ་སྐྱར་བ་ལོ་ལོང་དུ་འགྲིལ་ཁ་མར་འགོ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་སྐྱར་བྱ་དང་བ་ཅུ་བཏང་བ་དང་། ཞ་ཉེ་ལ་སྐྱར་བ་
 ཤ་སྐོ་སྐྱལ་ཆོགས་ན་ལ་ས་བོན་འཇག་པས་མཛོ་མོའི་མར་དང་། གནའ་བ་དང་། སྐང་གི་སྤྱི་ལོ་གཞོབ་སོགས་
 རང་རང་ལ་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་བཏང་ངོ་། ཡང་ན་གསེར་དུལ་ཟངས་ལྷགས་སྤྱི་གཡུ་བྱུ་རུ། ཅན་དན་དཀར་
 དམར་གཉིས། དོ་བློ་དང་། ལྷུལ་ ཅུ་གང་། གུར་ཀུམ། ཀར་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་། རིན་པོ་ཆེ་གང་
 ལ་སྐྱར་བ་རང་རང་དེའི་སོ་སོ་ངོས་ཟིན་གོང་གི་སྤྱི་ལོ་གཉེན་པོ་ལ་གོང་འོག་གང་འོས་ཀྱི་མདེའ་བསྐྱར་བ་སྟེ་
 གང་དགོས་རིག་པས་སྐྱོར་དགོས་ཤིང་། ཡང་ན་དབྱིག་དུག་ལ་ར་ཁག་དང་། རྩ་ཞེས་གསེར་དུལ་ཟངས་
 ལྷགས་གཡུ་ལྷ་པོ་སྐྱན་མ་ཅམ་རེ་ཞག་དགུའི་བར་སྟོར་བཏང་བས་བསྐྱས་ལ་དེ་འོག་བསེད་པ་ནི་བསེ་རུ་
 དཀར་པོ། བཟང་པོ་ཅུ་གང་། གུར་ཀུམ། ལི་ཤི། རྩ་རྟི། ལུག་སྟེལ། ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་དུག་དང་། ཨ་བི་ཤ།
 ལྷུལ་དཀར་པོ། སྐྱ་ཅི། གི་ཤོ། ཀར་རྣམས་དང་རའི་མཆིན་པ་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་བོང་
 ར་དཀར་པོ་དང་། རོམ་དང་། སྐྱལ་གྱི་མཁུས་པའི་རིལ་བྱ་བཏང་།
 ཀལ། དོ་སྐྱོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྐྱན་པ། དོ་སྐྱོར་སྤྱི་ལོ་གཉེན་པོར་ཆ་བ་གསུམ། ཁྱེ་ཆ་རྒྱ་ཆ་ཆ་ལ་མ་བྱའི་
 ཤ། ལྷུ་པར་སྐལ་རྒྱུ་ཏི་ཆ་ཅོང་ཞི་མཆལ། ལུ་ཟེའི་གཉེན་པོར་ཆང་བཟང་པི་པི་ལིང་། ལུ་གུ་ཤིང་དང་
 སྐོག་སྐྱེ་སྐྱང་ཅིས་བསྐྱར། ཡང་ན་གང་སྐྱོར་འཛེམས་པའི་སྤྱན་སྟེང་དུ། ཁྱེ་ཆ་རྒྱ་ཆ་བསྐྱན་པས་འཛེམས་པར་
 རེས། ཡང་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་ཆ་ལ་རུ་ཆ། ཁྱེ་ཆ་ཆ་ལ་ཆ་བ་གསུམ་སྐྱར་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། དོ་སྐྱོར་སྤྱི་ལོ་
 གཉེན་པོར་སྐྱ་པི་པོ་སྟེ་ཆ་བ་གསུམ་དང་། ཁྱེ་ཆ་དང་། རྒྱ་ཆ་དང་། ཆ་ལ། མ་བྱའི་ཤ། མ་རྟེན་ན་བྱ་མཆའ་
 ལུའི་ཤ་རྣམས་སྐྱར་བ་དེའི་སྟེང་ལྷུ་པར་དུ་རང་རང་ལ་ཁ་བསྐྱར་ སྐལ་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ཏི་ཆ་ལ་སྐྱར་
 བ་དང་། ཅོང་ཞི་ལ་སྐྱར་བ་དང་། མཆལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ལུ་ཟེ་སོགས་ལ་སྐྱར་བའི་གཉེན་པོར་ཆང་བཟང་
 པོ་དང་། པི་པི་ལིང་དང་། ལུ་གུ་ཤིང་དང་། སྐོག་སྐྱེ་དང་། སྐྱང་ཅི་བཅས་རིམ་པས་བསྐྱར་ལ་བཏང་བ་ནི་
 སྐལ་རྒྱུ་གྱི་གཉེན་པོར་ཆང་སོགས་ནས་རིམ་པས་གང་ཡིན་བཏགས་ཏེ་བསྐྱར་དགོས་རིག་མདས་བསྐྱན་

དགོས་ཤིང་ཡང་ན་གང་སྟེང་འཛམས་པའི་སྤྱན་གོང་མའི་སྟེང་དུ་བེ་ཚྭ་དང་། རྩ་ཚྭ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་
 འཛམས་པར་ངེས་པ་དང་། ཡང་ན་རྩ་ཚྭ་དང་། རྩ་ཚྭ་དང་། ལ་རུ་ཚྭ་དང་། བེ་ཚྭ་དང་། ཚ་ལ་དང་། ཚ་
 བ་སྐྱ་པེ་པོ་གསུམ་ནམས་སྒྱར་ལ་བཏང་ངོ་།

༡༣ ཤ་སྟོར་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཤ་སྟོར་སྤྱི་ཡི་གཉེན་པོར་དོམ་མཁྲིས་དང་། ཁི་རྟའི་རོ་ཚན་དང་
 བྱི་སྟག་ཤ་བ། འོམ་བྱ་བོང་ང་དཀར་པོ་ཚ་ལ་ཡིན། ལྷ་པར་ར་ལ་གྱར་ཀྱམ་ཨ་རུ་ར། ཨ་བི་ཤ་གསུམ་བྱ་
 ལ་གྱར་ཀྱམ་དང་། སྟེ་མོའི་སྟེ་ར་བྱ་མོ་ནག་མོའི་ཤ། བྱི་ཡི་ཤ་ལ་དུད་པ་བྱ་བལ་མ། སྟེ་མོའི་ཤ་ལ་ལྷག་པ་
 སྟེན་བྱ་བཏང་། ཡང་ན་འབྲས་བྱ་གསུམ་མམ་བཟང་དུག་སྒྱར། བྱང་པ་རྩ་སྒྱར་ཆ་ག་བོང་ང་དཀར། ཡང་
 ར་འབྲི་མོག་ཁུར་རྩ་འཁྲུག་འཛམས། ཉ་ལ་སྒྱར་མོ་སྒྱལ་པ་མིགས་པས་འཛམས། སྟེ་མ་ལ་སྟད་དཀར་སྟེན་
 ལ་སྟེང་མོ་དང་། མིགས་པ་སྒྱལ་པ་དཔའ་བོ་མེར་པོས་འཛམས། ཁོང་མོ་མཛེ་ལྷག་ཏིག་ཏ་སྟང་རྩ་རྩོ། རི་
 བོང་མཁྲིས་པ་དོམ་མཁྲིས་བྱ་ཚན་གསུམ། ཁི་མོ་ལ་ཁི་བྱི་ལུང་བྱི་ཚན་བཏང་། སྟེ་ལ་བྲག་ལྷན་གྱར་ཀྱམ་ག་
 བྱར་བསྐྱེད། ཡང་ན་རྩ་ཚྭ་རྩ་སྟེགས་བྲག་ལྷན་བཏང་། རུས་པར་བེ་ཚྭ་སྟེ་བོང་ང་དཀར། མདེ་ལ་སྟེ་སྟེན་
 སྒྱར་བས་འཛམས་པ་ཡིན། ར་བྱེ་མོག་དཀར་ཤ་ཁི་ཀྱན་ལ་གཅེས། ཡང་ན་གི་མོ་ཉ་སྟེ་ཁི་མཁྲིས་པ་
 དང་། ཁྲ་རྩ་བྲག་ལྷན་ཚོས་སྟེན་སྒྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་སྟེ་སྟེར་དགྲ་ཡི་ཐང་གིས་འཛམས། ཁྲེ་ལ་རེ་རལ་
 བྲག་སྟེན་ཏ་བོ་གསུམ་སྟེར་པ་འོམ་བྱ་ཕྱི་ཡ་རྒྱ་གསུམ་རྩ་མར་སྟང་། རྩ་སྟེན་ཤ་གསུམ་བཏང་ཐབས་ལ་
 བསྒྱུར་སྟེ་ཐང་དང་འབྲས་བྱ་ཀྱན་སེལ་ལྷ་པར་ ཤ་སྟོར་འཛམས་པར་བྱེད། སྟེ་ལ་དུད་པ་བྲང་ཀྱང་
 ལྷག་སྟེ་གཞོབ། རྩེས་ལ་རྟོན་པོ་(དུར་བྱིད་དུར་རྩ་ཚྭ་སྟེར་བྱའི)བཤལ་གྱིས་སྟེ་སྟེར་། མ་བྱའི་སྟེང་དུག་
 བྱ་མཚལ་མཁྲིས་པ་དང་། ལུ་ལྷན་ཙ་གའི་སྟེ་ངས་འཛམས་པར་བྱེད། བཅས་པ་སྟེ། ཤ་སྟོར་སྤྱི་ཡི་གཉེན་པོར་
 དོམ་མཁྲིས་དང་། ཁི་རྟའི་རོ་ཚན་ཞེས་ཁི་རྟ་བྱི་གསུམ་ཤི་བྱུན་དང་། སྟེ་སྟེན་ཤ་བ། འོམ་བྱ། བོང་ང་དཀར་
 པོ། ཚ་ལ་རྩམས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེང་ལྷ་པར་ཙན་ནམ་སྟེས་ཀྱི་ལ་བསྒྱུར་གཉེན་པོ་ཁི་རའི་ཤ་ལ་སྒྱར་
 བས་མཐེབ་གང་ཙམ་ཁོལ་བྱར་ན་ལ་མགོ་དང་། ཡན་ལག་ལ་འབབ་པར་གྱར་ཀྱམ། ཨ་རུ་ར། ཨ་བི་ཤ་
 གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱ་ཤ་ལ་སྒྱར་བས་མིག་སྟེན་དམར་གསལ་ལ་གྱར་ཀྱམ་དང་། སྟེ་མོའི་སྟེ་ར། བྱ་མོ་ནག་
 མོའི་ཤ་བཅས་དང་། བྱི་ཡི་ཤ་ལ་སྒྱར་བ་ལ་དུད་པ་བྱ་བལ་མ་སྟེ་རྩ་བལ་ལྷང་གྱ་དང་། བསེ་རུ་དང་། ཙན་
 དན་དཀར་པོ་བཅས་བཏང་བ་དང་། སྟེ་མོའི་ཤ་ལ་སྒྱར་ན་གྲང་ཐབས་སྟེན་བ་དེ་ལ་ལྷག་པ་དང་། སྟེན་བྱའི་
 ཤ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་སེ་མོ་ལ་སྒྱར་བར་འབྲས་བྱ་ཨ་བར་སྒྱར་གསུམ་མམ་བཟང་པོ་རྩ་གྱར་ལི་རྩ་སྟེན་
 ཀ་དུག་སྒྱར་ལ་བཏང་། བྱང་པ་ལ་སྒྱར་ན་རྩ་སྟེ་མ་པར་བྱེད་པས་རྩ་ནང་གི་སྒྱར་རྩ་དང་། ཆ་ག་པ་དང་།
 བོང་ང་དཀར་པོ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་འབྲི་མོག་ ཁུར་མང་རྩ་བ། ར་ལྷག་བཅས་ཀྱིས་འཛམས་པ་དང་། ཉ་

ཤལ་སྐྱར་བ་པོ་སྟོད་མི་བདེ་ཞིང་ལུས་སྡི་བ་དེ་ལ་སྐྱར་མོ་ཞེས་ཉ་ཁྲི་ཤ་དང་། སྐལ་པ་ལ་སྐྱར་བ་ན་མིགས་
 པའི་ཤས་འཛམས་པ་དང་། སྟོམ་ལ་སྐྱར་བ་སྐྱུ་ཐབ་དུ་སྐྱངས་པ་དེ་ལ་སྟང་དཀར་བཏང་བ་དང་། སྟིག་པ་ལ་
 སྐྱར་ན་ལུས་ནག་གཉེར་མས་ཁངས་པ་དེ་ལ་ལྷོང་མོ་དང་། མིགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་ན་ཞིང་ཤུ་ཐོར་འོང་བ་དེ་ལ་
 སྐལ་པའི་ཤ་དང་། དཔའ་བོ་སེར་པོས་འཛམས། ཁོང་མའི་ཤལ་སྐྱར་ན་སྟིང་རྒྱུ་འོང་ཞིང་། མཛེ་ཁག་ལ་
 སྐྱར་ན་མཛེ་འོང་བས་དེ་ལ་ཉིག་ཏ་དང་། སྟང་ཅི་དོ་པོ། རི་བོང་མཁྲིས་པ་ལ་སྐྱར་ན་བཟེད་ངས་ཆེ་བས་དེ་ལ་
 དོམ་མཁྲིས་དང་ཕྱ་ཚན་ཞེས་མི་ ཉ་ཁྲི་གསུམ་སྟེམ་མ་ཐག་པའི་བྱུན་གསུམ་དང་། གི་མི་ལ་སྐྱར་ན་མིག་སེར་
 པོར་འགོ་བ་དེ་ལ་ནི་ཁྲི་ལུད་རི་ཆེན་བཏང་། སྐལ་སྐྱར་བ་ནི་འབྲུ་སྟོན་དུ་འབྲུར་བས་དེ་ལ་བག་ལྷན། གྱར་
 གུམ། ག་བྱར་བསྐྱན་ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་། རྒྱ་སྟེགས། བག་ལྷན་རྣམས་བཏང་། རུས་པར་སྐྱར་བ་ན་རུས་ཟུག་
 ལྷང་བ་དེ་ལ་བེ་ལྷ། ལུ་བྱི་སེར་པོ། པོང་དཀར་པོ་སོགས་བཏང་དགོས་པ། དེ་རྣམས་མདེ་ཁ་ཡིན་པས་ཀུན་
 ལ་སྟེ་སྟོན་དང་སྐྱར་བས་འཛམས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་ལོང་གི་རྩ་བྱེ་ཨོག་དཀར་གྱི་ཤ་ནི་ཤ་སྐྱར་ཀུན་གྱི་གཉེན་
 པོ་ལ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་ཤ་སྐྱར་ཀུན་ལ་གི་མི་ ཉ་དང་། སྟེའུའི་མཁྲིས་པ་དང་། སྟང་ཅི། བག་ལྷན།
 ཆོས་སྟོན་གོང་བཤད་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་སྟེ་སྐྱར་དགུའི་ཐང་གིས་འཛམས། ཞེས་པའི་
 སྐྱར་བ་དེ་ལ་རེ་རལ། བག་སྟོས། ཉ་པོ་གསུམ། སྐྱར་པ། འོམ་བྲ། བྱི་ཡང་ཀུ་གསུམ། རེ་སྟོན། སྟང་རྒྱན་
 དཀར་པོ། སྟག་ཤ་གསུམ་བཏང་ཐབས་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་ཐང་དང་འབྲེལ་སྐྱར་དུག་ཀུན་སེལ་ཞིང་བྱད་པར་ཤ་
 སྐྱར་འཛམས་པར་བྱེད་དོ། སྟེ་དུག་ནི་ཙ་ལ་འབབ་ན་མཚོག་མ་གཟེར་བ་དེ་ལ་མའི་དུད་པ་ཆགས་པ་ལྷམ་གྱི་
 བད་པའི་ཀྱང་རྟིང་ལྟག་པའི་སྟེའི་གཞོབ་བཏང་། རེས་ལ་རྟོན་པོ་དུར་བྱིད། དུར། རྒྱ་ལྷ། སྟར་བཅས་པའི་
 བཤལ་གྱིས་སྟེར་སྐྱར་། མ་བྱའི་སྟོང་དུག་ལ་བྱ་པོ་མཚའ་ལུའི་མཁྲིས་པ་དང་། བྱ་བྱད་དང་ཙ་གའི་སྟོངས་
 འཛམས་པར་བྱེད།

༡༤ ཅི་སྐྱར་གྱི་བཙས་ཐབས་བསྟན་པ། ཅི་དུག་གཉེན་པོར་སྟང་ཅི་ཨ་བི་༡༥ བསེ་རུ་བཟང་དུག་ཆོས་སྟོན་
 གཅེས་པ་ཡིན། བྱད་པར་སྟང་ཅི་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། ཡང་ན་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅིས་འཛམས་པར་བྱེད། བཅས་པ་
 སྟེ། ཅི་དུག་གི་གཉེན་པོར་སྟང་ཅི་དང་། ཨ་བི་༡༥ བསེ་རུ་དཀར་པོ། བཟང་པོ་རྩ་གྱར་ལི་ཤི་ སུག་སྟེལ། རྩ་ཉི་
 ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་དུག་དང་། བདུད་ཅི་ཆོས་སྟོན་གོང་བཤད་སོགས་གཅེས་པ་ཡིན་ནའང་། བྱད་པར་ཙན་དུ་ཅི་
 དུག་གི་གཉེན་པོར་སྟང་ཅི་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། ཡང་ན་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི་ནི། གཡུ་ཐོག་ཕྱག་བྲེག་མར། སྟིག་པ་
 མིག་པ་ཤིང་ཉ་མོ་གསུམ་གྱི་ཤ་དང་། མི་དོམ་མ་བྱ་གསུམ་གྱི་མཁྲིས་པར་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བདུད་
 ཅི་ཆོས་སྟོན་དུ་བཞེད་ཀྱང་སྐྱར་སྟེར་ལྷབས་པ་དང་། སྟོག་པ་སྟེ་དང་སྟོག་གཅིག་ལ་བཞེད་པ་སྟོག་པར་ལྷ་
 མིན་གྱི་ཁག་དང་བདུད་ཅི་མདོན་བཟོད་སྟང་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྟོག་པ་རོ་བོ་ལྷ་འི་

བདུད་ཅི་དང་། ཀང་དམར་པོ་ལྷ་མིན་གྱི་ཁྲག་རྩ་བཞེད་པ་མཆིས་རུང་ཁྲངས་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ལ་ཡའི་
 དཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ན་ཅོང་ནི་འདུག་རུང་འཐད་པར་མ་སེམས་ལ་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱང་གི་དུག་སྟགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དང་ཨ་རུའི་མངོན་བརྗོད་དུ་འཆི་མེད་ཅེས་པ་བཅས་ཨ་རུ་ར་འམ་དེ་མིན་སྒྲིབ་སྟེ། ཡང་ན་མི་དོམ་སྟེལ་པག་
 བེ་ཅོ་དང་། མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་རེ་རལ་རོ་ཚན་གསུམ། །བསེ་རུ་ཡུང་བ་སྒྲ་ཅི་ཨ་རུ་ར། །ཆོས་སྒྲན་གི་མི་འོམ་
 བུ་བོང་ང་དཀར། །ཚན་དན་དཀར་དམར་སྒྲིབ་ལྷན་ཡུངས་ཀར་དང་། །ཆ་ལ་བྲག་ཞུན་གངས་རྒྱས་བསིངས་
 པས་འཕུལ། །ཞེས་པའི་སྒྲིབ་སྟེ་འདི་གཉིས་གང་རིགས་བྱས་པ་འཐད་འདྲ་བ་དེས་འཛོམས་པར་བྱེད།

༡༥ དངོས་དུག་ལ་སྒྱུར་བའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རུག་དངོས་བོང་ང་དཀར་སེར་དམར་པོ་
 གསུམ། །ཨ་རུ་ཏ་བོ་ཕྱ་ཚན་ཡུང་བ་དང་། །རྒྱ་ཚྭ་བུལ་ཏྲིག་དི་རྒྱས་འཛོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རུག་
 དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་བོང་ང་དཀར་སེར་དམར་པོ་གསུམ། །ཨ་རུ་ར་དང་བྲག་སྒྱ་ཏ་བོ། ཕྱ་ཚན་ཏེ་མི་ཁྱི་ཏ་
 གསུམ་སྒྲིབ་མ་ཐག་གི་དི་ཆེན་དང་། ཡུང་བ་དང་། རྒྱ་ཚྭ་ བུལ་ཏྲིག་ དི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་འགྱུར་
 རོ།

༡༦ སྒྲིབ་སྟེ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྒྲིབ་སྟེ་གཉེན་པོར་འོམ་བུ་ལུག་མིག་པ། །ཁུར་ཅ་སྒྲ་ཐོག་བོང་
 ངའི་ལོ་མས་འཛོམས། །ཡང་ན་སེར་ཐིག་སྒྲ་ཐོག་ལུག་ཆོས་དང་། །གི་མི་བསིལ་གསུམ་བསེ་རུ་སྒྲ་ཅི་
 དང་། །ཅད་དང་ཀར་དི་རྒྱས་འཕུལ་བས་འཛོམས། །ཁྱད་པར་ཐང་ཕོམ་རེ་རལ་བ་ཤ་ཀ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་སྒྲིག་
 སྒྱ་ཕུ་ཞོས་འཛོམས། །འོལ་མོ་སེལ་བ་ལེ་བ་ཤ་ཀ། །ཞོ་ཤ་སུག་སྟེལ་ཅུ་གང་ཏིག་ཏས་འཛོམས། །རུར་བྱིད་ལ་
 སྟགས་འབྲུ་བྱེད་གཉེན་པོར་ནི། །རྫོང་སྒྲིབ་བཞུད་རོ་སྒྲུང་གཅོད་པ་གཅེས། །འབྲུ་བའི་དུག་ལ་བཤལ་སྒྲན་
 ཀུན་གཞོད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཨ་རུ་ལྷུ་ཙམ་བཀྲ་བར་བྱ། །སྒྲིབ་སྟེ་ཀུན་ལ་རེ་རལ་གཅེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
 སྒྲིབ་སྟེ་པའི་གཉེན་པོར་འོམ་བུ་དང་། མེ་ཏྲིག་ལུག་མིག་པ། །ཁུར་མང་ཅ་བ་སྒྲ་ཐོག་ཅེས་སྒྲིབ་སྟེ་པའི་ཐ་གུ་
 དང་བོང་ང་དཀར་པོའི་ལོ་མ་སྟགས་ཀྱིས་འཛོམས། །ཡང་ན་གསེར་ཐིག་ཅེས་རྒྱང་སེལ་ཁ་སྒྲོང་དུ་བཤད་པ་
 དང་། །སྒྲིབ་སྟེ་པའི་ཐོག་གུ། །ལུག་ཆོས་དང་། །གི་མི་ བསིལ་ཅུ་གུར་ལིའམ་སུག་སྟེལ་གསུམ། །བསེ་རུ་ སྒྲ་
 ཅི་དང་། །ཅད་དེ་སྟག་འབྲུམ་དང་ཀར་རྣམས་དི་རྒྱས་ཕུལ་བས་འཛོམས་ཤིང་། །ཁྱད་པར་ཐང་ཕོམ་པར་སྒྱུར་
 བས་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་ལ་ལྷུ་མ་བུ་རེ་རལ། །བ་ཤ་ཀ་དང་། །ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་སྒྲིག་སྒྱ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཕུ་ཞོ་བཅས་པས་
 འཛོམས། །འོལ་མོ་སེལ་སྒྱུར་བའི་ཏྲགས་སྒྲ་དང་སྒྲིན་མ་བྱི་ཞིང་གསུམ་པ་ཆེ་ལ་རྒྱང་ལག་ཕྱ་བ་དེ་ལ་བ་ལེ་ཀ་
 དང་། །བ་ཤ་ཀ། །སྒྲིང་མཁལ་མ་སྒྲ་གོར་ཏེ་ཞོ་ཤ་གསུམ་དང་། །སུག་སྟེལ་དང་། །ཅུ་གང་དང་། །ཏིག་ཏས་
 འཛོམས། །རུར་བྱིད་ལ་སྟགས་འབྲུ་བྱེད་ལ་སྒྱུར་བས་རྒྱུད་དུ་འབྲུ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི། །རྫོང་སྒྲིབ་པ་ལ་སེ་
 འབྲུ། །མ་ཞུ་བ་ལ་ཚྭ་སྒྲིབ་སྟེ་མ་དང་རོ་སྒྲུང་བ་ལ་ཨ་རུ་དོང་ག་ལྷུ་ཙམ་ཅ་བཅས་པ་དང་། །གཅོད་པ་ལ་ད་ཏིག་

སྤྲུག་སོགས་གཅེས་ཤིང་། འབྲུ་བའི་དྲུག་ལ་རོ་སྤྲུང་བའི་ཆོ་བཤལ་སྤྲན་དན་རོག་དྲར་བྱིད་སོགས་ཀྱན་གནོད་
དེ། སྤྲར་མེ་བྱོད་འཛོམས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཨ་རུ་ར་དང་ལྷུ་མ་ཙུམ་བཀྲ་བར་བྱ་བ་དང་། སྤྲོ་སྤྲར་གྱི་དྲུག་ནད་
ཀྱན་ལ་གཉེན་པོ་ལྷུ་མ་བྱ་རེ་རལ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །

༣ ན་ལུགས་སུ་ནད་རིགས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ན་ལུགས་སྤྲོ་ནས་བཅོས་པ་མཛེ་དྲུག་ལ། ཚ་སྤྲོངས་ཐང་ཕྱེ་རིལ་བྱ་སྤྲན་ཅིས་བཅོས། སྤྲོ་བའི་དྲུག་ལ་སྤྲང་
ཀྱན་བཟང་དྲུག་སྤྲར། སྤྲོག་གཅིག་ས་མཚུར་གྱར་ཀྱམ་ཏ་པོ་དང་། རེ་རལ་རིམ་བསྐྱེད་བའོ་སྤྲར་ལ་
བཏང་། འབྲས་བྱ་གསུམ་པོ་ཆང་དུ་སྤྲངས་ཁུ་བཏང་། རུས་སྤྲའི་ཁུ་བར་ཤིང་ཀྱན་པི་པི་ལིང་། ཁ་ཚར་
བཏབ་བཏང་དྲུག་བདུན་ཅུ་དབྱེ་བསྟེན། འབོག་ན་སེ་འབྲུ་སྤྲོག་སྤྲ་བའི་འབྲུ། སྤྲན་མར་སྤྲར་བཏང་རྩེས་
ལ་གོང་བཞིན་བསྟེན། གྱི་ཚོད་དྲུག་ལ་བྱ་མོ་ལོ་ལྷའམ། ལོ་དགུ་ལོན་པའི་དོན་ལྷ་དབང་པོ་ལ། ལྷ་དགའི་
མར་ཁུ་སྤྲར་ལ་སྤྲགས་འདི་གདབ། ཨོ་ཁྱིག་ལེ་ཁྱི་སྤྲུ། ཞག་གསུམ་ལྷོ་བ་བཀྲག་ལ་བཏང་བར་བྱ། ཁ་མ་
རྒྱ་སྤྲུམ་ཤྱག་ལོས་རྒྱ་ཞབས་བདུག། ཀྱང་རྩིང་ཨ་བ་ར་གཞོབ་མཁུར་བཀང་བཅང་། ཨ་བི་ཤ་དང་མ་བྱའི་
མཁུས་པ་དང་། ཤ་གཉིས་གཅོད་ཁྱག་སྤྲང་སྤྲོན་རིལ་བྱ་སྤྲར། ཟ་རེས་ལྷག་དེ་ཕྱེ་ལྷ་ཕྱེ་ཡི་ཁྱག་གཅོད་
ཁྱག་ཅད་དང་སྤྲ་ཅི་སྤྲར་ལ་བཏང་། རྒྱ་ནད་རེངས་འབྲུམས་དོམ་མཁུས་ཨ་རུར། ཤ་གསུམ་མཛོ་ཡི་མར་
དང་སྤྲར་ལ་བཏང་། སྤྲན་བྱ་སྤྲ་ཟན་བྱ་ཁུང་རིལ་བྱས་འཛོམས། སྤྲུག་པོ་འཇུ་སྤྲུམས་སྤྲུག་པོ་སྤྲུ་ཡི་
སྤྲན། ཁང་སྤྲོར་ཆེན་མོ་ལྷག་པ་སྤྲད་པས་འཛོམས། མཁུས་པ་མིག་སེར་དང་པོ་ཁྱག་བཤལ་བཏང་། རེ་
འོག་སྤྲུགས་དང་གཏར་གྱིས་བཅོས། རིམས་ནད་ཙུར་བྱེར་སྤྲོ་ཐང་ཆེན་མོ་བཏང་། རེ་ནས་བྱེ་མ་རྩེས་ལ་མེ་
ཡིས་བཅད། རྒྱག་པོ་ཐོག་བརྟེན་གཉེན་པོ་གི་མོ་སྤྲེ། ཤ་སྤྲོར་སྤྲུ་ཡི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲར། འབྲུམ་པོ་
གཟའ་ནད་གཉེན་པོ་གྱ་གུལ་ནག། རེ་རལ་ཨ་རུ་ར་དང་དུད་པ་དང་། གསེར་སྤྲད་རྒྱ་ཚྭ་ཨ་ཤོ་གཞུ་
དང་། ར་སྤྲུས་ལྷུ་ཙ་རྒྱ་སྤྲེ་བྱལ་ཏྱིག་འཛོམས། རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བཞི་དང་བདུན་དུ་སྤྲར། བ་ཡི་རྒྱ་ལ་
རིལ་བྱ་ཕྱེ་མ་བྱ། རིལ་བྱ་བདུན་བདུན་སྤྲང་རྒྱ་ཆང་གིས་དབྱལ། ཕྱེ་མ་ཞོ་རེ་ཆང་དང་རི་རྒྱས་དེད། མཚན་
ཆ་གསལ་ཤིང་རྟོས་དང་ཅི་ལ་སོགས། ལོ་ཁྲོ་ཞག་དང་ཕྱི་ནད་སྤྲོར་བའི་རིགས། རྟན་རིམས་མི་འདྲ་སྤྲ་
ཚོགས་གཏོང་གྱུར་ཀྱང་། ཞག་བདུན་གྱིས་ནི་རེས་པར་གསོས་པར་བྱས། སྤྲད་གསོད་སྤྲོང་བ་ཆིག་ཚོད་བྱེད་
པ་ཡིན། གཟེར་ནད་རྒྱ་འགགས་སྤྲ་ཅི་པོང་དགར། རྒྱ་སྤྲར་ཡུང་བ་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་དང་། འབྲི་མོག་ཁུར་
ཙུར་ཁྱག་སྤྲར་བས་འཛོམས། རེ་འོག་ཙ་སྤྲོངས་རྩེས་ལ་རྒྱ་སྤྲན་བསྟེན། ཞེས་པ་སྤྲེ། ན་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་
བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་མཛེ་དྲུག་ལ་ཙ་སྤྲོང་བྱང་པ། རྒྱ་ཚྭ། སྤྲུག་སྤྲན། མཚལ། བལ་པོ་གྱར་ཀྱམ། ཏ་ཤིག་ཚ་
ལ་བཅས་ཀྱི་སྤྲང་ཁུང་ལྷ་མཉམ་སྤྲོར་བསྤྲན་པའི་བཤལ་དྲག་པོ་བཏང་རྩེས་ལ་བ་ཤས་ཆས་བྱས་ལོ་བརྒྱད་དི་

རྒྱ་བརྒྱུད་ཞིང་། ཐང་སྐྱེར་ཤུན་གི་མི། བེ་དོ། ཨ་རུ། བོང་ང་། ཉིག་ཏ། བྲག་ལུན། ཞིམ་ཐིག་ཅེས་མིག་སྒྲན་
 སངས་རྒྱལ་སོགས་གངས་རྒྱུ་བསྐྱེས་ལ་བཏང་། རྩལ་མང་དུ་བྱུང་ན་ཁམས་གསོ་བར་བྱ་ཞིང་ཕྱེ་མ་རེག་པའི་
 རྒྱལ་སྐྱེས་བཤད་པ་ལྟར་བཏང་བ་དང་། རིལ་བྱ་གཏོང་གོང་རའི་འོ་མ་ལྟོ་སྟོང་ལ་ཞག་ལྔ་བཏང་། ཨ་རུ་མ་
 བྱའི་མདོངས་ལྷ་ཟི་ཙེང་ཞི་རུ་གང་། གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། ཀ་ར། མི་ཆོལ། སྤྱང་བྱར་སོགས་ལ་རིལ་བྱ་བྱས་པ་
 དང་། སྤྲན་ཅིས་བཙོས་པ་ནི་མཁྱིས་པ་སྤྲ་ཆོགས་དངུལ་ཐལ། དུར་བྱིད། རྩོང་རོས། བྱི་ལུད་སེར་ག་མ། ར་
 ཐུག་གི་སྤྱེ་ཞེས་པོ་མཆན་གྱི་དེག་པ། ཇི་ཆེན་ཨ་མི་ཏ་སྟེ་བདུད་ཅི་ཆོས་སྤྲན་ནམ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
 འཛོམ་པའི་དྲི་ ཆེན། སྤྱང་བྱ་ཆེ་ཞེས་བྱང་བ་ཆེ་བ་སྤྲག་ཆེན་བྱང་བར་བཞེད་པའང་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་སྟོན་དང་།
 ར་ཐུག་ བྱ་མོ་ལོ་བཙོ་ལྔ་ལོན་པ་གོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱར་བའི་བྱུག་པས་བཙོས་སོ། སྟོ་
 བའི་དུག་ལ་སྤྱང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། བཟང་པོ་རུ་གུར་ལི་རྩ་སྤྲག་ཀ་དུག་སྤྲ། སྟོག་གཅིག་ཆ་གཅིག་ས་
 མཚུར་ཆ་གཉིས། གུར་གུམ་ཆ་གསུམ། བྲག་སྐྱུ་ཏ་པོ་ཆ་བཞི་དང་། རེ་རལ་ཆ་ལྔ་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་བའོ་
 དང་སྤྱར་ལ་བཏང་། དེ་རྗེས་འབྲས་བྱ་ཨ་བར་སྤྱར་གསུམ་པོ་ཆང་དུ་སྤྱངས་པའི་ཁྲ་བ་བཏང་ཞིང་། རུས་པ་
 སྤྲ་ཆོགས་པའི་ཁྲ་བར་ཤིང་གུན། བི་བི་ལིང་གི་ཁ་ཆར་བཏབ་ལ་བཏང་ཞིང་ཆོགས་པ་དུག་པ་བདུན་པ་དང་རུ་
 མ་གཉིས་གྱི་ དབྲག་སོགས་བསྐྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་འབོག་ན་སེ་འབྲ། སྟོག་སྐྱ། ད་བའི་འབྲུ་ནམས་གྱི་སྤྲན་
 མར་སྤྱར་ཏེ་བཏང་བའི་རྗེས་ལ་གོང་བཞིན་རུ་དབྲག་དང་། དུག་པ་བདུན་པ་བསྐྱེད་གྱི་ཆོད་གྱི་དུག་ལ་བྱ་མོ་
 ལོ་ལྔ་མའམ་ལོ་དགུ་ལོན་པའི་སྟིང་། སྟོ། མཆིན། མཆར། མཁལ་ཏེ་དོན་ལྔ། དབང་པོ་མགོ་མིག་ན་བ་སྤྲ་
 ཕྱེ་ལྔ། ཉུང་གཞི་སྟེ་ཉུང་མའི་ས་བོན་གྱི་མར་ཁྲ་དང་སྤྱར་བ་ལ་སྤྲགས་འདི་གདབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། ཨོ་
 ཉིག་ལེ་ཅི་སྤྲུ་ཞེས་པའོ། །ཞག་གསུམ་ལྟོ་བ་བཀུག་པ་སྟེ་ཟས་སྟོམ་སྤངས་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། ཁ་མ་དང་
 རྒྱ་སྤམས་ལ་ཤུག་ལོས་རྒྱ་ཞབས་སུ་བདུག་ཅིང་ལྷམ་ཀྱང་རྟིང་པ་སེར་ཙམ་ བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཨ་བ་དང་།
 ར་གཞོབ་སོགས་སྤྱར་བའི་མཁུར་བཀང་བཙང་བ་དང་། ཨ་བི་ཤ་དང་མ་བྱའི་མཁྱིས་པ། མ་རྟེན་ན་མ་བྱའི་
 སྟོ་གཞོབ་བམ་བྱ་མཆོའ་ལུའི་མཁྱིས་པ་དང་། ཏེ་ལོ་དང་། ཆིགས་པའི་ཤ་གཉིས། མ་རྟེན་ན་བྱ་མཆོའ་ལུའི་
 ཤ་དང་གཙོད་གྱི་ཐུག་ནམས་སྤྱང་སྟོན་གྱི་རིལ་བྱར་སྤྱར་ བ་བཏང་། ཟ་རེམ་ལྷག་དབྱེ་ལ་ལྷད་རྒྱུ་ཞེས་པ་
 ཐུགས་ཀྱིས་ལྷད་རྒྱུ་པའི་ཁའི་རྒྱར་བཞེད་པ་དང་། ཟུར་མཁར་བ་ཉ་ཐུག་ལ་བཞེད་པ་གཉིས་ཡིག་སྟེབ་ལ་
 བལྟས་ན་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་སྤྱང་ཡང་རྒྱད་ རྒྱུང་བདུད་ཅི་སྟིང་པོར་འདི་ཐད། ཟ་རེམ་ལྷག་དབྱེ་དུག་ལ་གཙོད་
 ཐུག་དང་། ཉ་ཐུག་རྒྱུ་བྱའི་ཐུག་དང་སྟེ་གཙོད། ཅེས་འདུག་པས་ཉ་ཐུག་རང་འགལ་བ་རྒྱུང་བར་སེམས་
 པ་དང་། བྱིམ་བྱ་པོའི་ཐུག་གཙོད་གྱི་ཐུག་དང་། ཅན་དེ་སྟག་འབྲུམ་དང་། སྟེ་ནམས་སྤྱར་ལ་བཏང་། རྒྱ་
 བད་རེངས་འཁུམས་ལ་དོམ་མཁྱིས། ཨ་རུ་ར་དང་། ཤིང་རྩ་མོ། ཆིགས་པ། ཐུག་པ་བཙོས་པའི་ཤ་གསུམ་

མཛོ་མོའི་མར་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་། སྤྱིན་བྱ་སྤྱ་ཟན་ལ་བྱ་ཁྲུང་ལྷ་པར་སྤྱིན་སྤྱིན་གྱི་ཁ་ཚར་བཏང་བའི་རིལ་
བྱས་འཛུམས་ཤིང་། སྐྱུག་པོ་འཕྱུ་སྤྱིན་ནད་ལ་སྐྱུག་པོ་སྤྱིན་སྤྱིན་དང་། ལེའུ་འདི་གའི་སྤྱིན་མང་སྐྱོར་ཆེན་མོ་
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལྟག་པ་སྤྱད་པས་འཛུམས་སོ། །མཁུས་པ་མིག་སེར་ལ་དང་པོ་ར་ཁྲག་ཁྱི་ལུང་བྱི་
ཆེན་ཁུ་བ་དང་སྐྱར་བའི་ཁྲག་བཤལ་བཏང་ཞིང་། དེ་འོག་སྐྱོར་ལྷན་ཁུ་བ་ཕུལ་བྱེད་བྱིན། རྩ་བསྐོལ་ལན་བཞི་
བཏང་བའི་སྐྱུགས་དང་། ཞི་བྱེད་སྤྱང་དང་བ་རྩ་ཕུལ་གང་བསེས་ལ་བྱིན། རའི་ར་གཞོབ་རྩར་སྤྱང་ལ་བཏང་
ནས་ཞག་བཞི་ན་ལོང་རྩ་དང་གཤའ་རིང་ལ་གཏར་གྱིས་བཙས། རིམས་ནད་རྩ་བྱེར་ལ་གོང་གི་སྤྱོ་ཐང་ཆེན་
མོ་བཏང་། དེ་ནས་བྱེ་མ་གོང་གི་རྩ་སྤྱོར་གང་རིགས་ལ་ཤ་སྤྱོར་སྤྱིན་གཉེན་པོ་བསྐྱེབས་པ་དང་རྗེས་ལ་མེས་
བཅད། ནག་པོ་ཐོག་བརྟེན་ལ་གཉེན་པོ་གི་མི་ཡིན་ཏེ་དེ་སྤྱོང་གོང་གི་ཤ་སྤྱོར་སྤྱིན་གཉེན་པོ་དང་བསྐྱེབས་ཏེ་
སྤྱར། བཞི་པ་བདུན་པའི་སྤྱོར་བ་ནི་འབྲམ་པོ་གཟའ་ནད་གཉེན་པོ་གྲུ་གྲུལ་ནག་པོ་ཆ་གཅིག་ བེ་སྐྱེས་རེ་རལ་
ཆ་གཅིག ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་ཆ་གཉིས་དང་། དུད་པ་ཆ་གཉིས་བཙས་བཞི་པོ་འདི་བ་རྩུས་རིལ་བྱར་
བསྐྱེལ་བ་དང་། རྩར་སེལ་དུ་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་སྤྱད་པ། རྩ་ལྷ། ཨ་ཤོ་གཞུ་དང་། ར་སྐྱས་ཞེས་སྐྱབ་ཀ
ལྷམ་རྩ། རྩ་སྤྱོ་རྩབ་དམར་པོ་ཡོད་པ་དང་། བུལ་ཏྲོག་རྣམས་བྱེ་མ་བྱས་པས་དུག་ནད་ཐམས་ཅད་འཛུམས།
སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་ཆ་རེ་རེ་གཉིས་པ་གཉིས་ཆ་གཉིས་གཉིས་བྱས་པའི་གོང་མ་བཞི་རིལ་བྱ་དང་འོག་མ་བདུན་
དུ་བྱེ་མ་སྤྱར་དགོས་ཏེ། སྤྱན་དེའི་བྱེད་གོང་མ་བཞི་པོ་བའི་རྩ་ལ་རིལ་བྱ་བྱ་བ་དང་། འོག་མ་བདུན་པོ་བྱེ་མ་
བྱས་ལ་བཞི་པའི་རིལ་བྱ་བདུན་བདུན་ཆ་ན་གྲང་གི་རྩ་དང་གྲང་བར་ཆང་གིས་དབུལ། བདུན་པའི་བྱེ་མ་ཞོ་རེ་
གྲང་ན་ཆང་དང་ཆ་ན་རི་རྩུས་དེད་དེ་བཏང་བས་གོང་བཤད་དུ་མ་ཟད་མཚོན་ཆ་དང་གསལ་ཤིང་དང་རྟོས་
དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་དང་ལྷ་བ་དང་ཞག་སོགས་ཀྱི་ཡུན་དང་བྱེ་དང་ནད་གི་སྤྱོར་བའི་རིགས་སོགས་
ནད་ རིགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སྤྱོ་ཆོགས་སུ་གཏོང་བར་ལྟར་ཀྱང་བཞི་པ་དང་བདུན་པའི་སྤྱོར་བ་འདི་ཞག་བདུན་
གྱི་བར་དུ་བསྐྱེན་པས་ནི་རེས་པར་སོས་པར་རུས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱད་གསོད་སྤྱོར་བ་སོགས་ཆིག་ཚོད་
དུ་སྤྱོར་བ་འདིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། འབྲམ་པོ་གཟའ་ནད་དང་དུག་རིགས་མཐའ་དག་ཞག་བདུན་ནས་གསོ་
སྐབ་པའི་སྤྱན་དོ་མཚར་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འདུག་རུང་གོང་བཤད་ལྷར་འཐད་
པར་སེམས་སོ། །གཟེར་ནད་རྩ་འགགས་ལ་སྤྱ་ཅི། བོང་ང་དཀར་པོ། རྩ་ནད་གི་སྤྱར་རྩར། ཡུང་བ། ཐལ་
ཀ་དོ་རྗེ་དང་། འབྲི་མོག་ ཁྲར་མང་རྩ་བ། ར་ཁྲག་རྣམས་སྤྱར་བས་འཛུམས་ཤིང་། དེ་འོག་བྱི་རྩུད་ལས་ལྷ་
ལྷར་རྩ་སྤྱོར་བཏང་རྗེས་ལ་དཔུ་རྩར་བཤད་པའི་རྩ་སྤྱན་ ལེ་ཚན་གང་འཕྲོད་བསྐྱེན་ནོ། །

༤ ལྷ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ།

ལྷ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅས་པ་ནི། ཞག་དུག་གཉིན་པོ་གོང་འདྲ་གཞན་ན་མེད། ལྷ་དུག་བདུད་ཅི་སྡི་
སྒྱུར་བས་སེལ། ལོ་ཡི་དུག་ལ་རིན་ཆེན་ཅི་སྒྱུར་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅས་པར་
བྱ་བ་ནི། དང་པོ་ཞག་དུག་ལ་གཉིན་པོ་གོང་གི་བཞི་པ་བདུན་པའི་སྒྱུར་བ་འདྲ་བ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་། ལྷ་
དུག་ལ་གོང་གི་བདུད་ཅི་སྡི་སྒྱུར་བས་སེལ་བ་དང་། ལོ་ཡི་དུག་ལ་རིན་ཆེན་སྒྱུར་བ་དང་ཅི་སྒྱུར་གོང་ལྟར་
གང་འཆམ་བསྟན་དགོས་སོ། །

༥ ཐབས་ས་གནས་དང་སྒྱུར་ལ་བཅས་པ།

ཐབས་ས་གནས་དང་སྒྱུར་ལ་བཅས་པ་ལ། རང་དོན་སྒྲོན་དུ་བབས་པའི་བཅས་ཐབས་དང་། ཕྱི་ཤ་ལྷགས་
ལ་བབས་པའི་བཅས་ཐབས་གཉིས་སོ། །

༡༡ རང་དོན་སྒྲོན་དུ་བབས་པའི་བཅས་ཐབས་བསྟན་པ། ཐབས་ས་གནས་དང་སྒྱུར་ལ་བཅས་པ་
ནི། སྤྱིང་ལ་བབས་ན་མུ་ཏིག་བདུན་པའམ། ཚན་དན་ལྷ་དང་ཤ་སྒྱུར་ སྒྲོར་བབས་ག་བྱར་དགུ་དང་ཤ་
སྒྱུར་བརྒྱད། མཆིན་བབས་གུར་ཀུམ་བཙུག་གཉིས་ག་བྱར་དགུ། མཆེར་བབས་ལི་ཤི་བཙུག་གཉིས་མེ་འབྲུ་
དགུ། ཡང་ན་ཤ་སྒྱུར་བཙུག་གཉིས་བསྟན་པར་བྱ། མཁལ་མར་བབས་ན་ད་བྱིད་བཙུག་སྒྱུར། སྒྲོན་དུ་
བབས་ན་བཤལ་ལས་ལྷག་པ་མེད། བྱེ་མ་སེ་འབྲུ་བཙུག་བཞི་སྒྱུར་བས་འཛོམས། ཁྱད་པར་པོ་བར་བབས་ན་
སེ་འབྲུ་དུག རྒྱུ་མར་བབས་ན་སྒྲ་ཅི་དུག་པ་ སྒྱུར། ལོང་དུ་བབས་ན་སྒྲོག་སྒྲ་བཞི་པ་སྒྱུར། སྒྲང་པར་
བབས་ན་སྤྲིག་སྤྲིན་དུག་པ་སྒྱུར། མཁྲིས་པར་བབས་ན་བདུན་པ་སྒྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཐབས་སའི་གནས་
གང་ཡིན་དེ་དང་སྒྱུར་ལ་བཅས་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱིང་ལ་བབས་ན་མུ་ཏིག ཅུ་གང་། གུར་ཀུམ། བེ་སྒྲེས་རེ་རལ།
འདམ་བྱ་ཀར། དབང་ལག བོང་ང་དཀར་པོ་རྣམས་ཀར་དང་སྒྱུར་བའི་མུ་ཏིག་བདུན་པའམ་ཚན་དན་
དཀར་པོ། གུར་ཀུམ། ག་བྱར། ཏིག་ཏ། སྤྱི་བའི་མེ་ཏྲོག་དང་བཅས་པའི་ཚན་དན་ལྷ་དང་ཤ་སྒྱུར་རི་བོང་གི་
སྤྱིང་ཏེ་ལོང་ གྲང་པ། སྤྲིག་པའི་སྒྲོང་། ག་བྱར་རྣམ་སྒྲུང་སྟེ་དི་ཆེན་རྣམས་ཀར་དང་བཅས་ཤ་སྒྱུར་ལྷ་པ་
སྒྱུར་བ་དང་། སྒྲོ་བར་བབས་པ་ལ་ག་བྱར། ཚན་དན་དཀར་དམར། ཅུ་གང་། གུར་ཀུམ། བ་ལེ་ག རྒྱུན་
འབྲུམ། རྒྱ་ཚ། ཕྱི་ཏང་ག་རྣམས་ཀར་དང་སྒྱུར་བའི་ག་བྱར་དགུ་དང་ཤ་སྒྱུར་དོམ་གྱི་ཤ སྒྲ་བའི་སྤྱིང་། སྤྲིག་
པ་དང་སྤྲིན་བྱའི་གྲང་པ། རྟོང་ལེན། ག་བྱར་བྲུ་གང་འོག་ས། དི་རྒྱ་སོགས་སྒྱུར་བའི་ཤ་སྒྱུར་བརྒྱད་པ་དང་།
མཆིན་པར་བབས་པ་ལ་གུར་ཀུམ། ཅུ་གང་། ཏིག་ཏ། ཀ་ཀོ་ལ། ལྷ་ག་གེ་སར། ལྷ་ག་བྱ ། བ་ལེ་ག ལྷུལ་
ལི་ཤི བྱི་ཡང་གྲ། ཤིང་ཚ། ཤིང་མངར་རྣམས་ཀར་དང་སྒྱུར་བའི་གུར་ཀུམ་བཙུག་གཉིས་དང་། ག་བྱར།
གུར་ཀུམ། ཨ་ག་བྱ། ལི་ཁྲི། མཚལ། ཏིག་ཏ། རྟོང་ལེན། ལྷུམ་བྱ་རེ་རལ། བྱའི་སྒྲུམ་ལངས་པ་སྟེ་ལོང་ལྷུ་

བས་བསེངས་པ་བཅས་ག་བྱར་དགྲ་པ་དང་། མཆེར་བབས་ལ་ལི་ཤི། གྱར་ཀྲུམ། ཅུ་གང་། སྐྱུ་སྒྲེལ། ཉིག་
 ཏ། རྟོ་བྱེག་བ་ཤ་ཀ། སྐྱུ་སྒྲེལ་རམ། ལ་ལར་སྐྱུ་སྒྲེལ་ཆེར་བེར་བ་དང་། རོམ་མཁྲིས། གྲྭ་ཅི། ལྷུ་ལ་རྣམས་
 ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་ལི་ཤི་བཅུ་གཅིག་དང་། སེ་འབྲུ། ཤིང་ཆ། གྱར་ཀྲུམ། དི་ཕི་ལིང་། ཀ་ཀོ་ལ། རུ་རྟ།
 བོང་དཀར་པོ། བ་ལེ་ཀ། མཁྲིས་ཆེན་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་དགྲ་པ་ཆུ་གང་གིས་དབུལ། ཡང་ན་ཤ་
 སྐྱར་རྣམས་ཟན་དང་། ཕུ་ཤུད་ཀྲུད་པ། རའི་མཆེར་པ། གྲྭ་བའི་སོ། སྐྱུ་གི་ཤ་རུ་རྟ། བ་ལེ་ཀ། བེའུ་འི་སྒྲིང་།
 རེའུ་འི་སྒྲིང་། རྣམ་སྒྲུང་ངི་ཆེན། ག་བྱར། སྐྱེག་པའི་བྱུ་རྟེ་ཤ་སྐྱར་བཅུ་གཉིས་པ་བསྟན་པར་བྲ། མཁལ་
 མར་བབས་ན་ད་བྱིད། རོ་ཤ་སྒྲིང་གྲྭ་མཁལ་གསུམ། གྱར་ཀྲུམ། སྐྱུ་སྒྲེལ། རྩ་རྟི། ལི་ཤི། ཀ་ཀོ་ལ། རྒྱ་
 མཆོ་ལུ་བ། ཕུ་ཤེལ་ཅོ། མཆོ་ཆོགས། སྐྱེག་སྐྱིན། རུག་མོ་ཉུང་། ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ། སོ་མ་ར་ཨ་སྟེ་ད་བྱིད་བཅུ་
 རུག་ཀ་ར་དང་སྐྱར། སྟོད་རུག་གང་ཏུ་བབས་ན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་བཤལ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱེ་མ་སེ་
 འབྲུ། སྐྱུ་སྒྲེལ། རྒྱ་ཆ། རྒྱུ་ཆ། སྟེ་ཏེས། སྐྱར་བྲ། མ་རྒྱ། ཅི་ཏ་ཀ། ད་ཏིག་སྐྱེག་པ། ཤིང་ཆ། བསེ་
 ཡབ། ལང་ཐང་ཅོ། ཨ་རུ་བཅས་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཀ་ར་སྐྱར་བ་ཉུང་གཞི་འི་མར་ཁྲུས་དྲིལ་བ་གངས་རྒྱས་
 དབུལ་བས་འཛོམས་ཤིང་། རྒྱད་པར་པོ་བར་བབས་ན་སེ་འབྲུ། ཤིང་ཆ། ལི་ཤི། རྒྱུ་ཆ། ལ་ཆེ། གོ་སྟོད་
 བཅས་རུག་པོ་དང་། རྒྱུ་མར་བབས་ན་གྲྭ་ཅི། བོང་དཀར་པོ། རེ་རལ། འདམ་བྲ་ཀ་ར། ཅུ་གང་། མཆལ་
 བཅས་རུག་པ་སྐྱར། འོང་ཏུ་བབས་ན་སྟོག་སྐྱེལ་སྐྱེལ་གྱི་ཏང་ག་ཨ་རུ། གྱར་ཀྲུམ་བཅས་བཞི་པ་སྐྱར་བ་
 དང་། སྐྱང་པར་བབས་ན་སྐྱེག་སྐྱིན། རྒྱ་ཆ། སྐྱུ་སྒྲེལ། གྲྭ་ཅི། ཉི་དགའ་ཨ་རུ་བཅས་རུག་པ་སྐྱར། མཁྲིས་
 པར་བབས་ན་ག་བྱར། གྱར་ཀྲུམ། ཅུ་གང་། ཉིག་ཏ། བ་ལེ་ཀ། ཤིང་མངར། རྟོང་ལེན་རྣམས་ཀ་ར་རུག་
 འགྱུར་སོགས་ཀྱི་བདུན་པ་སྐྱར།

ཕྱི་ཤ་སྐྱེགས་ལ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཤ་དང་སྐྱེགས་ལ་བབས་ན་རུལ་ཏུ་དབྱུང་། རྟུང་
 ཐབས་གསུམ་སྐྱར་རྒྱུ་འི་སྐྱར་བ་ཤིས། རུལ་རྩེས་བལ་དང་ཕྱེས་ཕྱེ་ཁམས་གསོ་བཏང་། རྟང་བྱངས་སྐྱར་
 ལ་གསུམ་ལྷ་ཅི་རིགས་གདོན། རྟང་རྟིང་བ་སྐྱར་འདོན་པའི་དབྱུང་མཆོག་ཡིན། རུས་ཞེན་སྐྱེལ་ལས་འོལ་
 བྱར་གམ་པ་ལ། རུལ་གྱིས་མི་འདྲོངས་སྐྱངས་ལུམས་བྱས་ལ་གདོན། ཤིན་ཏུ་གདོན་དཀའ་རང་བྱུང་རྒྱ་
 ལུམས་བྲ། རྩ་ལ་བབས་ན་ནང་རྩ་རྩ་ནས་སྐྱར། ཕྱི་རྩར་བབས་ན་རྩ་ལ་ཕྱེ་ཅན་གཏར། རྟེ་རྩེས་ཨ་རུ་
 གཡག་མཁྲིས་ཉུང་གཞི་མར། རྟོང་ཞི་བྱ་མོ་ལོ་བརྒྱད་རྒྱས་འཕུལ་འཛོམས། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་དང་པགས་པ་
 སོགས་ལ་བབས་ན་རུལ་ཏུ་དབྱུང་དགོས་ཏེ། དབྱུང་ཐབས་གསུམ་སྐྱར་སྐྱར་ལ་བབས་པོ་ཅུ་གྱར་ལི་རྩ་སྐྱུ་ཀ་
 རུག་གིས་དོན་ཆད་ཕུལ། ཆ་བ་སྐྱེལ་པེ་གསུམ་གྱིས་སྟོད་ཆད་ཕུལ། འབྲས་བྲ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་ཆད་
 ཕུལ་བར་བྱེད་པས་ཆ་གསུམ་ཏུ་བྱས་ལ་གཅིག་ཐོ་རངས་ཆད་གིས་ཕུལ་ལ་བཏང་བས་ལམ་འབྱེད། གཅིག་སྐྱེ་

རྫོགས་ཁུལ་དབུལ་ཆ་བ་ཕུལ་བས་ན་གོས་རྫོགས་པར་གོན། གཅིག་ཉི་ཕྱེད་ཆབ་ཆ་སྟེ་ཇ་འཇམ་པོས་དབུལ་ཞིང་
 རུལ་དབུང་བར་བྱའོ། ། རྒྱ་སྟེ་ལ་འདོད་ལུགས་མང་ཡང་འདིར་སྟོ་སྟེ་འུ་སྟོ་བཟང་ཞིང་ལོ་མ་ཆེ་ལ་རྒྱབ་དམར་
 བ་དེའི་སྟོར་བ་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་དུད་པ་བྱ་བལ་མ་སྟེ་ཆུ་བལ་ལྗང་གུ་དང་གུ་གུལ་ནག་པོ་ཆ་མཉམ་དེའི་བརྒྱད་
 འཇུར་རྒྱ་སྟེ། མ་རུ་ཙོ། ཨ་ཤོ་གརྒྱ་སྟེ་གས་རྒྱའི་རིལ་བྱ་བས་ལ་ཐོ་རངས་ཆང་གིས་དབུལ་ཏེ་ན་མ་བདུན་ལོན་
 ནས་སྟེ་འུ་བཙོས་པས་བདུག་ཅིང་རུལ་བྱ་ཏེ་དབུང་ལ་རུལ་བའི་རྩེས་བལ་དང་ཕྱེས་ཕྱི་ཞིང་ཤ་གསར་ཆོ་ཁུས་
 ཁམས་གསོ་བཏང་། དེ་ནས་ནད་ཞེན་ཆེ་ཆུང་དང་བྱངས་བཟང་ངན་དང་སྦྱར་ལ་གནངས་ཆགས་ཙམ་ལན་
 གངས་གསུམ་ལྟ་ཅི་རིགས་གདོན་པ་འདི་ནི་དུག་ཆད་རྟིང་པ་བ་སྦྱར་འདོན་པའི་དབུད་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་
 བོ། ། རུས་ལ་ཞེན་པའི་སྦྱ་ཡས་སུ་འཐོར་བའི་ཁོལ་བྱར་གམ་པ་ལ་རུལ་གྱིས་མི་འདྲོངས་པས་དེ་ལ་ཆ་བ་ཆེ་ན་
 གོང་བཤད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་། གང་རྒྱང་ཆེ་ན་མིའི་རུས་པ་བཙའ་མའི་རྒྱངས་ལུམས་བས་ལ་གདོན་དགོས་
 ཏེ་སྤང་ངམ་ལ་མེའི་ཐབ་བཅས་རྒྱང་སྟོ་དང་དུད་ཁུང་བཞག། ཟངས་ལྟ་བུར་བསྟོལ་སྟེང་ཁྲི་ལ་སྦྱུག་མ་དང་སྦྱ་
 སོགས་པའི་ཆ་ར་བརྒྱངས་ལ་བཀའ་དེ་སྟེང་ནད་པ་འགྲོ་ལོག་སྟོས་ཀྱིན་རྒྱངས་བཟེད་པའི་རུལ་དབུང་ཁམས་
 སོ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ནས་གདོན་པ་དཀའ་ན་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་ལུམས་ཏེ་རྒྱ་ཆན་
 བྱའོ། ། རྩ་ལ་བབས་པར་ཀྱར་ན་ནང་རྩ་ནས་སྤང་ཞེས་པ་རྩ་སྤྱོད་སྤྱི་ལྟར་ལ་དུག་རིགས་གང་ཡིན་གྱི་གཉེན་
 པོས་མདེའ་བསྦྱར་ལ་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་རྩར་བབས་ན་གར་བབས་དེའི་རྩ་ཁ་ཕྱེ་ཙམ་གཏར་ལ་དེ་རྩེས་ཨ་རུ་ར་
 དང་། གཡག་གི་མཁྲིས་པ་དང་། ཉུང་གཞིའི་མར་ཁུ་དང་། ཙོང་ཞི་རྣམས་བྱ་མོ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་རི་རྒྱས་
 ཕུལ་བས་དུག་རྒྱས་པ་འཇོམས་སོ། །

ལྟ་པ། ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།

དེ་ནས་གསོ་བའི་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ་ནི། ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་འཁྲུལ་ནས་ལོག་པ་དང་། གདོན་གྱིས་ལོག་
 དང་སྦྱ་གཉེན་ཐོར་བུའི་ནད། འདུ་བ་ལོག་དང་གཙོང་དུ་ལོག་པའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལོག་གཞོན་བསྟན་པ་ལ།
 ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་འཁྲུལ་ནས་ལོག་པ་དང་། གདོན་གྱིས་ལོག་པ། སྦྱ་གཉེན་ཐོར་བུའི་ནད། འདུ་བ་ལོག་
 པ། གཙོང་ནད་དུ་ལོག་པ་བཅས་རྣམས་པ་ལྟའོ།

༡ ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་འཁྲུལ་ནས་ལོག་པ་བསྟན་པ།

ཟས་སྦྱོད་ལོག་པ་སྦྱོན་ཉིད་ཡོན་ཏན་འཇུར། གསོད་ཅིང་སྦྱོང་བ་རོ་མི་ལུས་པའི་རྒྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་དང་
 སྦྱོད་ལོག་པ་ནི་སྦྱོན་ཉིད་ཡོན་ཏན་དུ་འཇུར་ཏེ་གང་ལག་ཞེ་ན། ཟས་སྦྱོད་ཀྱིས་ནད་བསྐྱང་བ་དེ་ལ་གསོད་
 སྟན་གི་ཤང། འོམ་བྱ་བོང་དཀར་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པའི། གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསོད་ཅིང་། ཨ་རུ་

ར། སྒྲེར་བྱན། སོ་མ་ར་ཇ། སྒང་རྒྱན་དཀར་པོ། འཁྱི་ཏ་ས་འཛིན། རོང་ག། ལྷུ་མ་ཙ་ན་མས་བསྐྱས་ཁྱུར་བྱར་
བྱིད་བྱར་བས་སྒྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བྱུག་གི་རོ་མི་ལྷང་བའི་རྒྱ་རུ་འགོ་བའོ།

༡ གདོན་གྱིས་ལོག་པ་བསྟན་པ།

གདོན་གྱིས་ལོག་པ་མོ་ཕུ་རིམ་གྲོས་བཙུགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གདོན་གྱིས་ལོག་པ་དེ་ལ། མོ་རྒྱག་པ་དང་། ཕུ་
འདེབས་ནས་གདོན་ངོས་ཟིན་པའི་རྩེས་དེ་མཐུན་གྱི་རིམ་གྲོས་བཙུགས་དགོས་སོ།

༢ སྒྲ་གཉན་ཐོར་བྱའི་ནད་ཀྱི་ལོག་པ་བསྟན་པ།

སྒྲ་གཉན་ཐོར་བྱའི་ནད་སྒྲ་གང་བྱུང་བས་ལ། །མགོ་དང་ཁྲད་པ་ན་ན་ག་བྱར་དག། །སྒྲོང་མར་སྒྱར་ལ་ར་
མཁྱིས་རྒྱ་ཡིས་དབུལ། །སྒྲེས་པའི་རྒྱ་དང་གཉེན་པོ་བཞི་སྒྱར་བྱང་། །ཡང་ན་རྩོམ་ག་པ་བྱང་བས་
སེལ། །མིག་དམར་ཚ་འགྲིབས་བྱུག་སྒྲན་གྱང་བས་བས་ལ། །མིག་འགྲིབས་དོམ་མཁྱིས་སྒྲང་རོག་མཁྱིས་པ་
བྱང་། །སྒྲ་ཁྲག་འཛག་ན་མེ་ཏོག་རྩ་གཉིས་བདུན། །ཤིང་མངར་ཐང་ལ་དོམ་མཁྱིས་བྱང་བ་སྟེ་བྱང་། །གེ་
བ་འཛར་འགགས་མཆར་པ་སྒྱུར་བའམ། །སྒྲང་རྒྱན་ཨ་རུ་སེ་རུལ་སྒྱུར་བས་བས་ལ། །སྒྲོ་སྒྲིང་གཤུང་ན་གི་མི་
སུམ་སྒྱུར་བྱང་། །སྒྲིང་འཕྱོ་སྒྲབ་སེང་ཆང་རུ་སྒྲངས་ཁུ་ལ། །རྩྭ་ཏི་བྱང་བ་བྱང་བདུན་པ་མེ་ཡིས་མནན། །སྒྲོ་
སྒྲམ་མང་ལུ་བྱར་དཀར་ཏིང་ཁོལ་བྱང་། །མཆིན་པ་ན་ན་བ་མཁལ་སྒྲག་པའི་ཐང་། །མཁལ་གཟེར་པི་པི་
ཡིང་དང་ཞོ་ཤའི་ཐང་། །པོ་བ་སྒྲོས་ན་སུམ་ཐང་བྱང་། །པོ་ལོག་སྒྲང་ཐབས་ནད་ལ་རྒྱ་བཤལ་བ། །ཡང་ན་
རེ་རལ་བྱུག་གམ་ཚ་ཐང་བྱང་། །པོ་བར་འདྲིལ་ན་ཐང་དང་སུམ་བྱུགས་བ། །ཁྲག་ཏུ་འབྲུ་སྒྲག་ཕུ་ཚན་རྩ་
གང་དང་། །ག་བྱར་གྱར་གུམ་རེ་རལ་རིམ་པས་བསྒྲེད། །ཁྱེའུ་འཐུང་བའི་བུ་ཞོ་སྒྱར་ལ་བྱང་། །རྒྱ་འགགས་
སྒྲ་རྩེ་གཟེ་མའི་བསྐྱས་ཐང་དང་། །རྒྱན་འགགས་སྒྲན་འདེན་བིག་པན་ཁུ་བ་བྱང་། །སྒྲུག་གམ་འབྲུ་ན་བ་
ཕྱིའི་སྒྱུར་བ་བ། །འབྲུ་བ་འབྲམས་ན་ལུག་ཤའི་ཚོ་ཁུ་བྱང་། །གཞན་ཡང་གཙོད་སྒྲན་སྒྱུར་བ་གང་གིས་
བསྟེན། །སྒྲན་ཟས་འཇུ་དཀར་སྒྲང་སྒྲམ་བསྒྲོས་པས་བདུག །རྒྱམ་ཚ་པི་པི་ཡིང་གི་བསྐྱས་ཐང་བྱང་། །ཤ་
ཟོས་ན་ན་ཤ་ཁུ་ཁྲག་སྒྲུགས་བ། །ནད་རྒྱངས་ཁོལ་བྱར་ན་ན་སྒྲེར་ཁར། །ཁོལ་བྱར་གཟེར་འཕོ་མ་བུ་བཞི་ཐང་
བྱང་། །གཉའ་རེངས་སེར་ཤའི་ཐང་བྱང་གཉའ་ཤས་བདུག །ཡན་ལག་རེངས་ན་སྒྲ་རྩེ་བཞི་པ་དང་། །བྱ་
མའི་རྒྱ་སྒྱུར་རམ་པའི་བསྐྱས་ཐང་བྱང་། །མཆན་བཙུགས་སྒྲ་ཐང་ཁུ་བ་བྲན་པས་བདུག །སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲིད་ན་
ཉུང་ཁུར་བ་བ། །བྲན་རྩེ་རུས་ཆོགས་ན་ན་ཞེ་སེག་ཐང་། །རྒྱ་སེར་སྒྲེས་ན་རུ་ཏྲ་བཞི་པ་དང་། །མཛེ་འབྲས་
འབྲུམ་པ་ཙན་དན་མར་ཁུ་དང་། །པགས་པ་ཚ་ཙག་བྱེད་ན་གངས་རྒྱས་བྱུག །དེ་སོགས་གཉིད་ཡེར་སྒྲ་ཁྲག་
འཛག་པ་དང་། །རུལ་འབྲམས་ལ་སོགས་ཚ་བ་སྒྲི་མདོར་འཕུལ། །གཞན་ཡང་དབུགས་མི་བདེན་ཁུར་བསྒྱུར་
ཞིང་། །རྩོད་མི་བདེན་པ་འཕང་བ་དང་། །རྩོད་ན་ན་རྩོད་ཞོན་འབྱར་བ་དང་། །ཞེད་པ་ན་ན་ས་ཕད་འབྱར་

ལ་སོགས། །ལུས་སྦྱངས་འཇམ་པོས་རྩ་ནད་རང་སར་འགྲེམས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ཉེ་མོར་བུ་འཇམ་སྤྱི་
 གང་བྱང་ཡང་བསལ་ཞེས་པ་མགོ་དང་ཁྲད་པ་ན་ན་ག་བྱར། ཅུ་གང་། བྲག་ཁྱུ་ཏིག་ཏ། ཨ་ལྷ། ཅན་དན་
 དཀར་པོ། རྟ་ལྷང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། བ་ཤ་ཀ་བཅས་དགུ་པ་དང་། ཡུག་རོན་གྱི་སྒོ་ང་མར་དང་སྦྱར་ལ་ར་
 མཁེས་ཆུར་སྦྱངས་པས་དབུལ་བ་དང་། སྦྱེས་པ་དར་མའི་ཆུ་དང་གཉེན་པོ་གཡག་མཁེས། བ་སྦྱ། སྤྱི་
 ལྷམ་པ་བཞི་པོ་སྦྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་དོ་སྦྱར་གངས་ཐིགས། སྤལ་རྒྱལ། ཆ་ལ། ཅོང་ཞི། ཆོ་ལོང་། འབྲུག་
 རུས་སོགས་དུག་པ་བཏང་བས་སེལ། མིག་དམར་ཆ་འགྲིལ་གྱི་བྲུག་སྤོན་ནི་ག་བྱར། སྤྱི་ལོ་ གོང་བཤད་གྱི་
 སག་ཅི། མར་དཀར། ཨ་རུ་སོགས་བྲུག་ཅིང་། ལུ་ཞོ་དང་སྦྱར་པས་བྲུག་པ་དང་ཆུ་ལྷག་བྲ། འབས་བྲ་ཨ་
 བར་སྦྱར་གསུམ། སྦྱར་པ། གོ་སྟོད། ཨ་འབས། ཀ་ར་རྣམས་བ་མར་གྱི་སྤོན་མར་སྦྱར་ལ་མིག་རྩ་དང་།
 གསེར་མདུང་གཏར་བས་བསལ། མིག་འགྲིལ་ལ་དོམ་མཁེས་དང་། སྤང་རོག་གི་མཁེས་པ་བཏང་བ་དང་།
 སྤྱི་ལོ་འཇམ་ན་སྤོན་མའི་མེ་རྟོག་སྦྱ་མའི་རྩ་བ་གཉིས་དང་ཤ་རྩ། སྦྱག་ཤུམ། སྤོ་ལོ། ཅན་དན་དཀར་པོ།
 སྤོང་ཞོ་ཤ། ག་བྱར། རྩ་ཏི་སྟེ་བདུན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། ཤིང་མངར་གྱི་ཐང་ལ་དོམ་མཁེས་བཏང་བ་སྟེ་བཏང་། གེ་བ་
 འཇོར་འགགས་ལ་མཆེར་པའི་སྦྱར་བ་བ་ལང་མཆེར་སྒྲམ་དང་། ལི་ཤི་ཆུ་གང་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའམ་སྦྱང་
 རྒྱན་དཀར་པོ། བོང་དང་དཀར་པོ། སེ་བའི་མེ་རྟོག་ འཕང་མ་བཅས་པའི་བསྐྱས་ཐང་དང་། ཨ་རུ་གཅིག་
 བསྐྱས་གཅིག་མ་བསྐྱས་པའི་བསྐྱས་ཐང་སེ་རུལ་ཞེས་ཁང་རྩིང་སོགས་གྱིས་རུལ་སེར་པོ་རོ་ཁ་བ་དེའི་ཁུ་
 བ་བཏོན་པའི་དངས་མ་དེ་ལ་སེ་ཆོད་བར་ཤུམ། སྤྱི་ལོ་བཅས་བསྐྱས་པའི་སྦྱར་བས་བསལ། སྤོ་སྤོང་གཏུང་ན་
 གི་མི་ཤུག་པ་གཡེར་མ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་བཏང་བ་དང་། སྤོང་འཕྱོ་ན་སྤྱབས་སེང་ཆང་དུ་སྦྱངས་པའི་ཁུ་བ་ལ་
 རྩ་ཏི་བཏང་བ་བཏང་ཞིང་ཆོགས་པ་བདུན་པ་མེས་མནན། སྤོ་སྤོང་ཞེས་ལུད་པ་མེད་པ་སྤོ་མང་དུ་ལུ་ན་བྱར་
 དཀར། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ། ཅུ་གང་། ལི་ག་རྩར། ལྷར་བྲ། རུ་རྟ། སེ་འབྲ། སྤོ་ལོ། སྤོན་བུའི་ཤ་བཅས་
 པའི་རྟིང་ཁོལ་རྟེ་ཆུ་ཆོད་འདྲེས་པར་བསྒོལ་བ་བཏང་། མཆིན་པ་ན་བའི་ཆོན་བ་མཁལ་སྦྱག་པོ་ཞེས་སྤང་
 མིག་དང་བྲག་ཁྱུ་བཅས་པའི་བསྐྱས་ཐང་ལ་ཅན་དན་སྦྱག་པོ་དང་བྱི་ཡང་ཀྱ་བཏང་བ་ལ་བཏང་། མཁལ་མ་
 གཟེར་ན་པི་པི་ལིང་དང་མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་བཅས་པའི་ཐང་དང་། པོ་བ་སྦོས་ན་རུ་རྟ། རྒྱམ་ལྷ། ཤིང་ཆ་གསུམ་
 གྱི་ཐང་བཏང་། པོ་ལོག་སྤང་ཐབས་ནད་ལ་སོ་ཆ་དུར་བྱིད་དོམ་མཁེས་ཨ་རུ་བཅས་པའི་རྒྱ་བཤལ་བྲ། ཡང་
 ན་རེ་རལ་རྒྱལ་སྤོན་གཉིས་དང་། ཨ་རྩ། ཀྱར་ཀྱལ། རྒྱམ་ལྷ། ཐལ་ལྷ་དུག་གམ་ལན་ལྷ། རྒྱ་ལྷ། ལ་རུ་ལྷ།
 ར་ཆ། ཐལ་ལྷ་རྩི་ཆུ་བཅས་པའི་ཐང་བཏང་། པོ་བར་འདྲིལ་ན་རྒྱམ་ལྷ་སེ་འབྲ་སྦྱག་སྤོལ་བཅས་གྱི་ཐང་དང་།
 ཨ་རྩ། གོ་སྟོད། མི་ཤ་མར་ནག་ལ་བསྒོལ་བའི་སྦྱམ་དུགས་བྲ། ལྷག་རྩ་འབྲ་སྦྱག་བྱེད་ན་ཕྱ་ཆན་ནི་མི་རྩ་བྱི་
 གསུམ་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་བྲུན་ཆ་གཅིག། ཅུ་གང་ཆ་གཉིས་དང་། ག་བྱར་ཆ་གསུམ། ཀྱར་ཀྱལ་ཆ་བཞི། བའི་

རེ་རལ་ལྷ་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁྱེད་འཕུང་བའི་མའི་ལུ་ཞོ་དང་སྐྱར་ལ་ བཏང་། རྒྱ་འགགས་ལ་སྤྱི་ཅི་གཟེ་
 མ་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ཐང་དང་། བྲག་ལྷན་དང་། བྲལ་ཏྲོག་བཏང་བ་དང་། ཇི་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་འགགས་ལ་ཕྱི་
 རྒྱུད་གྱི་ནི་རུ་ཏས་སྤྲད་ནས་འབྲེན་པ་དང་བྲིག་ པན་ཁུ་བ་བཏང་། རྒྱུག་གམ་འཁྱུ་བར་བྱེད་ན་བ་ཕྱི་འོ་སྤྱིར་བ་
 བྲལ་པ་མཆོད་སྤྱོད་ཞེས་ལྟས་གྱི་ཁྱུ་གང་འོག་གི་ས་བེད་ཞོ་འཕུང་གི་ཕྱི་བ་རྒྱུར་སྤྱོད་བཅགས་ཁྱུར་སོ་མ་ར་
 ར་བཏང་བ་ལ་བསྐྱོལ་ཏེ་བཏང་བ་དང་། འཁྱུ་བ་འབྲམས་ན་ལུག་གི་ཤ་གསར་ཆོན་པོ་གྱི་ཐགས་བྲས་པ་རྒྱ་དང་
 བཅས་ལུང་རྩོ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་བཞུ་བ་དེའི་ཁྱུ་བ་ལ་བྱེད་ནས་ཟན་གྱི་བྲུན་བཏང་བ་པ་བཏང་། གཞན་ཡང་
 འཁྱུ་བ་གཙོད་པའི་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་བ་གང་གིས་པ་ཞོ་འམ་འབྲས་ལ་བཏང་བ་ནས་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤྱོད་དང་ཟས་འཁྱུ་
 དཀའ་ན་སྤྲད་སྤྲམ་བསྐྱེད་པས་བདུག་ཅིང་། རྒྱུ་མ་ཙྰ་དང་། བི་བི་ལིང་གི་བསྐྱེད་ཐང་བཏང་། ཤ་ཐོས་ནས་ན་
 ན་ཤ་ཁྱུ་དང་ཁྱུག་སྤྱགས་བྲལ་བ་ནི་དགོང་མོ་ཤ་ཁྱུ་ལ་ཙྰ་སྤྱོད་ཆོགས་ཆད་བཏང་བ་ལ་བཏང་། ནང་པར་ར་ཁྱུག་ཐོན་
 མོ་རྒྱགས་ཆད་བཏང་བས་སྤྱགས་བྲས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱུར་ཀྱུ་བསྐྱེད་ པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་སྤྱོད་རོ། །ནད་ལྷངས་
 གྱིས་ཁོལ་བྱར་ན་ན་སྤྱོད་ཁུ་དང་། ཏྲི་ཕྱ་ཆོན་ཏེ་ཏྲུ་སྤྱོད་མ་ཐག་པའི་སྤྲངས་རྒྱུར་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡང་བཏང་
 བ་དང་། ཁོལ་བྱར་གཟེར་འཕོ་ཞིང་ན་ན་མ་རུ་བཞི་ཐང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་བཏང་། གཉའ་བ་རེངས་ན་སེར་ཤ་ནི་
 སྤྲང་གི་ཤ་མོ་སེར་པོའི་ཐང་བཏང་སྤྲང་གི་གཉའ་བའི་ཤས་བདུག་ ཡན་ལག་རེངས་ན་སྤྱི་ཅི། བོང་ང་། སྤྲང་
 སྤྱོད་ས། རྒྱ་ཏྲི་བཅས་བཞི་པ་དང་། བྲལ་མོ་ལྷ་ལོན་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་བཏང་ཞིང་རམ་པའི་གདུས་ཐང་བཏང་བ་
 དང་། མཆོན་དཀར་དང་སྤྱོད་ལོ་དཀར་པོ་བཅས་བཅོས་པ་ལ་གོང་གི་སྤྱོད་ཐང་གི་ཁྱུ་བ་བྲན་པས་བདུག་ ཅིང་
 ཀར་ལག་གི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱོད་ན་ཉུང་མ་བཅོས་པའི་ཁྱུ་བ་དང་རའི་འོ་མ། ཉ་ཁྱུ་ རྒྱོད་གཡག་ཤ་ཁྱུ་རྣམས་གྱི་
 སྤྱོད་བ་བྱད་མེད་སྤྱོད་མའི་རྒྱུ་ཕུལ་བར་བྲལ་ཞིང་བྲན་ཅི་ཞེས་པ་ལག་པའི་མཁྱེན་མ། ཀར་པའི་ལོང་མོ་ནས་
 མཚུབ་མའི་རྩ་བའི་བར་དང་རྒྱུ་ཆོགས་ན་ན་ཞེ་སེག་ཅེས་མི་ ཕུགས་གང་ཡིན་གྱི་སོག་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པ་ལ་
 ལར་བྱུང་ཡང་ལག་པའི་མཁྱེན་མ་དང་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་ལོང་མོ་མན་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་ག་ལ་བྲལ་བས་དེའི་ཐང་བཏང་། རྒྱ་
 སེར་སྤྱོད་ན་རྒྱ་ཏྲི། ཅི་ཏྲ། བོང་ང་དཀར་པོ། གཡག་མཁྱེན་བཅས་བཞི་པ་དང་། མཛེ་འབྲས་འབྲུམ་པ་བྱུང་
 ན་བཅས་ལྷ་བྱུང་སྤྱོད་དུ་བ་དམར་ཟལ་གྱི་མར་བཞུ་བའི་ཁྱུ་ བར་ད་ལྷ་ལག་ལེན་དུ་ཤུག་བྱེ་བཅོས་པའི་ཆོས་
 ཆད་ཕྱི་ནང་བྱད་མེད་དུ་མར་ཁྱུ་ཆོས་པ་དང་བསྐྱེད་ཁྱུ་བ་དང་དབྱེ་བ་བྱེ་བའི་བྱེ་མ་ཁོག་མའི་ནང་དུ་
 བསགས་སྤྲང་ཡང་ཁྱུ་བ་དེའི་ཁར་སང་། ཅན་དན་དཀར་དམར་རྣམས་བཏང་བ་པའི་ཆོས་ཆད་གོང་བཞིན་བྱུང་
 བའི་ཁྱུ་བ་རྣམས་མར་སྤྱད་པའི་བྱེ་མ་ལེ་ཆན་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་རྒྱུ་ལྷ་བྱུང་གི་ཤ་ཤ་དུ་སྤྲང་ཆོགས་
 ཡོད་པ་ལ་ལག་མགོ་ཐར་ཅམ་ལ་རྒྱ་རང་གི་ལ་གཙོད་ཉིས་རིམ་ཡོད་པའི་ནང་མ་མར་རིབ་མི་འགྲོ་ཞིང་འགྲིག་
 པ་ཞིག་དང་ཕྱི་མ་པོ་ལ་མོ་ལ་བསྐྱིགས་ཆོག་པ་དེ་མེས་མི་འགས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་དེ་འབྲུམས་པའི་རས་རྒྱ་ལ་

སྒངས་པས་གཏུམས། དེ་སྟེང་ངེས་ལུགས་སྒངས་པ་ཁོལ་བྱ་མ་ལུས་པར་བསྐྱམས་པ་དེའི་ནང་དུ་སྟོན་ལ་རམ་པ་
 ཕན་ཚུལ་བཏིང་། དེ་ནས་གོང་འཁོད་ཀྱི་ཕྱེ་མ་ནུམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུགས་ཏེ་ཁ་གཙོད་ནང་མ་རྒྱུག དེ་
 རྒྱུག་ཏེ་འཆད་པའི་འདག་པ་འཚམ་ཚམ་རྒྱབ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱེ་མ་ཕན་བྱ་ སྒྲུགས་པའི་ཆངས་དང་།
 སྒྲར་ཡང་འདག་པ་རྒྱབ་པའི་སྟེང་ཁ་གཙོད་ཕྱེ་མ་རྒྱུག རྒྱ་དེ་དང་ཆེ་ཆུང་ཁ་འགྲིག་པའི་འཛག་སྟོད་འོག་དུ་
 བཞག་དོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ལ་ས་དང་རྒྱ་སོགས་མི་འཆོར་ཕྱིར་རས་གཤགས་བབས་དང་བསྐྱུན་པའི་
 ཉིས་རིམ་ཚམ་བཀའ་ལ་དེ་སྟེང་གོང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་འོག་གི་མཚམས་ཀྱང་ངེས་ལུགས་ཀྱིས་
 ཁོལ་བྱ་མ་ལུས་པར་བསྐྱམས། དེ་སྟེང་རྒྱ་མི་འགས་པའི་ཆེད་ས་དམར་དང་སོལ་བ་སྒངས་དང་བསྐྱེད་པའི་
 འདག་པ་རྒྱ་གཉིས་པོའི་མཚམས་དང་གོང་མ་ཕྱི་ལྷོ་ཕྱི་བས་ནས་འདག་པ་དེ་རྒྱ་ཚམ་མེ་ཉི་སོགས་ཀྱིས་
 ཆོ་བའི་ཚམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཛག་སྟོད་འོག་མ་དང་ཞེང་ཆེ་ཆུང་འཚམ་པའི་ས་དོང་རིང་བྱང་ལྷ་ཕྱེད་དོ་ཚམ་
 བྱས་ནས་ས་དང་ཁོག་མ་འོག་མ་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ། ཁོག་མའི་གཤམ་ཀྱིས་དོང་ནང་ལ་རྒྱ་འགྲོལ་མ་འདོམ་
 གང་ལྷག་ཚམ་གྱི་བར་ས་གཤོར་ཡུར་རྒྱ་བྱས་པར་གཡམ་པ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་རྒྱ་འཛིན་མི་འོང་བའི་
 འདག་པ་རྒྱུག དེ་ལྟར་སྐྱམས་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་པར་ཆར་ནས་སྒྲར་འཛག་སྟོད་ས་ལ་འཛུགས་ཆེ་ཆུང་འཚམ་པ་
 བཅུག དེ་མཚམས་ཀྱང་འདག་པས་ལེགས་པར་བྱིབས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཤིང་སྟོན་བྱས་པ་ལ་མེ་བརྒྱབ་པའི་མེ་
 དུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱིར་མེ་གོང་ཆེ་ཆུང་སྟོད་ཆེ་ཆུང་ལས་ཀྱིག་ཅར་མ་བྱུང་ཡང་ལམ་པ་མིས་ཕྱིར་དཀར་གྱུ་
 བས་ས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཚམ་བཏང་། འོག་ནས་འཛག་སྟོད་ཀྱི་མར་ལྷ་མི་སྐྱམས་པའི་ཕྱིར་ཡུར་བའི་རྒྱ་དེ་མ་
 སྐྱམས་ཚམ་ལ་ལྷགས་པ་སོགས་བྱས་རྗེས་ཡུན་ཉི་མ་ཕྱེད་ཚམ་གྱི་བར་བཞག་པ་དང་ཁོག་མ་དེ་ཆོག་ནས་
 དམར་དུང་གི་འོང་བས་མེ་ནུམས་བསལ་ཏེ་ཁོག་མ་གཉིས་ཀྱི་འདག་པ་ཏ་ལམ་དལ་བྱས་བཤུས། དེ་ཆར་བ་
 དང་ཁོག་མར་ལྷན་འཛོལ་ལྷ་བྱས་དར་བསད་ནས་ལག་པས་རྒྱགས་ཚམ་ལ་རྒྱར་སྒངས་ནས་ཁོག་མ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་མཚམས་ཀྱི་ས་དང་རས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་མི་འཆོར་བར་བྱས་ཏེ་གོང་མ་བཏེག་སྐབས་འཛག་སྟོད་དུ་
 མར་ལྷ་དང་ས་ཞག་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚན་དན་མར་ལྷ་དེ་བྱུག་པ་དང་། བགས་པ་ཆ་ཅག་བྱེད་
 པ་ན་གངས་རྒྱས་བྱུག་པ་དང་། ཡང་ན་སེ་སྐྱེར་བར་ཤུན་སོ་མ་ར་སོགས་བྱུག གོང་གི་གཙོ་བོ་དུག་གི་རྒྱ་ལྷག་
 བརྟེན་ཅིང་དེ་སོགས་ཞེས་པ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཉིད་ཡེར་བ་དང་།
 སྒྲ་ཁྲག་འཛག་པ་དང་། རྩལ་འབྲམས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁོང་ནས་ཐོར་བྱ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་ཏེ། དུག་ཆད་ནི་ཆ་བ་
 སྟེ་བཞེད་ལ་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་བ་སྐྱེ་མདོར་བཤད་པའི་དོ་མཚར་ཆོགས་མེད་གནད་ཀྱི་སྟོན་བཅོས་
 དེ་འདྲིར་འཕྲུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དབྱུགས་མི་བདེ་ན་ཁྱར་པོ་བསྐྱར་ནས་འགྲོ་ཞིང་། རོ་སྟོད་མི་
 བདེ་ན་རོ་བ་འཕང་བ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་རོ་སྟོར་ཚམ་དལ་བྱས་བསྐྱར་བ་དང་། རོ་སྟོད་ན་ན་ཉ་ཞོན་ནས་འདྲུར་བར་

འགོ་བ་དང་། རྟེན་པ་ན་ན་ས་ཡན་ཁུར་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ལུས་སྦྱངས་ཀྱི་རིགས་འཇམ་
པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ནད་རང་སར་འགེམས་པར་བྱེད་དོ། །

༤ འདུ་བར་ལོག་པ་བསྟན་པ།

འདུ་བར་ལོག་ན་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ། བཅོས་གཞུག་པལ་ཆེར་པོ་བའི་མེ་དོད་འཆོར། མཆིན་ཆད་
སྒྱེ་ཞིང་ལོང་དུ་རྒྱང་འཕེལ་བྱེད། རྟེན་པ་དོད་སྒྱེད་བཏང་དང་འཇམ་ཅིས་བསལ། རྩེས་ལ་ཐོར་བུའི་རྒྱང་སྒྱེས་
གཉིད་མེད་ཅིང་། གཤམ་འདར་པོག་ཚུམ་འཕྱོས་པ་འབྱུང་མིན་ན། རུས་ཐང་ཆོ་ཁུ་བུར་ཆང་བསྐྱུ་མཉེ་
བྱ། ཁ་ཐལ་བྱངས་བད་རྒྱང་གྱུར་ཆ་བར་ལྟོག་ རྟེན་བས་ཁུ་འཁྱགས་ས་མཚམས་ཟིན་པར་གྱིས། ཞེས་པ་སྟེ།
འདུ་བར་ལོག་ན་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གསུམ་པོའི་བཅོས་གཞུག་པལ་ཆེར་བད་ཀན་དུ་ལོག་པས་
པོ་བའི་མེ་དོད་འཆོར་བ་དེའི་རྟགས་ནི་སྒོ་སྒྱེག་འབྱུང་དཀའ་གདོང་བོལ་གོང་སོགས་གཤོ། དེ་མཆིན་པར་
སྒྱེབས་ན་མཆིན་ཆད་སྒྱེ་ཞིང་ལོང་དུ་རྒྱང་འཕེལ་བས་ན་སྒོ་འཁྲོག་བྱེད་ཅིང་མཁལ་རྟེན་གང་ལ་བྲི་རྒྱ་བསྟེ། དེ་
ལ་དོད་སྒྱེད་པའི་སྒྲན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེ་འབྱུ་བཞི་པ་བཏང་བ་དང་མེ་བུར་དང་ཆོ་ཁུ་ཕྱི་རྒྱུད་ལས་ལྷའི་འཇམ་ཅིས་
བསལ། རྩེས་ལ་ཐོར་བུའི་རྒྱང་སྒྱེས་ནས་གཉིད་མེད་ཅིང་གཤམ་མང་འདར་ལ་བྲན་མེད་དུ་པོག་ཚུམ་འཕྱོས་
པ་འབྱུང་མིན་པས་ན། རུས་ཐང་ཆོ་ཁུ་བུར་ཆང་སོགས་བཏང་ཞིང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་བ་དང་། ཐོར་བུའི་རྒྱང་དེ་ཁ་
ཐལ་ན་བྱངས་བད་རྒྱང་ལས་གྱུར་པའི་ཆ་བར་ལྟོག་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་བས་ཆད་རྒྱང་གི་ཁུ་འཁྱགས་ས་
མཚམས་ཟིན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ།

༥ གཅོང་དུ་ལོག་པ་བསྟན་པ།

བཅོས་ཉེས་པ་འམ་སྒྲོན་གྱི་ལས་དབང་གིས། པལ་ཆེར་དམུ་སྒྲན་གཅོང་དུ་ལོག་པ་མང་། ཞེས་པ་སྟེ།
བཅོས་ཉེས་པ་འམ་སྒྲོན་གྱི་ལས་དབང་གིས་པལ་ཆེར་སྒྲོ་ཐང་དང་བཤལ་མངས་པས་མེ་དོད་ཤི་ཆ་བ་མ་ཐོན་
པར་དམུ་རྒྱལ་སྒྲན་དུ་འགྱེལ་ལས་གཅོང་ནད་དུ་ལོག་པ་མང་ཞེས་འདིའི་ཤུགས་ལ་དབགས་ན་བཅོས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་བྱངས་བསྐྱུང་བ་དང་མེ་དོད་གསོ་བ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ཅིང་སྒྲོན་ལས་
སྦྱང་བ་ལ་དགེ་རྩ་འགྲུབ་ཆད་བྱ་ཞིང་།

༦ སྒྲན་དུ་ལོག་པའི་བཅོས་ཐབས།

སྒྲན་དུ་ལོག་ན་རྒྱ་ཚྭ་རྒྱུ་ཚྭ་དང་། ཤིང་ཚྭ་མཛེ་ཚྭ་བིག་པན་ཆ་བ་གསུམ། རུ་རྟ་ཨ་བྱག་སྒོ་ལོ་ཨ་རུ་
ར། ཆང་སྦྱར་གསུམ་ཡར་བཏང་ལ་བཞིག་ནས་སྦྱང་། ཡང་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སེ་འབྱུ་དང་། སྦྱུ་རུ་
ཤིང་ཆ་དབྱེ་མོང་ཆ་བ་གསུམ། སྦྱང་ཅི་བུ་རམ་སྦྱང་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲན་
དུ་ལོག་པ་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་། རྒྱུ་ཚྭ་དང་། ཤིང་ཆ་དང་། མཛེ་ཚྭ་དང་། བིག་པན་གྱི་ཐལ་བ། ཆ་བ་སྒྲི་བེ་པོ་

གསུམ། རུ་ཏྟ། ཨ་བྱག་དང་། མོ་ལོ་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར་སོགས་ཆང་དང་སྐྱར་ལ་གསུམ་ཡར་ཞེས་དུས་
གསུམ་དུ་བཏང་ལ་སྒྲན་བཞིག་ནས་སྒྲན་རོ་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་ན་འདི་སྐབས་སྒྲན་གྱི་འབྲས་བུ་ཨ་སྤ་འཇམ་
གསུམ་དང་། སེ་འབྲུ་དང་། སྐྱུ་རུ་ར། ཤིང་ཚ། དབྱི་མོང་། ཚ་བ་སྒྲ་པི་ཕོ་གསུམ། སྤང་ཅི་དོ་བོ་བུ་རམ་
ནམས་སྤང་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་།

༡ དམུ་ཆུར་ལོག་པའི་བཅོས་ཐབས།

དམུ་ཆུར་ལོག་ན་དང་པོ་མགོ་སྐྱངས་དུས། །རེ་རལ་རི་ཤོ་ཁྱི་ཁྲད་ར་འོ་སྐྱར། །ཁོང་དུ་བཏང་དང་ཕྱི་ནས་བྱག་
པ་དང་། །གརྟ་པ་ཏ་རུ་ཅི་ཏ་། །དོམ་མཁྲིས་འབྲས་གྱི་ཆུ་ཡིས་སྐྱངས་ལ་བཏང་། །མཆོ་ཡི་ཐལ་བ་ར་མར་
སྐྱར་བས་བྱག་ །ཆུར་སྒྲིན་སྐྱར་བྱས་སེ་འབྲུ་སྐྱུ་རུ་ར། །འཕྲོན་ཐལ་ཤིང་མངར་རྒྱ་ཚྭ་པི་པི་ལིང་། །ཤིང་ཚ་ཨ་
རུ་སྤང་དང་ཉུང་མ་ལས། །སྐྱར་བའི་རིལ་བུ་གསུམ་གསུམ་བཏང་བས་སྒྲེམས། །དམུ་སྒྲན་གསོ་བའི་སྐབས་
དང་འཕྲུལ་ཞིང་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དམུ་ཆུར་ལོག་པ་ན་དང་པོ་མགོ་སྐྱངས་ཤིང་ལུས་ལ་སྐྱངས་པོ་མེད་
པའི་དུས་རེ་རལ། །རི་ཤོ་ །ཁྱི་ཁྲད་པ་ནམས་རའི་འོ་མ་དང་སྐྱར་ལ་ཁོང་དུ་བཏང་བ་དང་། །ཕྱི་ནས་བྱག་པ་
དང་། །གརྟ་པ་ཏ་དང་། །རྒྱ་རུ་ །ཅི་ཏ་། །དོམ་མཁྲིས་ནམས་འབྲས་གྱི་ཆུས་སྐྱངས་ལ་བཏང་བ་དང་། །མཆོ་ཡི་
ཐལ་བ་དང་ར་མར་སྐྱར་བས་བྱག་དགོས་སོ། །ཆུར་སྒྲིན་ནས་ཆུ་སྐྱོངས་གྱིས་སྐྱར་བྱས་ནས་སེ་འབྲུ། །སྐྱུ་རུ་ར།
མཕྲོན་བུའི་ཐལ་བ། །ཤིང་མངར་དང་། །རྒྱ་ཚྭ་དང་། །པི་པི་ལིང་། །ཤིང་ཚ། །ཨ་རུ་ར་དང་། །སྤང་དང་། །ཉུང་
མ་ནམས་ལས་སྐྱར་བའི་རིལ་བུ་སྒན་མ་ཙམ་གསུམ་གསུམ་བཏང་བས་སྒྲེམ་ཞིང་། །གཞན་ཡང་གཉེན་པོ་
གང་ལ་གང་འཆམ་གོང་གི་དམུ་སྒྲན་གསོ་བའི་སྐབས་ལྟར་དཔེར་ན་རང་ལ་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ལག་འཕྲུགས་
ན་གཞན་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱི་འཕྲུལ་བྱེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ །གོང་མ་གཉིས་དང་འཕྲུལ་ཞིང་བཅོས་སོགས་དེ་
ལྟར་བཅོས་ཆེས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ།

དུག་པ། །ཕྱི་རྒྱུས་བཅད་པ།

བཅོས་རྒྱུས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱུས་བཅད་ཐབས། །ཟས་སྦྱོད་གང་གཞོད་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲན་དཔུད་བསྐྱར། །སྒྲན་
བྱེད་ནད་ལ་མི་བརྟོ་སྦྱོར་བ་སྟོ། །གང་པན་སྒྲན་དེ་སྦྱོར་ན་སྒྲན་ཏྟ་བསྐྱར། །དུག་ནད་ལུས་ལ་ལོ་ལྷར་འབྲས་
པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཡང་བསྐྱར་ལ་ཚ་བ་ཅད་ནས་འདོན། །ཞེན་ཆེ་བ་ལ་སྐྱངས་རྒྱུས་ཆུ་ཚན་བྱ། །འབྲིང་ལ་ཁྱི་
ལུས་ཐ་མ་རུལ་དུ་དབྱུང་། །ཟས་སྦྱོད་གཞོད་པས་མི་ལྟང་ཅད་ཐོན་པས། །ཨ་རུ་བོང་དང་དོམ་མཁྲིས་བྲག་
ལུན་བཞི། །ཆུ་བསྐང་ལྷ་བ་ཕྱེད་བསྟེན་ལྟོག་མི་སྟོད། །དེ་རྒྱུས་གཙོ་བོ་དུག་དང་དམར་པོ་གསུམ། །འབྲས་བུ་
གསུམ་དང་སེ་རུལ་སྒན་མར་ལ། །བཟང་དུག་མངར་གསུམ་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ། །དེ་ཡིས་ལུས་བརྟན་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པར་བྱེད། །ཡང་ན་སྤང་རྒྱན་དཀར་པོའི་སྒན་མར་ལ། །མངལ་ཁྲག་པག་ཆོལ་རིལ་མ་སྤང་སྐྱར་

བཏང་། །ཉ་པག་བཤུལ་ཤ་རུལ་སྐྱར་དང་པོའི་རྟ། །རྟ་རྒྱལ་ཆགས་སྟོད་ལོ་དུས་བར་དུ་བསྐྱང་། །དེ་ཡིས་
 ཆེ་སྟོག་མཐའ་རུ་བྱིན་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་བཅད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བས་དང་སྟོད་
 ལམ་གང་གཞོད་པས་བསྐྱང་ཞིང་སྐྱོན་དཔུང་གང་འོས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ་དང་། སྐྱོན་བྱེད་ཁྱེད་ནས་ནད་ལ་
 མི་བཞོན་སྟོར་བ་དེ་བཞག་ནས་གཞན་སྟོ་བ་དང་། གང་པན་གྱི་སྐྱོན་དེ་སྟོར་ན་སྐྱོན་རྟ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞི་
 ནས་དུག་གི་ནད་ལུས་ལ་ལོ་དང་ལྷ་བར་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་འདོན་དཀའ་བས་ན་སྐྱོན་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ལ་ཆ་བ་
 ཅད་ནས་འདོན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆ་བ་ཞེན་ཆེ་བ་ལ་གོང་བཤད་གང་འོས་ཀྱིས་སྐྱང་བའི་རྗེས་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་ཆན་
 བྱ་བ་དང་། འབྲིང་ལ་ཁྲི་ལུམས་ནི་བདུད་རྩི་ལྷུང་ལ་གོང་བཤད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གོས་པོ་བར་བསྟོན་
 ལ་བཞག་པའི་འོག་ནས་ལུམས་བསྟོལ་བའི་རྒྱངས་པས་ནད་པར་བདུག་ཅིང་ཁོང་དུ་ག་བྱར་ཉེར་ལྷ་གཏོང་བ་
 སོགས་བྱ་ཞིང་ཐ་མ་རུལ་དུ་དབྱུང་། བས་དང་སྟོད་ལམ་གཞོད་པས་ཀྱང་མི་ལྷང་ན་ཅད་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་པས་
 ཨ་རུ་གསེར་མདོག་ བོང་ང་དཀར་པོ། རྟོམ་མཁྲིས། བྲག་ལུན་བཅས་བཞི་པོ་རྒྱ་བསིངས་བྱས་པ་ལྷ་བཙེད་
 བསྟེན་པས་ནད་ལྷག་ལྷོག་མི་ སྟིད་དོ། །དེ་རྗེས་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་དང་། རེ་རལ། སྤང་ཕྱི། འོམ་བྲ། ཉོང་
 ལེན། ཉིག་ཏུ་བྱག་དང་། དམར་པོ་ཆོས་བཅོད་འབྲི་མོག་གསུམ། འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་དང་། སེ་
 རུལ་གོང་བཤད་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་མར་ལ་བཟང་པོ་རྩ་གྱུར་ལི་རྩ་སྟག་ཀ་དུག་དང་། མངར་ཀ་ར་སྤང་བྱར་
 གསུམ་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་བྱས་ན་དེས་ལུས་རྩངས་བརྟས་ཤིང་ནད་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་སྤང་
 རྒྱན་དཀར་པོ། འོམ་བྲ། ཅན་དན་དམར་པོ། སོ་ཐོག་ཅེས་ལྷགས་སྐྱུག་ རེ་རལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་མར་ལ་བྱད་
 མེད་གོང་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་མངལ་ཁག་པག་ཆོལ་ར་ལུག་གི་རིལ་མ་སྤང་རྣམས་སྐྱར་བ་བཏང་ཞིང་། །ཉ་
 དང་། པག་པ་དང་། བཤུལ་ཆགས་ཀྱི་ཤ་རིགས་དང་། རུས་སྐྱར་སོགས་དང་པོ་སྟོར་རྟ་གང་བྱས་ཀྱི་རྟ་དང་།
 སྟོད་ལམ་རྟ་རྒྱལ་ ཆགས་སྟོད་སོགས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། གང་ཞེ་ན་དེས་རྒྱུན་
 དབང་དུ་མི་འགོ་བར་ཆེ་སྟོག་མཐའ་རུ་བྱིན་པར་ངེས་ཤིང་འདོད་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བདུད་རྩི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྐྱར་བའི་དུག་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་
 བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བདུན་པའོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྐྱར་བའི་དུག་ བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་
 བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བདུན་པའོ། །

ལེའུ་གྲ་བརྒྱད་པ། ཟུར་པའི་དུག་བཅས་པ།

ཟུར་དུག་བཅས་པའི་ལེའུ་འདྲེ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། གཞུང་དོན་
དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྒྲུབ་བ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག །ཅེས་
པ་སྟེ། ཟུར་དུག་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་སྒྲུབ་ཡང་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྒྲེས་ཉན་ཅིག་ཅེས་
གདམས་ཏེ། ཟུར་པའི་དུག་ལ་གསོ་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་ཡི་ལེགས་པར་རབ་རྒྱུ་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་
དང་ངས་ཁྱོད་ལ་ཟུར་པའི་དུག་བཅས་པའི་ལེའུ་འདྲེ་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྒྲུབ་བའོ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཟུར་པའི་དུག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། །མི་འཕྲོད་པ་ཡི་དུག་དང་ཤ་དུག་གོ། །ཟུར་དུག་གསོ་བ་ལ་རྗེས་མི་
འཕྲོད་པའི་ཟུར་དུག་དང་། ཤ་དུག་གཉིས་སོ།

དང་པོ། མི་འཕྲོད་པའི་དུག་བསྟན་པ།

དང་པོ་རྒྱ་དང་རྟགས་དང་གསོ་ཐབས་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྗེས་མི་འཕྲོད་པའི་ཟུར་དུག་གསོ་ཐབས་
ལ་རྒྱ་དང་། རྟགས། གསོ་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།

༡ རྒྱ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ་རོ་བོས་མི་འཕྲོད་དང་། །དངས་མ་མ་ཞུ་བྱུངས་སུ་མ་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མི་འཕྲོད་པའི་
དུག་གི་རྒྱ་དང་། རྟ་ཀྱི་རྟགས་དང་གསོ་བའི་ཐབས་གསུམ་ལས་རྒྱ་ལའང་ནི་གཉིས་ཡོད་དེ་རོ་བོས་མི་འཕྲོད་
པ་དང་། དངས་མ་རྣམས་མ་ཞུ་བར་བྱུངས་སུ་མ་སྒྲིན་པའོ། །

༡ རོ་བོ་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།

རོ་བོ་མི་འཕྲོད་ཆང་གསར་ཞོ་མ་ལངས། །ཁེར་ཤ་ཡུངས་ཀར་མར་ལ་བརྗེས་པ་དང་། །ཁྱིམ་བྱའི་ཤ་འཕུ་ཞོ་
དང་འོ་རྒྱུན་དང་། །ལ་ཕུག་སྒྲིག་སྒྲུ་ཡུངས་དཀར་ལོ་མ་འཕ། །ཉ་དང་སྒྲོ་ང་འབྲུ་མར་སོ་མ་འཕ། །ལ་ཕུག་
རྣམས་ཏེ་མི་འཕྲོད་དེ་དག་རྣམས། །སྒྲུ་མ་མ་ཞུ་བྱི་མ་ཐོས་པ་འཕ། །བསྐྱེས་ཏེ་ཐོས་སམ་ལྟན་ཅིག་ཐོས་པ་
ཡིས། །མི་འཕྲོད་རྩས་པ་འཐབས་ནས་ཉེས་པ་འཁྲུགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རོ་བོ་ནི་མི་འཕྲོད་པ་བཤད་
རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆང་གསར་ཏེ་ལངས་འཕལ་དང་ཞོ་མ་ལངས་པ་གཉིས་མི་འཕྲོད། ཁེར་ཤ་ནི་སྐར་ཤ་

ཡུངས་ཀར་གྱི་མར་ལ་བཅོས་པ་མི་འཕྲོད་པ་དང་། བྱིས་བྱའི་ཤའམ་སྒོ་ང་ཞོ་ནམས་ནི་བརྒྱད་པ་ཅ་འགྲེལ།
 འཆོ་བའི་མདོ། བཤད་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་མཐུན་པ་དང་། འོ་མ་སྒོན་པའི་རིགས་དང་ལ་སྤྱག་མཉམ་
 ཏུ་ཟ་བ། དེ་བཞིན་དུ་འོ་མ་དང་སྒོག་སྒྱ། འོ་མ་དང་ཡུངས་ཀར་ལོ་མ་རྩེན་པ་མཉམ་དུ་ཟོས་པ་ནམས་མཛེ་
 ཏུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོ་མ་དང་ཉ་ཤ་མཉམ་དུ་ཟ་བ། ཉ་དང་སྒོ་ང་གཉིས། ཉ་ཤ་དང་འབྲུ་མར་སོ་མ། ཉ་
 ཤ་དང་ལ་སྤྱག་ནམས་མཉམ་དུ་ཟ་བ་མི་འཕྲོད་པའི་དུག་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ། འདི་ལ་བཤད་རྒྱུ་དང་ཅུང་མི་
 མཐུན་པར་བཏེན་སྒོ་དམན་ནམས་དོགས་ངན་འཆར་སྤྱད་ དེ། བཤད་རྒྱུ་སྐབས་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅོད་
 ཟིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་ཟེར་ལས། ལ་སྤྱག་ལ་སོགས་སྒོ་དད་ནི། ཁྱོས་ནས་འོ་མ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་ལ་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དད་རྩེན་པ་ཟོས་ནས་འོ་མ་སྤང་བར་བྱའོ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཀྱ་རི་ར་དང་།
 ཤི་ཀྱ་དང་། བྱིའུ་རུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟུན། རྟེ་ཡང་དང་སྒོ་ང་ཅ་ར་ཀས་མཛེའི་ནད་དུ་གྱུར་པའི་འཇིགས་
 པས། ལ་སྤྱག་དང་། ཡུངས་ཀར་གྱི་ལོ་མ་དང་། སྒོག་སྒྱ་དང་། ཀྱིཏྱ་གརྒྱ་དང་། ཞིམ་ཐིག་ལེ་སུ་མ་ཁ་དང་།
 སུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཟོས་ནས་འོ་མ་བདུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། སྒོ་དད་ཅེས་སྒོས་པ་འདིས་
 བྱི་ལ་སྤྱག་གི་བྱད་པར་ལ་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲས་པ་ལས་འདི་ནི་རྩེན་པར་བཟོ་བར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། སྤར་ཆོད་མའི་སྤེ་ཆན་གྱི་ནད་དུ་འདིར་སྒོས་པ་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་སྤར་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། རྟེ་རྩེན་པར་ཟོས་ན་འོ་མ་མི་བདུང་བ་ཡིན་གྱི་ཆོད་མར་བྱས་པའི་རྩེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལེགས་པར་བཅོས་
 ནས་བྱ་བ་བཅོར་བ་དང་། སྤུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོས་ཏེ། ཆོད་མར་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་རྩེས་ལ་འོ་མ་
 མི་བདུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འོ་མ་ཉ་ལྟན་ཅིག་མི་ཟ་བའི་བྱངས། བྱད་པར་དུ་ཡང་འོ་མ་ཉ། ཉ་
 ནམས་ལས་ཀྱང་ཅི་ལི་ཅི། ཞེས་དང་། འཆོ་བའི་མདོར། ཉ་དང་འོ་མ་ལྟན་ཅིག་མང་ཟོས་ནང་ན་གཟེར་ལ་
 གཞོད། ཅེས་དང་། ཉ་སྒོ་ང་གཉིས། འཆོ་བའི་མདོར། ཉ་དང་བྱིས་བྱའི་ཤ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཟོས་ན་སྤྱན་དུ་
 འགྱུར། ཞེས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་སྒོ་ང་གཙོ་བོར་བྱིས་བྱའི་སྒོ་ངར་དགོངས་འདྲ་ཞིང་། བོད་
 འདིར་བྱིས་བྱའི་སྒོ་ང་མ་གཏོགས་ཤ་ཟ་བའི་སྒོ་ལ་ཆེར་མ་བྱུང་འདུག་པས་འཆོ་བའི་མདོ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པར་བྱིས་བྱའི་ཤ་སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡུལ་བབས་གྱི་ སྒོ་ངར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པར་སྒོ་ངའི་རིགས་གྱི་བཤད་པ་མི་འདུག་པ་དང་། འཆོ་བའི་མདོར་ཡང་། བྱིས་བྱའི་སྒོ་ངའི་སྤྱི་དང་
 སྒོག་སྒྱ་ཟོས་ན་དབུགས་མི་བདེ། ཞེས་ཆོག་འདི་ལ་སྒོ་ང་བཤད་པ་མེད་ལ། འདིར་བྱིས་བྱའི་སྤེམ་པ་
 བསལ་བཤད་པས། སྒོ་ང་དང་བྱིས་བྱའི་ཤ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་མཛད། གཞན་ཡང་། ལྷ་ཟེར་ལས། ཉ་ཤ་
 དང་ནི་ལ་སྤྱག་དང་། ལྷན་ཅན་ཤ་དང་མོན་སྤན་ཅེས། སྤྱང་ཅི་འོ་མ་སྤྱ་གྱ་ཅན། སྤྱང་ཅི་ལ་སྤྱག་
 གོ། སྤྱང་མ་དང་བཅས་མི་འཕྲོད་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྷན་ཅན་གྱི་ཤ་ནི་རི་དྲགས་ཆེན་པོ་དང་། ལུ་ལ་སྤྱིད་

བ་དང་། རྩུ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དང་མོན་སྟན་ཏེ་འུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྟན་
 མ་ཤ་དང་། སྤྲང་ཅི་དང་། འོ་མ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཅན་དང་། བསྐྱའི་ཅ་བ་དང་། ལ་ཕུག་དག་གམ་བྱ་རམ་དང་
 བཅས་པ་ནི་མི་འཕྲོད་ཅིང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་མི་འཕྲོད་པའི་ཁ་བས་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་
 དེའི་གཞོན་པའི་བྱད་པར་ འདིར་མ་བསྟན་ཀྱང་། བྲང་སྲོང་ཙ་ར་ཀས་ཇི་སྟན་བསྟན་པའི་མ་ནིང་ལ་སོགས་
 པའི་འགྱུར་བ་བསྟེན་ཅིང་དེས་ འཕམ་ལམ་དུས་ཕྱིན་ནས་སྟོག་འཛུམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། ཉ་ཤ་དང་འབྱུ་མར་གསར་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། འཛོ་བའི་མདོར། ཉ་དང་ཁ་ཆ་མར་ཆོལ་
 མི་འཕྲོད་སྟོད་ཀྱང་གཅིག་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་བསྟན་ནས་འཕྲོས་དོན་ཙ་ར་ཀར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 ཞོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་དེ་མ་ཞུ་མ་སྟོན་པར་བྱི་མ་ཅིག་ཤོས་ཐོས་ བའམ་བསྟོས་ཏེ་ཐོས་
 སམ་ལྟན་ཅིག་དུ་ཐོས་པས་ངོ་བོ་མི་འཕྲོད་པ་དེ་དག་གི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དག་
 གཤེད་དུ་གྱུར་པས་འཐབས་ནས་བསྟེན་པས་ཉེས་པ་གསུམ་འབྲུགས་ཏེ་བརྟེན་ལུས་ལ་གཞོན་པས་མི་འཕྲོད་
 བའམ་ཡང་ན་གོང་གི་མི་འཕྲོད་པའི་ཁ་བས་ནམས་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་བ་མ་སྟོང་བའི་མ་གོམས་པའི་བས་འབྲིས་
 གོམས་མེད་པ་དང་། དུས་མིན་ཏེ་འཛར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པ་མཚན་བྱེད་ལ་བ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་བོ་འཇུ་དཀའ་
 བ་སྟོང་ལྷན་སྦྲུམ་པ་སོགས་གོང་དུ་མ་ཞུ་བ་བཅོས་པར་བསྟན་པ་ནམས་བསྟེན་པས་མེ་བྱོད་གསུམ་གྱིས་མ་ཞུ་
 བར་དངས་སྟིགས་འབྲེས་ཏེ་ཙ་མིག་ནམས་སུ་བྱེར་བས་དངས་མ་ནས་ཁྲ་བ་མདངས་ཀྱི་བར་ལུས་བྱངས་
 བདུན་པོ་གོང་བཤད་ཀྱི་དངས་མ་སོགས་འགྲིབས་པས་ཤ་འབྲི་བའམ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་
 དག་གི་རྩུ་མཚན་རྩུས་པ་ནི་བཤད་པའི་རྩུད་དུ་གསལ་ཞིང་གཞན་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པར།
 མདུན་གྱི་རྩུང་དང་མ་ཞུ་གང་། །ཡུལ་སྦྲུམ་གདོན་བས་ཉིན་གཉིད་ཉ་ལ། །ལུས་བྱངས་གཞོན་པར་བྱས་པ་
 བས། །དེ་བས་གཞོན་པའི་དུག་ཅེས་བཤད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནམས་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་
 སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ཀྱིས་རྟགས་དགོས་ཏེ་སྤྱི་རྟགས་ཙ་ནི་ཁ་ཕྲ་ལ་གཏིང་ན་གྲིམས་པ་དང་རྩུ་མདོག་ནི་དམར་
 རམ་སྦྲུག་པོ་ལ་ཀྱ་ཡ་ཆད་པ་དང་ཤའི་མདོག་སྟོ་ལ་སྦྲུམས་ཤིང་མིག་འགྲིབས་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་དང་སྦྲབས་སུ་
 ལུས་ བཙུ་བ་སྟེ་སྤྱི་བྱུན་བྱེད་ཅིང་བྲང་རྩུབ་དང་ཙུབ་མའི་ལོགས་ནམས་གཟེར་བ་དང་སྟེག་པ་བྱེད་ཅིང་ཁོང་
 པ་སྟོ་ལ་འཇུ་བ་དཀའ་ཞིང་བས་ཐོས་པའི་རྩེས་ན་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཆོགས་གཞི་ན་ལ་རྟེན་པའི་བོལ་དང་
 གསུས་པའི་ཤ་སྟོས་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པའི་བས་ཐོས་ན་འབྲུ་བའམ་སྦྲུག་པའི་རྩུལ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་
 བསྟན་པ་དེ་དག་མདོར་བྲིལ་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་ན་མི་འཕྲོད་མ་ཞུ་བ་ནམས་པོ་བར་གནས་ཆོ་བད་ཀན་
 ཤས་ཆེ་བས་གང་ལ། མཚན་པར་ཁྲག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བས་ཆོ་ཞིང་ཉེས་གསུམ་ཁྲག་རྩུ་མེར་སོགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་རྟགས་སྟོན་ཏེ། རྩུང་དང་ལྷན་ན་སྟོ་སྟེག་བྱེད་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་བ་དང་། མཁྲིས་པར་

ལྷན་ན་ཁོང་པ་ཚ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་དང་ལྷན་ན་གཟེར་འབྱུག་ཕྱེད་ཅིང་བད་ཀན་དང་ལྷན་ན་ལུས་སྤྱི་ཞིང་
མགོ་ན་ལ་བས་འཇུ་བ་དཀའ་ཞིང་འཁྲེན་པ་སྟེ་བས་འདོད་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་སེར་དང་ལྷན་པས་ན་གཡོ་བར་
སྐྱངས་ལ་ཆོགས་གཞི་ན་ཞིང་། གནས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ལས་སྤྱ་ཆོགས་པའི་ནད་རྟགས་གཉིས་ལྷན་
དུ་འབྱུང་བས་བརྟག་པར་དཀའ་སྟེ་མ་ཞུ་བ་དང་དུག་གི་རྟགས་གཉིས་ལྷན་པས་མ་འཇུ་དུག་ཐབས་ཞེས་ཀྱང་
བྱའོ། །

༡ དྲངས་མ་མ་ཞུ་བྱུངས་སུ་མ་སྤྱིན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།

ཡང་ན་མི་འཕྲོད་ཁ་བས་མ་ཡིན་ཀྱང་། །མ་གོམས་དུས་མིན་རོ་བོས་འཇུ་དཀའ་བས། །མ་ཞུ་དྲངས་སྟྭགས་
འབྲས་ཏེ་རྩ་མིག་བྱེད། །ལུས་བྱུངས་བདུན་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་མི་འཕྲོད་
པ་དང་དྲངས་མ་གནས་སུ་མ་སྤྱིན་པའི་མ་ཞུ་དུག་ཐབས་དང་སྟུག་པོ་བྱེད་བ་དང་། ཆད་འགྲམས་རྙིང་པ་དང་།
འབྲུགས་རྙིང་དང་། རིམས་རྙིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་རོ་ལུས་བྱུངས་ཀྱན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་དུག་དང་ཆ་
མཐུན་པས་གསོ་ཐབས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་འཕྱུལ་ཞིང་བཅོས་པ་རིག་མདས་གང་འཚམས་སུ་བསྟན་དགོས་
སོ། །གཞུང་དོན་གཉིས་པ་ཤའི་དུག་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱེད་དང་རིགས་དང་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་རྣམ་པ་
ལའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་ཤ་ལྷོན་ས་ལ་བཅའ་པའམ་བམ་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ལ་རང་བཞིན་
ཀྱི་དུག་ཡོད་པའི་སྐྱངས་པ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་དེ་སྦྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱེད་ནི་ཤ་ལྷོན་དེ་ས་ལྷན་
པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དང་བཅོས་པའི་རྩོན་མོ་སྐྱངས་པ་བསྟུབས་ནས་བམ་པ་དང་། འོ་མ་ཞོ་སོགས་དཀར་
དང་། ཆང་སོགས་སྦྱར་གྱིས་ཕྲོག་པ་དང་། དཔེ་སྟེ་བྱུང་མེད་ཀྱི་མངལ་ཁག་དང་སྟེ་མའི་བྱི་བྱང་བ་སོགས་
དང་། ཉི་ལུར་ཕྲོག་པ་དང་། འབྲུ་དང་། རྩམ་པ་དང་། སྟོན་སོགས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཡུན་དུ་ལས་པ་དང་། བེ་ལོག་
ཅེས་པ་བེ་ལུ་ཁོང་དུ་ཡོད་པའི་མ་ཤི་ནས་རོའི་ཁོང་པར་བེ་ལུ་ཞག་ལྷ་དུག་ལུས་པའི་ཤ་དང་། དབྱར་དགུན་ཉི་
མ་ལོག་དུས་བཤན་པའི་ལག་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཁག་གིས་ཤ་ལ་ཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱེན་བྱས་ཏེ་ཞག་བདུན་
འདས་པན་ཆད་ནས་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ། འདི་ལ་རྫོང་འཕྲང་དུ། དེ་རྒྱེན་བྱོད་བམ་ཉི་ལུར་དཔེ། སྦྱར་
ཁག་སྟོན་དང་མི་མ་ཡིན། །སྦྱུ་སྟེ་ཤི་བའི་ཤ་ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེའི་རིགས་ལ་ཤ་དུག་གི་ནད་དང་།
ཤ་ནད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

༡ རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་རྟགས་རྩ་ནི་ཕྲ་ལ་གཏིང་ན་གྱིམས། །རྒྱ་མདོག་དམར་རམ་སྦྱག་ལ་ཀྱ་ཡ་ཆད། །ཤ་མདོག་སྟོ་སྐམ་མིག་
འགྲིབ་མགོ་བོ་ན། །སྐབས་སུ་ལུས་བཅེ་བྱང་རྒྱབ་ཅིབ་ལོགས་གཟེར། །སྟེག་ཅིང་ཁོང་སྟོ་འཇུ་དཀའ་བོས་
རྩེས་ན། །ཆོགས་གཞི་ན་ལ་རྒྱང་བོལ་གསུས་ཤ་སྟོས། །མི་འཕྲོད་བས་བོས་འབྱུ་འམ་སྦྱག་ཚུལ་སྟོན། །མདོར་

ན་པོ་བ་གང་ལ་མཆིན་པ་ཚ། རྒྱུ་ལྡན་སྟོ་སྟེག་མགོ་འཁོར་མཁྱིམ་པར་ལྡན། ཁོང་ཚ་འབྲུ་དང་ཁྲག་གིས་
གཟེར་འབྲུག་བྱེད། བད་ཀན་ལུས་ལྷི་མགོ་ན་འཇུ་དཀའ་འཁྲེན། རྒྱ་སེར་ལྡན་པས་གཡོ་སྐྱངས་ཆོགས་གཞི་
ན། ལྷ་ཆོགས་ནད་རྟགས་འབྱུང་བས་བརྟག་པར་དཀའ། ལམ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཕྱོགས་རྟོགས་མ་ཡིན་
པར། ལྷ་ཞིབ་སྟོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལྷགས་
ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། སྤྱི་རྟགས་རྩ་ནི་ཁ་ཕྲ་ལ་གཏིང་ན་གིམས་པ་དང་། རྩ་མདོག་ནི་དམར་རམ་སྤྱག་པོ་ལ་
ཀྱ་ཡ་ཆད་པ་དང་། ཤའི་མདོག་སྟོ་ལ་སྐམས་ཤིང་མིག་འགྲིབ་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་དང་། སྐབས་སུ་ལུས་བཙེ་བ་
སྟེ་སྤྱི་བྱུན་བྱེད་ཅིང་བྲང་རྒྱབ་དང་ཕྱི་བ་མའི་ལོགས་ནམས་གཟེར་བ་དང་། སྟེག་པ་བྱེད་ཅིང་ཁོང་པ་སྟོ་ལ་འཇུ་
བ་དཀའ་ཞིང་ཟས་ཟོས་པའི་རྒྱུ་ན་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཆོགས་གཞི་ན་ལ། རྒྱུ་པའི་བོ་ལ་དང་གསུམ་པའི་
ཤ་སྟོས་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ཟོས་ན་འབྲུ་བའམ་སྤྱག་པའི་རྩལ་སྟོན་ནོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་
དག་མདོར་བྲིལ་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་ན་མི་འཕྲོད་མ་ཞུ་བ་ནམས་པོ་བར་གནས་ཆོ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བས་
གང་ལ། མཆིན་པར་ཁྲག་མཁྱིམ་ཤས་ཆེ་བས་ཚ་ཞིང་ཉེས་གསུམ་ཁྲག་རྒྱ་སེར་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
མཐུན་པའི་རྟགས་སྟོན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་སྟོ་སྟེག་བྱེད་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་བ་དང་། མཁྱིམ་པར་ལྡན་ན་ཁོང་
པ་ཚ་ལ་འབྲུ་བ་དང་། ཁྲག་དང་ལྡན་ན་གཟེར་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་། བད་ཀན་དང་ལྡན་ན་ལུས་ལྷི་ཞིང་མགོ་བོ་
ན་ལ་ཟས་འཇུ་བ་དཀའ་ཞིང་འཁྲེན་པ་སྟེ་ཟས་ཟོས་འདོད་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་སེར་དང་ལྡན་པས་ན་གཡོ་བ་དང་
སྐྱངས་ལ་ཆོགས་བཞིན་ཞིང་། གནས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ལས་སྤྱ་ཆོགས་པའི་ནད་རྟགས་གཉིས་ལྡན་
དུ་འབྱུང་བས་བརྟག་པར་དཀའ་སྟེ་མ་ཞུ་བ་དང་དུག་གི་རྟགས་གཉིས་ལྡན་པས་མ་འཇུ་དུག་ཐབས་ཞེས་ཀྱང་
བྱའོ། འདི་ལ་ངོས་མ་བློན་པའི་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཚ་གང་སོགས་འོར་ཏེ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། འོ་ལ་སྤྱི་
ཙམ་པའི་ཕྱོགས་འགོ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱུན་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕྲ་བ་དང་ཞིབ་མའི་སྟོ་ནས་ནམ་
པར་དབྱེད་ཅིང་བརྟགས་ནས་ནད་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་
པར་བརྟག་དགོས་སོ། །

༣ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་ཐབས་གཞི་བཟུང་བསྟུ་བས་ད་སྐྱུང་བས་བཅོས། ། ཞེས་པ་སྟེ། མི་འཕྲོད་པའི་དུག་ནད་གསོ་ཐབས་
ལ་དང་པོ་གཞི་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་བསྟུ་བ། བར་དུ་བས་ད་པ། རྩ་མ་སྐྱུང་བ་བཅས་ནམ་པ་བཞི་ཡི་
སྟོ་ནས་བཅོས་པའོ།

7

3

3

3

3

60

གང་དང་། གུར་ཀུམ་དང་། སྒྲིལ་གསུམ་ནམས་ཀ་ར་དང་སྒྱར་བ་གོང་གི་གཞི་འཛིན་གང་རུང་དང་ལྷག་པ་
སྤྱད།

༤ སྒྱར་བས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་གང་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་སྒྱར་། བྱད་སྟོབས་ཞི་བའི་རྟགས་ལྡན་ཁ་ཟས་སྟོད། ཞི་དཀའ་སྒྱུད་བྱེད་
བསྐྱར་ལ་འདུས་ནས་སྒྱར་། ཁ་འབྱོར་ནད་ལྷག་གཉེན་པོས་བསད་པར་བྱ། ཉེས་པ་གང་ཆེ་ཟས་སྟན་
གཉེན་པོ་སྒྱར་། ཚ་ལ་འགྲམས་ཆེ་སྟོ་སྟོངས་ཚ་དང་སྟེལ། མི་འཕྲོད་དྲངས་མ་གནས་སུ་མ་སྟོན་དང་། སྒྲུག་
པོ་བྱེད་དང་འགྲམས་འཁྲུགས་རིམས་རྟིངས་ནམས། སྒྱར་དུག་ཆ་མཐུན་གསོ་ཐབས་འཁྲུལ་ཞིང་
བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་སྟོད་སྟེད་གང་དང་ཉེ་བའི་གནས་སྟོད་ལ་རི་ཤོ། སྒྱར་ཆོར། དུར་བྱིད། ལྷ་དག
རྒྱུ་ལྟ། སྒྲིལ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུགས་དང་། ཨ་རུ། སྒྱར་ལྷོ། སོ་མ་ར་ཇ། སྒྱར་རྒྱན་དཀར་
པོ། འབྲི་ཏ་ས་འཛིན། རྟོང་ག་ལྷུ་མ་ཚ་བསྐྱས་ཁུར་དུར་བྱིད་བཏབ་པས་སྟོད་ནས་བཤལ་གྱིས་སྒྱུངས་པས་ནད་
གི་སྟོབས་ཞི་བའི་རྟགས་དང་ལྡན་ཁ་ཟས་ནམས་རིམ་གྱིས་སྟོད་ཅིང་། བྱད་ཞི་བ་དཀའ་ན་སྒྱུད་བྱེད་གོང་
བཤལ་བསྐྱར་ལ་འདུས་ནས་སྟོད་ལ་ཉེ་ན་བཤལ་མ་ཐག་པའི་སྒྲུགས་དང་དེ་བྱིན་བཤལ་གྱིས་སྒྱུངས། དེས་
ཀྱང་མ་འབྱོར་པའི་ནད་ལྷག་མ་གྱི་ཤོ་བཅོ་ལྷ་པའི་རྟོང་ལེན་བྱི་བའི་གཉེན་པོས་བསད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་
སྟོང་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ཉེས་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་ཟས་སྟན་གཉེན་པོ་ནམས་སྒྱར་བ་དང་། བྱད་དེ་ཚ་
ལ་འགྲམས་པ་ཆེ་ན་སྟོ་སྟོང་བཤལ་མ་ཐག་པའི་ཁར་བྱང་པ་དང་སྟེག་སྟོན་སྟོས་དཀར་ནམས་བསྟེབས་པའི་ཚ་
སྟོང་དང་སྟེལ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་མི་འཕྲོད་པ་དང་དྲངས་མ་གནས་སུ་མ་སྟོན་པའི་མ་ཞུ་དུག་ཐབས་
དང་སྒྲུག་པོ་བྱེད་བ་དང་། ཆད་འགྲམས་རྟིང་པ་དང་། འཁྲུགས་རྟིང་དང་། རིམས་རྟིང་པ་ནམས་ཀྱི་ཆད་རོ་
ལུས་བྱུངས་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པའི་བྱིར་སྒྱར་དུག་དང་ཆ་མཐུན་པས་གསོ་ཐབས་ཀྱང་སྟན་མོང་དུ་འཕྱུལ་ཞིང་
བཅོས་པ་རིག་མདས་གང་འཆམས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། ཤ་ཡི་དུག་བསྟན་པ།

ཤ་ཡི་དུག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་རིགས་དང་རྟགས། བཅོས་པའི་ཐབས་དང་ནམ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྟན། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་ཡི་
དུག་བཅོས་པ་ལ་ཤ་ཡི་དུག་གི་རྒྱ་དང་། རྒྱུ། རིགས། རྟགས། བཅོས་པའི་ཐབས་དང་ནམ་པ་ལྷའོ།

༥ རྒྱ་བསྟན་པ།

དེ་རྒྱ་ཤ་རྒྱུན་བཅས་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི། ས་ལ་དུག་ཡོད་རྒྱངས་པ་ཕོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་ཡི་དུག་གི་རྒྱ་ནི་ཤ་རྒྱུན་ས་ལ་བམ་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ལ་དུག་ཡོད་པའི་རྒྱངས་པ་ཕོག་
བཅས་ཡིན་ནོ།

༡ རྒྱུ་བསྟན་པ།

དེ་རྒྱུ་ས་སྒྲན་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དང་། བཙུག་པའི་རྩོན་མོ་སྒྲངས་པ་བསྐྱབས་པ་དང་། དཀར་སྐྱར་དབེ་དང་
ཉི་ཁུར་ཕོག་པ་དང་། འབྲུ་དང་རྩམ་པ་སྟོགས་པ་ལས་པ་དང་། བེ་ལོག་ཤན་པའི་ཁྲག་གིས་ཕོག་པའི་
རྒྱུ། ཞག་བདུན་འདས་ནས་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་དེ་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་ནི་ཤ་སྟོན་དེ་ས་སྒྲན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དང་བཙུག་པའི་རྩོན་མོ་སྒྲངས་པ་བསྐྱབས་ནས་བམ་པ་དང་།
འོ་མ་ཞོ་སོགས་དཀར་དང་། ཆང་སོགས་སྐྱར་གྱིས་ཕོག་པ་དང་། དབེ་སྟེ་བྱུད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཁྲག་དང་སྟེ་
མོའི་རྩི་བཏང་བ་སོགས་དང་། ཉི་ཁུར་ཕོག་པ་དང་། འབྲུ་དང་། རྩམ་པ་དང་། སྟོ་སོགས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཡུན་
དུ་ལས་པ་དང་། བེ་ལོག་ཅེས་པ་བེའུ་ཁོང་དུ་ཡོད་པའི་མ་གྱི་ནས་རོའི་ཁོང་པར་བེའུ་ཞག་ལྷ་དུག་ལུས་པའི་ཤ་
དང་། དབྱར་དགུན་ཉི་མ་ལོག་དུས་བཤན་པའི་ལག་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཁྲག་གིས་ཤ་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ཞག་བདུན་འདས་པ་ཆད་ནས་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ། འདི་ལ་རྫོང་འཕྲང་དུ། དེ་རྒྱུ་བྱོད་
བམ་ཉི་ཁུར་དབེ། སྐྱར་ཁྲག་སྟོ་དང་མི་མ་ཡིན། སྐྱུ་སྟེ་གི་བའི་ཤ་ལས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

༢ རིགས་བསྟན་པ།

དེ་རིགས་ཤ་དུག་ཤ་ནད་གཉིས་སུ་འདོད། ཅེས་པ་སྟེ། ཤ་ཡི་དུག་དེ་རིགས་ཀྱིས་དབེ་ན་ཤ་དུག་དང་། ཤ་
ནད་ཅེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

༣ རྒྱལ་བསྟན་པ།

རྒྱལ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་དུག་གི་རྒྱལ་ལ་སྦྱི་ཡི་རྒྱལ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱང་
པར་གྱི་རྒྱལ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

༤ སྦྱི་ཡི་རྒྱལ་བསྟན་པ།

སྦྱི་རྒྱལ་མིག་མི་གསལ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷལ། ཁོ་བ་སྟོ་འགྱུར་སྒྲང་ཐབས་ན་བ་དང་། མིད་པ་ལྷེབ་ལ་སྐད་
འཛེར་ཤེས་པ་བློ། མགོ་བོ་འཁོར་ལ་རྒྱང་པ་གཏད་མི་རྩུགས། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་རི་རྒྱལ་ལ་མིག་མི་གསལ་
ཞིང་འབྲས་བུ་ལྷལ་ལ་ཞེས་པ་ནི། མིག་གི་ཨ་འབྲས་ནག་པོ་ཚོ་མ་བློན་པར་དལ་བའམ། ཡང་ན་རྫོང་འཕྲང་དུ།
རྒྱལ་མོ་དོལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། རོན་ལ་མཆིན་པར་ཤ་དུག་སྟེབས་པའི་སྦྱོན་ནོ། ཁོ་བ་
སྟོ་འགྱུར་སྒྲང་ཐབས་ཀྱིས་ན་བ་དང་། མིད་པ་ལྷེབ་ཅེས་པ་ལྷེབས་པ་ལྟར་འབྱར་ཏེ་བས་སྟོམ་སྟོན་སོགས་རྒྱ་
དཀར་ལ་སྐད་འཛེར་ཞིང་ཤེས་པ་བློ་བ་དང་། མགོ་བོ་འཁོར་ལ་རྒྱང་པ་གཏད་པར་མི་རྩུགས་ཏེ་གོམ་པ་
འཁྱོར་བ་འབྱུང་ངོ་། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ལ་ཤ་ནད་དང་། ཤ་དྲུག་གཉིས་སོ།

༡༡ ཤ་ནད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཤ་ནད་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན། གཙཾ་ཆེར་འཁྱུ་སྐྱུག་སྟོག་ལ་
ཉེས་པ་རྒྱུ་། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་ཤ་ནད་ལ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ཚིགས་གཞི་ན་ལ་གཙཾ་ཆེར་ཞེས་ནད་
བབས་འཁྱུ་སྐྱུག་བྱེད་ལས་སྟོག་ལ་བསྟེན་བའི་ཉེས་པ་རྒྱུ་རོ། །

༡༢ ཤ་དྲུག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། ཤ་དྲུག་གེ་བ་འགགས་ལ་སྐྱད་མི་ཐོན། ཟས་སྒོམ་མི་ཐར་ཤེད་བལ་
མིག་མི་མཐོང་། རྟེན་མེད་དུ་སྟོག་འཕྲོག་གསོ་བ་སྦྱིས། ཟུག་མེད་སྐྱུག་ཅིང་རྩ་ལ་ནད་མ་བབས། འཆི་
བདག་ཁར་རྩྭ་ཅིས་ཀྱང་སྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་དྲུག་ནི་གེ་བ་འགགས་པ་ལ་གཏམ་སོགས་ཤུགས་
ཆེན་གྱི་སྐྱད་མི་ཐོན་པ་དང་། ཟས་སྒོམ་གེ་བར་མི་ཐར་ལ་ཤེད་དང་བལ་ཞིང་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་བྱུང་ན་དེ་
ནི་ཡོད་དེ། འཕྲལ་དུ་སྟོག་འཕྲོག་པས་གསོ་བ་ལ་ཅག་སྦྱིས་པ་དང་། ནད་ཟུག་མེད་པར་སྐྱུག་པ་བྱེད་ཅིང་རྩ་
ལ་ནད་མ་བབས་པར་བཟླ་རྩ་ནད་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་འཆི་བདག་གི་ཁར་རྩྭ་པས་གང་དང་ཅིས་ཀྱང་
སྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

༥ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་དང་པོ་མ་ཞུའི་དུས། བར་དུ་དྲུག་རྒྱས་ཐ་མར་བླ་གཉན་བསལ། ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་
པའི་ཐབས་ལ་ཡང་དང་པོ་མ་ཞུ་བའི་དུས་སུ་བཅོས་པ་དང་། བར་དུ་དྲུག་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་བཅོས་པ་དང་།
ཐ་མར་བླ་གཉན་གྱི་ནད་བསལ་བ་དང་གསུམ་ལས།

༡ མ་ཞུའི་དུས་སུ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་ཞུའི་དུས་སུ་བསྐྱུས་ལ་སྦྱངས་རྗེས་བསལ། ། ཅས་པ་སྟེ། མ་ཞུའི་དུས་སུ་དང་པོ་ནད་བསྐྱུས་ལ་བར་དུ་
སྦྱངས་ཤིང་དེའི་རྗེས་ལ་རོ་ལུས་པ་བསལ་བ་དང་གསུམ་དུ་རེས་དགོས་ཏེ།

༡༡ བསྐྱུས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མ་བསྐྱུས་ཞུ་ནས་རྩ་རྟོན་ལ་འབྲོས་ཕྱིར། སེ་སྦྱར་བར་ཤུན་ལུག་
རུ་ཡུངས་ཀར་དང་། གསོན་ཁྲག་སྦྱར་བཏང་རྩ་རྟོན་ལ་འབྲོས་འཛིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། མ་བསྐྱུས་ན་ཞུ་ནས་རྩ་
དང་རྟོན་ལ་འབྲོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱད་སྦྱོན་སེ་བ་དང་། སྦྱར་བའི་བར་ཤུན། ལུག་རུ་སྦྱག་པོ། ཡུངས་ཀར་
དང་། སྦྱང་དམར་པོའི་གསོན་ཁྲག་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་བས་རྩ་རྟོན་ལ་འབྲོས་པར་འཛིན་ནོ། །

༡༢ སྦྱང་བས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་རྗེས་མཁྱོགས་པའི་རྟ་ལ་དཔའ་བོ་སྦྱོན། རྟོན་པོ་བསྐྱར་བ་སྦྱ་
ཁྲིད་བཅས་པས་སྦྱང་། རྟེན་ལ་ཡིན་མི་ཕྱིགས་གཉན་དུ་ཞྭ་ག འོག་ནས་བསྐྱུ་ཞིང་སྦྱེ་ལ་རྟོ་གང་བདུག །
ཅས་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ལ་མཁྱོགས་པའི་རྟ་སྟེ་དུར་བྱིད་དུས་སུ་བསྐྱོས་པ་ལ་དཔའ་བོ་རྒྱ་ཆོས་དང་ཉོང་ལེན་

གཉིས་བསྐྱོན། རྣམ་པོ་རྒྱུ་ཚུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་ཁྱིལ་མགོན་བུ་གྲ་ཅི་བཅས་པས་སྤངས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
བསྐྱུ་སྤངས་གི་ལག་ལེན་འདི་མ་ཡིན་པར་སྤངས་སྤོན་དང་སྤྱོད་ལུགས་གཞན་གྱིས་མི་ཕིགས་པར་གྱུན་དུ་ཕྱོག་
ཅིང་། དུག་ཁྲངས་ཀྱིས་གྲོ་བ་འགགས་པར་འཇུར་བས་ན་འོག་ནས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ནི་རུ་ཉས་བསུ་ཞིང་སྐྱེ་ལ་
རྩོ་གང་མོས་བདུག་ལ།

༡༩ ནད་ལྷག་བསད་ཐབས་བསྟན་པ། སྤངས་རྩིས་ནད་ལྷག་འོག་གི་ཕྱེ་མས་བསད། ། ཅས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་སྤངས་པའི་རྩིས་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་འོག་གི་ཕྱེ་མ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བས་བསད་དོ། །

༡ བར་དུ་དུག་རྒྱས་པ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བར་དུ་དུག་རྒྱས་འཕྲང་བསལ་དུག་ཁྲངས་བསད། ། ཅས་པ་སྟེ། བར་དུ་དུག་དེ་ཉིད་རྒྱས་ནས་བཅོས་པ་ལ།
གྲོ་བ་འགགས་པའི་འཕྲང་བསལ་བ་དང་། དུག་ཁྲངས་བསད་པ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

༡༡ གྲོ་བ་འགགས་པའི་འཕྲང་བསལ་ཐབས་བསྟན་པ། དང་པོ་གྲོ་བ་འགགས་པའི་འཕྲང་བསལ་
བ། །ཉུང་གཞི་ཙ་བ་རྒྱུ་སྤངས་ལ་རུ་གཏིག །ཡང་ན་བཙེད་ཁུར་ཙ་གང་ཆ་ལ་དུལ། །ཤིང་མངར་ཞིབ་
བཏགས་བཏབ་ལ་གྲོ་བར་གཏིག །ཡང་ན་མཆོ་རྒྱུད་ལུ་གང་འོག་གི་ས། །རྒྱ་བསིངས་ཁུ་བར་ཙ་གང་སྤང་
དཀར། །སྟར་བུ་ཤིང་མངར་བཏབ་ལ་གྲོ་བར་གཏིག །ཡང་ན་ཙ་གང་སྤང་རྩོད་པོང་དཀར། །ཆ་ལ་དུལ་
མ་ཨ་རུ་རྒྱ་སྤང་གཏིག །གྲོ་བ་མ་སྐྱམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ། །སྐྱེ་ལ་རྒྱ་བདུག་སྐྱེ་ཙ་རྒྱུར་གོང་
གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་དུག་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་འཕྲང་བསལ་བ་དང་དུག་གི་ཁྲངས་རྣམས་བསད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གྲོ་བ་འགགས་པའི་འཕྲང་བསལ་བ་ལ་ཉུང་གཞི་ཞེས་ཉུང་མའི་ས་བོན་གང་བུ་དང་
བཅས་པའི་ཙ་བ་རྒྱུ་སྤང་པ་ལ་རུ་གཏིག །ཡང་ན་བཙེད་གཏུས་པའི་ཁུ་བར་ཙ་གང་དང་ཆ་ལ་བདུལ་མ་ཤིང་
མངར་བཅས་ཞིབ་པར་བཏགས་པ་བཏབ་ལ་གྲོ་བར་གཏིག །ཡང་ན་མཆོ་རྒྱུད་ཞེས་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱེལ་བའི་
ལུ་ཁུ་གང་འོག་གི་ས་རྒྱ་གཙང་གིས་བསིངས་པའི་ཁུ་བར་ཙ་གང་དང་། སྤང་རྒྱུ་དཀར་པོ་དང་། སྟར་བུ་
ཤིང་མངར་སོགས་བཏབ་ལ་དེ་གྲོ་བར་གཏིག །ཡང་ན་ཙ་གང་དང་པོང་དཀར་པོ། ཆ་ལ་དུལ་མ་དང་ཨ་རུ་
སོགས་རྒྱ་དང་སྤང་བ་གཏིག་དགོས་པ་དེ་རྣམས་གྲོ་བ་མ་སྐྱམས་པར་བྱས་ལ་ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་སྐྱེ་
ལ་རྒྱ་བདུག་ཅས་པ་རྒྱ་གོད་པར་བྱུག་ལ་བདུག་ཅིང་སྐྱེ་ཙ་ཐོང་ཙ་དང་སྐྱེ་གོང་གཉིས་གཏར་རོ། །

༡༢ དུག་ཁྲངས་བསད་ཐབས་བསྟན་པ། གསོད་སྤོན་གི་མི་དོམ་མཁྱིས་ཨ་རུ་ར། །ཡུང་སྐྱེར་པོང་ང་མེར་
པོ་བྲག་ཁུན་དང་། །བྱེལ་ལ་ཕུག་ཞིབ་བཏགས་རྒྱུ་སྤངས་པ། །དུག་ཁྲངས་ཆ་བ་འཛུམས་པའི་མཆོག་རུ་
བཤད། །བེ་སྐྱེས་ཁུ་སོ་མ་ར་ཇ་དང་། །གི་མི་པོང་དཀར་པོ་བཏབ་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་བ་ལྷི་ས་ལ་མ་སྤང་
བ། །བ་རྒྱས་སྤངས་ཁུ་རེ་ལ་པོང་དཀར། །ལུགས་ཕྱེ་བྱེལ་ལ་ཕུག་ཆ་མཉམ་གདབ། །ཉིས་འཇུར་རྒྱས་

སྤངས་དང་པོའི་ཚད་ཏུ་བསྟུ། གླུ་ཅི་ཁ་ཚར་བཏབ་ལ་བཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་ཅ་བྱེའི་ཤ་དང་ཕ་ཚན་
 གསུམ། རེ་རལ་གླུ་ཅི་འོམ་བྱ་བོང་ང་ཅད། གི་མི་བཟང་དུག་བྱ་ཞུན་ཨ་རུ་ར། ཞིབ་བཏགས་ཆུར་སྤང་
 ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ། ཡང་ན་ཉུང་མ་ཨ་རུའི་ཁུ་ལ། རྒྱ་ཚྭ་གླུ་ཅི་བོང་ང་ཁ་ཚར་བཏབ། རིལ་བྱ་ལོ་
 བརྒྱད་ཇི་ཆུར་སྤངས་ལ་བཏང་། བཙོད་དང་རྟ་སྤངས་སིངས་པོས་བཙན་པའི་ཁྲ། མེ་སློན་བཟང་པོ་སྤྱར་བ་
 གཉེན་པོ་ཡིན། ཀུན་ལ་ཚ་བ་ཆེན་ག་བྱར་དང་། ཅན་དན་གི་མི་སྤྱར་བཏང་གང་བབས་གཏར། ཁང་བ་
 རྒྱས་ན་རྒྱ་ཚྭ་ད་ལིས་དང་། སྟག་ཤ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོ་འཁོག་དུགས་ཀྱིས་བསྟོ། བརྒྱ་སྟོང་སྟགས་ཀྱིས་ངར་
 གདགས་སྐྱར་ལུས་སྟེད། འབྱུང་བ་མ་ཤེས་ཁྱེས་བྱས་ཡང་ཡང་གཏིག། ཅིས་ཀྱང་གེ་བར་མ་ཐར་སྤྱབས་བྱར་
 ཀྱིས། རོ་སྟོད་ཕུག་ནས་སྤང་ཕུག་སྟེ་བཏང་། འདི་དུས་བཟུ་སྐྱར་མི་བཏང་དུག་དང་མཆུངས། ཞེས་
 པ་སྟེ། གསོད་པའི་སྐྱར་གི་མི་བརྒྱད་པ་ནི་གི་མི་དང་། རོམ་མཁྱིས། ཨ་རུ་ར། ཡུང་བ་དང་། སྤྱར་པའི་བར་
 ལྷན་དང་། བོང་ང་མེར་པོ། བྱ་ཞུན་དང་། བྱེའི་ལ་ཕུག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ལ་ཆུར་སྤངས་པ་ནི་དུག་
 རྒྱངས་ཀྱི་ཚ་བ་ནམས་འཛོམས་པའི་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྟེང་བེ་སྟེས་རེ་རལ་གྱི་ཁུ་དང་། སོ་
 མ་ར་ཇ་དང་། གི་མི་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་ནམས་བཏབ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་བའི་ཁྱི་བ་བཏང་བ་སྟོད་བཟེད་
 པའི་ས་ལ་མ་སྤྱང་བ་དེར་བ་ཆུས་སྤངས་པའི་ཁྲ་བ་ལ་རེ་རལ་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ། ཕྱགས་ཕྱེད་དང་། བྱེའི་
 ལ་ཕུག་ནས་ཚ་མཉམ་ལ་གདབ་པ་དེ་ཉིས་འབྱར་གྱི་ཆུས་སྤངས་ལ་དང་པོ་སྐྱར་དང་བ་ཆུ་བཅས་སྤྱར་བའི་
 ཚད་ཏུ་བསྟུས་པ་དེ་ལ་གླུ་ཅིའི་ཁ་ཚར་བཏབ་ལ་གཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་ཅ་བྱེ་ཨོག་དཀར་གྱི་ཤ་དང་། མི་རྟ་
 ཁྱི་གསུམ་སྟེས་མ་ཐག་པའི་བྱ་རྟེ་ཕ་ཚན་གསུམ། ལུས་པོ་རེ་རལ་དང་། གླུ་ཅི་དང་། འོམ་བྱ། བོང་ང་
 དཀར་པོ་དང་། ཅད་དང་། གི་མི་དང་། ཅུ་གང་། ཀུར་ཀུམ། སྟག་སྟེལ། རྩ་ཏི། ལི་ཤི། ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་
 དུག་དང་། བྱ་ཞུན་དང་། ཨ་རུ་ར་ནམས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ལ་ཆུར་སྤངས་པ་ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ། ཡང་
 ན་གོང་བཤད་ཀྱི་ཆར་མའི་ཉུང་མ་ཁ་སྤྱུག་དང་། ཨ་རུའི་ཁུ་ལ། རྒྱ་ཚྭ་དང་། གླུ་ཅི་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་
 ནམས་ཀྱི་ཁ་ཚར་བཏབ་པ་དེའི་རིལ་བྱ་བྱེས་པ་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཇི་ཆུར་སྤངས་ལ་བཏང་། བཙོད་དང་རྟ་སྤངས་
 གཉེས་སིངས་པོས་བཙན་པའི་ཁྲ་བར་མེ་སློན་ཏེ་དུ་བ་རལ་པ་བཟང་པོ་སྤྱར་བ་གཉན་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་
 ཀུན་ལ་ཚ་བ་ཆེན་ག་བྱར་དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ་གི་མི་སོགས་སྤྱར་ལ་བཏང་ཞིང་སྟོད་སྟོད་དོན་སྟོད་
 སོགས་གང་བབས་ལ་གཏར་དགོས་ཤིང་བབས་ས་མ་ངས་ན་དུག་འདུས་དང་རུ་བྱང་གཉིས་གཏར་བ་དང་།
 ཁང་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་སྟོ་འཁོག་བྱེད་ལ་ཅ་ཆུ་ཕྱི་ཡུལ་ཁང་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་། གོང་བཤད་ཀྱི་ད་ལིས་དང་། སྟོ་སྟག་ཤ་
 ནམས་གོང་མ་གང་སྤྱར་ཀུན་ལ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོ་འཁོག་བྱེད་པར་ཚྭ་སོགས་དུགས་ཀྱིས་བསྟོ་བ་དང་། སྤྱར་དུག་
 སྐབས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟགས་རིང་བྱང་ནམས་བརྒྱ་དང་སྟོང་གང་རིགས་པའི་སྟགས་ཀྱིས་ངར་གདགས་

པའི་སྒྲན་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱས། གལ་ཏེ་འཕྲང་བ་མ་ཤེས་ན་ཁྱེས་བྱ་སྟེ་ཕུར་མས་ཡང་ཡང་གཏིག་སྒྲན་
 སོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་གྲེ་བར་མ་ཐར་ན་སྐྱབས་ཕུར་གྱིས་སྒྲན་ལྷག་དགོས་ཏེ་ཕོ་སྟོང་ལྟོན་གསང་ལ་ཐོག་མར་མེ་
 བཅའ་གཅིག་བྱས། དེ་རྗེས་ཙུལ་བྱོལ་མཆིན་པར་མ་ཐུག་པར་ཕུག་ནས་སྐྱབས་ཕུར་བཙུགས་སྒྲན་ཞིབ་པར་
 བཏགས་པའི་བསྐྱས་ཐང་ཅེ་འཇམ་གྲོད་པའམ་སྒྲང་ཕུག་ཏེ་ལྷག་སྟེ་བཏང་ངོ་། །དུག་རྒྱས་པ་འདི་དུས་སུ་བཟུ་
 སྒྲན་མི་བཏང་སྟེ་བཏང་ན་དུག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་ན་བསད་སྒྲན་བཏང་བ་གཅེས་སོ། །

༣ ཐ་མར་སྒྲ་གཉན་ཐོར་བྱའི་ནད་བསལ་ཐབས་བསྟན་པ།

ཐ་མར་སྒྲ་གཉན་ཐོར་བྱ་བསལ་བ་ནི། རྒྱན་འགགས་ལྷག་ཆོས་སོ་མ་ར་ཇ་བཏང་། །འདྲེན་བྱ་ཆུ་འགགས་
 བོང་མིག་སྦྱར་བ་བྱ། མིག་ཚ་འགྲིབ་ན་ག་ཕུར་སྦྱར་པ་བྱག་ རྒྱ་དུགས་གཏར་ག་ལྷགས་ལུ་འཇམ་བཤལ་
 ཤིས། །ཤ་ཕྱགས་སྦྱིད་ན་སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། རྩ་གང་གུར་གུམ་བཏང་བས་སེལ་བར་བྱེད། སོ་བ་
 སྤངས་ན་ད་ལིས་གསུམ་པ་བཏང་། སྒྲོ་མང་འགོག་དཀར་ཕུ་རྩ་སྤང་རྒྱན་དཀར། སྤར་བྱ་ཚ་ལ་ལོ་བརྒྱད་
 རྒྱར་སྦྱངས་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་སྒྲ་གཉན་གྱི་ནད་ཐོར་བྱ་བསལ་བ་ནི། དི་ཆེན་གྱི་རྒྱན་འགགས་པ་
 ལ་ལྷག་ཆོས་དང་། སོ་མ་ར་ཇ་བཅས་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱད་ནི་རུ་ཏའི་ལེའུར་གསལ་བ་ལྷར་གྱི་འདྲེན་བྱ་
 ཞིང་། རྒྱ་འགགས་ན་བོང་མིག་དང་། རྒྱ་སྦྱར་དང་། ཉི་དགའ་སྟེ་ལུམ་པ་དང་། སོ་བའི་སྦྱོ་རུས་ལྷན་
 བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་ཆང་རྒྱ་བསྟེས་པའི་སིངས་པོ་བྲོ་ཙམ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བ་བྱ། མིག་ཚ་ཞིང་འགྲིབས་ན་
 ག་ཕུར་དང་སྦྱར་པས་བྱག་ཅིང་། གྲོད་པའམ་སྒྲང་ཕུག་ལ་རྒྱ་ལྷགས་པའི་རྒྱ་དུགས་དང་མཆིན་ཙུ་ཕུར་ངམ་
 གསེར་མདུང་དཔུལ་མདུང་ལ་གཏར་ག་བྱ་ཞིང་། ལྷགས་གྱི་ལུ་བ་དང་དོང་ག་གཉིས་སྟོན་འགྲོ་སོགས་མེད་
 པར་འཇམ་བཤལ་ཡང་ཤིས། ཤ་དང་པགས་པ་སྦྱིད་ན་སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། རྩ་གང་དང་། གུར་གུམ་
 བཅས་བཏང་བས་སེལ་བར་བྱེད། སོ་བ་སྤངས་ན་ད་ལིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་། རྒྱ་མུ་ ལྷག་ཤ་བཅས་ད་
 ལིས་གསུམ་པ་བཏང་། སྒྲོ་མང་ཞིང་འགོག་པར་དཀར་ཕུ་རྩ་དང་། སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། སྤར་བྱ་དང་།
 ཚ་ལ་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་གྱི་དི་རྒྱར་སྦྱངས་ལ་བཏང་ཞིང་།

༤ ཟས་སྦྱོད་ཀྱི་སྤང་བྱེད་བསྟན་པ།

ཁ་ཟས་ཕྱེ་ཐུག་འབྲས་དང་ཡོས་ཐུག་དང་། །བསྐྱོལ་ཁང་བ་ལྷ་མེད་པའི་རྒྱ་བསལ་བསྟེན། །དཀར་དང་མངར་
 བག་ཤ་དང་རུལ་སྦྱར་སྤང་། ཁང་ཤས་ཆེན་གསར་འཇམ་སྒྲོག་ཆབ་བཏང་། སྦྱོད་ལམ་དག་ཤུལ་དུ་བ་ས་
 ལྷན་དང་། སྤང་ཆེན་སྦྱ་དང་ཕྱ་ངན་སེམས་ལས་སྤང་། ། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་སྤང་བྱེད་གི་རིམ་པ་ཁ་
 ཟས་ནི་ཕྱེ་ཐུག་དང་། འབྲས་དང་། ཡོས་ཀྱི་ཐུག་པ་དང་། ཞག་མ་ལོན་པའི་བསྐྱོལ་ཁང་དང་བ་ལྷ་མེད་པའི་
 རྒྱ་བསལ་རྣམས་བསྟེན་པ་དང་། དཀར་གྱི་རིགས་དང་མངར་གྱི་རིགས་བག་ཅན་དང་ཤ་དང་རུལ་སྦྱར་

ནམས་སྤང་ཞིང་། གང་ཤས་ཆེན་ཆང་གསར་འཇམ་དང་སྒོག་སྒྲིའི་ཆབ་མིག་བཏང་བ་དང་། སྟོད་ལམ་ནི་
 དག་ཤུལ་དང་། ཏུ་བ་དང་། ས་རྒན་དང་། སྐད་ཆེན་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། ལྷ་དན་དང་། སེམས་ལས་ཀྱི་རིགས་
 ནམས་སྤང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་
 དུག་རིགས་ཀྱི་ནང་ ཆན་ཟས་ལེ་ཆན་མི་འཕྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྱུར་པའི་དུག་བཙོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་
 བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གྱུར་པའི་དུག་
 བཙོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་གུ་དགུ་པ། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་དུག་གསོ་བ།

རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ལེའུ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
 ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཙས་གསུམ་སོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་གྱུར་དུག་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཆར་བའི་
 རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྤྲོ་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་
 ཆེན་པོ་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་དངོས་དུག་གམ་རང་བཞིན་དུག་གི་
 ལེའུ་དོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བའོ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

རང་བཞིན་དུག་ལ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་གཉིས། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱིས། །བདུད་ཅི་འདོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་
 བསྐྱབས་པ་ལས། སྦྱོས་བྱ་སྒྲ་སེར་མིག་ནས་མེ་འབར་བ། །འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དོན་ཏེ་ཆངས་པ་
 ཡིས། །རྩྭ་བཟོད་པ་ཡས་རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་ཐིམ། །མི་རྒྱ་པོང་ང་བཙན་དུག་སྤྱང་དུག་དང་། །ར་དུག་སེ་ཤིང་ཐང་
 ཐོམ་རྩ་སྤྱོད་སོགས། །རྒྱ་བ་ཁྱི་སྟོན་སྤྱུལ་དང་སྟིག་པ་དང་། །སྟིན་བྱ་བ་ཡི་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
 རང་བཞིན་གྱི་དུག་ལ་ཡང་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་གཉིས་ལས་རྒྱས་བཤད་ནི་གོང་དུ་སྦྱར་དུག་གི་དུས་བཤད་པ་
 ལྟར་ངས་དགོས་ཤིང་འདིར་རགས་རིམ་ཙམ་བཟོད་ན་སྟོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆགས་པའི་དུས་སུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
 གྱིས་བདུད་ཅི་འདོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པ་ལས་སྦྱོས་བྱ་སྒྲ་སེར་བ་མིག་ནས་མེ་འབར་བ་མཆེ་བ་

བཞི་གཅིག་པ་ འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་ཏུ་དོན་ཏེ་ཡོད་པར་ཚངས་པས་རྩི་ཞེས་བཞེད་པས་ཕྱ་
 ཡས་སུ་འཐོར་ཏེ་རྩུ་བ་དང་མི་རྩུ་བའི་དུག་རིགས་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན་མི་རྩུ་བའི་དུག་
 བོད་དང་། བཅན་དུག་དང་། སྤང་དུག་དང་། ར་དུག་དང་། བསེ་ཤིང་པ། ཐང་ཐོམ་པ། ཏྲ་སྤྱ་སོགས་
 བཏན་པའི་དུག་མཐའ་དག་དང་། རྩུ་བ་ཁྱི་སྒྲོན་དང་། སྤྱལ་དུག་དང་། སྤྲིག་པའི་དུག་དང་། སྤྲིན་བྱ་དང་།
 བའི་ཞེས་ར་ཅན་ཏེ་སྤྱང་བའི་དུག་ལ་སོགས་པའི་ཁོང་ནས་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་དུག་མཐའ་དག་ཡིན་ལོ། །
 དང་པོ། མི་རྩུ་བའི་དུག་བཤད་པ། མི་རྩུ་བའི་དུག་བཤད་པ་ལ། བོད་དང་རྒྱུ་ལ་ཁར་སོང་བའི་རྟགས་
 བཅོས་བཤད་པ། ཐང་ཐོམ་དཀར་ནག་གི་རྟགས་བཅོས་བཤད་པ། བསེ་ཤིང་དང་ཏྲ་སྤྱའི་རྟགས་བཅོས་
 བཤད་པ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ།

༡ མི་རྩུ་བ་བོད་དའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་བཅོས་བཤད་པ།

བོད་དའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་བཅོས་བཤད་པ་ལ། བོད་དའི་རིགས་ཁོང་དུ་སོང་བའི་རྟགས་དང་། དེའི་བཅོས་
 ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ།

༡ རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་མི་རྩུ་བོད་དའི་རིགས། རྒྱུ་ལ་ཁར་སོང་རྟགས་སྤྱེ་མཆུ་བེར་ལ་ཚ། སེར་ག་འགས་དང་མདོག་
 བཀ་ལ་དབུགས་གང་། འགྲུལ་ན་སྤྲོན་སྤྲོན་པ་ཉམས་ཤིང་འགྲུལ། རྒྱུ་ལ་ག་ན་ཞིང་རེངས་ཏེ་གྲུན་ལ་
 རྒྱུག སྤྲོན་པ་སྤྲོན་ཞིང་ཁོང་པ་གཏུབ་སྤྲོམ་བྱེད། རྩེས་པ་སྤྲེ། དེ་ལ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྤྲེ་མི་རྩུ་བ་དང་
 རྩུ་བའི་རྟགས་བཅོས་ཀྱི་དང་པོ་མི་རྩུ་བ་བོད་དའི་རིགས། རྒྱུ་ལ་ཁར་སོང་རྟགས་སྤྱེ་མཆུ་བེར་ལ་ཚ་
 བ་དང་། སེར་ག་འགས་པ་དང་མདོག་བཀ་ཅིང་ཁ་དང་དབུགས་གང་བ་དང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ན་སྤྲོན་པ་
 སྤྲོན་པ་ཉམས་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོན་པ་ཉམས་ཤིང་འགྲུལ། རྒྱུ་ལ་དང་ལག་པ་ན་ཞིང་རེངས་ཏེ་མིག་གྲུན་ལ་རྒྱུག་
 པ་དང་། སྤྲོན་པ་སྤྲོན་ཞིང་ཁོང་པའི་ནང་གཏུབ་སྤྲོམ་བྱེད་པ་

༢ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་བསྟུ་བསཤ་དང་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཅོས་པ། བཅོས་མི་མཁས་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པ།
 བཅོས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་སོ།

༡༡ བསྟུ་བསཤ་དང་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཅོས་པ་བསྟན་པ།

དང་པོར་གསོན་ཁྲག་རྩོན་མོ་ཁྱོར་གང་བཏུང་། རྒྱུ་ལ་སྤྱིང་ངམ་སྤྱིང་ནས་རྒྱུན་ཏུ་སྤྲུག །དེ་ཡིས་ཅ་རུ་མི་
 འབྲོས་པོ་བར་འཛིན། །དེ་རྗེས་བྱུང་ཏོག་ཡུང་བ་ཨ་རུ་ར། རྒྱུ་སྤངས་སྤྱད་ན་འཕྲལ་དུ་དེ་སྒྲིག་སྤྲེ། །ཡང་ན་
 ཨ་རུ་ར་དང་བོད་ད་དཀར། །ཏ་པོ་བྲི་རྒྱུ་སྤངས་བཏང་ཞི་བར་བྱེད། །ཡང་ན་ཨ་རུ་བྱུང་ཏོག་བོད་ད་

དཀར། །ཕྱ་ཚན་ཞིབ་བཏགས་རྒྱུ་ལྷན་པ་བཏང་བར་བྱ། །སྒྲོར་བ་ཀྲན་ལ་སྒྲགས་ཀྱིས་ངར་བཏགས་
 པས། །སྒྲན་གྱི་རྩས་སྐྱེད་དུག་དབལ་གསོད་པར་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དུག་སྐྱེད་པར་དང་པོར་གྲང་
 དམར་པོའི་གསོན་ཁག་དོན་མོ་ཁྱོར་གང་བཏང་དུ་གཞུག་ལ་རྒྱུ་ནང་དུ་སྐྱེད་བ་ནི་རྒྱ་གང་ནང་དུ་འཕྱག་པའམ་
 སྐྱེད་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་དུ་སྒྲག་དགོས་ཏེ། དེས་རྩ་དུག་མི་འབྲོས་པར་ཕོ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་རྗེས་སུ་
 བསད་པ་ལ་བྱལ་ཏྟག་སྒྲོང་སྒྲོག་གང་ངམ་དོ་དང་། ཡུང་བ་མདོག་འགྱུར་ཅམ་དང་ཨ་རུ་ར་གཅིག་བཅས་
 རྒྱུ་ལྷན་པ་སྐྱེད་ན་འཕྲལ་དུ་ནད་པ་དེའི་སྟོག་སྟེར། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་བདུན་དང་པོར་དང་དཀར་
 པོ་དང་བྲག་སྒྱུ་ཏྟ་པོའི་རྩ་བ་དང་མེ་ཏྟག་གང་རིགས་ཨ་རུ་ར་གཅིག་གི་ཚད་ལོ་བརྒྱད་ཅི་རྒྱས་སྐྱེད་པ་བཏང་
 བས་ཞིབར་བྱེད། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་བྱལ་ཏྟག་དང་པོར་དང་དཀར་པོ། །མི་ཏྟ་ཁྱི་གསུམ་བཅས་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱན་ཏེ་ཕྱ་ཚན་རྣམས་ཞིབ་བཏགས་རྒྱུ་ལྷན་པ་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོར་བ་དེ་དག་ཀྲན་ལ་སྒྲུར་དུག་དུས་
 བཤད་པའི་སྒྲགས་སམ། ཨོ་ཀྲག་ལེ་མི་ཁ་ཞེས་མང་བསྐྱས་ཀྱིས་ངར་བཏགས་པས་སྒྲན་གྱི་རྩས་པ་སྐྱེད་པས་
 དུག་གི་དབལ་གསོད་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ།

ཀྲ བཅོས་མི་མཁས་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པ།

མི་མཁས་སྒྲོངས་པས་བོང་ང་རྒྱུ་འདེད་བྱེད། །སྒྲན་གྱིས་དུག་དེད་སྟོག་རྩར་ཤོར་ཏེ་གསོད། །མན་ངག་འདི་
 ལྷན་ལས་དབང་མིན་པ་འཛོ། །ཅེས་པ་སྟེ། མི་མཁས་པར་སྒྲོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོང་ངའི་དུག་ལ་བསྐྱེད་འཛིན་
 སྟོགས་མི་ཤེས་པར་གཉིན་པོས་ཀྱང་འདེད་བྱེད་པ་ནི་སྒྲན་གྱིས་དུག་དེད་ནས་སྟོག་རྩར་ཤོར་ཏེ་ནད་པ་གསོད་
 པར་བྱེད་པས་དེ་བས་མན་ངག་འདི་དང་ལྷན་ལས་དབང་མིན་པ་རྣམས་འཛོ་བར་ངེས་སོ།

ཁ ཐང་ཕྱོམ་དཀར་ནག་གི་རྟགས་བཅོས་བཤད་པ།

ཐང་ཕྱོམ་དཀར་ནག་ནད་མེད་ལུས་སྟོབས་འཁྱུལ། །དབང་པོ་འཁྱུལ་ནས་མིག་སྒར་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་། །སྒྲ་
 བ་འཆལ་ཞིང་གཏད་མེད་བྱད་མེད་འདོད། །དེ་ལ་སྟེ་ཏེས་རེ་རལ་བ་ཤ་ཀ །ཞིབ་བཏགས་ལྷན་མར་ལ་སྐྱར་
 བཏང་བས་འཛོམས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་ཕྱོམ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་གཉིས་རྒྱུ་པ་ཁོང་ལ་སོང་ན་ནད་མེད་
 ཀྱང་ལུས་སྟོབས་ཤོར་ནས་གོམས་པ་གཏད་པར་མི་འགོ་བར་འཁྱུམས་ཤིང་འཁྱུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབང་པོ་
 འཁྱུལ་ནས་མིག་སྒར་སྒྲ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲ་བ་འཆལ་ཞིང་གཏད་སོ་མེད་པར་བྱད་མེད་ཡིད་ལ་
 འདོད་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་སྟེ་ཏེས་དང་། བེ་སྐྱེས་རེ་རལ་དང་། བ་ཤ་ཀ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བཏགས་པ་ལྷན་
 མར་ལ་སྐྱར་བ་བཏང་བས་འཛོམས།

3 བསེ་ཤིང་དང་རྟ་སྤྱི་རྟགས་བཅས་བཤད་པ།

སེ་ཤིང་རྟ་སྤྱི་རྟ་དང་ལྷན་སྐྱེས་པ། བྱེ་བ་མིད་པ་ཕོ་བ་གང་སྐྱེས་པ་ཀྱང་། ཁྱ་ཡོད་སྤྱི་སེམས་ཟུག་ཆེ་
མིལ་མིལ་ན། ར་ཤ་ར་ཁྲག་རི་རྩུ་སེ་ཤིང་འཛམས། འབྲུ་མར་ཆོལ་མར་ཕག་ཆོལ་རྟ་སྤྱི་འཛམས། ། ཞེས་
པ་སྟེ། བསེ་ཤིང་ནི་བསེ་ཤིང་ལ་རིགས་དྭ་ཀར་ནག་གཉིས་ལས་བསེ་དྭ་ཀར་གྱི་ཞོ་ནི་ཕྱི་ལ་ཁྲུ་ཡིན་འདྲི་
བཅས་རྩུ་ནི་བསེ་དམར་རམ་བསེ་ནག་ལ་བསེ་དྭ་གོ་ཞེས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྟགས་སྟོན། རྟ་སྤྱི་
ཞེས་པ་ནི་རྟ་དང་པ་གསེབ་གྱི་སྤྱི་དབྱར་དུས་མིའི་ཁོང་པར་སོང་སྟེ་དུ་ཆང་སྤྱི་བུངས་ཤིང་ལུས་ཐེལ་བར་
འབྲུགས་པ་ན། རྟ་སྤྱི་རྩུ་མས་འབྲུར་ཀྱུར་ནས་ནང་ཁོལ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྩུ་ལ་འདྲི་སྤྱི་དྭ་གས་རྟ་སྤྱི་བ་ཞེས་པའི་
དྭ་གས་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཕྱི་རྟ་དང་དྭ་ལྷན་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་རེག་དྭ་དུ་
གསལ་ལ་དེང་སང་རྩུ་གར་བལ་ཕོ་སོགས་ནས་ཕོ་མོའི་མཆན་མ་ལས་བརྟེན་མཆེད་པའང་བསེ་དྭ་གས་ཡིན་ལ།
བྱེ་བ་དང་། མིད་པ་དང་། ཕོ་བ་མཆན་མ་སོགས་གང་སྐྱེས་པ་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྱ་ཡོད་སྤྱི་སེམས་པའི་ཟུག་ཆེ་ཞིང་
མིལ་མིལ་དུ་ན་བ་དེར་ར་ཤ་དང་ར་ཁྲག་དང་རི་རྩུ་བཅས་པས་བསེ་ཤིང་གི་དྭ་གས་འཛམས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
འབྲུ་མར་དང་ཆོལ་མར་དང་ཕག་ཆོལ་རྩུ་མས་ཀྱིས་རྟ་སྤྱི་དྭ་གས་འཛམས་སོ། །

གཉིས་པ། རྩུ་བའི་དྭ་གས་བསྟན་པ།

རྩུ་བའི་དྭ་གས་གི་རྟགས་བཅས་བཤད་པ་ལ། བྱི་ཡི་དྭ་གས་དང་། སྤྱལ་གྱི་དྭ་གས་སྟེག་པའི་དྭ་གས་སྟེན་བའི་དྭ་གས་ བ་
ཡི་དྭ་གས་བཅས་རྩུ་མ་པ་ལྟོན།

༡ བྱི་ཡི་དྭ་གས་བསྟན་པ།

དེ་ནས་རྩུ་བའི་དྭ་གས་གི་གསོ་ཐབས་ལ། དང་པོ་བྱི་དྭ་གས་མཆན་ཉིད་རྟགས་དང་ནི། གསོ་བའི་ཐབས་དང་རྩུ་མ་
པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་བའི་ཐབས་དང་བཅས་རྩུ་མ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་བྱི་རང་
ལ་དྭ་གས་འཇུག་རྩུ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟེང་པོ་བསྟུས་པ་ལས། བྱི་དྭ་གས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་འབྲུག འདྲུ་
ཤེས་རྩུ་བའི་རྩ་ནང་གནས། གཞོད་ཅིང་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཟུངས་ལ་ནི་མི་ཟད་གཞོད། ཅེས་
པ་ལྟར།

༡ དྭ་གས་ལྟན་བྱའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ།

མཆན་ཉིད་བྱི་དེ་འོན་ལོང་ལ་རྩུ་འཛམས། ལ་གདངས་མགོ་བོ་སྤྱད་ཅིང་མཇུག་མ་པལ། འཁྱུམ་ཞིང་ཕྱོགས་
མེད་ཀྱན་དུ་རྩུ་བ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། འདྲི་དྭ་གས་ཡོད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དྭ་གས་ཡོད་པའམ་སྟོབས་ཐུགས་
པའི་བྱི་དེ་རྩ་བ་ འོན་པ་དང་མིག་ལོང་བ་ལྟར་གར་འགྲོ་མེད་ཅིང་ལ་རྩུ་འཛམས་པ་དང་། ལ་གདངས་ལ་མགོ་
བོ་སྤྱད་ཅིང་མཇུག་མ་པལ་སྟེ་ལུས་འཁྱུམ་ཞིང་ཕྱོགས་མེད་པ་ཀྱན་དུ་རྩུ་བ་ཡིན་ནོ། །

༢ ཁྱི་སྒྲོན་གྱིས་སོས་ཟིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ཡི་སོས་ཟིན་རྟགས་ལ་གསར་རྟོག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱི་སྒྲོན་གྱི་ཟིན་སོས་ཟིན་པའི་རྟགས་སྤྱ་གསར་
པའི་རྟགས་དང་། རྟོག་པའི་རྟགས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།།

༡༡ སོས་ཟིན་གསར་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། གསར་དུས་མ་ནས་ཁྲག་ནག་འཛག་པ་དང་། །མ་མདོག་
སྒྲུག་ནག་མི་སྒྲུག་ར་རི་འོང་། །སྐྱངས་ཤིང་མ་ཡི་ནང་དུ་མེན་བྱ་ཆགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་ལ་གསར་པའི་
དུས་སྤྱ་མ་ནས་ཁྲག་ནག་པོ་འཛག་པ་དང་། མ་མདོག་སྒྲུག་ནག་ལ་མི་སྒྲུག་པ་ཞེས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རེ་རེ་
འོང་ལ། ཁྱི་སྐྱངས་ཤིང་མ་ཡི་ནང་དུ་མེན་བྱ་ཆགས་ཞེས་པ་ག་ཏེ་བ་བྱ་རེའི་མེན་བྱ་འདྲ་བ་ཆགས།

༡༢ སོས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། རྟོགས་ནས་མགོ་བོ་ན་ལ་གང་ཤུམ་བྱེད། །འཕྱོ་འདར་སྒྲིང་
ག་ན་ལ་སྐབས་སྐབས་སྤྱ་འབོག་པ་དང་། །མེ་ལོང་དང་ཆུ་མཐོང་དང་ས་ལ་ཁྱི་སྒྲོན་བྱེད། །དུག་ལངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་སྤྱ་བཤད་
པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཡུན་རིང་སོང་བས་རྟོགས་ནས་མགོ་བོ་ན་ལ་གང་ཤུམ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་འཕྱོ་འདར་བྱེད་ཅིང་
སྒྲིང་ག་ན་ལ་སྐབས་སྐབས་སྤྱ་འབོག་པ་དང་། མེ་ལོང་དང་ཆུ་མཐོང་ན་དང་ས་ལ་ཁྱི་སྒྲོན་གྱིས་བསྟན་པ་
དང་། ཁྱི་སྒྲོན་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་དུག་ལངས་ཤིང་རྒྱས་པའི་རྟགས་སྤྱ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༣ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསར་རྟོག་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ཀྱང་གསར་པ་དང་རྟོག་པ་
དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གསེབ་བ་གཉིས་སོ།

༡ གསར་པའི་དུས་དང་སྒྲུབ་ནས་བཅོས་པ། སོས་ཟིན་མོད་ལ་ཁ་དང་རབས་རུས་དང་། །སོར་བཞིའི་
གོང་དུ་རས་འཇག་བསྟན་པར་བྱ། །ཞག་ལོན་པ་ལ་མ་དེ་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟེན། །དེ་འོག་ཞུན་མར་བསྐོལ་བ་མ་
ནང་དུ། །རྒྱ་ཚྭ་སྒྲེར་ཤུན་དུད་པ་བཅོད་ཀྱིས་བྱུག །ཡུང་སྒྲེར་བོང་ང་སྒྲ་ཅི་མར་གྱིས་བྱུག །དེ་སྟེང་རྟ་སྐྱངས་
ཞོ་སྒྲུར་མ་འཛིབས་བྱ། །དེ་རྗེས་ལྷང་ངམ་མི་ལྷང་ཆུ་ལ་བརྟག །མི་ལྷང་བ་ལ་འོག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན། །ལྷང་
བར་སྒྲུར་ན་མཆེ་བ་བྲང་གྲང་དང་། །དུད་པ་འི་རྒྱ་སྒྲུར་བཏང་དུག་ཞེན་བསྟེན། །ལངས་ནས་ལུས་སྒྲིད་ཁོལ་
བྱར་ན་བ་དང་། །ཁྱི་མཐོང་ཆོག་པ་བཟུལ་གྲུལ་གྲ། །དེ་ལ་གི་མི་རྩྭ་ཉི་མ་མང་ལོང་། །བྱར་དཀར་བཞི་
འཁྱུར་ཆུ་གང་འཕུལ་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་གི་མི་བཟང་དུག་ཐང་ཕོམ་པ། །བ་སྒྲུ་སྒྲ་ཅི་ཀ་རས་ཁ་བསྟེན་ས་
བཏང་། །རྒྱ་སྒྲོས་སེང་ཕོམ་ཤུད་ག་ཉོང་ལེན་དང་། །པ་ཐ་སྒྲུག་སྟེལ་གྱར་གྱུམ་ཞུན་མར་སྒྲུབ། །བཟུང་བྱུག་
མི་སྒྲུ་ཡུངས་ཀར་བྱར་རྟོག་གི །དུ་བས་བདུགས་པས་མ་དང་སྐྱངས་པ་འཛོམས། །ཁྱེ་དུག་ཚུན་ཆད་ཞག་
བཅུའི་སྒྲན་རེ་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། སོས་ཟིན་པའི་གསར་པའི་སྐབས་མ་ཁ་ལ་འཛིབས་པ་དང་རབས་རུས་

དངས་ཤིང་། མ་ཁའི་མོར་བཞིའི་གོང་དུ་རས་འཛག་སྟེ་རས་གཤགས་མ་མའི་ལེའུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞེང་ཆེ་
 རྒྱུ་གིས་བསྐྱམ་པར་བྱ། ཞག་ལོན་པ་ལ་མ་གང་ཡོད་དེ་ལྷགས་གྱིས་བསྟེག་ཅིང་། དེ་ལོག་ལ་ཁྱེན་མར་
 བསྐྱེལ་བ་དེ་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཚད་དང་། སྒྲེར་བྱུན། དུད་པ། བཙོད་ནམས་གྱིས་བྱུག་ཡང་ན་ཡུང་བ། སྒྲེར་པའི་
 བར་བྱུན། བོང་ང་དཀར་པོ། སྒྲ་ཅི་བཅས་མར་གྱིས་སྦྱངས་ལ་བྱུགས། དེའི་སྟེང་རྟ་སྦངས་དང་ཞོ་སྦྱར་བས་
 མ་འཇིགས་བྱ་ཞིང་། དེ་རྗེས་ནད་དེ་ལྡང་ངམ་མི་ལྡང་རྒྱུའི་ནང་ལ་བརྟག་དགོས་ཏེ། སྟེ་དང་མཚུལ་པ་གཉིས་
 བྱི་འདྲ་བ་དང་། རྒྱ་གསེབ་དུ་བྱི་བ་བྱུང་སྐྱམ་པ་བྱེད་པ་དང་དངས་ན་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མེད་པའི་མི་
 ལྡང་བ་ལ་ལོག་གི་སྒྲན་གྱིས་གཉེན་པོ་ནི་གི་མློ། རྫོ་ཏི། པ་མང་ལོང་བྱ་ཞེས་པ་དེ་བསྟེན་པ་དང་། ལྡང་བར་
 རྒྱུར་ན་བྱི་དེ་གའམ་དེ་མིན་བྱི་དུག་གཞན་གྱི་མཆེ་བ། ལྷམ་གྱི་བྲང་ཀྱང་རྟིང་པ་མཐེབ་ཅམ་བསྟེགས་ཐལ་
 དང་དུད་པ་སྟེ་དུ་བ་རལ་པ་བྱི་རྒྱུར་སྦྱར་ལ་བཏང་བས་ལུས་ལ་དུག་ཞེན་པ་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་རྗེས་
 དུག་ལངས་ནས་ལུས་སྒྲིད་ཅིང་ཁོལ་བྱར་དུ་ན་བ་དང་། བྱི་མཐོང་ན་ཆོག་པ་བྲ་བ་ལ་བཤུལ་གན་བ་སོགས་
 འབྱུང་བས་དེ་ལ་གི་མི་དང་། རྫོ་ཏི་དང་། པ་མང་ལོང་བྱ་ནམས་ལ་བྱར་དཀར་བཞི་འབྱུར་དུ་སྦྱར་བ་རྒྱ་གང་
 གིས་སྤུལ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་གི་མི་དང་། རུ་གུར། ལི་ཤི། རྫོ་ཏི། སྤུག་སྟེལ། ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དུག་དང་།
 ཐང་ཕྱོམ་པ་ནག་པོ་དང་། བ་སྦྱུ་དང་། སྒྲ་ཅི་ནམས་ཀ་རས་ཁ་སྒྲངས་ལ་བཏང་། ཡང་ན་སྟོ་རྒྱ་སྟོས་ཞེས་ཁ་
 ཅིག་སྟོ་འདྲེ་ཤིག་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་དང་། མེང་ཕྱོམ་སྟེ་ལུ་མཁན་དང་། རྒྱ་དག་དཀར་པོ། རྟོང་ལེན་དང་། པ་
 ཐ་སྟེ་གུ་ཡུ་དང་སྤུག་སྟེལ་དང་། ཀུར་ཀུམ་ནམས་ཁྱེན་མར་ལ་སྦྱར་བ་ཁོང་དུ་བྲ་ཞིང་ལུས་ལ་བྱུག་པ་དང་།
 མའི་སྦྱར་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་། བྱར་རྟིང་སྟེ་བྱར་རམ་ལོ་ལོན་པ་སོགས་གྱི་དུ་བས་བདུགས་པས་ན་མ་དང་
 སྦྱངས་པ་འཇོམས། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲན་དེ་ནམས་ཀྱང་ཟླ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་ཞག་བཅུ་རེའི་དུས་སྒྲན་ལན་
 རེ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་།

༡༩ རྟིངས་པའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཞག་བཅུ་པར་འདས་ཟླ་ལོ་ལོན་པའམ། །དུག་ལང་རྟགས་
 ལན་དུག་བདུན་མེ་ཡིས་བསྐྱམ། །དུར་བྱིད་རྟོང་ལེན་རྟ་དུར་ཡིས་སྦྱང་། །ཁྲ་གུལ་དུད་པ་ཨ་ཤོ་གརྒྱ་
 དང་། །རྒྱ་སྟེ་བ་རྒྱུའི་རིལ་བྱ་བྱི་རྒྱས་དབུལ། །ཡང་ན་པ་མང་ལོང་བྱ་ནམ་པ་གསུམ། །བཟང་དུག་གི་མི་ཅན་
 དན་ཨ་རུར། །བྱར་རམ་དཀར་པོ་བཞི་འབྱུར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ནད་གོ་ཆོམས་ནས་རྒྱ་སྟོས་ན་ལེ་ཤམ། །སྤུག་
 སྟེལ་རུ་རྟ་ཤིང་མངར་སྦྱང་ཅི་དང་། །ཁྱེན་མར་སྦྱར་བའི་ལྷེ་གུས་ནད་རྗེས་གཙོད། །མེན་པ་སྦྱངས་ན་རུས་
 རྟིང་འབའ་ཆ་དང་། །ཉ་ལྷེབས་སྦྱར་བའི་ལུམས་གྱིས་མནན་པ་དང་། །ཁོལ་བྱ་ན་སར་རྟོར་གྱི་མེ་བཙོང་
 བྱ། །མེ་ལོང་བྱི་སྐད་རྒྱ་ཆལ་ཞེ་སྦང་སྦང་། །དེ་ཡིས་བྱི་དུག་གིས་བེན་འཛོ་བར་ངེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 བྱི་དུག་ཕོག་ནས་མ་བཙོས་པར་ཞག་བཅུ་པར་འདས་པ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་ལོན་པའམ་ཞེས་ཀྱང་ལོ་

ལོན་ནས་དུག་ལངས་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་ན་ཁྱི་དུག་སྤིང་ལ་ཟིན་པས་སྤོན་གྱིས་གསོ་དཀར་བས་ཚོགས་པ་
 དུག་པ་དང་བདུན་པ་མེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དུར་བྱིད་དང་། རྟོང་ལེན་དང་། རྩ་དུར་སྤེ་ཐང་ཕྱོམ་དཀར་པོས་
 སྦྱངས་པ་དང་། གུ་གུལ་དང་། དུད་པ་དང་། ཨ་ཤོ་གརྩ་སྤེ་བ་སྦྱུ་བ་དང་། རྩ་སྤེ་ཞེས་སྤེ་སྤེ་ཕྱོང་པོ་ཆེ་བ་དེ་
 རྣམས་བ་དམར་ཟལ་གྱི་རྩ་དང་སྦྱར་བའི་རིལ་བྱ་བྱས་པའི་གུ་གུལ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་རི་རྩུས་དབུལ། ཡང་ན་
 པ་ཐང་ལོང་བྱ་མེར་ནག་དཀར་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། ཅུ་གང་། གུར་གུམ། ལི་ཤི། རྩ་ཉི། སྤུག་སྤེལ། ཀ་ཀོ་
 ལ་སྤེ་བཟང་དུག་དང་། གི་མི་དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ། ཨ་རུར་རྣམས་ལ་བྱ་རམ་དཀར་པོ་བཞི་འབྱར་དུ་
 སྦྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ནད་ཀྱི་མགོ་ཚེམས་པ་ནས་རྩ་སྤོས་ལྡ་པ་ནི་གོང་བཤད་ཀྱི་རྩ་སྤོས་དང་ན་ལེ་ཤམ་
 ཞེས་པོ་རིས་དང་། སྤུག་སྤེལ་དང་། རུ་རྟ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། སྤང་ཅི་དང་། རྩན་མར་རྣམས་སྦྱར་བའི་
 སྤེ་གུས་ནད་ཀྱི་རྩེས་གཙོ། མེན་པ་རྣམས་སྦྱངས་ན་རུས་པ་རྩིང་པ་དང་། འབའ་ཆ་དང་། རྩ་ཀོ་མོའི་ཁར་
 ཆགས་པའི་ཉ་ལྷོབས་རྣམས་སྦྱར་བའི་ལུམས་ཞོ་ཅམ་གྱིས་མནན་པ་དང་། ཁོལ་བྱ་རུ་ན་བའི་སར་ཕྱིང་པ་
 སྦྱུ་ལྡན་གོ་སྤྱད་སྦྱར་བའི་རྟོར་གྱི་མེ་བཙའ་བྱ་ལ་ནད་དེའི་རིང་མེ་ལོང་ལ་བལྟ་བ་ཀྱི་སྤྱད་ཐོས་པ་རྩ་བཀལ་
 བ་ཞེ་སྤང་དག་པོ་སྦྱེ་བ་སོགས་སྤང་བར་བྱས་པ་དེས་ཀྱི་དུག་གིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་འཛོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 རྩོང་འཕྲང་དུ་ཁྱི་དུག་གིས་ཤི་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པས་ན་གསོ་ཐབས་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

༡ སྦྱུལ་གྱི་དུག

སྦྱུལ་དུག་མཚན་ཉིད་རྟགས་དང་བཙུང་ཐབས་གསུམ། ཞེས་པ་སྤེ། དུག་སྦྱུལ་བཤད་པ་ལའང་སྦྱུལ་དུག་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་། སོས་ཟིན་པའི་རྟགས། དེ་བཙུང་པའི་ཐབས་བཙས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།

༡ མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

མཚན་ཉིད་གདེངས་ཀ་ཅན་དང་ལུས་འབྱེད་དང་། ཁྲ་པོ་གོ་རྩའི་བྱ་བཞིས་འདུ་བ་འབྲུགས། ཞེས་པ་སྤེ།
 མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྒྱུད་ནས་གདེངས་ཀ་ཅན་ལ། སྤིང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས། འཁོར་ལོ་གཞོན་དང་
 གཡུང་རྩུང་གཡུགས། ལྷགས་ཀྱའི་མཚན་མར་ལྡན་པ་ཡིན། གདེངས་ཀ་ཅན་ནི་སྦྱར་འགོ་བ། ཐམས་ཅད་
 གདེངས་ཀ་ཅན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུས་འབྱེད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་འབྱེད་སྦྱ་
 ཚོགས་པ་ཡིས་ནི། ལྷུ་པོར་འདུག་པ་ལུས་འབྱེད་ཞིང་། རིང་ཞིང་འགོས་ནི་བྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཁྲ་
 པོ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། རི་མོ་སྦྱ་ཚོགས་ལྡན་པ་དང་། ལྷུ་ཞིང་ཁ་དོག་སྦྱ་ཚོགས་པས། རྩ་ཞིང་
 བྱིས་ཀྱར་ཁྲ་པོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གོ་རྩའི་བྱ་བཞིས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱར་ན་སྦྱིན་གོར་དུ་འབྱར་བས་
 ད་བྱིད་སྦྱག་པོ་གངས་སྤལ་གྱི་བྱ་རུ་འདོད། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས། གོ་རྩའི་བྱ་ནི་གོང་
 ང་ཅན། དུག་གི་གདེངས་ཀ་ཅན་མཉམ་ལ། ཀླང་བཞི་ངོ་བོའི་སྦྱུལ་གཞན་ནི། འདི་དག་ཉིད་ནི་འདྲེས་པ་

ལས། །འདྲེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེས། །འདུས་པའི་ནད་ནི་ལྡང་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་ལ་
འགྲེལ་པ་རྒྱས་བཤད་ནི་ལུང་ཚིག་གིས་རྟོགས་པས་ན་ཡིག་ཚོགས་སུ་མ་བཞོད་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་
ཞིང་། དེ་བཞིན་ཟིན་པས་འདུ་བ་འབྲུགས། །

ཞེས་པར་དེ་ཉིད་དུ། མཚོག་ཏུ་རྒྱས་དང་ཚ་བ་དང་། །སྐྱར་བློ་མངར་བསེལ་དག་ལས་ནི། །གདེངས་ཀ་ཅན་
ལ་སྟོགས་པའི་དུག །རིམ་གྱིས་རྒྱང་སྟོགས་འབྲུགས་པར་བྱེད། །ཅེས་དེ་དག་གིས་འདུ་བ་འབྲུགས་པར་བྱེད་
ལ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། །ཟས་ཀྱི་དོན་དང་འཇིག་པ་དང་། །ཀླང་
པས་རིག་ལས་དུག་རབ་འབྲུགས། །ཀླང་གི་རྒྱ་དང་འབྲོས་པ་དང་། །ལྟ་དང་བྲང་སྟོང་ག་ཤིན་ཆེས་
བསྐྱལ། །སྐྱལ་གྱིས་ཟིན་པར་གང་བཤད་པ། །ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་དུག་ཤས་ཆེ། །འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་བྱས་
ནས། །གསོ་བ་རི་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་དག་དོན་ཡང་ཡིད་ལ་བརྟགས་དགོས་སོ། །

༡ སོས་ཟིན་པའི་རྟགས།

རྟགས་ལ་ཟིན་ཚུལ་རིགས་དང་དུག་གྲགས་གསུམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱལ་གྱི་ཟིན་པའི་ཚུལ་དང་། །རིགས་ལ་
བརྟག་པ་དང་། །དུག་གི་གྲགས་ལ་བརྟག་པ་དང་གསུམ་སོ།

༡༡ ཟིན་ཚུལ་བསྟན་པ། །དང་པོ་ལྷགས་དང་སོས་ཟིན་བཅད་དང་བཅོམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཟིན་ཚུལ་དེ་ལ་
ཡང་དང་པོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས། །ཕལ་པ་སྟོན་ཅན་དང་ཚུལ་བས། །ལམ་བཀག་ནས་ནི་གནས་པ་
ཡིན། །གང་དུ་ཁ་རྒྱ་གཤེར་བ་ཅམ། །ལུས་ལ་སྒྲང་བར་བྱེད་འགྱུར་གྱི། །མཆེ་བའི་མ་ནི་མི་མཛོན་གང་། །དེ་
ནི་མཆུས་གཞོན་བྱེད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། །མཆུས་གཞོན་པ་དང་བལྟགས་པ་ནི། །མཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཆེས་
གཉིས་མཛོན། །ཁྲག་མེད་གྱུར་པ་བལྟགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཁྲག་མེད་པ་དང་། །སོས་ཟིན་ལ། །ཤ་བཅད་ཤིན་
དུ་སྐྱག་པ་དང་། །ཁྲག་འབྱུང་སོ་ཡིས་ཟིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། །བཅད་པ་ལ། །མཆེ་བའི་ཆེས་ནི་ཁྲག་བཅས་
གཉིས། །བྱུང་ན་རྣམ་པར་བཅད་པའོ། །

༡༢ ບིགས་བསྟན་པ། །དེ་རིགས་རྟོག་པའི་དུག་དང་སྐྱག་པའི་དུག །མཆེ་བའི་དུག་དང་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡིན་ཏེ། །སྐྱལ་དུག་ཁྲག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཉིལ་མཆེད་འདྲ། ། ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་རིགས་ལ་རྟོག་པའི་དུག་ནི་ཟླ་
ཟེར་ལས། །བཞོད་དཀར་ལུན་པར་བྱག་གྱུར་པ། །ལ་ལ་རྟོགས་པས་ཟིན་པ་དང་། །དུག་གི་གྲགས་དང་སྟོན་
དང་རིམས། །

བརྒྱལ་བའི་ཚ་བ་རྒྱས་སྐྱེས་པའི། །ན་ཞིང་མོངས་བག་འབྲུ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རྟོག་པའི་དུག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
དང་། །སྐྱག་པའི་དུག་ནི། །སྐྱར་མ་སྐྱལ་གྱིས་རིགས་པ་ལས། །འཇིགས་པས་རྒྱང་ནི་འཇུག་པར་བྱེད། །ལན་
འགའ་སྐྱངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སྐྱལ་གྱིས་ལུས་ནི་བཅོམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། །མཆེ་བའི་དུག་ནི། །དུག་

བཅས་ནད་ཀྱིས་བྱུག་པ་དང་། སྐྱངས་དང་གཡའ་དང་རིམས་བཅས་པ། ལ་ལ་ཚ་ཞིང་མེན་བྱར་
བཅས། ཞེས་པ་དང་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱལ་གྱི་དྲུག་ནི་ཁྲག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཏིལ་མཆེད་པ་དང་འབྲ་
སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། སྤྱལ་གྱི་དྲུག་གིས་ཁྲག་དག་ལ། མ་བརྟེན་ལུས་ལ་གཞོད་མི་བྱེད། ཁྲག་ནི་ཅུང་
ཟད་ལ་བརྟེན་ཡང་། ཏིལ་མར་ཐིགས་པ་བཞིན་དུ་མཆེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཀ_༣ གདེངས་ཀ་ཅན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། གདེངས་ཀ་ཅན་ཤྲགས་ཁྲག་ནག་འཛག་པ་དང་། ལུས་ལ་
སྤྱོད་བྱ་འགོ་སེམས་མེན་བྱ་སྟེ། མགོ་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་ཆོལ་མང་མིག་འབྱེད་དཀའ། ཆོགས་བྱེར་སྤྲུལ་སེམས་
ལུས་ཚ་སྦྱིགས་བྱ་འབྱུང་། འབྲུ་ཕྱི་སྤྱིང་ག་རྒྱབ་དང་སྤྱལ་ཆོགས་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གདེངས་ཀ་ཅན་
གྱི་ཤྲགས་ནི་ཁྲག་ནག་འཛག་པ་དང་། ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱ་འགོ་ཡོད་སེམས་ལ་མེན་བྱ་སྟེ། མགོ་ཕྱི་ལ་མ་སྐྱངས་
ཤིང་སྤྲུལ་དང་མཆོལ་མ་མང་ཞེས་ཀྱང་མཆོལ་མ་ལྟ་བུར་སྤྲུག་ཅིང་མིག་འབྱེད་པར་དཀའ་ལ་ཆོགས་གྱི་ཁ་
དང་པགས་པ་བྱེ་བ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཤིང་། ལུས་ཚ་ལ་སྦྱིགས་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། འབྲུ་ཞིང་ལུས་ཕྱི་ལ་སྤྱིང་ག་
དང་རྒྱབ་དང་རྒྱལ་པའི་ཆོགས་ནམས་ནསོ། །

ཁ_༣ ལུས་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། ལུས་འབྲེལ་ཁྲག་དང་ལུས་སེམས་ཚ་བ་སྟེ། སྐྱངས་བརྟགས་
རིམས་འདེབས་ལུས་ཀྱན་བྱུང་པར་ཚ། ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་འབྲེལ་གྱི་ཤྲགས་དང་པོ་ཁྲག་དང་ལུས་དང་
སེམས་ལ་ཚ་བ་སྟེ་ཞིང་། གཉིས་པ་སྐྱངས་པ་དང་། གསུམ་པ་རྟགས་པ་དང་། བཞི་པ་རིམས་འདེབས་ལ་
ལུས་ཀྱན་དུ་བྱུང་པར་ཚ་བ་སྟེ་སོ། །

ཁ_༣ ལ་པོའི་རྟགས་བསྟན་པ། ལ་པོ་ཁྲག་དང་མདོག་སྦྱ་གང་རིམས་འདེབས། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་པོ་ནི་ཁྲག་
དང་མདོག་སྦྱ་ལ་གང་བའི་རིམས་ཀྱི་འདེབས་པའོ།

ཁ_༤ གོ་རྟའི་བྱའི་རྟགས་བསྟན་པ། གོ་རྟའི་བྱ་ཡི་ཤྲགས་ལ་ཀྱན་རྟགས་འབྱུང་། ཟིན་དུས་དབུགས་ཐུང་
སྦྱག་ཅིང་སྤྱིང་ག་ཟེར་སྤྱང་། ཞེས་པ་སྟེ། གོ་རྟའི་བྱའི་ནི་ཤྲགས་ལ་ཀྱན་གྱི་རྟགས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཟིན་
པའི་དུས་སུ་དབུགས་ཐུང་ལ་སྦྱག་པ་སྦྱག་ཅིང་སྤྱིང་ག་ཟེར་ན་འཆོ་འཆིའི་སྒོ་ནས་སྤྱང་དགོས་སོགས་ཤེས་
རབ་རིག་པ་ལ་ངོས་ཤིག་གོ། །

༣ སྤྱལ་དྲུག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་ཐབས་མ་ཡི་གོང་དུ་རས་ཀྱིས་བཅིངས། ལུས་འབྲེལ་མ་ཡིན་གསུམ་པོའི་མ་བསྐྱེད་བྱ། རབས་ར་ཀྱ་
བས་མ་ནས་ཁྲག་གཞིབ་དང་། ཁྱི་དྲུག་ལྟར་དུ་བྱུག་བདུག་མ་ཆས་བྱ། ཁྲག་ལ་གནས་ཕྱིར་མ་དང་གར་ཉེ་
གཏར། ཁྱ་ཁྱལ་བཞི་དང་རྒྱ་སྤོས་ལྔ་པས་ནི། ཁྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་བྱ་ཡི་དྲུག་ནམས་འཛམས། བྱེ་དྲུག་རྒྱ་སྤོས་
ཐང་ཤིང་ཀ་རྒྱ། ཡུང་སྦྱིར་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་ཚ་བ་གསུམ། བ་གཅིན་བཏགས་ཏེ་བཅུང་དང་མ་སྤྲོན་

བྱ། །བ་སྐྱལ་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་པ་འི་དུག་ཀུན་སེལ། །སྐྱ་བ་འཁར་སིལ་གདུགས་ཐོགས་སྐྱལ་སོགས་འབྱེར། །ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་ནམས་གསོ་བའི་ཐབས་ལ་ནི། སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པར། མཆེ་བས་བཏབ་པའི་གོང་དུ་ནི། །སོར་བཞི་
 རས་ལ་རྒྱ་བྱས་པ། །སོ་འམ་འོད་མ་ལས་བྱས་པ། །སྤྱགས་ཤེས་པ་ཡིས་འགྲུབ་སྤྱགས་བཞུས། །ཁུ་ལོན་གྱིས་
 བྱི་རྩ་ལྟ་ན། །བཅིངས་པས་དུག་ནི་འཕྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་མའི་གོང་འོག་སོར་བཞིའི་མཆེ་མས་སྤྱ་རས་
 གྱིས་བཅིངས་ལ་གོང་གི་སྤྱགས་བརྒྱ་གདབ་པ་དང་། །ལུས་འཁྱེལ་མ་ཡིན་ཞེས། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཡང་།
 །ལུས་འཁྱེལ་སོ་རྩེས་མཁྱེས་སྟེད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བཅོས་ཐབས་གཞན་ནམས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ལུས་
 འཁྱེལ་གྱི་སྐབས་མི་བསྟེན་ཅིང་། །གཞན་གསུམ་པོའི་མ་ཁ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། །འཛིབས་རུའམ་རབས་རུ་
 དང་ཆག་ཆང་ཀྱ་བས་མ་ནས་ཁྲག་གཞིབ་པ་དང་། །ཅི་དུག་ལྟར་དུ་རྒྱ་སྤོས་སོགས་གྱིས་བྱུག་པ་དང་མི་སྐྱ་
 སོགས་གྱིས་བདུག་ཅིང་མ་ཆས་བྱ་བ་དང་། །གཞི་ནས་སྐྱལ་དུག་འདི་ཁྲག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མ་དང་གང་
 ཉེའི་རྩ་ལ་གཏར་ག་བྱ་བ་དང་། །གོང་དུ་ཅི་དུག་སྐབས་སྤྱ་བསྟན་པའི་གྲུ་གྲུལ་བཞི་པ་དང་རྒྱ་སྤོས་ལྟ་པ་ནི་ཅི་
 དང་། །སྐྱལ་དང་། །སྤྱི་བྱ་དང་། །བའི་དུག་ནམས་འཛོམས་པས་དེའམ་ཡང་ན། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། །རྒྱ་
 སྤོས་རུ་རྩ་སྤང་དོ་དོ། །མར་དང་སྤྱང་ཅི་སྤང་བཞི་བཞི། །ཞེས་པ་འདིས་སྐྱ་འཛོག་པོས་ཟིན་ཀྱང་བདེ་བ་སྟེད་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་རུག་བརྩུ་གཉིས་པའི་བྱེ་རུག་པའི་མེ་ཏོག་གཏོང་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བེལ་པའི་
 རྩ་བ་བྱེ་རུག་པའི་མེ་ཏོག་གིས་ཆབ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། །རྒྱ་སྤོས་དང་། །ཐང་ཤིང་དང་། །ཀར་ལྗེའི་འབྲས་
 བུ་སེར་པོ་དང་། །ཡུང་བ་དང་། །སྟེར་པ་དང་། །ཨ་བར་སྐྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། །སྐྱ་པི་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཆ་
 བ་གསུམ་སོགས་བ་དམར་སེར་གྱི་གཅིན་དུ་ཞིབ་པར་བཏགས་ཏེ་བཏུང་བ་དང་། །མ་ལ་གདབ་པའི་སྤྲོན་ཡང་
 བྱ་དགོས་ཏེ་བ་དུག་དང་། །སྐྱལ་དང་། །སྤྱི་བྱ་དང་། །སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པའི་དུག་ཀུན་སེལ་བ་དང་། །དབྱིག་
 དུག་དང་། །མ་ཞུ་གསུད་ནད་དང་། །རིམས་དང་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་བདེ་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་དོ། །གཞན་
 ཡང་། །ཀེ་ཀེ་རུ་དང་སྤྱི་ཏིག་མར་གད་དང་། །འཕྱི་རུ་དང་དོ་རྩེ་ཐོན་ཀ་དང་། །རས་བལ་ས་བོན་དུག་གི་
 གཞོད་པ་སེལ། །སྐྱལ་ལ་ཡོད་པའི་ཞོར་བུ་མ་ཉི་སི། །ཁུས་པ་དང་ནི་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དུག་གིས་དུག་
 གཞོམ་བྱ་ཕྱིར་བཅང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །ལུ་མའི་དུས་སྤྱ་རྒྱ་ཆེ་ཁྱད་པར་དུ། །གདུགས་དང་འཁར་སིལ་
 སྤྱ་དང་བཅས་པས་སེལ། །དྲི་ཡི་དྲི་མ་སྤྱ་ཡི་སྤྱ་དུང་ན། །སྐྱལ་གྱི་ཆོགས་གྱིས་ཤེས་ནས་བྱེར་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བས། །སྤྱ་བའི་ཅི་དང་འཁར་རང་དང་། །སིལ་སྤྱན་དང་། །གདུགས་བཅས་ཐོགས་ན་སྐྱལ་
 སོགས་འབྱེར་རོ། །

༣ སྤྲིག་པའི་དུག་གི་རྟགས་བཅས་བཤད་པ།

སྤྲིག་པའི་དུག་རེག་ཚ་ཞིང་ན་ལ་མཆེད། །དེ་ནི་སྤྲུལ་བྱེད་གསེ་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲིག་པའི་དུག་
ནི་རེག་ན་མེ་ལྟར་ཚ་ཞིང་ན་ལ་མདོག་དམར་སྤྲི་རི་མོ་ཅན་མཆེད་སྟེན་པ་དེ་ནི་སྤྲུལ་གྱིས་བྱེད་པའི་གསེ་བ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

༤ སྤྲིན་བྱའི་དུག་བཤད་པ།

སྤྲིན་བྱའི་དུག་ལ་ནད་རིགས་གསེ་བ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲིན་བྱའི་དུག་ལ་ནད་ཀྱི་རིགས་དང་གསེ་བའི་
ཐབས་གཉིས་ལས།

༡ སྤྲིན་བྱའི་ནད་རིགས་བསྟན་པ།

དང་པོ་སྤྲུལ་ལས་གྱུར་དང་མཚུ་སྟོན་གཉིས། །སྤྲུལ་གྱི་ཤ་དང་ཕྱི་བ་ཁ་ཚུ་ལས། །སྤྲུལ་པའི་དུག་ཅན་སྤྲིན་བྱ་
རྒྱུ་འདུས་བཞི། །ཐོས་རྗེས་ཚ་གཡའ་སྤྲངས་ཤིང་ཤུ་བ་འབྱུང་། །རྒྱུང་སྤྲིན་ཟུག་ཆེ་མཁྱིས་སྤྲིན་ཚ་ལ་
མཆེད། །བད་སྤྲིན་གང་འབྱམས་འདུས་པ་སྤྲུལ་ཤུགས་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲིན་བྱའི་རིགས་ལ་དང་པོ་སྤྲུལ་
ལས་གྱུར་པའི་ནད་དམིགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲི་དེ་ཆོགས་གཉིས་ལྟོ་དམར་མེར་རིས་ཅན་དུག་ཆེ་བ་
དང་། མཚུ་སྤྲང་བྱ་ལྟར་མེར་བ་ལ་སྟོན་པ་གཉིས། །སྤྲུལ་ལས་བྱུང་བའམ་གྱུར་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ཤ་དང་བཤད་
བའམ་ཕྱི་བ་ཁ་ཚུ་སྟོང་འདུལ་བ་ལས་སྤྲུལ་པའི་དུག་ཅན་གྱི་སྤྲིན་བྱ་རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་རྒྱུང་པ་གསུམ་
འདུས་པ་དང་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་མདོག་དུག་ཆེ་ཆུང་ཡང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། ཚབས་རྒྱུང་
དཀར་ཞིང་མེར་དང་ནག །རྒྱུ་དང་ཁ་ཞིང་གཟི་མདོག་ཅན། །སྤྲུ་ཅན་ཆོགས་ནི་མང་བ་དང་། །དམར་ཞིང་
གདོང་པ་དཀར་བ་ཡིན། །བར་མ་ལྟེ་དུང་ཆོགས་གསུམ་པ། །ཤིང་པ་མེར་སྤྲུ་དམར་བ་ཡིན། །དུག་ཆེ་མེར་སྤྲུ་
ཁ་བ་དང་། །རི་མོ་ཅན་ལ་ཁག་འདྲ་ཞིང་། །མེ་ཤོད་ཆོགས་ནི་གཉིས་སམ་གཅིག །ལྟོ་བ་དཀར་ཞིང་དམར་
རམ་ནག །ཅེས་དང་། མཚུ་སྟོན་བས་ཞེས་པར་དེ་ཉིད་དུ། །མཚུ་སྟོན་པ་ཡི་ཁ་ཡིས་ནི། །འདེབས་ཤིང་
གསེར་རུང་སྤྲིག་པ་ལས། །ལྟག་པར་ན་བྱེད་མུས་རིང་ཞིང་། །མཚན་མོ་སྤྲུ་ནི་ལྷང་བ་དང་། །ལུས་ནི་རྩལ་
བར་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་། །སོས་འདེབས་རྒྱ་གང་སྤྲུལ་དུ་སེམས། །དེ་ཉིད་རྩ་མེད་དུད་ཁ་དང་། །མཚན་མོ་རྒྱ་
བས་མཚན་མོ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཐོས་པའི་རྗེས་ལ་ཚ་ཞིང་གཡའ་བ་སྟེ་བ་ལ་སྤྲངས་ཤིང་
ཤུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་ཡང་རྒྱུང་སྤྲིན་ལ་ཟུག་ཆེ་ཞིང་རྒྱུང་སྤྲུལ་བ་དང་། མཁྱིས་སྤྲིན་ཚ་བ་སྤྲུལ་མཆེད་པ་སྟེན།
བད་སྤྲིན་ནི་གང་བསྟེ་ཞིང་འབྱམས་པ་དང་། །འདུས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཤུགས་ནམས་དང་འདྲའོ། །

༢ བཅོས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་ཐབས་བདུག་བྱག་ཁོགས་སྟན་སྒྲུལ་ལྟར་གསོ། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་སྒྱར་བའི་མ་ཆས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
གསོ་ཐབས་བདུག་པ་དང་བྱག་པ་དང་ཁོང་སྟན་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་དུག་ལྟར་གསོ་བ་དང་། རྒྱང་ལ་སྒྲུལ་བཅོས།
མཁྲིས་པ་ལ་བསེལ་བཅོས། བད་ཀན་ལ་སྒྱུ་ཆས་ཏེ་ནད་རིགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དང་སྒྱར་བའི་མ་ཆས་བྱའོ། །

༥ བ་ཡི་དུག་བཤད་པ།

བ་ཡི་དུག་ལ་རིགས་རྟགས་དང་། བཅོས་ཐབས་བཤད་པ་གཉིས་སོ།

༡ རིགས་རྟགས་བཤད་པ།

དེ་བཞིན་བ་དུག་དབྱེ་བ་བཅུ་དུག་ཀྱང་། །ངེས་མེད་དུག་ཅན་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་འདོད། །སོས་ཟིན་ཆ་ལ་སྐྱངས་
ཤིང་ཤུ་བ་ནག །མཁྲིས་སྒྱར་ཆུ་བྱར་ཆ་ལ་རིམས་ཀྱིས་འདེབས། །བད་ཀན་གང་སྒྱུ་གཡའ་ལ་གང་རིམས་
འདེབས། རྒྱང་སྒྱར་རྩལ་ནག་རྩས་ཆོགས་ན་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་བ་དུག་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱད་
པར། སྟན་བྱ་ལས་ནིར་བ་དུ་གཤུག །ལ་ནི་བཅུ་དུག་ཡིན་པར་འདོད། །གཞན་དག་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་བཤད།
ལ་ཅིག་དེ་བས་མང་བར་འདོད། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་རྗེས་འགོ་བ། །སྟོང་ཕྱག་ཡོད་ཅེས་གཞན་དག་
འཆད། །བྲ་གཉན་གཟུགས་ནི་མང་སྒྱར་པའི། །དུག་ཅན་བ་ནི་གཅིག་པོར་འདོད། །དེ་ཡི་གཟུགས་དང་མིང་
དག་ནི། ཤིན་ཏུ་འབྲས་པས་ཤེས་པར་དགའ། །གནས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་ནད་ལ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུལ་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་སྟན་བྱ། །གཞན་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་བའོ། །སྟན་བྱ་དང་བའི་འཇུག་
ཆུལ་ཁྱད་པར་ཡང་། །བ་དང་མཆུ་རིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྐྱང་ཤུ་སྟོར་སྟོར་པོར་བྱེད་ཅིང་། །རིམས་
འདེབས་སྒྱར་དུ་འགགས་ཤིང་འདུལ། །ནག་ནི་གང་དུ་རྟེན་སྒྱར་པའི། །ཕྱོགས་དེར་ཡང་ནི་མ་སྟེད་བྱེད། །
ཅེས་དང་། བ་ནི་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་འཛིན། །སྟན་བྱ་སྟོད་སྟོད་ཀྱན་ལ་གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་
དགོས་ཤིང་། སྒྱིར་དབྱེ་བ་བཅུ་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པས་ན་དུག་ཅན་གྱི་བ་ནི་ །གཅིག་ཏུ་
འདོད་དོ། །

༢ བཅོས་པའི་ཐབས།

བཅོས་ཐབས་མཁྲིས་སྒྱར་སྟོད་སྟེང་གཏར་ཁག་དབྱུང་། །གཉིས་པོ་མ་གཏོད་བསྟེན་སྟེང་དུག་སྟན་
བྱག །སྒྲུལ་གྱི་གསོ་བ་འདྲིར་སྒྱར་བ་དུག་འཛོམས། །ཁིལ་པ་རྒྱ་སྟོས་ཅན་དན་ལྷན་ལ། །བཅའ་སྒྲ་ནིམ་པ་རུ་
རྟ་པི་པི་ལིང་། །ཕྱང་མ་རྒྱ་སྟན་སྟེར་མོ་པོ་སོ་ཆ། །ག་བྲ་ཤིང་ཆ་སྒྱར་བྱགས་བ་དུག་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་འཛིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྟེ་བྲག་གཉིས་ལས་སོས་ཟིན་ན་ཁབ་ཅག་འདྲ་བ་ཆ་ལ་
སྐྱངས་ཤིང་མཐའ་མཐོ་འབྲུམ་ཕན་འོང་བ་དང་། ཆུ་སེར་འཛོག་པའི་ཤུ་བའམ་ནག་བྱེད། །བྲ་བྲག་མཁྲིས་སྒྱར་

བོ་ཁྱུ་བྱར་འབྱུང་ཞིང་ཚ་ལ་རིམས་ཀྱིས་འདེབས། བད་ཀན་ནི་རེག་བྱ་གང་ལ་མདོག་སྐྱ་ཞིང་གཡའ་བ་སྟེ་བ་
 ལ་གང་རིམས་འདེབས། ལྷུང་གྱུར་ལ་རེག་བྱ་རྩལ་ཅིང་མདོག་ནག་རྩས་པ་དང་ཚོགས་ནམས་ན་བར་བྱེད་
 ཏོ། །བཙུང་ཐབས་ནི་མཁྱིས་གྱུར་ལ་གནད་གང་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་ངམ་རྩ་གོང་ལོག་གཏར་བ་དང་། མ་ལ་རབས་
 རྩ་བཅུགས་ལྷལ་གཏར་ལ་ཁག་དབྱུང་བ་དང་། བད་ལྷུང་གཉིས་པོ་ལ་མ་ལ་གཙགས་བྱ་ལྟ་བུས་བཏོད་པ་དེ་
 བཙོས་ལ་དེ་སྟེང་བསྟེགས། དེ་རྗེས་དུག་སྐྱེན་སྤང་སྟོས། བཙོད། ཡུང་། སྒྱུར། ལྷ་ག་གེ་སར་སོགས་སྤྱང་
 སྒྱར་བྱག་གམ་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་བྱག་ཅིང་། སྒྱུ་ལ་གྱི་དུག་གིས་གསོ་བ་ནམས་འདི་སྒྱར་བས་བ་དུག་
 འཛོམས། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། བེལ་བ་ཙན་དན་ལྷ ལ། རྒྱ་སྟོས་བཙའ་སྒྲ་བེ་བེ་ལིང་། ལྷང་
 མ་ནིམ་པ་རུ་ཏྲ་དང་། རྒྱ་སྟོན་སེན་མོ་ཐོ་ཐོ་ཐོ། རྒྱ་སྟོན་ཙན་པ་བ་ཏ་ལི། འཛོ་བན་ཏྲི་དང་པོ་སོ་ཆ། ཤིང་
 ཚ་སྒྱར་བ་འདི་དག་ནི། མིག་སྐྱེན་སྤང་སྟོས་བྱག་པ་དང་། སྐྱེན་རྒྱ་སྤྱུག་པའི་སྒྱར་བ་ཡིས། མཁྱིས་པ་བད་
 ཀན་ལྷུང་གྱུར་པའི། ལྷ་ཏྲི་དུག་ནི་རི་སྟེང་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ངན་འགོ་བཞིན། རྟེ་ཡིས་དུག་ནད་
 ཀྱན་འཛོམས་བྱེད། བེལ་བ། རྒྱ་སྟོས་དང་། ཙན་དན་དཀར་པོ། ལྷུང་ལ་དང་། བཙའ་སྒྲ་དང་། ནིམ་པ་
 དང་། རུ་ཏྲ་དང་། བེ་བེ་ལིང་དང་། ཤིང་ལྷང་ནག་མ་དང་། རྒྱ་སྟོན་སྤང་མོ་དང་། པོ་སོ་ཆ། ག་བྲ་དང་།
 ཤིང་ཚ་ནམས་སྒྱར་བྱགས་པས་བ་དུག་འཛོམས། ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་རྩི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་དུག་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་རྩ་རྩ་དགུ་པའོ། རྟེ་ལྟར་
 ལེའུ་གསུམ་ནི་དུག་གསོ་བ་སྟེ་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་སྐབས་གཅིག་ནི་ཡན་ལག་
 དུག་པའོ། ॥

ལེའུ་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱ་བ་དང་མི་ རྒྱ་བའི་དུག་གསོ་བའི་
 ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་རྩ་རྩ་དགུ་པའོ། ॥

སྐབས་བཅུ་བཞི་པ། རྒྱས་པ་གསོ་བ།

ལེའུ་དགུ་བཅུ་པ་རྒྱས་གསོ་བ་ལ་གཉིས། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཁྱུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ།

རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཁྱུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་བྱང་སྤྱོད་ཡིད་ལས་སྟེས་ཀྱིས་འདི་སྒྲ་ཙམ་ཁྱུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་བྱང་སྤྱོད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལགས། རྒྱས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱ། འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་རྩ་
 གསོལ། ཞེས་ཁྱུས་པ་དང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་ཡང་ཞེས་པ་སྤྱར་ཁྱུ་

ལུས་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏེ་ བླ་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོད་ཆོག་གིས་
བླ་སྟོང་ཏེ་སྟོན་པ་བླ་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། སྐས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཅི་འདྲ་ལྟར་དུ་
བསྐྱབ་པར་བཀྱི་ཞེས་འདྲི་ཞིང་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྟོག་འཆོ་བར་མཛད་པ་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཅག་འཁོར་
ནམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁྱུས་པ་དང་།

ལན་བསྟན་པ།

དེའི་ལན་བསྟན་པ་གསུམ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དོན་དངོས་བཤད་པ།
ལེའུའི་མཆན་བསྟན་བཅས་སོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ།

བླ་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་བླ་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག་ །ཞེས་པ་སྟེ། བླ་
སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་བླ་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་
སྐྱེས་ཉན་ཅིག་ཅེས་ན་བ་གཏོད་དུ་བཅུག་སྟེ།

ལེའུ་དགྲ་བཅུ་པ། སྐས་པ་གསོ་བའི་བཅུད་ལེན།

སྐས་པ་གསོ་བ་བཅུད་ལེན་གྱི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཆན་
བསྟན་པའོ།།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཆོ་བདེ་སྐས་པའི་ནད་ལས་བསྐྱེད་བ་ཡི། །བཅུད་ལེན་གྱི་ནི་ཆོག་ག་བཤད་པར་བྱ། །འདི་ལ་ཕན་ཡོན་གནས་
ཉེན་བྱ་ཐབས་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོ་བདེ་པའམ་ལུས་སྐས་པའི་ནད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
ཀྱང་འདིའི་ལྷགས་ ཉོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལུས་ཕུང་གི་འབྱུང་བ་ནམ་པ་ལྷ་སྐྱེན་ལོ་གངས་ཀྱིས་ན་
ཆོད་བཞུལ་བ་དང་ལ་དུབ་སོགས་ལུས་སེམས་དག་ལས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཉམས་ཤིང་བྱུངས་སྟོབས་ཀྱི་བཅུད་
ཤོར་བས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་བའི་བཅུད་ལེན་གྱི་ནི་ཆོག་ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་ཕན་
ཡོན་དང་། གནས་དང་། ཉེན་དང་། བྱ་ཐབས་དང་བཞིའོ།།

དང་པོ། ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

ཕན་ཡོན་ཆོ་རིང་ན་ཆོད་དར་ལ་འཛོག་ །ལུས་མདངས་སྟོབས་སྐྱེད་བར་པོ་བླ་པ་གསལ། །ཁྲོ་ནི་སྐད་
མདངས་ལྷན་ཞིང་རོ་ཙར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ནི་ཆོ་རིང་ཞིང་ན་ཆོད་དར་མ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ལུས་

གི་མདངས་དང་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ་དབང་པོ་མིག་སོགས་དང་བླ་པ་གསལ་ཞིང་སྟོན་ལ་སྐད་གི་གདངས་སམ་
མདངས་དང་ལྷན་ཞིང་རོ་ཙ་བར་བྱེད་ཅུས་སོ། །

གཉིས་པ། གནས་ས་བསྟན་པ།

དེ་གནས་ས་གཙང་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་ལ། །ཆུ་ཤིང་འཛོམ་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱབ། ། ཅས་པ་སྟེ།
པན་ཡོན་ནི་ཆེ་རིང་ཞིང་ན་ཆོད་དར་མ་ལ་འཛིག་པ་དང་། ལུས་གི་མདངས་དང་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ་དབང་པོ་
མིག་སོགས་དང་བླ་པ་གསལ་ཞིང་སྟོན་ལ་སྐད་གི་གདངས་སམ་མདངས་དང་ལྷན་ཞིང་རོ་ཙ་བར་བྱེད་
ཅུས་སོ། །

གསུམ་པ། རྟེན་བསྟན་པ།

རྟེན་ནི་ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། །མེ་ཉི་ཆགས་སྟོད་ལུས་སེམས་དྲག་ལས་དང་། །རུལ་སྐྱར་རྟེན་དང་ཚྭ་
སོགས་སྤངས་བྱས་ལ། །ཆོས་གངས་བཟང་ལ་ལྟ་མཆོད་ཁྲུས་བྱས་འཇུག། ཅས་པ་སྟེ། ཡང་ལུས་རྟེན་ནི་ཉ་
ཅང་གི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས་མེ་དང་ཉི་མ་ཆགས་སྟོད་སོགས་དང་ལུས་སེམས་དྲག་གྲུལ་གྱི་ལས་དང་བས་
རུལ་སྐྱར་རྟེན་དང་སྟོད་པ་ཅན་དང་ལན་ཚྭ་སོགས་སྤང་བར་བྱས་ལ། །ཆོས་གངས་བཟང་བ་ལ་བསྟན་སྟོབ་
གི་ལྟ་མཆོད་པ་དང་ཁྲུས་བྱས་ནས་ལས་སུ་འཇུག་གོ། །

བཞི་པ། བྱ་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱ་བའི་ཐབས་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཞོར་སྟེད་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་བའི་ཐབས་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་དང་ཞོར་
ཏུ་སྟེད་པ་གཉིས།

༡ གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ།

གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ལ། ཡང་སྟོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད།

༡ སྟོན་འགོ་བསྟན་པ།

གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་སྐྱམ་བཅས་དུགས་བྱས་ལ། །ཨ་རུ་སྐྱ་རུ་རྒྱུ་ཚྭ་པི་པི་ཡིང་། །བྱ་དག་བཅའ་སྒྲ་ཡུང་བ་བྱི་
ཏར་ག །བྱ་རམ་བ་རྒྱར་སྐྱར་བའི་ཁྲུས་ཀྱིས་སྐྱང་། །ཨ་སྐྱངས་བཅུད་ལེན་རོ་ཙ་སྟོར་བྱེད་པ། །དྲི་བཅས་ཆོས་
ལྟར་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ ལ་སྐྱམ་བཅས་ནི་བས་སྐྱམ་པ་བྱོད་ཅན་
བསྟན་པ་དང་དུགས་བྱས་ལ་ཨ་རུ་མཆུ་སྐྱང་གི་ མཆུ་དང་། སྐྱ་རུར། རྒྱུ་ཚྭ་དང་། པི་པི་ཡིང་། བྱ་དག་
དཀར་པོ། བཅའ་སྒྲ་དང་། ཡུང་བ་དང་། བྱི་ཏར་ག །བྱ་རམ་རྣམས་བ་དམར་སེར་གྱི་རྒྱར་སྐྱར་བའི་ཁྲུས་
ཀྱིས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མ་སྐྱངས་པར་བཅུད་ལེན་དང་རོ་ཙ་སྟོར་བ་བྱེད་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ལ་
ཆོས་མེ་ལེན་པ་ལྟར་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་ངེས་དགོས་ཤིང་།

3

གཉིས་ཡོད།

བཅུད་ལེན་བསྟན་པ་དང་། ཆེ་ཤས་ཅན་གྱི་བཅུད་ལེན་བསྟན་པ་སོགས་ལྟ་ཡོད།

ལ་ཞག་གཅིག་ཆང་ནང་སྤང་། །ཁྱ་བཅགས་དྲངས་མ་ནང་པར་རན་ཅམ་བསྟེན། །རྗེས་ལ་འོ་མ་ཞུན་མར་
སྐམ་ས་ཡི། །ཤ་ཁྱ་ནད་དང་གང་འཕྲོད་བསྐོལ་ལ་བྱུང། །ཡང་ན་སློག་སྐྱ་ཞུན་མར་སྐྱར་ཕྱེ་གྲ། །ནས་སྒྲོད་
བདུན་གསུམ་བཞག་པའི་ཞག་གངས་བསྟེན། །རྒྱང་ཤས་ཅན་གྱི་ཆོ་འཕེལ་རིང་འཛིག་ཡིན། ། ། ། ། ། ། ། ། །
ལྷ་མིན་ཁྲག་ཅེས་སློག་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱང་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་། །སྐྱ་གཅན་བདུད་ཅི་བརྟུ་བ་ན། །སླེ་བཅད་པ་
ལས་འཛགས་སྐྱར་པའི། །བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་སར་ལྷུང་བ། །སློག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱར་པ་ཡིན། །ལྷ་མིན་ལུས་ལས་
བྱུང་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་བམ་བེ་དེ་མི་བ། །སྒྲོན་དུས་བདུད་ཅི་ལས་བྱུང་བས། །དེ་ནི་བཅུད་ཀྱི་ལེན་མཆོག་
ཡིན། །ཞེས་དེ་ཉིད་བཅུད་ལེན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཤུན་པ་སྤལ་ལ་ཞག་གཅིག་ཆང་བཟང་པོའི་ནང་ །དུ་
སྤངས་པ་དེའི་ཁྱ་བ་བཅགས་པའི་དྲངས་མ་དེ་དང་ཏིལ་མར་ཞོའི་ཁ་ཆུ་དང་སྐྱར་བ་ནང་པར་རན་ཅམ་རེ་
བསྟེན། །དེའི་རྗེས་ལ་འོ་མ་དང་། །ཞུན་མར་དང་། །སྐམ་ས་ལ་གནས་པའི་ཤ་ཁྱ་སོགས་རྒྱང་ཅན་ལ་འོ་བ།
མཁྲིས་པར་བསེལ་བ་སོགས་ནད་དང་གང་འཕྲོད་པའི་རིགས་བསྐོལ་བ་བྱུང། །ཡང་ན་སློག་སྐྱ་བཅོས་ཏེ་
བསྐྱར་བ་ཞུན་མར་དང་སྐྱར་བའི་ཕྱེ་གྲ་ནས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་ །ཞག་བདུན་གསུམ་སྟེ་ཞག་ཉེར་གཅིག་བཞག་པའི་
ཞག་གི་གངས་བསྟེན་ཞེས་པ་ལ་སྤྱང་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་། །ཞག་བཅུ་བཞག་པའམ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞག་དང་
མཉམ་བཞག་སྐྱད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སློག་སྐྱ་ཞུན་མར་སྐྱར་བའི་ཕྱེ་གྲ་ནས་སྤྱིང་སྐམ་པོའི་དབུས་སུ་
ཞག་བཅུ་བཞག་ན་དེ་ནས་ཞག་བཅུ་བསྟེན། །གསུམ་བཞག་ན་གསུམ་བསྟེན་པ་སོགས་གང་བཞག་པའི་ཞག་
དང་གངས་མཉམ་བསྟེན་པས་རྒྱང་ཤས་ཅན་གྱི་ཆོ་འཕེལ་ཞིང་གཞོན་ལུང་ཡུན་རིང་བར་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་
འོ། །

བསྐྱེལ་བྱུགས་སྐྱུར་མཆོག། གསེར་དབྱལ་ཟངས་ལྷགས་སྐྱུར་ཏེ་འོ་མས་དབྱལ། ཡང་ན་ནད་དང་གང་
འཕྲོད་སྒྲན་ཆ་མཉམ། ལྷགས་གྱི་སྒྲོད་ཏུ་བརྟག་ལ་ཚད་ལྡན་བཟའ། འདི་ལ་མོན་སྟེ་གྲ་སྒྲན་ཏྲག་ཏུ་
སྤང་། ས་སྟེང་བྲག་ལྷན་མ་བཅོམ་ནད་ཡོད་མིན། ལྷད་པར་ཆ་གས་ཅན་གྱི་ཆོ་འཕེལ་མཆོག། ཅེས་པ་སྟེ།

ཡང་ན་བྲག་ལྷན་མདོག་ནག་ཅེས་པ་འདི་ལ་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པར་སོས་ཀའི་ཆ་བས་གདུང་བྲག་ལ། གསེར་
 སོགས་འབྱུང་ཁྱད་སྤྱུག་གི་བཅུད། རྒྱ་སྤྱོད་ལུ་བ་ལྟར་འཛུགས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིག་ལྷན་ཞེས་བྱས་
 བཤད། རྟེན་གྱི་ཀྱན་གྱི་ཁྱད་ཆ། ཤེས་ཆེར་མི་འཕྲོད་ལྷ་རྩེས་ཆད། གཙོད་པར་བྱེད་དེ་དེ་ལས་
 བྱི། ལྷགས་ལས་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱུས་ལ། བ་གཅིན་དྲི་བོ་གནག་པ་དང་། གྲུ་གྲུ་ལ་འབྲེལ་གསེག་མ་
 མེད། སྤྱིན་བག་སྐྱུ་མེད་སྐྱུར་བ་དང་། བསྐྱུ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཕྱི་བ་དང་། བྲག་ལྷན་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་
 བོ། ཞེས་པ་ལྟར། ལྷགས་ལྷན་མདོག་ནག་ལ་ས་མེད་པ་བ་གཅིན་བོ་བ་མདངས་སྐྱུ་མེད་རོ་ལ་བསྐྱུ་སྤྱིད་སྤྱི་
 བ་ལྷགས་ལས་གྱུར་པ་འདི་བྲག་ལྷན་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་གསེར་དཔུལ་ཟངས་
 ལྷགས་ལྷན་ལྷན་བསྐྱུས་པ་སྐྱུར་ཏེ་འོ་མས་དཔུལ་བ་དང་། ཡང་ན་བསྐྱུར་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་
 པར་ཡང་། ནད་དང་ནད་པ་རྩེས་མཐུན་པར། སྤྱིན་དང་བྲག་ལྷན་ཆ་མཉམ་བུ། ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་སྐྱུར་བར་
 བུ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡང་ན་ནད་དང་གང་འཕྲོད་པའི་སྤྱིན་ཆེག་རྒྱུར་སྤྱིར་གང་རིགས་དང་ བྲག་ལྷན་ཆ་
 མཉམ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་བསྐྱུ་ཞིང་སྤྱིར་བ་དེ་བཅུ་ལ་ཆད་ལྷན་ཏུ་བཟུང་དགོས་ཏེ། ཆད་ལྷན་གང་ཞེ་ན།
 སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པར། དེ་ལྟར་བྲག་ལྷན་མི་རྣམས་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་སྤྱིད་
 བྱེད་ཅིང་། འཕྲལ་ཏུ་གཞོད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞག་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ཕྱག་གསུམ་དང་། ཕྱག་བདུན་ཞོ་དོ་
 སྤང་བྱེད་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བས། ཞག་བདུན་ཕྱག་གཅིག་དང་པོའི་ཞག་བདུན་ལ་ཞག་རེ་བཞིན་གསེར་ཞོ་
 གཉིས་དང་སྤྱིད་མཉམ་ པ་བཟུང་། དེ་ནས་བདུན་ཕྱག་གསུམ་སྤྱི་ཞག་ཉེར་གཅིག་ལ་སྤྱི་མ་ཞོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་
 ཏུ་ཞོ་དོ་བསྐྱུད་པ་ཞོ་བཞི་བ། དེ་ནས་ཞག་ཕྱག་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགུའི་བར་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་སྤང་བྱེད་འཕར་བ་
 སྤང་གང་བཟུང་དང་། འདི་ལ་མོན་སྤྱིད་མར་པོ་གོང་བཤད་དང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་ཕྱག་རོན་གྱི་ཤ་
 སོགས་ཏྲག་ཏུ་སྤང་ཞེས་པ་ལ། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པར། རྒྱ་སྤྱོད་མོན་སྤྱིད་མར་རུ་དང་། ཕྱག་རོན་ཤ་ནི་ཏྲག་ཏུ་
 སྤང་། ཞེས་དང་། ས་སྤྱིང་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་བྲག་ལྷན་གྱིས་མ་བཅོམ་པའམ་མི་བཅོམ་པའི་ནད་གང་
 ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཆ་བ་ཤས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕེལ་བའི་མཆོག་ཡིན་པོ། །

ལ་༣ གང་ཤས་ཅན་གྱི་བཅུད་ལེན་བསྐྱུན་པ། ཅི་ཏྲ་ཀ་དང་སྤྱིང་ཅི་མར་སྐྱུར་བ། རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་
 པའི་ཟས་དང་བསྐྱེན། ཆོ་རིང་ལུས་རྒྱས་མེ་བྱོད་འབར་བར་འགྱུར། བད་ཀན་གང་ནད་ཅན་གྱི་ཆོ་གནས་
 སོ། ། ཞེས་པ་སྤྱི་ ཅི་ཏྲ་ཀ་དང་སྤྱིང་ཅི་མར་སྐྱུར་བ། ཞེས་པ་ལ། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པར། ཅི་ཏྲ་ཀ་ཡི་མེ་ཏྲ་ག་
 བྱི། སེར་པོ་དཀར་ནག་ལས་ཤེས་བུ། ཆོ་ག་བཞིན་ཏུ་བཅུད་ལེན་སྐྱུར། ཤོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཆེ། རྟེ་
 ཡི་རྩ་བ་གྲིབ་མར་སྐྱུས་ལ། བྱི་མར་བྱས་ལ་སྤྱིང་ཅི་མར། འོ་མ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཅིག་བར། བརྟུལ་ལྷགས་ཅན་
 གྱིས་བསྐྱེན་བྱས་ལ། ཡན་པའི་ཟས་ནི་བྱེད་ན། ཡོ་བརྒྱ་འཆོ་ཞིང་ནད་མེད་ལ། ཡིད་གཞུངས་སྤྱོད་པས་

དང་མདངས་ལྟན་ཞིང་། །ལུས་རྒྱས་མེ་དྲོད་འབར་བར་འགྱུར། །ཉིལ་མར་ལྷེ་གུ་ལྷ་གཅིག་བར། །བསྟེན་ན་
 རྒྱང་ནད་གསོ་དཀའ་འཛེམས། །གཅིན་སྦྱར་ཤ་བཟ་མཛེ་ནད་འཛེམས། །དར་བར་སྦྱར་བས་གཞང་འབྱུམ་
 སེལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཕྲོད་པའི་ཟས་ནི་ལུས་ཁམས་དང་སྦྲན་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཟས་
 ཚད་སྟེལ་བ་སྦྱར་ཏེ་བསྟེན་ན་ཆེ་རིང་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་ཁོང་པའི་མེ་དྲོད་འབར་བར་འགྱུར་བ་
 སོགས་བད་ཀན་དང་གང་བའི་ནད་ཅན་གྱི་ཆེ་ ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་སོ། །

ལ༢ རྒྱ་སེར་ཅན་གྱི་བརྟུང་ལེན་བསྟན་པ། དེ་དང་བ་རྒྱར་སྦྱར་བསྟེན་མཛེ་ནད་འཛེམས། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་དང་བ་དམར་སེར་གྱི་རྒྱ་སྦྱར་བ་བསྟེན་པས་མཛེ་ནད་ཀྱང་འཛེམས་པ་དང་།

ལ༣ འདུས་ནད་ཅན་གྱི་བརྟུང་ལེན་བསྟན་པ། ཨ་རུ་བར་སྦྱར་འབྲས་བུའི་སྦྲན་མར་གྱིས། །དབང་
 གསལ་སྟོབས་སྟེ་འདུས་པའི་ནད་སེལ་ཏེ། །ན་ཚད་དར་ལ་འཛོག་པའི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཨ་རུ་ར་
 དང་། བ་རུ། རྒྱ་རུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྦྲན་མར་གྱིས་དབང་པོ་གསལ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྟེ་བ་དང་འདུས་
 པའི་ནད་ནམས་སེལ་ཏེ། །ན་ཚད་ཆན་གཞོན་དར་མ་ལ་འཛོག་པའི་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོག་པས་
 རྒྱང་། བྲག་ལྷན་གྱིས་ཁག་དང་མཁྲིས་པ། ཅི་ཏྲ་གས་བད་ཀན་གང་བ་དང་རྒྱ་སེར། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་
 འདུས་པ་སེལ་ཏེ་ནད་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་ལེན་ནོ། །

ཀ༤ རྩམ་སྒྲགས་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཅི་བཞི་དྲངས་མ་ལྟའི་བརྟུང་བསྟེན་
 རྩལ་དང་ཅོང་ཞི་ལྷགས་རྩོམ་པར་གསུམ་ལ་བསྟེན་རྩལ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད།

ལ༥ བརྟུང་ཅི་བཞི་དང་དྲངས་མ་ལྟའི་བརྟུང་བསྟེན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྦྲན་དངོས་དང་། བན་ཡོན་དང་།
 སྦྱར་ཐབས་བཅས་གསུམ་ཡོད།

ཀ༦ སྦྲན་དངོས་བསྟན་པ། ཅི་བཞི་དྲངས་མ་ལྟའི་བརྟུང་སྒྲངས་པ། །ས་ཡི་དྲངས་མ་བྲག་ལྷན་ཤ་ཡི་
 གསོས། །རྩོམ་ཡི་དྲངས་མ་ཅོང་ཞི་རུས་པའི་གསོས། །ཤིང་གི་དྲངས་མ་བྱ་རམ་སྟོབས་ཀྱི་གསོས། །མེ་ཏྲོག་
 དྲངས་མ་སྦྱང་ཅི་མདངས་ཀྱི་གསོས། །ཅི་ཡི་དྲངས་མ་མར་དཀར་བརྟུང་གྱི་གསོས། །ཤྱག་འབྲུ་བ་ལུ་མཆོ་
 དང་མཁན་པ་བཞི། །དགུན་མི་སྐམས་པ་ཆེ་ཡི་གསོས་སུ་འགྱུར། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཅི་བཞི་དང་ཅི་འབྲུང་
 གི་དྲངས་མས་ནད་འབྲུང་གི་གསོས་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དྲངས་མ་ལྟའི་བརྟུང་སྒྲངས་པ་ལ་སའི་དྲངས་མ་ནི་
 བྲག་ལྷན་སྦྱིད་དང་བྲང་པར་ ལྷགས་ལྷན་ཤིང་གསོས་དང་། རྩོམ་ཡི་དྲངས་མ་ནི་ཅོང་ཞི་སྦྱིད་དང་བྲུང་ན་དམར་པོ་
 རུས་པའི་གསོས་དང་། ཤིང་གི་དྲངས་མ་ནི་བྱ་རམ་ལྟར་མེད་པ་སྟོབས་ཀྱི་གསོས་དང་མེ་ཏྲོག་གི་དྲངས་མ་ནི་
 སྦྱང་ཅི་སྟེ་བྱུང་ན་ཕྱོག་མ་སྦྱང་མར་སོང་བའི་མདངས་ཀྱི་གསོས་དང་། ཅི་ཡི་དྲངས་མ་ནི་འབྲུའི་མར་དཀར་
 བརྟུང་གྱི་གསོས་དང་། ཅི་བཞི་ནི་ཤྱག་འབྲུ་དང་། བ་ལུ་དཀར་པོ་དང་། ལྷག་མཆོ་དང་། མཁན་པ་དཀར་

གན བན་ཡོན་བསྟན་པ། འདི་དགུའི་བརྩུང་ཡོངས་སྟོག་གཅིད་ནད་དགུ་གྲོལ། །ཆས་པའི་རྟགས་
 ལུབ་བརྩུང་དུག་ལྟ་བུའི་ལུས། །སེང་གའི་ཅལ་ལ་གླང་པོ་ལྟ་བུའི་སྟོབས། །མ་བྱའི་མདངས་ལྡན་མཐུགས་པ་
 ཅང་ཤེས་རྟ། །ཆོ་སྟོག་ཉི་ཁྲ་གཉིས་དང་མཉམ་པར་འཁྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དགུའི་བརྩུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་ཡོང་ན་སྟོག་གཅིད་གྱི་ནད་དགུ་ལས་གྲོལ་བར་འཁྱུར་ཏེ་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཆས་པའི་ནད་རྟགས་
 ལུབ་ཅིང་བརྩུང་དུག་ཡོན་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་འཁྱུར་ཞིང་སེང་གའི་བཞིན་གྱི་ཅལ་ཆེ་ལ་གླང་པོ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་དང་།
 མ་བྱར་འགམན་བཟོད་པའི་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་ཞིང་བར་མཐུགས་པ་ཅང་ཤེས་རྟ་དང་མཚུངས་པ་དང་།
 ཆོ་སྟོག་ཉི་ཁྲ་གཉིས་དང་མཉམ་པ་མཐར་འཁྱོལ་ཞིང་རིང་བར་འཁྱུར་རོ། །

ད། སྐུར་ཐབས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལའང་སྐུར་ཐབས་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། བཟླས་པ་དང་། བསྟེན་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད།

85

ཅན ཏིང་འཛིན་བསྟན་པ། ཏིང་འཛིན་སྟོན་པ་ནི་ཐོག་མར་བདུད་ཅི་བྱམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྐབས་
 སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྟོན་འགྲོ་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་བྱ། སྤྱ་ལྷ་མས་སྟོང་པར་
 སྐྱུངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཐོད་པའི་དབྱས་སུ་ཨོྲ་དང་ལྷོ་ལས་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀས་གཡས་འཁོར་ལོ། གཡོན་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། ཤར་དུ་རྩྱ་དང་ལི་ལས་རྩྱ་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་
 ཡུམ་མཐེང་ག་གཉིས་ཀས་རྩྱ་ཆེ་དང་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། སྟོར་རྩྱ་དང་མི་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ཡབ་ཡུམ་
 སེར་པོ་གཉིས་ཀས་རིན་ཆེན་དང་ ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། ལུབ་དུ་མིའུ་དང་པོ་ལས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཡབ་
 ཡུམ་དམར་པོ་གཉིས་ཀས་པར་དང་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ། བྱང་དུ་ལྷ་དང་རྩྱ་ལས་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་ལྗང་གྲུ་
 གཉིས་ཀས་རྒྱ་གམ་དང་ཐོད་པ་ བསྐྱམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བར་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཨོྲ། མགིན་པར་ལྷ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་འཕྲོས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 སྤྱན་ངངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པར་བསམས། དེ་ལྟར་གྱི་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སྟོམས་པར་
 ལུགས་པའི་སྟོར་མཆོམས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དཀར་དམར་བསམ་སྤྱན་ལ་ཐིམ་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་
 བདུད་ཅིར་གྱུར་བདག་ བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཕོག་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་
 བསྐྱུལ་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེར་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དུ་མ་དང་བཅས་ཕྱོགས་བརྩུར་
 འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་སྤྱུལ་པའི་གནས་བཟུ་ན་སྤྱུག་གི་སྤྱན་སྤྱི་རིག་འཛིན་ངང་སྟོང་
 བཅས་པ་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི། མ་ར་ཏི་ཀ་སོགས་སུ་བཞུགས་པའི་འཆི་མེད་པར་འབྱུང་གནས་དང་
 ལྷ་མོ་ཅན་ལི་སོགས་ཞི་ཁོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་ཕོག་ཐུགས་རྒྱུད་མཉེས་པར་བྱས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྩྱ་དང་
 ཐུན་ལྷ་བས་དང་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུལ་ནས་ཐོད་པའི་སྤྱན་ལ་ཐིམ། སྤྱར་ཡང་བདག་མདུན་ནས་
 འོད་ཟེར་གོང་བཞིན་འཕྲོས་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ ཕོག་སྤྱིག་སྤྱིབ་དག་སྤྱན་སྤྱི་རིགས་ལྷ་
 ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤྱར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རིང་བའི་ཆེའི་དཔལ་སོགས་སྟོད་
 བརྩད་ཀྱི་བརྩད་ཐམས་ཅད་དང་འབྱུང་བའི་བཀྲག་མདངས་ས་ལས་གྱུར་པ་སེར་པོ། མེ་དམར་པོ། རྒྱ་སྟོན་པོ།
 རྒྱང་ཤིང་ལྗང་གྲུ། ཐུགས་དཀར་པོར་བསྐྱས་ནས་སྤྱན་སྟོད་ཀྱི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བར་ཐིམ་པར་དམིགས་
 པ་ གཏད་དེ་ཐུགས་ཀྱི་རང་སྒྲིག་གཤམ་པར་བསམས་ལ།

ཅན བཟླས་པ། བེ་རོ་ཅན་ཨོྲ། བཟླ་ས་དུ་རྩྱ། རྩྱ་སྤྱོད་པ། ཨ་མི་དུ་རྩྱ། ཀམ་བཟླ་ཨོྲ། རིགས་
 ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བྱང་སེམས་འཕྲོ་འདུ་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། བེ་རོ་ཅན་ཨོྲ། བཟླ་ས་དུ་རྩྱ། རྩྱ་སྤྱོད་པ་རྩྱ། ཨ་མི་དུ་
 རྩྱ་རྩྱ། ཀམ་བཟླ་ཨོྲ། ཞེས་པའི་ཐུགས་འདི་རྣམས་བསྟེན་པ་རབ་ཁྱི་ལྷ་དང་ཐ་མ་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་བཟླས་ལ་
 མཐར་ རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བྱས་པ་ དེ་ཡང་འོད་དུ་

ཁྱེན་སྒྲིབ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདུད་ཅིའི་ རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་རྟ་མགིན་གཤམ་
གསལ་གྱིས་བསྐྱེད་བར་བསམས།

ཅུ བསྐྱེད་ཐབས་བསྐྱེད་པ། ལྷ་བ་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནང་པར་བཟུལ། རྩོ་གོང་རྒྱན་བསྐྱེད་རྩལ་མ་
བྱུང་ཅམ་བཅག། ཁྱེས་པ་སྟེ། ལྷ་བ་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་གི་ནང་པར་སྐྱེ་རེངས་དུས་ལྟོ་སྟོང་ལ་བཟུང་དགོས་
ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བའི་གོང་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་རྩལ་མ་བྱུང་ཅམ་དུ་བཅག་གོ།

དེ སྐྱུར་ཐབས་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་བ་ཙུང་ཞི་ཕུལ་གང་སྤང་མེར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ། རྒྱ་ནང་བརྟོན་ཏེ་འོ་
མ་བྲེ་གང་དང་། ཁམར་སྤང་གསུམ་བཙུག་ལྟ་ཞོ་ཅམ་གྱུར་ལ། བྲག་ཁུན་བཞི་ནམ་བདུད་ཅི་བཞི་ཁྱོར་
རེ། སྤྱང་ཕུལ་སྤུམ་ཆ་བྱུར་སྤང་གསུམ་དང་སྤྱུར། རྩལ་ཅམ་བཙུག་ཏེ་སྤྱོད་བཟང་བཙངས་ལ་བསྐྱེད། ཞེས་
པ་སྟེ། རྒྱུ་བ་ནི་ཙུང་ཞི་ཕུལ་གང་སྤང་མེར་ཆོས་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་ནང་དུ་བརྟོན་ཏེ་བཞག་ན་མོར་སྤྱུར་དང་
བཙས་ཞིག་འགོ། དེ་སྤྱུམ་ནས་ཞིབ་པར་བཏགས་འོ་མ་བྲེ་གང་དང་མམར་སྤང་གསུམ་བཙས་བཙུག་པ་ལྟ་ག་
ཞོ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྲག་ཁུན་རིགས་བཞི་ནམ་གོང་གི་བདུད་ཅི་བཞི་ཁྱོར་བ་རེ་སྤྱང་ཕུལ་གྱི་སྤུམ་ཆ་དང་བྱུ་
རམ་སྤང་གསུམ་དང་སྤྱུར་བ་དེ་དར་ཅམ་ཞེས་ཡུན་རྒྱུང་ཅམ་དུ་བཙུག་ཏེ་སྤྱོད་བཟང་པོར་བཙངས་ལ་བསྐྱེད་
དགོས་ཤིང་།

ག༡ སྐྱུར་ཐབས་བསྐྱེད་པ། ཙུང་ཞི་ཕུགས་རྩོ་ཆ་མཉམ་མངར་གསུམ་སྤྱུར། རྩོད་པར་ལྷག་ལ་ ཞེས་
པ་སྟེ། ཡང་ན་ཙུང་ཞི་དང་ཕུགས་རྩོ་ཆ་མཉམ་པ་སྤྱང་བྱུར་ཀ་ར་སྟེ་མངར་གསུམ་དང་སྤྱུར་བ་མཐོང་པ་གླིང་
བཞི་པར་ལྷགས་ལ་མདུན་གྱི་ཁྱེའུའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྱོད་འགོ་གོང་ལྟར་བཏང་ནས།

ག༢ བསྐྱེད་ཐབས་བསྐྱེད་པ། རང་ཉིད་ཡི་དམ་བསྐྱེད། ཁམ་ལྡུང་ལས་སྤྱོད་དེ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་། རྩལ་དུ་ལྡུང་ལས་བཙུག་ལྟ་ཆོད་པག་མེད། ཁྱོ་སྤང་ཏ་སྤྱུ་ག་ཏ་ཨ་མི་ཏ་ཕུང་ལྡུང་ར་ཏི་ཕུང་ཀྱུ་ཅུ་
ཡེ་སྤྱུ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆོ་བཀུག་བྱུམ་པར་བསྐྱེད། བསྐྱེད་པ་ཁྱི་བསྐྱེད་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་
ཆོར། ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་ཡི་དམ་བདུད་ཅི་བྱུམ་པའི་གསང་བདག་ལྟ་བྱུར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད།
མདུན་དུ་ལས་སྤྱོད་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྤྱོད་བཞི་པ་རྒྱན་རྟ་བབས་སོགས་མཆན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ནང་པ་སྤྱོད་དང་ཉི་ལྷའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྡུང་དཀར་པོ་ལས་འོད་འཕྲོས་
འཕགས་པ་མཆོག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་རྒྱུར་འདུས་ལྡུང་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བཙུག་ལྟ་
འདས་མགོན་པོ་ཆོད་པག་མེད་སྤྱོད་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིའི་བྱུམ་པ་
འཛིན་པ། བྱུམ་པའི་ནང་དུ་རྩོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་གྱི་ལྟོ་བའི་དབྱུས་སུ་ལྷུ་བའི་གཏུ་བདུད་ཅིས་གང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ།
དེ་རྟ་མགིན་སྤྱོད་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་དབྱུག་ཏེ་དང་གཡོན་སྤྱིགས་མཚུབ་མཚན་པས་བསྐྱེད་བར་

བསྐྱོམས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆོད་པ་ག་མེད་ལ་འཕྲོས། ཆོད་པ་ག་མེད་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀར་ཕོག་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཐུགས་རྒྱུད་མཉེས་
 པར་བྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་བརྟན་གཡོ་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་བསྐྱུ་བ་སོགས་
 གོང་ལྟར་བྱས་ནས་བྱམ་པ་དང་གཉུར་ཐིམ་པར་དམིགས་ལ། ཨོ་སཱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་མི་ཏ་ཤུ་ཨུ་ཡུ་ར་ཏི་
 ཕུའྲི་ཀུ་རུ་ཡེ་སྐུ་ཞེས་བཟུང་། ཞིང་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲུག་སྤྲུག་ཐུམ་པར་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་གོང་བཤད་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཁྲི་བསྐྱེད་སྤྲུག་དེ་དག་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩི་ཆེན་
 པོའི་ཆོར་གྱུར་པར་བསམས་ལ།

ག༣ བསྐྱེད་ཐབས། རིལ་བྱ་བདུན་ལྔ་གསུམ་ལ་སྤྲུག་བཟང་བསྐྱེད། ཁད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་སྐྱེ་
 འཕེལ་བསམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་ཐབས་རིལ་བྱ་སྤྲུག་ཆོན་ཅམ་བདུན་ནམ་ལྔ་གསུམ་གང་རིགས་ལ་གོང་
 གི་སྤྲུག་བཟང་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་དེས་ལུས་དཀར་པོར་མེར་བྱིས་ཁེངས་པས་ནད་གདོན་དང་སྤྲིག་སྤྲིབ་རྣམས་
 དག་སྐྱེ་ཆོ་འཕེལ་བར་བསམས། རྗེས་སུ་དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་བཞག་ཅིང་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་ལམ་
 གྱིས་རྒྱས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོགས་བཅད་སོགས་བྱ་ཞིང་།

༡ ཀུན་གྱི་སྤྱད་པར་ཁུས་པའི་བཅུད་ལེན་བསྟན་པ།

༡ ར་མོ་ཤ་ཡི་བཅུད་ལེན་བསྟན་པ། ར་མོ་ཤ་ཡི་རྩ་བ་སོས་སྟོན་བཞོས། གཤུབས་ལ་ས་བཤལ་ཁུ་བ་
 ཐིམ་པར་བཅོ། གྲིབ་སྐྱམས་དུས་ཕྱེ་སུམ་ཆ་བསྐྱེད་པ་ཡི། གྲང་པོ་ཆ་བ་ཟན་ཆང་ཟན་འོན་བྱ། འདྲིས་
 གོམས་ཕྱེ་ཕྱི་རམ་ཤག་ཆིག་ཚུགས་བཟུང་། རྒྱ་སེར་སེལ་ཞིང་མཆོག་རྒྱ་ཆོད་བང་འཕོབ། ། ཅས་པ་སྟེ། ར་
 མོ་ཤག་རྩ་བ་སྐྱུ་གུ་མ་དོན་པའི་སོས་ཀའམ་བཅུད་རྩ་བར་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཀ་བཞོས་པ་གཤུབས་ལ་ས་
 བཤལ་ཞིང་ཁུ་བ་རང་། ཐིམ་བྱས་པར་བཅོས་ཏེ་གྲིབ་སྐྱམས་བྱས་ལ་དུས་པ་དང་ཕྱེ་སྟེ་ནས་རྩིང་གི་རྩམ་པ་
 སུམ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་ཆ་བ་སྟེ་ཐུག་པ། བར་དུ་ཟན་ཆང་། ཐ་མ་ཟན་འོན་རྣམས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་
 འདྲིས་པ་དང་གོམས་ནས་རྩམ་ཕྱེ་ཕྱི་རམ་ཤག་དེ་ག་ཆིག་ཚུགས་ཏེ་རྒྱུང་པར་བཟུང་དགོས་ལ་དེ་དག་
 གིས་རྒྱ་སེར་གྱི་ནད་སེལ་ཞིང་མཆོག་རྒྱ་ཆོད་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་ཉེ་གིང་བ་ལ། སྟིང་པོ་བསྐྱེད་པར། ར་མཉེ་ཉེ་
 ཤིང་ཁུ་བར་བསྐྱོལ་བ་དང་། རྒྱན་མར་ཁ་རེར་བཅས་པ་བཟུང་ན། གེ་ནི་འཛོ་བའི་ལམ་དུ་ཁྱུ་གས་གྱུར་
 ཆོ། ཁད་ཀྱི་རྒྱན་པོས་ཆོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བའང་རྟོགས་དགོས་སོ། །

༢ མེ་ཏྲོག་གི་བཅུད་ལེན་བསྟན་པ། མེ་ཏྲོག་སྤྲུ་ཆོགས་བསིལ་དྲོད་ཆ་མཉམ་ལ། ཁངར་གསུམ་སྤྱར་
 ཏེ་དྲོ་གོང་རྒྱན་བསྐྱེད་ན། ཁྱད་པར་མདངས་ལྡན་འདྲུ་སྟོམས་ཀས་པ་སེལ། ཞེས་པ་སྟེ། མེ་ཏྲོག་གི་བཅུད་
 ལེན་ནི་དུག་རིགས་མིན་པའི་མེ་ཏྲོག་སྤྲུ་ཆོགས་བསིལ་དང་དྲོད་ཆ་མཉམ་བདུས་ནས་སྐྱམས་པའི་ཕྱེ་མ་ལ་

མངར་སྤང་བྱར་ཀ་ར་གསུམ་སྤྱར་ཏེ་ངོ་བའི་གོང་སྟེ་འདུལ་བ་ལུགས་ཀྱི་གྲང་ཚིགས་ཀྱི་གོང་ལྟ་བུར་རྒྱན་དུ་
བསྟེན་ན་ཁྱད་པར་དུ་མདངས་དང་ལྡན་ལ་འདུ་བ་སྟོམས་ཤིང་ཆས་པ་སེལ་ལོ། །

༣ ས་ཡི་བརྩུད་ལེན་བསྟན་པ། ལུ་ཟླ་གསེར་འདྲ་ས་མེད་བརྩུལ་བྱས་ལ། ཨ་རུ་ར་དང་ཆ་མཉམ་
མངར་གསུམ་སྤྱར། སྤྲན་མ་སེ་བ་ནམ་ཞོར་བསྐྱེད་ལ་བཟུལ། ཁྲག་ཏུ་འབྱུ་ན་མན་ངག་སྤྲན་གཅིག་
གཅེས། རྩོད་སྐྱེད་ཆུ་སེར་ནད་དང་མཛོ་ནད་སེལ། ཞེས་པ་སྟེ། སའི་བརྩུད་ལེན་ནི་ལུ་ཟླ་མདོག་གསེར་
འདྲ་བ་ས་མེད་བརྩུལ་བར་བྱས་ལ་ཨ་རུ་ར་དང་ཆ་མཉམ་ཞིང་སྤྱང་བྱར་ཀ་ར་མངར་གསུམ་སྤྱར་བ་ཐོག་མར་
སྤྲན་མ་ཙམ་སྟེ་ཞོ་གང་གི་ ལུམ་གཅིག དེ་ནས་སེ་བ་ཙམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཆ་ནས་རིམ་གྱིས་ནམ་ཞོར་ལོས་པར་
བསྐྱེད་ལ་ཟ། ཁྲག་ཏུ་འབྱུ་བ་ན་མན་ངག་སྤྲན་གཅིག་སྟེ་དང་པོ་རྩི་མ་ཁྲག་ཙན་ཞིག་འོང་སྟེ་གྲིབ་བསྐྱམས་
བྱས་པ་དང་བསྐྱེས་ལ་བཏང་བ་གཅེས་ཏེ། དེས་མེ་རྩོད་བསྐྱེད་ལ་ཆུ་སེར་གྱི་ནད་དང་མཛོ་ནད་རྣམས་སེལ་
ལོ། །

༤ ཅོང་ཞིའི་བརྩུད་ལེན་བསྟན་པ། ཅོང་ཞི་ས་དུག་བཏོན་ཏེ་འཕྲོད་སྤྲན་སྤྱར། མངར་བའི་རྟ་བསྟོན་
སྤར་མགོ་རེ་རེ་བསྟེན། ཡང་ན་དུས་ཕྱེ་པི་པི་ལིང་སྤྱར་ལ། ཆ་བ་ཟན་ཆང་ཟན་ཚོན་བསྟེན་པར་བྱ། གཙོང་
ནད་ཀྱན་ཞི་སྟོབས་ཆེ་ཆེ་འཕེལ་མཆོག ཞེས་པ་སྟེ། ཅོང་ཞི་བརྩུད་ལེན་ཅོང་ཞི་ས་དུག་བཏོན་ཏེ་ནད་དང་གང་
འཕྲོད་པའི་སྤྲན་དང་སྤྱར། སྤྱང་བྱར་ཀ་ར་སོགས་མངར་བའི་རྟ་བསྟོན་ལ་བྱར་མའི་མགོ་རེ་རེ་བསྟེན་ཞིང་
ཅོང་ཞི་མ་ཁྱུ་ན་ཡུ་གུ་ཤིང་གི་ཐང་བཏང་། ཡང་ན་ཅོང་ཞི་འོ་མར་བཙོས་པ་བསྐྱམས་ལ་དུས་པའི་ཕྱེ་སྟེ་རྩམ་པ་
དང་པི་པི་ལིང་རྣམས་སྤྱར་ལ་དང་པོ་ཆ་བ་སྟེ་སྤྲན་པ་དང་། བར་དུ་ཟན་ཆང་དང་། དེ་ནས་ཟན་ཚོན་རྣམས་
འདྲིས་གོམས་ཀྱི་རིམ་པ་གོང་བཤད་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱས་ན། གཙོང་ནད་ཀྱན་ཞི་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཆེ་
འཕེལ་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ།

༥ བདུད་ཅིའི་བརྩུད་ལེན་བསྟན་པ། མར་ནག་ཤིང་རྟོག་ཤ་མོ་བསྐྱུང་བ་གཅེས། རྩི་ཆེན་བཟང་དུག་
ཨ་རུ་མངར་གསུམ་སྤྱར། རིལ་བྱར་བསྟེན་བྱས་ཡང་ན་དུག་བཏོན་ལ། གྲིབ་སྐྱམས་དུས་ཕྱེ་སྟེལ་ལ་ཟན་
ཆང་བསྟེན། གཤོན་སེལ་ཆེ་རིང་མཁའ་འགོས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ། ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་ཅིའི་བརྩུད་ལེན་ནི་རྩི་
ཆེན་གྲིབ་བསྐྱམས་བྱས་པ་དང་། ཅུ་གྲུར། ལི་ཤི། སུག་སྟེལ། ཀ་ཀོ་ལ། རྩི་སྟེ་བཟང་དུག་དང་། ཨ་རུ་
སྤྱང་བྱར་ཀ་ར་སྟེ་མངར་གསུམ་རྣམས་སྤྱར་བའི་རིལ་བྱར་བསྐྱེལ་བ་ནང་རེ་བཞིན་བསྟེན་པར་བྱས་པ་དང་།
ཡང་ན་རྩི་ཆེན་རྩུར་བཤལ་བའི་དུག་བཏོན་ལ་གྲིབ་བསྐྱམས་བྱས་དུས་པའི་ཕྱེ་དང་རྩམ་པ་སྟེལ་བ་སྟེ་བསྐྱེས་
ལ་ཟན་ཆང་སོགས་བསྟེན་ལུགས་གོང་བཤད་ལྟར་བྱས་ན་གཤོན་གྱི་རིགས་སེལ་ལ་ཆེ་རིང་ཞིང་མ་དང་མཁའ་
འགོས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།

༤ ཞར་བྱང་བཅུད་ལེན་བསྟན་པ། སོ་མ་ར་ཇ་ཏིལ་ནག་མཛེ་རྒྱས་འཛེམས། བྱི་ཏང་ག་དང་གོ་བྱེ་
 བཅའ་སྒྲ་གསུམ། སྤྱང་མར་སྤྱར་བོས་ཀླས་པའི་ནད་ལས་གྲོལ། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་སོ་མ་ར་ཇ་དང་
 ཏིལ་ནག་ཆ་མཉམ་པའི་བྱེ་མས་མཛེ་རྒྱས་པ་འཛེམས་ཤིང་། ཡང་བྱི་ཏང་ག་དང་། གོ་བྱེ་དང་། བཅའ་སྒྲ་
 གསུམ་སྤྱང་དང་མར་ལ་སྤྱར་བ་བོས་པས་ཀླས་པའི་ནད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་།
 བྱི་ཏང་ག་དང་གོ་བྱེ་བཅའ་སྒྲ་རྣམས། མར་གྱིས་སྤྱར་ཅི་བྱས་པ་གང་གིས་བོས། ཀླས་པའི་རྒྱ་པོ་ནད་ཀྱི་བ་
 ལྷབས་ཅན། རྩ་ཚོད་ལྷན་པའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་བཀལ་འགྱུར། །

༥ འབྲས་བྱ་བྱུབ་དུས་བསྟན་པ། དེ་དག་ལྷ་གསུམ་ལྷ་དུག་ལོ་གཅིག་བསྟེན། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་གྱི་
 འབྲས་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཡང་རབ་ལྷ་གསུམ། འབྲིང་ལྷ་དུག ཐ་མས་ལོ་
 གཅིག་བསྟེན་ན། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པའི་འབྲས་བྱ་གང་བསམས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

༦ ཞོར་ལ་སྤྱད་པ་བསྟན་པ། གཤམ་འཁོར་མི་ལྷན་ཞར་ལ་སྤྱད་པས་ཀྱང་། ཞོར་གི་འབྲས་བྱ་
 ཅི་རིགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གཤམ་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་མ་ལྷན་པའི་དབུལ་པོས་ནི་
 ཞར་ལ་སྤྱད་པས་ཀྱང་། གང་གི་འབྲས་བྱ་ནས་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

༧ མཐུག་བསྐྱབ་པ། འདི་བར་ནད་གཞན་སྤྱིས་ན་བར་གཅོད་དེ། རྟན་གསོ་དེ་རྩེས་སྤར་གྱི་བཅུད་ལེན་
 བསྐྱབ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཅུད་ལེན་འདི་རྣམས་བྱེད་པའི་བར་དུ་ནད་གཞན་སྤྱིས་
 ན་བཅུད་ལེན་གྱི་བར་གཅོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་ལ་ནད་གང་བྱུང་དེ་སྤོན་དཔྱད་ཟས་སྤྱོད་ཀྱིས་གསོ་
 ཞིང་དེ་རྩེས་ལ་སྤར་གྱི་བཅུད་ལེན་འབད་པས་བསྐྱབ་ཅེས་གསུངས་སོ། བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྟན་
 པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཀླས་པ་གསོ་བ་བཅུད་ལེན་གྱི་ལེུ་སྟེ་དགྲ་བཅུ་པའོ། དེ་ལྟར་ལེུ་
 གཅིག་ནི་ཀླས་པ་གསོ་བ་སྟེ་སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་ལེུ་གཅིག་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པའོ།

ལེུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྟན་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཀླས་པ་གསོ་བ་བཅུད་ལེན་གྱི་ལེུ་སྟེ་
 དགྲ་བཅུ་པའོ། །

སྐབས་བཙུལ་པ། ལེའུ་གོ་གཅིག་པ། རོ་ཙ་བར་བྱ་བ།

རོ་ཙ་བའི་སྐབས་དོན་འབྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཁུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཁུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་ངང་སྤང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅས་ཁུས་སོ། ། གྲེ་ངང་སྤང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །དམར་ཁྲིད་ལག་ལེན་མན་ངག་རྒྱུད་འདི་ཡི། །རོ་ཙའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །རོ་ཙ་
ཞེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱ། །རོ་ཙའི་ནད་དེ་དོན་སྟོད་གང་ལ་གནས། །འཆོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་
དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ།དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། སྤྱར་ཡང་ཞེས་པ་འཕྲོའི་སྤྱ་བསྐྱར་
བའི་དོན་ཏེ་ངང་སྤང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅས་ཁུས་སོ། ། གྲེ་ཞེས་བོས་ནས་ངང་སྤང་ཆེན་པོ་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་ཞེས་དང་བཅས་ཏེ་དམར་ཁྲིད་ལག་རྒྱ་ལེན་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱུད་འདིའི་རོ་ཙའི་
སྐབས་ལ་ཅི་འདྲ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞིང་། རོ་ཙ་ཞེས་པའི་མིང་ངམ་དོན་དེ་གང་ལ་བྱ་བ་ཡིན་དང་། རོ་
ཙའི་ནད་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དོན་སྟོད་གང་ལ་གནས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་འཆོ་བར་མཛད་པའི་
སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁུས་པ་ལས།

དེའི་ལན་བསྟན་པ།

ལན་བསྟན་པ་ལ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད།

ཉན་པར་བསྐྱལ་བ།

སྟོན་པས་བཀའ་སྐྱལ་པ། གྲེ་ངང་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། སྟོན་པས་བཀའ་སྐྱལ་པ། གྲེ་ཞེས་བྱིར་ཡང་
བོས་ཏེ་ངང་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་ཉན་པར་བསྐྱལ་བའོ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཞུང་དོན་དངོས་ལ། རོ་ཙའི་རོ་བོ་དང་། གཙོ་བོ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ། སན་ཚུན་སྟོས་པའི་དཔེ་
དོན་བསྟན་པ། རོ་ཙའི་ནད་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ། རོ་ཙའི་ནད་ཀྱི་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ་བཅས་སོ།

དང་པོ། རོ་ཙའི་རོ་བོ་བསྟན་པ།

རོ་ཙ་ཞེས་པ་འདོད་པ་སྟོད་ལུས་ཤིང་། །རིགས་བརྒྱུད་བྱ་ཆ་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ། ཞེས་པ་སྟེ། རོ་ཙ་ཞེས་
པའི་དོན་ནི་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལྟར་སྟོད་པ་དང་བདེ་བ་སྟེར་ལུས་ཤིང་། ས་མེས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱུད་དམ་བྱ་ཆ་
རྣམས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བྱད་མེད་ལ་རབ་ཆགས་གྱུར་པ། གང་དང་
གང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་རོ་ཙ་བྱེད་པ་སྟེ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་སྟོད་པའི་མཆོག་ །ཆོས་དང་གྲགས་
དང་ཆེ་རིང་དང་། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀའི་བཅུད་ལེན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གསང་སྤྲུལ་རྣམས་སྤྱི་

དེ་བཟོན་ནམས་དམན་པ་ལ་བྱ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་བྱད་མེད་གཞན་བཅའ་བའམ། ཡང་ན་མོ་རང་ལ་ནད་
བསལ་བའམ་བྱ་དཔལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་ཡན་ལག་གཅེས་སོ། །

གསུམ་པ། བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ།

དཔེར་ན་ས་བོན་མེད་པའི་ཞིང་ས་དང་། ཞིང་ས་ངན་ལ་ས་བོན་བཏབ་དང་མཚུངས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
དཔེ་དང་སྒྱུར་ན་སྐྱེས་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དེའི་ཁྱབ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཡན་
ལག་བྱད་མེད་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་ཆ་སྒྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བའོ། ། གཙོ་བོ་སྐྱེས་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱད་མེད་སྐྱོན་ཅན་ཞིང་ས་ངན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་དོན་མེད་པ་དང་
མཚུངས་པས་ཡན་ཚུན་ལྟོས་དགོས་པ་དང་།

བཞི་པ། རོ་ཙའི་ནད་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ།

དོན་སྙོད་སྦྱི་དེ་བསམ་སེའི་ནད་དུ་བཤད། ། བཅུད་ཀྱི་དྲངས་མ་ས་བོན་དཀར་དམར་རྟེན། ། དེ་ཕྱིར་ཕོ་མོ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱུ་མོང་ནད། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་སྙོད་སྦྱི་དེ་ལའང་གནས་མོད་ཀྱང་ལྷག་པར་བསམ་སེའི་ནད་དུ་
གནས་པར་བཤད་དེ། སོ་མར་རྩ་ལས། བསམ་སེའི་ཞེས་པ་འཇག་སྙོད་དེ། ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་སྒྲང་ལྷགས་
འབྲ། འདོད་པའི་ས་བོན་བྱུང་ན་གང་། ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུ་དུ། བསམ་སེའུ་ནི་ནོར་གྱི་བང་མཛོད་
འབྲ། ཞེས་ཏེ། དེའི་ནད་དུ་བསམ་སྐྱོན་སོགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལྷག་ཤ་ཆོལ་རུས་ནམས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་དྲངས་མ་
རིམ་གྱིས་ས་བོན་སྐྱེས་པ་ལ་དཀར་པོ། བྱད་མེད་ལ་དམར་པོ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་པོའི་དཀར་པོ་ཁ་མར་བལྟས་
དམར་པོ་ཡར་བལྟས། མའི་དཀར་པོ་ཁ་ཡར་བལྟས་དམར་པོ་མར་བལྟས་པའི་རྟེན་བསམ་སེའུ་ཡིན་པར་
བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཙ་དང་བྱ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ནད་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་མོང་
གི་ནད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལས་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་བྱད་མེད་བཅའ་ཐབས་སོགས་ལེའུ་འོག་མར་བཤད་པ་ལྟར་
རྟོགས་དགོས་ཤིང་།

ལྔ་པ། རོ་ཙའི་ནད་ཀྱི་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ།

ལེའུ་གོ་གཅིག་པས་སྐྱེས་པའི་རོ་ཙ་གསོ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ལེའུ་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་།
ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པའོ།

གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་གཙོ་བོ་སྐྱེས་པའི་རོ་ཙ་ལ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་དགོས་ཆེད་ནམས་པ་གསུམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཙོ་
བོ་སྐྱེས་པའི་རོ་ཙ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དགོས་ཆེད་དང་ནམས་པ་གསུམ་ལས་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་
གང་ཟག་དང་། གནས་དང་། གྲོགས་དང་། སྦྱོན་འགྲོ་དང་བཞིའོ།

དང་པོ། སྒྲོལ་བའམ་སྒྲོལ་གོན།

སྒྲོལ་བ་གང་ཟག་གནས་གྲོགས་སྒྲོན་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོལ་ལའང་གང་ཟག་དང་གནས་དང་གྲོགས་དང་
གྲོགས་དང་སྒྲོན་འགྲོ་དང་བཅས་བཞི་ལོ།

༡ རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ།

གང་ཟག་སྒྲིམ་བུ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་བསྟེན་པས། །བྱུང་མེད་ཡལ་ག་མེད་པའི་ཤིང་དང་མཚུངས། །རེག་མཐོང་
སོགས་ལ་བུ་འདྲ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡིས་དེ་འདོད་དེ་ལ་འབད། ། ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་སྒྲིམ་བུ་
རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡུལ་བསྟེན་པས་ཀྱང་བུ་མ་བྱུང་ན་བྱུང་མེད་ནི་ཡལ་ག་མེད་པའི་ཤིང་དང་མཚུངས་ཏེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། དེ་འབྲེལ་ན་སྒྲིམ་རྒྱུ་ཆད་འགྲོ་བ་དང་། དབང་པོ་ཡུལ་དང་སྒྲོལ་བའི་རེག་པ་དང་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁོང་ནས་ཉན་བསམ་ལའང་བུ་དང་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
སྒྲིམ་བུ་དེས་བུ་དེ་འདོད་པ་ན་རོ་ཅའི་ཐབས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༢ གནས་བསྟན་པ།

དེ་ཡི་གནས་ཁང་ཉེ་འཁོར་རྒྱུ་དང་། །པར་ནགས་ཚལ་བསལ་གྱི་བསྟན་པའི་སྒྲི། །ཁྲན་བསལ་ཡིད་
བདེར་གྱུར་པས་རོ་ཅ་བྱས། ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་སྐབས་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་
ལས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གཏོགས་པ་ཅམ་ནི་དེའི་གནས་ཁང་ཉེ་འཁོར་རྒྱུ་ཞེས་དགའ་བདེར་སྦྱོད་
པའི་ཁྲན་རྒྱུ་ཡིད་འོང་དང་པར་ཁྲན་མེ་རྟག་གི་ར་བས་མཚོན་པ་དང་ནགས་ཚལ་ཞེས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་
གྱི་བསལ་གྱི་བཡོད་པར་ན་བར་བྱ་སྐད་སྟན་པའི་སྒྲི་དང་སྒྲུ་གཞས་ངག་ཆོག་སོགས་དང་སྐམ་ཁྲན་སྟོམས་པ་
ཚ་བསལ་མཐུན་པས་ཡིད་བདེར་གྱུར་པ་ལས་རོ་ཅ་བར་བྱས་སོ།

༣ གྲོགས་བསྟན་པ།

གྲོགས་ནི་དར་བབ་མཛེས་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་ལྷན། །ངག་སྟན་ཆོག་འཇམ་ཡིད་འོང་སྦྱོད་ཚུལ་ཤེས། ། ཞེས་པ་སྟེ།
གྲོགས་བུད་མེད་དེ་ནི་དར་བབས་ཞེས་ན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གཞོན་པ་གྲོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་བདུན་ཅུར་བཤད་ཀྱང་འདིར་ཉེར་ལྷ་ཚུན་ལུས་བཞིན་སོགས་མཛེས་སྒྲིག་སྟེ་སྦྱང་སྒྲུག་
ཁྲན་གྱིས་མཚོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ རིགས་དང་རྒྱུ་དང་ལྷན་པ་ངག་རང་བཞིན་དང་སྒྲུ་སོགས་སྟན་ལ་ཆོག་
འཇམ་པོ་མི་འདོད་པ་མིན་པ་འགྲོ་འདུག་དང་བཞིན་འཇུམ་སོགས་ཡིད་འོང་སྦྱོད་ཚུལ་ཤེས་པ་དགོས་པ་ལ་དེ་
ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། ཡིད་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་གང་དང་གང་། །དེ་དང་དེར་ནི་རོ་ཅ་བྱེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །

༤ སྒྲོན་འགོ་བསྟན་པ།

སྒྲོན་འགོ་སྒྲུམ་འཛེས་ཁྲུས་ཀྱིས་སྤྲངས་བྱས་ལ། འི་རུ་ཉ་དང་འཇམ་ཅིར་བཅས་ལ་བཏང་། ། ཞེས་པ་སྟེ།
སྒྲོན་འགོ་ནི་སྒྲུམ་འཛེས་དང་བཅུད་ལེན་སྐབས་བཤད་པའི་ཁྲུས་ཀྱིས་སྤྲངས་བྱས་ལ། འི་རུ་ཉ་ཕྱི་རྒྱུད་འཇམ་པོ་
དང་འཇམ་ཅིར་སྟེ་འཇམ་བཅས་ལ་བཏང་།

གཉིས་པ། དངོས་གཞི་བསྟན་པ།

དངོས་ཞི་སྐམས་པ་གསོ་དང་རྒྱགས་པ་བཅད། ། ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་གཞི་ས་བོན་བསྐམས་པ་གསོ་བ་དང་
རྒྱགས་པ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད།

༡ སྐམས་པ་གསོ་བ་བསྟན་པ།

གསོ་ལ་བས་དང་སྟོད་ལམ་སྒྲན་དཔུང་བཞི། །ས་པ་སྟེ། བས་དང་སྟོད་ལམ་དང་སྒྲན་དང་དཔུང་བཞི།

༡ བས་ཀྱིས་གསོ་བ་བསྟན་པ།

བས་ནི་ཀ་ར་བྱ་རམ་སྤང་ཅི་དང་། །ཤ་ཁུ་འོ་མ་ཁུན་མར་འོ་སྤྱིས་སོགས། །རོ་མངར་མདོག་དཀར་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ལ། །སྟོབས་འཕེལ་ཉམས་བརྟས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་བསྟེན། ། ཞེས་པ་སྟེ། བས་ནི་ཀ་ར་དང་། བྱ་རམ་
དང་། སྤང་ཅི་དང་། ཆོལ་མེད་ཀྱི་ཤ་ཁུ་དང་། འོ་མ་དང་། ཁུན་མར་དང་། འོ་མའི་སྤྱིས་མ་སོགས་རོ་མངར་
ཞིང་མདོག་དཀར་པོས་མཆོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་འཕེལ་ཞིང་ཉམས་བརྟས་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་བསྟེན་པ་དང་།

༢ སྟོད་ལམ་གྱིས་གསོ་བ་བསྟན་པ།

སྟོད་ལམ་མིག་ལྟས་འོ་བྱེད་འཁྱུད་པ་དང་། །ཡིད་འོང་གཏམ་དང་འཇུམ་གྱིས་འགོགས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
སྟོད་ལམ་ནི་སྟེས་པས་བྱད་མེད་ལ་མིག་བལྟས་འོ་བྱེད་པ་མཛེས་པ་ལ་སོགས་ནས་འཁྱུད་པ་དང་ཡིད་དུ་
འོང་བའི་གཏམ་ཞེས་སྐབས་འདིར་འདོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཏམ་དང་ཕན་ཚུན་འཇུམ་ལ་སོགས་ཉམས་
འཆར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོགས་པར་བྱས་ན་རོ་ཅ་བར་བྱས་སོ། །

༣ སྒྲན་གྱིས་གསོ་བ་བསྟན་པ།

སྒྲན་གྱི་གསོ་བར་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱར་ཐབས། །ཁ་འཐོར་གྱི་སྤྱར་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
ག༡ གཙོ་བོ་བསྟན་པ། སྒྲན་ནི་ཤ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ད་བྱིད་དེ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྟེད་ཁུ་བ་འཕེལ་མཆོག་
ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། མཛད་པ་སོགས་ལས་འདིར་ཤའི་བཅུད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ད་བྱིད་དེ། དངོས་ནི།
གངས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུ་ཏ། །གཉའ་མཇུག་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཞིང་གཤ། །བཅད་ན་ཆོལ་བུའི་རང་བཞིན་
ཅན། །དེ་ནི་ད་བྱིད་སྤྱག་པོའོ། །ཞེས་གངས་སྤལ་ཏེ། དེ་ཡང་པོ་སྤལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རི་མོ་དང་གསེར་གྱི་སྤྲིན་

མ་ཅན་མཚུག་མའི་རི་མོ་ གྱེན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་འོ་པོ་ཡིན་ཀྱང་ནམ་པ་མོ་སྤལ་ཆ་མཚུངས་
 བསྐྱེད་རི་མོ་དང་གཡུའི་སྒྲིན་མ་ཅན། མཚུག་མའི་རི་མོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་ནགས་སྤལ་དུ་གྲགས་པ་ལ་ད་བྱིད་
 སེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །པོ་གངས་སྤལ་དེ་ནི་ལྷང་ཤོད་ཀྱི་ཉ་མའི་ཐོག་དུ་འོངས་པའི་མར་ལམ་གྱི་བྱངས་བཟང་བ་
 དེ་བྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྒྱེད་ཅིང་ཁྱ་བ་འཕེལ་བའི་མཆོག་ཡིན་ཅིང་། སལ་ཆེར་ཡར་ལམ་མ་གཏོགས་མི་
 ཟིན་ཅིང་དེས་ཀྱང་རྩེད་བས།

༡༩ སྐར་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་སྐར་ཐབས་སྒྲིན་གོར་ཅོག་གོང་དང་། །དགྲ་སྦྱོར་བཅུ་གསུམ་པ་དང་
 ལྔ་པའོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐར་ཐབས་སྒྲིན་གོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཅོག་གོང་གི་སྦྱོར་བ་དང་། དགྲ་སྦྱོར་
 དང་། བཅུ་གསུམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལྔ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྔའོ།

༢༠ སྒྲིན་གོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། སྒྲིན་གོར་ཙ་བ་ལྔ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། །ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་བྲེ་ག་
 ལུག་ཐུག་འབྲས། །ཁྱ་དང་འོ་མ་མར་བསྐྱས་ཁྱ་བ་ལ། །རྒྱ་ཚྭ་སྒྲིག་སྟེལ་བཅའ་སྒྲ་པི་པི་ལིང་། །བྱ་རམ་སྐར་
 བ་ནས་གསེབ་རུས་པ་བསྒྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་གོར་སྦྱོར་བ་ནི་ར་མཉེ། ཉེ་ཤིང་། ལྷ་བ། བ་སྒྲ།
 གཟེ་མ་སྟེ་ཙ་བ་ལྔ་དང་། ཨ་བར་སྐར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་རུལ་སྐངས་
 མེད་པ་ཆོག་ཤིང་པའི་ནང་དུ་གླ་ཅི་བྱགས་བཅུག་པས་ཤིན་ཏུ་ནག་ཆོམ་ཆོམ་སོང་བ་བསྟེགས་ལ་བཏོན་
 བས་དུག་ཕྲལ་བ་དེ་དང་སྟོ་བྲེ་ག་ལུག་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཁྱ་དང་འོ་མ་མར་སོགས་གདུས་པའི་ཁྱ་བ་སྒྲིན་མར་
 དངས་སྦྱོར་གྱི་ལག་ལེན་ལྟར་བྱས་ལ་རྒྱ་ཚྭ་དང་། སྒྲིག་སྟེལ་དང་། བཅའ་སྒྲ་དང་། པི་པི་ལིང་། བྱ་རམ་
 སོགས་སྦྱོར་བ་ནས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ལྷ་གཅིག་གས། ཞག་ཉེར་གཅིག་བཞག་ནས་རུས་པ་བསྒྱེད་པ་དང་།

༢༡ ཅོག་གོང་གི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ། ཅོག་གོང་ཙ་བ་ལྔ་ཡི་སྒྲིན་མར་ལ། །ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་རྫོ་ཉི་ལྔ་
 དཀར་ནག །ཐང་ཕྱོམ་པ་རྣམས་ཁ་ཆར་བཏབ་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་ཉི་ལྔ་དཀར་ནག །ཅུངས་
 པའི་ཤ་རྣམས་མཆིལ་པའི་ཁོག་པར་གཞུག །ཁ་བཅོམས་མར་དུ་བཅོས་ལ་སྒྲམས་བཏགས་ཕྱེ། །གོང་གི་མར་
 ཁྱ་བཏབ་ལ་བྱ་རམ་སྐར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅོག་གོང་ནི་ར་མཉེ། ཉེ་ཤིང་། ལྷ་བ། བ་སྒྲ། གཟེ་མ་སྟེ་ཙ་བ་ལྔའི་
 སྒྲིན་མར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་ལ། ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་དུག་གོང་ལྟར་བཏོན་པ་དང་། རྫོ་ཉི་དང་། ཉི་ལྔ་དཀར་ནག
 ཐང་ཕྱོམ་དཀར་པོའི་འབྲུ་སེར་ཙམ་བཅོས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཆར་དུ་བཏབ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་
 དུག་བཏོན་པ་དང་། ཉི་ལྔ་དཀར་ནག་དང་། ཅུངས་པའི་ཤ་རྣམས་བྱེའུ་མཆིལ་པ་སྟེ་རྒྱ་མཆིལ་མགོ་དམར་
 དང་བོད་མཆིལ་གང་རུང་གི་ ཁོག་པར་གཞུག་པ་ཁ་བཅོམས་ནས་འབྲིའི་མར་དུ་བཅོས་ལ་སྒྲམས་པ་དང་ཞིབ་
 དུ་བཏགས་པའི་ ཕྱི་མ་དེ། གོང་གི་མར་ཁྱ་བཏབ་ལ་བྱ་རམ་དང་སྐར།

ཁ༣ ད་བྱིད་དགུ་སྒྲིབ་བསྟན་པ། དགུ་སྒྲིབ་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་རྫོག་ཏི་དང་། མི་དང་བྱི་ལ་སྐམ་
 གི་མཇུག་ཏི་དང་། ཁྱེད་ཞི་མུ་ཟྱེ་བྱ་གཞུག་ཐང་ཕྱོམ་པ། ཁྲལ་ཁྲལ་བརྟུངས་ཏེ་མཆིལ་པའི་ཁོག་པར་
 སྒྲིག ཁྲར་སྒྲིད་ཀྱིས་བཅོམ་མར་གྱི་ནང་དུ་བཅོ། མར་དེ་བྱ་རམ་སྒྱར་ལ་ཤ་སྐྱམས་བཏབ། ཁྱེད་སྐུས་དུས་
 བ་ཁྱེས་བྱ་རེ་རེ་བསྟེན། དེ་ནམས་ཀྱན་གྱིས་ལུས་སྟོབས་སྟེད་བྱེད་ཅིང་། མཁལ་མའི་བྱོད་སྟེད་ས་བོན་ཟད་
 པ་གསོ། ཞེས་པ་སྟེ། ད་བཡིད་དགུ་སྒྲིབ་ནི་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་དུག་བཏོན་པ་དང་། རྫོག་ཏི་དང་། མི་དང་། བྱི་
 ལ་སྐམ་ནམས་ནི་མཇུག་ཏི་དང་། མ་ནིང་ཅོང་ཞི། མུ་ཟྱེ་མེར་པོ་དང་། ལྷགས་བྱ་གཞུག། ཐང་ཕྱོམ་པ་དཀར་
 པོའི་འབྲུ་ནམས་ཁྲལ་ཁྲལ་ཏེ་རྒྱལ་ཙམ་བརྟུངས་ཏེ། ཁྱེད་མཆིལ་པའི་ཁོག་པར་སྒྲིགས་ལ་དར་སྒྲིད་ཀྱིས་
 བཅོམས་པ་མར་གྱི་ནང་དུ་བཅོ་བ་དང་། མར་ཁྲ་དེ་བྱ་རམ་དང་སྒྱར་ལ་གོང་གི་ཤ་ནམས་བསྐྱམས་པའི་ཕྱེ་མ་
 བཏབ་པ། ཁྱེད་སྐུས་ཞེས་བརྒྱད་པའི་སྒྲིག་གཏོང་ཚུལ་བཅུད་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར། ནངས་པར་ཐོ་རངས་གྱི་
 ཆོ་པོ་བའི་བད་ཀན་བེ་སྐབས་ནམས་བྱང་ཞིང་། ཟས་མ་ཟོས་པའི་བྱོད་དང་ལྷན་པ་སྒྲིག་གི་མཐུ་རབ་དུ་ཆེ་བའི་
 དུས་ངེས་ཙན་ན། ཁྱེས་བྱ་ཞེས་ལུས་སྐད་ལ་ལར་ཁ་བྱར་ལ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
 དབང་གིས་མཐེ་བོང་གི་སེན་མོས་སྒྲངས་པ་རེ་རེ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་མ་
 ལུས་པ་སྟེད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཁལ་མའི་བྱོད་བསྟེད་ལ་ས་བོན་ཟད་པ་ནམས་གསོ། །

ཁ༤ ད་བྱིད་བརྟུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་བསྟན་པ། བརྟུ་གསུམ་པ་ནི་ད་བྱིད་སྒྲིག་སེར་གཉིས། སྐམ་གྱི་ཤ་
 དང་བྱ་གི་རྩངས་པ་དང་། ཁྱིམ་བྱ་ཕུག་རོན་མཆིལ་པ་ནས་ཟན་མགོ། གཙང་ཉ་ཐང་ཕྱོམ་དབང་པོ་ལག་པ་
 དང་། ཉེ་ཤིང་པ་དང་ཅོང་ཞི་བྱ་རམ་སྒྱར། ཁྲ་བ་ཟད་པ་འཕལ་དུ་སྟེད་བྱེད་དེ། ཁུབ་རེ་ལ་ཡང་བྱད་མེད་
 བརྒྱ་སྟོད་ལུས། ། ཞེས་པ་སྟེ། བརྟུ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ད་བྱིད་སྒྲིག་པོ་དང་། སེར་པོ་ཞེས་པོ་མོ་བཤད་མ་ཐག་
 པ་གཉིས་དང་། སྐམ་གྱི་ཤ་དང་། བྱ་གི་རྩངས་པ་སྒྱི་དང་མཆོག་མགོ་གཉིས་ལུས་གཅིག་དང་། ཁྱིམ་བྱ་པོ་
 མདོག་མཆོང་ལུ་དང་། ཕུག་རོན་དང་། ཁྱེད་མཆིལ་པ་དང་། ནས་ཟན་གྱི་མགོ་དང་། གཙང་ཉ་ཞེས་ཆུ་ཁྲུང་
 གི་ཉ། ཐང་ཕྱོམ་དཀར་པོའི་འབྲུ། དབང་པོ་ལག་པ་དང་། ཉེ་ཤིང་བ་འོ་མ་ཙན་དང་། མ་ནིང་གི་ཅོང་ཞི་
 ནམས་བྱ་རམ་དང་སྒྱར་བས་ཁྲ་བ་ཟད་པ་ནམས་འཕལ་དུ་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། ཁུབ་མོ་རེ་ལ་ཡང་བྱད་མེད་ལ་
 བརྒྱ་རེ་ཙམ་སྟོད་ལུས་སོ། །

ཁ༥ ད་བྱིད་ལྷ་པའི་སྒྲིབ་བ་བསྟན་པ། ལྷ་པའི་སྒྲིབ་བ་ཅོང་ཞི་དམར་པོ་དེ། ཁ་ཡི་འོ་མས་འདམ་
 བཏགས་བྱས་བྱེད་དང་། དབང་པོ་ལག་པ་མཆིལ་པའི་མགོ་བོ་དང་། ཐང་ཕྱོམ་པ་དང་ད་བྱིད་སྒྲིག་སེར་
 གཉིས། བྱ་རམ་སྒྱར་བ་ཁྱེད་སྐུས་ཆང་གིས་དབུལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་མ་ནིང་གི་ཅོང་ཞི་ཁ་
 དོག་དམར་པོ་དེ་བའི་ཞེས་པ་དམར་ཟལ་གྱི་འོ་མས་འདམ་བཏགས་བྱས་པའི་ཕྱེ་མ་དང་། དབང་པོ་ལག་པ་

དང་། མཆིལ་པའི་མགོ་བོ་དང་། ཐང་ཕྱོམ་པ་དཀར་པོ་དང་། གོང་བཤད་ཀྱི་དབྱིད་སྐྱག་མེར་གཉིས། བྱ་
རམ་སོགས་སྒྱུར་བ་ཁྱེུ་སྐྱུས་ཞེས་ཐོ་རངས་པོ་བའི་བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་བྱང་ཞིང་། ཟས་མ་ཐོས་པའི་དྲོད་ཆེ་
བའི་རྩས་ཆང་གིས་དབུལ།

༡༣ ལ་འཐོར་གྱི་སྒྱུར་བ་བསྟན་པ། གཞན་ཡང་ར་ཐུག་འབྲས་བྱ་འོ་མར་བཙོས། །ཀ་ར་ཏིལ་བསྐྱེས་
ཐོས་ན་དེ་དང་འདྲ། །མི་མི་ཡིང་དང་སྐྱུ་རྩ་ར་ཁྲར་སྐྱངས། །ཀ་ར་སྐྱང་མར་སྐྱར་ཐོས་འོ་མ་བཏུང་། །བརྒྱད་
ཅུ་ལོན་པའང་ཀུན་ལ་སྒྱུད་པར་རུས། །ཞོ་སྤྱིས་ཐོས་ཏིང་ཀ་ར་འབྲས་བཙས་ཐོས། །ཀླན་པོ་ཡིན་ཡང་གཞོན་
ཅུ་ལྟ་བུར་སྒྱུད། ། ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ར་ཐུག་པོའི་འབྲས་བྱ་འོ་མར་བཙོས་ཁྲ་བ་རང་ཐིམ་བྱས་པ་དང་།
ཀ་ར་དང་། ཏིལ་དཀར་ནག་རྣམས་བསྐྱེས་པ་ཐོས་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྩས་པ་ཡོད། མི་མི་ཡིང་དང་། སྐྱུ་རྩ་
ར་ཐུག་འབྲས་འོ་མར་བཙོས་པའི་ཁྲ་བར་སྐྱངས་ཏེ། ཀ་ར་དང་། སྐྱང་དང་། མར་སོགས་སྐྱར་བའི་ཐེ་གྱ་ཐོས་
པའི་རྒྱུ་སྐྱེའོ་མ་བཏུང་བས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནའང་བྱད་མེད་ཀུན་ལ་སྒྱུད་པར་རུས། ཡང་
ན་ཞོའི་སྤྱིས་མ་ཐོས་པའི་ཏིང་ལ་ཀ་ར་དང་། འབྲས་དཀར་བཙོས་པའི་ཟན་བཙས་པ་ཐོས་ན་ལོ་ཀླན་པོར་གྱུར་
པ་ཡིན་ཡང་ན་ཆོད་གཞོན་ཅུ་ལྟ་བུར་སྒྱུད་རུས་སོ། །

༤ དཔྱད་ཀྱིས་གསོ་བབསྟན་པ།

དཔྱད་རྩ་ཁྲུས་ལ་འབད་ཅིང་བསྐྱུ་མཉེ་བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔྱད་རྩ་ལྷུས་ཁྲུས་ལ་འབད་ཅིང་བསྐྱུ་མཉེ་སྟེ་བྲུག་
པ་བྱ་བ་དང་།

༥ རྒྱགས་པ་བཙད་པ་བསྟན་པ།

ཁྲ་བ་རྒྱགས་ན་འཕེལ་དང་ནད་རྩག་གཏོན། ། ཅེས་པ་སྟེ། ཁྲ་བ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ན། འཕེལ་བས་རྒྱགས་པ་
དང་། ནད་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། རྩག་གིས་རྒྱགས་པ་དང་། གཏོན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱགས་པ་དང་
བཞིར་ངེས་དགོས་ཏེ།

༦ འཕེལ་བས་རྒྱགས་པ་བསྟན་པ།

ལྷུས་རྒྱས་ཁྲ་འཕེལ་བྱད་མེད་རབ་རྩ་གཏུང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱད་པས་ཞི་བར་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
གོང་བཤད་སོགས་ཀྱིས་ལྷུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་ཁྲ་བ་འཕེལ་ནས་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་རབ་རྩ་གཏུང་བར་གྱུར་
ནས་འཇག་ན། དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱད་པས་ཞི་བར་རུས་སོ། །

༢ བད་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་བསྟན་པ།

བད་ཀྱི་གྲང་རྒྱང་མཁལ་མའི་བློ་ཉམས་པས། རྩ་ཁ་མ་སྤྱོད་ཆུ་དང་བསྐྱོངས་ནས་འཛུགས། བཅུ་གསུམ་བཅུ་
དགུ་ནང་ལོང་གཏོང་ངོས་བསྟེན། བོང་ཤ་སྐམ་ཤ་ད་བྱིད་སྒྲན་མར་སྦྱར། ཚ་བ་ཚ་སྒྲིའི་རིལ་བྱ་ཆང་གིས་
དབུལ། བད་ཀྱི་གྲང་རྒྱང་གིས་མཁལ་མའི་བློ་ཉམས་པས་རྩ་ཁ་མ་སྤྱོད་ཆུ་དང་བསྐྱོངས་ནས་
འཛུགས། རྩ་ཁ་མ་སྤྱོད་ཆུ་དང་བསྐྱོངས་ནས་འཛུགས་པ་དང་བཅུ་དགུ་པ་ནང་ལོང་ཐང་གི་གཏོང་ངོས་རྒྱ་བའི་བར་དེར་བསྟེན།
ཅིང་། བོང་ཤ་དང་སྐམ་གྱི་ཤ་བསྟེན་པའི་ད་བྱིད་ཀྱི་སྒྲན་མར་བྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་། ཚ་བ་སྐམ་པའི་ཕོ་བ་རིས།
ཅི་ཏྲ་ཀ ༥ བྱི་མོང་སོགས་དང་ཚ་སྒྲིའི་ཆང་བཅས་པའི་རིལ་བྱ་ཆང་གིས་དབུལ་ལོ།

༣ དུག་གིས་རྒྱགས་པ་བསྟན་པ།

དུག་བྱུང་བྱི་ནང་གསང་རྟགས་ངོས་བཟུང་ལ། རྟེ་ཡི་གཉེན་པོས་བསད་ཅིང་ལུས་བྱུངས་བསྐྱར། ཞེས་པ་སྟེ།
དུག་བྱུང་ནས་ཁམས་འཛུགས་པ་སོགས་ལ་དུག་ནད་སྐབས་ལྟར་གྱི་བྱི་ནང་གསང་རྟགས་ཀྱིས་ངོས་བཟུང་ལ།
དེའི་གཉེན་པོ་གོང་གི་དུག་བཅོས་སྐབས་ལྟར་གྱིས་ཞེས་ཤིག་ཐོག་དུ་མཚུབ་མོ་བསྟན་པ་ལྟར་རིག་ལམ་ནས་
འཕྱལ་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། སལ་ཆེར་ཐང་ཕྱོམ་པར་སྦྱར་བ་མང་བས་དེའི་གཉེན་པོའི་སྒྲན་གྱིས་བསད་ཅིང་
ལུས་བྱུངས་བསྐྱར་བར་བྱའོ།

༤ གདོན་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱགས་པ་བསྟན་པ།

གདོན་ཡིན་མི་ལམ་བྱད་མེད་འདྲན་པར་འགྱུར། མོ་ཕུ་རིམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོ། ཞེས་པ་སྟེ།
གདོན་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་མི་ལམ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པས་ཐིག་ལེ་འདྲན་པ་མི་བར་འགྱུར་
བས། དེ་ལ་མོ་ཕུ་བྱས་ནས་གདོན་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་མཐུན་གྱི་རིམ་གྱོད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་བ་རའི་འོ་མར་ངི་
ཆེན་སྦྱར་བ་རྒྱུ་མཐིལ་ལ་བྱུག སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོ་བ་ལ་ལུག་བྱུག་གི་སོག་པ་གཡས་པའི་བལ་མི་ལག་མ་
འགྲིམས་པ་བྱ་མོ་མགོ་གཙང་ཞེས་གོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པས་བཀལ་པའི་ཐིག་གུ་ལ་དོ་རྩེའི་མདུད་པ་
བདུན་བྱས་ཏེ། མོ་ཏྲ་ར་ཏྲ་ར་བན་རྩ་ཞི་བཟོ་ར་ཉི་ཤུ་ཏྲ་རྩ་ཞི་ཏེ་ཐར་ར་ཏེ་སྦྱར་ཞེས་སྟོང་བཞུས་ལ་བཏབ་སྟེ་
རྟེན་པར་བཅིང་བ་དང་། ས་བོན་ལུག་པ་དེ་རྩ་མས་བྱ་རམ་དང་བསྟེན་པར་སྤྲུགས་གོང་མ་དང་། མོ་ཏྲ་ར་བྱ་
རྩ་ཞི་ཤུ་ཏྲ་རྩ་ཞི་ཏེ་ཐར་སྦྱར་ཞེས་སྟོང་བཞུས་བ་དང་། ཡང་མོ་གདོན་གྱིས་ཁམས་འཛུགས་པ་བསྐྱར་བ་ནི།
མི་ཁྲད། ལུངས་ཀར་སེར་ཅམ་བཅོས་པ། གུ་གུལ་ནག་པོ། མངལ་ཁྲག་བཞི་ཆ་མཉམ་ཞིབ་པར་བཏགས་པ་
སྦྱང་གིས་ཆོ་བྱས་ཏེ་སྦྱད་པར་བྱུགས་ནས་རྟེན་ལ་བཅིངས་ན་མོ་གདོན་བསྐྱར་བར་ངས། ཐོ་གདོན་བསྐྱར་
རྩས་ལ་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་མིས་ཆེ་བར་བྱུང་ཆོ་མི་གིར་ཤི་བའི་རུས་པ་མེར་བསྟེགས་ཞིབ་བཏགས་བྱ་རམ་

ལ་སོགས་པ་ཆོ་ཅན་བཅས་ལྟེ་བ་ལ་མེ་ལོང་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་ཙམ་བྱུགས་ན་མི་ལྟས་བསྒྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ། དགོས་མཆོད་བསྟན་པ།

དགོས་པ་ནད་མེད་ལང་ཆོར་ལྡན་པ་ཡིས། །རྒྱས་ཆོགས་ནམས་སུ་ཉལ་པོ་དགག་པ་མིན། །འཕྲལ་དུ་སེམས་
དགའ་བྱ་ཆའི་རྒྱུད་སྦྱང་ཅིང་། །སྟོབས་ལྡན་བྱད་མེད་ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་འགོ། །འདོད་ཡོན་ཀྱན་ལས་ཆགས་
པ་མཆོག་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རོ་ཙའི་དགོས་པ་ནི་ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཆོར་ལྡན་
པས་བསྟན་དགོས་པར། །སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། །ནད་མེད་ལང་ཆོར་གནས་པ་དག །རོ་ཙ་བཞི་བསྟན་བྱེད་
པ། །རྒྱས་ཆོགས་ཀྱན་ན་ཉིན་རེ་བཞིན། །ཉལ་པོ་བྱས་པ་དགག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་
ཆོགས་བཤད་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ནམས་སུ་ཉལ་པོ་སྟེ་འཁྲིག་པ་བྱེད་པར་དགག་པ་ །མིན་པ། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་
པ་ལས། །བྱ་ཆའི་རྒྱ་ནི་སྦྱང་བྱེད་ཅིང་། །འཕྲལ་དུ་ཡང་དག་དགའ་བྱེད་གང་། །གང་གི་དེ་ལྟར་རབ་སྟོབས་
ལྡན། །བྱད་མེད་ལ་ནི་ཐོགས་མེད་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཕྲལ་དུ་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་བྱ་ཆའི་
བརྒྱུད་སྦྱང་ཅིང་ལུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བྱད་ །མེད་ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགོའོ། །སྟིང་པོ་བསྟུས་པར།
དེ་བས་རྩལ་ནི་འདི་ལྟ་བུས། །བརྟ་བྱ་བྱད་མེད་ལ་འཇུག་བྱ། །རང་གིས་བྱུགས་ཀྱིས་སྦྱེས་པ་དང་། །བྱད་མེད་
ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་སྦྱད། །ཆོས་ཀྱི་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྷ་གྱ། །དབང་པོ་བདེ་དགུ་ཀྱན་བསྟན་བྱ། །ཡུལ་
འདི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །འདོད་པ་ལྟ་ཡི་རྩ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་འོང་ཡུལ་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཆོས་ཞིང་དགའ་བྱེད་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །བྱད་མེད་ལུས་ལ་འདུག་གནས་གང་། །གནས་པ་དེ་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ་ལྟར།
མདོར་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྒྲི་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ལ་འདུས་ །པའམ། །རེག་བྱ་ཤས་
ཆེར་རྒྱར་པའི་བདེ་བའམ། །ཆགས་པ་སྦྱད་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་འཁྲིག་རྟེན་ན་ །མཆོག་ཏུ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

ལེའུ་འི་མཆོན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རོ་ཙ་བར་བྱ་བའི་ །ལེའུ་སྟེ་དགུ་བཅུ་ཙ་
གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་གཅིག་ནི་སྐབས་བཙུ་ལྟ་ལྟ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའོ། །

ལེའུ་གོ་གཉིས་པ། བྱ་མེད་པ་བཅའ་བ།

བྱ་མེད་པ་བཅའ་བའི་ལེའུ་འི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་
དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་སོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག །ཞེས་
པ་སྟེ། རོ་ཙའི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་རྗེས་དེ་མ་ཁད་ནས་སྤྱར་ཡང་ཡོན་ཏན་ལས་སྤྱུལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་སྤྱུལ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་སོགས་འཁོར་ནམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་
ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

རོ་ཙའི་ཡན་ལག་བྱད་མེད་བཅའ་བའི་ཐབས། །དེ་རྒྱ་གདོན་དང་འདུ་བ་རོ་ལུས་དང་། །བྱ་ཅི་བཏང་དང་མོ་
གཤམ་ནམ་པ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རོ་ཙའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱ་བྱད་མེད་དཔལ་དང་ལྡན་པ་
བཅའ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་ན། གང་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་འབྲུབ་པའི་ངེས་པ་ཐོབ་བྱ་བྱ་
མི་འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱ་གདོན་དང་། ཟས་སྟོན་དམན་ལྷག་ལོག་པས་འདུ་བ་འབྲུགས་པ་དང་། བྱའི་རོ་མ་ནང་དུ་
ལུས་པ་དང་། བྱ་ཅི་ཞེས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་སྟན་བཏང་བ་དང་། མོ་གཤམ་ཞེས་བྱ་མི་འབྱུང་བ་དང་ནམ་པ་
ལྡོ།

དང་པོ། གདོན་བསྟན་པ།

དང་པོ་མོ་ཅིས་ཕྱ་ལས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞི་དང་དག་པོ་སྤྲུགས་ཀྱིས་གདོན་དེ་བཙས། །ཞེས་པ་སྟེ། ད་པོ་
གདོན་དེ་ཉིད་དབྱངས་འཆར་བའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་མ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་
མཁའ་འགྲོའི་མོ། གཞན་ཡང་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ལུགས་རྩ་ཐིག་སོག་མོ་དང་། སྟོར་ཐང་ནས་གསུངས་པའི་
གཟའ་བཞི་རྒྱ་མ་གི་གོང་གི་སྦྱོར་བ་སོགས་པའི་ཅིས་ཕྱ་ལས་བརྟག་པར་བྱས་ལ་གཞོད་པ་འདུག་ན་ཞི་བའི་
གཏོར་མ་སྟེར་བ་སོགས་དང་། དག་པོ་སོགས་ལ་མནན་བསྐྱད་བསྟེན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གདོན་དེ་བཙས་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། འདུ་བ་འབྲུགས་པ།

འདུ་བ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ནམ་པ་གསུམ། འདུ་བ་རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་དང་ནམ་པ་གསུམ་སོ།

༡ འདུ་བ་འབྲུགས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱུ་གིས་སྒྲ་མཚན་སེར་ལ་དུས་མིན་འཛུགས། །དར་པོར་ཡོད་སེམས་སྐབས་སུ་སྒྲུ་མ་ཞིང་སྒྲོ། །མཁུ་པས་ཚ་
 འབྲུག་དུད་ཁྱུ་ཞུ་འབྲུག་། །བད་ཀན་བསེལ་ཞིང་ཞོ་ཁ་རྒྱ་འབྲུག་འཛུགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉགས་སུ་རྒྱུ་གིས་
 བསྐྱེད་པས་སྒྲ་མཚན་ནི་མདོག་སེར་པོ་ལ་དུས་མིན་ཞེས་ངེས་མེད་དུ་འཛུགས་པ་དང་། མངལ་གྱི་ཁ་ཉར་པོར་
 ཡོད་པར་སེམས་ཤིང་། སྐབས་སུ་མངལ་ཁྱུ་སྒྲུ་མ་ཞིང་རྒྱ་ཞབས་སྒྲོ་བར་བྱེད་དོ། །མཁུ་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 རྒྱ་ཞབས་ཚ་བྲུག་བྱེད་ཅིང་། མངལ་ཁྱུ་དུད་ཁྱུ་དང་ཉག་ལྟ་བུར་འཛུགས་པ་འབྲུག་དོ། །བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་བསེལ་ཞིང་། མངལ་ཁྱུ་ཞོ་ཁ་ཞིང་རྒྱ་འབྲུག་བར་འཛུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ལ་ནང་ལུབ་སྟེ་གཤེར་ཐང་བཏང་ཞིང་། །འབའ་ཆ་འབྲུ་ཡི་དུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞབས་བདུག། །དེ་རྗེས་ཕྱི་ཡི་རྩ་
 གཤེར་རེང་བུས་བསལ། །དེ་ལོག་རྒྱ་བཅུད་གཟེ་མའི་ཐང་བཏང་ལ། །མར་བཅུད་སྦྱར་བས་ཕྱི་རྗེས་བཅད་
 པར་བྱ། །མཁུ་པ་བད་ཀན་མེ་ཉྱག་དུགས་ཀྱིས་བདུག། །དེ་ནས་ཁྱུས་གཤེར་ཆེན་མོས་ཁོང་སྦྱངས་ལ། །དེ་
 རྗེས་ཕྱི་ཡི་རྩ་གཤེར་མངལ་སྦྱོན་བསལ། །དེ་རྒྱིང་རྒྱ་བཅུད་སྦྱར་བས་ཕྱི་རྗེས་བཅད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་
 བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། རྒྱུ་ལ་ནང་ལུབ་དུ་སྟེ་གཤེར་གོང་བཤད་ཀྱི་ཐང་བཏང་ཞིང་། འབའ་ཆ་དང་། འབྲུ་སྦྱ་
 ཆོགས་པའི་དུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞབས་ལ་བདུག། དེ་རྗེས་གོང་དུ་མོ་ནད་བཅོས་སྐབས་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ཡི་རྩ་གཤེར་གང་
 འོས་རེངས་བུར་ བུས་པས་བསལ་བ་དང་། དེ་ལོག་མོ་ནད་བཅོས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་བཅུད་སྦྱར་བ་དང་། གཟེ་
 མའི་ཐང་བཏང་ལ་མར་བཅུད་ཀྱང་མོ་ནད་སྐབས་ལྟར་གྱི་སྦྱར་བས་ཕྱི་རྗེས་རྣམས་ བཅད་པར་
 བྱའོ། །མཁུ་པ་དང་བད་ཀན་ལ་མེ་ཉྱག་སྦྱ་ཆོགས་པའི་དུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཞབས་ལ་བདུག་ཅིང་། དེ་ནས་མོ་
 ནད་སྦྱར་བཤད་པའི་ཁྱུས་གཤེར་ཆེན་མོས་ཁོང་སྦྱངས་ལ། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཡི་རྩ་གཤེར་གང་འོས་ཀྱིས་མངལ་གྱི་སྦྱོན་
 རྣམས་བསལ་བ་དང་། དེ་རྒྱིང་ལ་མོ་ནད་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བཅུད་སྦྱར་བས་ཕྱི་རྗེས་བཅད་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ། རོ་ལུས་པ་བསྟན་པ།

མངལ་དུ་བྱ་ལུས་བྱ་རོ་ནད་རོ་ལུས། །ནད་ལུས་བྱ་བཅོས་རྗེས་ལ་ཁྱུ་རོ་ལུས། །མངལ་ཁ་འཁུས་པས་
 མངལ་ནང་ཁྱུ་སྦྱོན་ཆགས། །གང་ཡིན་གྱུར་ཀྱང་བྱ་ཆགས་བཞིན་དུ་འབྱིལ། །སྐབས་སུ་རྒྱ་ཞབས་མཁུ་
 མ་ཆོགས་པ་ན། །མངལ་ཁྱུ་དམར་རྩམས་ཤེས་འགའ་ནག་པོར་འཛུགས། །དེ་ལ་ནང་ལུབ་སྦྱ་སྦྱའི་ཐང་བཏང་
 ལ། །བྱ་བྲུ་གྱི་ཞིང་དག་གིས་རྒྱ་ཞབས་བདུག། །དེ་ནས་ཨ་རུ་དྭ་ཆ་རྩམས་ཤིང་གསུམ། །སོ་སོར་བསྐྱུས་
 ནས་བསྐྱེས་པའི་ཁུ་བ་ལ། །དུར་བྱིད་ཁོན་བྱ་འོ་མོ་རྒྱ་ཆ་དང་། །ཤིང་ཆ་བཏབ་ལ་ཁྱུ་སྦྱ་དུས་ན་
 བཏང་། །མ་ཐེབས་རྒྱ་ཆ་ལྷ་ཤེས་འོ་མོ་དང་། །ཤ་རུས་ཐལ་བ་རིམ་སྦྱིད་ཆང་སྦྱར་བཏང་། །ཡང་ན་ཆ་བ་
 གསུམ་དང་ཨ་རུ་ར། །རྒྱ་ཆ་དྭ་ཆ་ལྷ་མ་རྩ་སོ་སོར་བསྐྱུས། །ཁུ་བ་བསྐྱེས་པ་དུར་བྱིད་འོ་མོ་དང་། །རྒྱ་ཆ་

ཤིང་ཚ་བཏབ་ལ་ཐོ་རངས་བཏང་། ཟུག་གཟེར་སྐྱེད་ན་དོ་དང་འབྲུ་དུགས་བྲ། ཁ་ཕིགས་སྤྱིད་ན་རྒྱ་ཚྭ་ཆང་
 སྦྱར་བཏང་། བྱ་རོ་མངལ་སྐྱོན་ནག་འཕུམས་ཁྲག་ཚབས་དང་། མངལ་ཁ་འཆུས་ཏེ་བྱ་མེད་བྱ་སྐྱེད་དོ། །དེ་
 ཉིང་ཕྱི་ཡི་ཙ་གཤེར་ཆེན་མོས་སྦྱང་། །དེ་འོག་རྒྱ་བཙུད་གཟེ་ཆང་ཕྱི་རྗེས་བཅད། །ལོ་གཅིག་བར་དུ་རྫོང་
 བསྐྱེན་ཟས་སྦྱོད་གཟབ། །ཞེས་པ་སྟེ། མངལ་དུ་བྱ་ལུས་པའམ། བྱ་རོ་དང་། བྱ་རོ་ལུས་པ་དང་། བྱ་
 ལུན་རིང་དུ་ལུས་པ་དང་། བྱ་བཙས་པའི་རྗེས་ལ་ཁྲག་གི་རོ་ལུས་པ་དང་། མངལ་གྱི་ཁ་འཆུས་པས་མངལ་
 བྱ་དུ་ཁྲག་གི་སྐྱོན་ཆགས་པ་སོགས་བྱ་རོ་ནད་རོ་གང་ཡིན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱ་ཆགས་བཞིན་དུ་འདྲིལ་ཞིང་།
 སྐབས་སུ་རྒྱ་ཞབས་དང་། མཁལ་མ་དང་། ཆོགས་པ་རྣམས་ན་ལ། མངལ་ཁྲག་དམར་རྩའམ། ཡང་ན་རེས་
 འགའ་ནག་པོར་འཛག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་ནད་ལུབ་དུ་སྐྱ་སྐྱའི་ཐང་བཏང་བར་བྱས་ལ། བྱ་བྱ་སྦྱང་ཆོར་ལ་
 རོས་བཟུང་བ་ཡང་འདུག་རྩང་ཕྱག་རོན་གྱི་བྱུན། གྲོག་ཞིང་ཁང་ཐོག་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱང་ངམ། ཐ་མ་ཁ་འབྲ་བ་དེ་
 དག་གིས་རྒྱ་ཞབས་སུ་བདུག དེ་ནས་ཨ་རུ་མཆུ་སྦྱང་གཅིག དུ་ཚ་ཞེས་ཤིང་ཚ་མཐུག་པོ་དང་། ཟུབས་ཤིང་
 ཞེས་ལུས་ཙ་གཉིས་ཞོ་རེ་སྟེ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་གདུས་ནས། དེ་གསུམ་བསྐྱེས་པའི་ཁུ་བ་ལ་དུར་བྱིད་ཞོ་གང་།
 ཁོན་བྱ་ལུག་གི་རིལ་མ་ཙམ། འོལ་མོ་དང་རྒྱ་ཚྭ་གཉིས་ཞོ་རེ་དང་། ཤིང་ཚ་ཞོ་བྱེད་རྣམས་བཏབ་ལ་ཁྱེུ་
 སུས་ཞེས་ཐོ་རངས་པོ་བའི་བད་ཀན་བེ་སྐབས་བྱང་ཞིང་ཟས་མ་ཐོས་པའི་རྫོང་ཆེ་བའི་དུས་ན་བཏང་། དེས་མ་
 ཐེབས་ན་རྒྱ་ཚྭ་ཆ་གཅིག ཕྱ་བ་ནི་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། ཕྱ་བ་སྤྱིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཕྱ་བའི་འབྲས་ནི་
 ཆོས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར། ཁོག་མ་སྟེ་དེའི་རྟེག་པ་ཆ་གཉིས། འོལ་མོ་ཆ་གསུམ་དང་། ཤ་རུའི་ཐལ་
 བ་ཆ་བཞི་རྣམས་རིམ་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆང་ལ་སྦྱར་ནས་བཏང་། ཡང་ན་སྐྱ་དང་། སི་སི་ལིང་། ཐོ་བ་རིས་ཏེ་
 ཚ་བ་གསུམ་བྱེ་བྱིད་དང་། ཨ་རུ་ར་ལ། རྒྱ་ཚྭ་ཞོ་ཙམ་དང་། དུ་ཚ་ཞེས་ཤིང་ཚ་མཐུག་པོ་རྒྱ་བ་སྦྱོར་བའོད་
 པ་དེ་ཞོ་གང་། ལུས་རྩ་ཡང་ཞོ་གང་རྣམས་སོ་སོར་གདུས་པའི་ཁུ་བ་བསྐྱེས་པ་ལ། དུར་བྱིད་མཚུབ་མོ་ཙམ་
 དང་། འོལ་མོ་ལུག་རིལ་ཙམ་དང་། རྒྱ་ཚྭ་ཞོ་གང་དང་། ཤིང་ཚ་ཞོ་བྱེད་རྣམས་བཏབ་ལ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ལ་
 བཏང་ཞིང་། ཟུག་དང་གཟེར་སྐྱེས་པ་ན་ཐོ་བར་དོ་བསྐྱོས་པ་དང་། རྒྱ་ཞབས་སུ་འབྲུ་ནས་ལ་སོགས་པའི་
 དུགས་བྲ་བ་དང་། གལ་ཏེ་སྦྱོང་མ་ཕིག་པར་སྤྱིད་ན། རྒྱ་ཚྭ་དང་ཆང་སྦྱར་བ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རོ་དང་།
 མངལ་སྐྱོན་དང་། རྒྱ་འཕུམས་དང་། ཁྲག་གི་ཚབས་དང་། མངལ་གྱི་ཁ་འཆུས་ཏེ་བྱ་མེད་པའམ། མི་
 འབྱུང་བ་དེ་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཉིང་ལ་མོ་ནད་སྦྱིར་བཤད་པའི་ཕྱིའི་ཙ་གཤེར་ཆེན་མོས་
 སྦྱངས་ལ། དེ་འོག་མོ་ནད་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བཙུད་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་གཟེ་ཆང་གིས་ཕྱི་རྗེས་བཅད་པ་དང་། ལོ་
 གཅིག་གི་བར་དུ་རྫོང་བསྐྱེན་ལ་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་གཟབ་དགོས་སོ། །

བཞི་པ། བུ་ཅི་བཏང་བ་བསྟན་པ།

བུ་ཅི་བཏང་བས་ཆད་དམ་ཏྲག་ཏུ་འབྱང་། །ནང་དང་ཕྱི་ཡི་ཙ་གཤེར་རིམ་པས་སྦྱར། །དེ་རྗེས་གཟེ་མའི་ཆང་
དང་ཁྲག་བཅུད་སྦྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། བུ་མི་འབྱུང་བའི་སྟེན་བུ་ཅི་བཏང་བས་མངལ་ཁྲག་ཏྲག་ཏུ་ཆད་དམ་ཏྲག་
ཏུ་འབྱང་བ་ཞེས་འབྲམས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡི་ཙ་གཤེར་མོ་ནད་སྦྱི་བཙོས་ལྟར་ཆེ་ཆུང་རིམ་པས་སྦྱར་ལ་སྦྱང་
བ་དང་། དེ་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་གཟེ་མའི་ཆང་དང་ཁྲག་བཅུད་ཀྱང་མོ་ནད་སྦྱི་བཙོས་ལྟར་སྦྱར་རོ། །

ལྷ་པ། མོ་གཤམ་བསྟན་པ།

མོ་གཤམ་མངལ་ཁྲག་མངལ་མདོག་མི་འགྱུར། །ཟླ་བ་རེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐབས་གྱིས་
བཙལ་བར་རུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཆན་ལྟན་གྲོགས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྦྱུང་ལྟེ་བར་ཐིམ་པར་གྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མོ་གཤམ་ནི་མངལ་ཁྲག་མང་
ལ་མདོག་མི་འགྱུར་བར་ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དུས་ཚོགས་ཐོག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བྱའོང་བའི་ཐབས་གྱིས་
བུ་ཆ་བཙལ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་དེ་འདྲ་སྤང་བ་དང་། མཆན་ལྟན་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ལས།
གང་གི་མིང་ཐོས་ན་ཡང་སྟོང་དགའ་ཞིང་། །མཐོང་ན་ངོམས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་ཀྱན་
འདྲན་ལྷགས་ཀྱུར་གྱུར་པ་དེ། །བྱད་མེད་ཁྱོ་ཡི་རྗེས་འཇུག་འཕྱོན་མ་མེད། །སྦྱུ་ཙལ་འཛོལ་གྲོག་ན་ཆོད་ལུས་གྱི་
རྒྱ། །ཕྱིར་ནི་ངོ་ཆ་དབེན་པར་སྦྱད་པ་ཡང་། །ཆོག་སྟན་སྦྱ་ཞིང་མཚུངས་པར་མངོན་དགའ་བཙལ། །བྱད་
མེད་དེ་ཡིས་རོ་ཙའི་དོན་མཆོག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་གྲོགས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱལ་པ་ དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྦྱང་ངོར་སྟེན་པའི་རྒྱལ་
པོའི་སྦྱུང་ལྟེ་བར་ཐིམ་པར་གྱུར་རོ། །

ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བྱ་མེད་པ་བཙལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་ཙ་ཙ་
གཉིས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རོ་ཙའི་ཡན་
ལག་བྱ་མེད་པ་བཙལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་ཙ་ཙ་གཉིས་པ་འདི་སྐབས་དང་ཡན་ལག་རོ་ཙའི་ཁོངས་སུ་བསྟ་
དགོས་པའོ། །བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དུམ་བྱའམ་རྒྱུད་
བཞི་ཡོད་པ་ལས་གསུམ་པ་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་མན་ངག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྩོགས་སོ། །

སྦྱས་པ། དུག་ལྷའི་རང་མདངས་ཕྱི་རོལ་མ་དག་པའི། །སྦྱང་ངོར་ཤར་བས་ལུས་སེམས་ཀྱན་གདུང་
ཞིང་། །རིང་མིན་དལ་འཕྱོར་ལུས་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ། །ཟད་བྱེད་བཞི་བརྒྱུ་ཙ་བཞི་བྱུག་རྩ་ཡིས། །འགོ་བ་
མནར་ལ་གཉེན་པོའི་སྟེན་དབུལ་བར། །ཡོན་ཏན་མ་ཆང་མེད་པ་ནོར་བུ་ལྟའི། །རྒྱུད་ཆེན་གསུམ་པ་འདི་ཡི་

དགོངས་པའི་དོན། །པ་མཐའ་མི་མངོན་དགུས་རིང་ཚོད་འཇལ་གྱིས། །རྟོགས་མིན་ཁུངས་ལྡན་དམ་པའི་གྲུ་
གཟིངས་ལ། །ཤེས་རབ་དར་ཆེན་བཙོན་པའི་རྒྱང་བསྐྱལ་བའི། །ཕྱོན་མེད་ལེགས་བཤད་འབྲུ་འགྲེལ་བསམ་
འཕེལ་དབང་། །ཁོ་བོས་དྲངས་སོ་འདོད་དགུར་ད་སྟོན་ཅིག །ཅེས་མན་ངག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་རྫོགས་པའི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །